

گنج گهر

یا
هزار و پانصد سخن از
پیامبر اسلام ﷺ

تألیف و ترجمه

علامه برقی

✽ ✽

ناشر:

دفتر مرکزی: تهران، ناسیروسر و تلفن ۳۱۸۸۹۹-۳۱۲۴۲۴

حق چاپ محفوظ

قال رسول الله :

أُوتِيَتْ جَوَامِعَ الْكَلِمِ

گفتار دُرّبار پیامبر مقدس اسلام (کلمات قصار) از لحاظ
اهمیت و سودبخشی پس از فرقان مجید، درخشانترین دستور
هدایت و نجات، نوع بشر است .

از خدا میخواهیم این مجموعه گرامی ، بتواند قلوب
خوانندگان را تابناکتر نماید و جلوه گاه پرتو حقیقت سازد .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پروردگار! ترا سپاسگذارم که خرد را بگهرهای روشنتر
از آفتاب پرورش دادی، و گنجینه دلها را بگفته‌های فرستاد گانت
از تار یکی رهائی بخشیدی، ما را توفیق ده که فرمان تو بکار
بندیم و برستگاری و خوشنودی تو نزدیک شویم و از دستور تو
سرنماییم.

و درود و تحیات بر سر و فرستادگان و فرزندان بزرگوار
او که هر يك آفتاب درخشان و نور بخش جهانیا نند.

و بعد این سخنان است از خاتم پیغمبران که این ذره ناتوان
برای برادران پارسی زبان جمع آوری و هر يك را ترجمه و بیان
نمودم امید است شایسته در گاه ایزدمنان و پسند صاحبان دانش
و ایمان باشد.

سید ابوالفضل بر قعی ابن الرضا

حرف همزه

« درس خوانی که ابتدای آنها همزه است »

۱ : آفَةُ الْحَدِيثِ الْكَذِبُ

آفت گفتگو کردن دروغ است

۲ : آفَةُ الْعِلْمِ النِّسْيَانُ

آفت دانستن فراموشی است

۳ : آفَةُ الْعِبَادَةِ الْفَقْرَةُ

آفت بندگی سستی است

۴ : اِبْدَاءُ بِنَفْسِكَ

بخوابیدن آغاز کن

۵ : اِبْدَاءُ يَمَنْ تَعُولُ

اول بعیالات خود رسیدگی کن

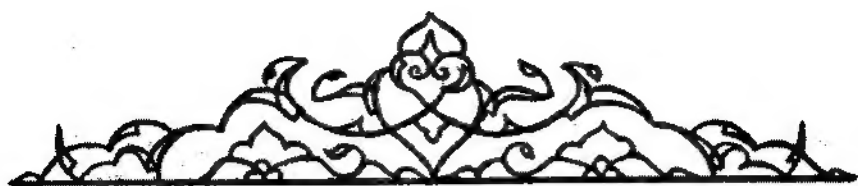
۶ : اَبَى اللّٰهُ اَنْ يَّرْزُقَ عَبْدَهُ اِلَّا مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُ فَاِنَّ الْعَبْدَ

اِذَا لَمْ يَعْلَمْ وَجْهَ رِزْقِهِ كَثُرَ دُعَاؤُهُ

خداوند بر خود حتم نموده که روزی ندهد بنده خود را مگر

از جایی که نداند پس البته هنگامیکه بنده خدا نداند

روزی او از کجاست زیاد میخواند خدا را

۷ : أَبْنَاءُ الْأَرْبَعِينَ زَرَعُ قَدْ دَنَى حَصَادُهُ

چهل ساله‌ها مانند زراعتی باشند که درو آنها نزدیک شده

۸ : أَبْعَدُكُمْ بِي شَبَهًا الْبَخِيلُ الْبَذِي الْفَاجِشُ

دورتر شما بمن از شباهت آن بخیل نفهم بدگو است

۹ : أَبِي اللَّهِ لِصَاحِبِ الْبَذْعَةِ بِالتَّوْبَةِ وَابْنِي اللَّهِ لِصَاحِبِ
الْخُلُقِ السَّيِّئِ بِالتَّوْبَةِ

خداوند بر خود حتم نموده که صاحبان بدعترا توبه نباشد و
صاحبان کردار بد را توبه نباشد

۱۰ : أَبِي اللَّهِ أَنْ يَجْرِيَ الْأُمُورُ إِلَّا بِأَسْبَابِهَا

بر خود حتم نموده خداوند که جاری نماید هیچ چیز را مگر
باسباب آن

۱۱ : اتَّخِذُوا الْأَهْلَ فَإِنَّهُ أَرْزُقُ لَكُمْ

زن بگیرید زیرا که روزی شما فراوانتر خواهد شد

۱۲ : اتَّزِرْ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ وَإِلَّا كُنْتَ وَاسِبًا لِلْإِزَارِ وَالْقَمِيصِ

جامه پیوش تا نیمه ساق پا و پیرهن از کشیدن دامن جامه
و پیرهن بر زمین

۱۳ : اتَّقُوا الذُّنُوبَ فَإِنَّهَا مُمَحِّقَةٌ لِلْخَيْرَاتِ

پرهیز کنید گناهان را زیرا که برطرف میکنند خوبیه‌ها را

۱۴ : اَتْرُكُوا الْمِرَاءَ وَإِنْ كُنْتُمْ مُحِقًا

ستیزه مکن هر چند حق باتو باشد

۱۵ : اتَّقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَعَلَيْهِ

پرهیز کارترین مردم کسیست که بگوید حقرا در سود و در زیان خود

۱۶ : اتَّقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّهُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

پرهیز نمایند از ستم زیرا که ستمکاری تاریکیهای روز رستاخیز است

۱۷ : اتَّدُرُونَ عَلَى مَنْ حُرِّمَتِ النَّارُ عَلَى الْهَيِّينَ اللَّيِّنِ

آیا میدانید آتش بر چه کس ناگوار است بر آنکس که آسان و نرم باشد

۱۸ : إِنَّنِ عَالِيَانِ أَبَدًا : صَاحِبِ حَقٍّ مُحْتَمٍّ ، وَعَلِيلٌ مُخْلِطٌ

دو کس همیشه رنجورند تند رستیکه پرهیزد و رنجور بیکه پرهیزد

۱۹ : اجْتَنِبْ خَمًّا : الْحَمْدَ ، وَالطَّيْرَةَ ، وَالْبَغْيَ ، وَسُوءَ الظَّنِّ ، وَالتَّمِيمَةَ

دوری کن پنج چیز را بدخواهی و فال بد و ستم و بدگمانی و سخن چینی را

۲۰ : أَجْمِلُوا فِي الطَّلَبِ لَا يَحْمِلَنَّكُمْ اسْتِبْطَاءُ شَيْءٍ مِنَ
الرِّزْقِ أَنْ تَطْلُبُوا مَا عِنْدَ اللَّهِ بِمَعَاصِيهِ فَإِنَّهُ لَا يُنَالُ
مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِطَاعَتِهِ

درجستن روزی زیاد روی مکنید و وادار نکند شمارا کمی
روزی بر آنکه بگناهان و نافرمانی از خداوند روزی
بخواید پس البته به آنچه خدا میدهد نرسید مگر باطاعت او

۲۱ : اجْتَهِدُوا فِي الْعَمَلِ فَإِنْ قَصَرَ بِكُمْ الضَّغْفُ فَكُفُّوا
عَنِ الْمَعَاصِي

بکوشید در کار پس اگر از کار ناتوان شدید پس خودداری
کنید از گناهان

۲۲ : أَجِيبُوا الدَّاعِيَ وَعَوِّدُوا الْمَرِيضَ

اجابت کنید آنکه بخواند شمارا و عیادت نمائید مریض را •

۲۳ : احْتَرِسُوا مِنَ النَّاسِ سُوءِ الظَّنِّ

حفظ کنید خود را از مردم بیدگمانی

۲۴ : أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ
وَأَقْوَمُهُمْ بِحَقِّهِ الَّذِينَ يُحِبُّ إِلَيْهِمُ الْمَعْرُوفُ

دوست ترین بندگان خدا نزد او کسیست که نفع او بینندگان
او بیشتر و بحق او بهتر ایستادگی کند کسانی که خویرا
دوست داشته باشند •

۲۵ : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ إِشْبَاعُ جُوعَةِ الْمُسْلِمِ
وَقَضَاءُ دَيْنِهِ وَتَنْفِيسُ كَرْبَتِهِ

دوستترین کارها نزد خداوند سه چیز است سیر کردن مسلمان
گرسنه و اداء دین او و برطرف نمودن گرفتاری او .

۲۶ : أَحْسَنُ مُجَاوَرَةٍ مَنْ جَاوَرَكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا

همسایه نیکو باش همسایه گانرا اگر ایمان داری .

۲۷ : احْبُوا التُّرَابَ فِي وُجُوهِ الْمَدَاحِينِ

خاک بریزید بر روی ستایشگران .

۲۸ : أَحْسَنُ النَّاسِ إِيْمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا

آنکسیکه ایمانش بهتر است خلقتش نیکوتر خواهد بود .

۲۹ : أَحْسَنُ مُصَاحَبَةٍ مَنْ صَاحَبَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا

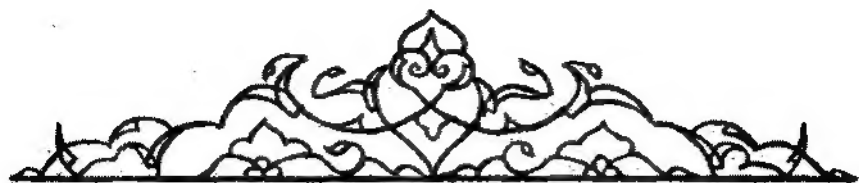
نیک باش با کسیکه همراه تو است مسلمان خواهی بود .

۳۰ : أَحْكُمُ النَّاسِ مَنْ قَرَّ مِنْ جُهَالِ النَّاسِ

داناترین مردم کسیستکه فرار کند از مردم نادان .

۳۱ : أَحَبُّ الطَّعَامِ إِلَى اللَّهِ مَا كَثُرَتْ عَلَيْهِ الْأَيْدِي

دوستترین طعامها نزد خدا طعامیست که زیاد دست بر او
دراز شود .

۳۲ : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ إِذْ خَالَ السَّرُّورَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

دوستترین کارها نزد خدا خوشحال نمودن مؤمنین است •

۳۳ : أَحَبُّ الْأُمُورِ ثَلَاثَةٌ الْقَصْدُ فِي الْجِدَّةِ وَالْعَفْوُ فِي الْمَقْدَرَةِ وَالرِّفْقُ بِعِبَادِ اللَّهِ

دوستترین چیزها سه چیز است میان روی هنگام نعمت و گذشت نمودن هنگام توانائی و مدارا کردن باشدگان خدا

۳۴ : أَحَبُّ مِنْ دُنْيَاكُمْ ثَلَاثُ الطَّيِّبِ وَالنِّسَاءِ وَقُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ

ازدنیای شما سه چیز را دوست دارم بوی خوش و زنان و روشنی چشم در نماز است

۳۵ : أَحْسِنُوا مُجَاوَرَةَ النِّعَمِ

نیک بدارید نعمتها را که در دسترس شما است •

۳۶ : اِحْتَمِلِ الْأَذَى عَمَّنْ هُوَ أَكْبَرُ مِنْكَ وَأَصْغَرُ مِنْكَ وَخَيْرُ مِنْكَ وَشَرُّ مِنْكَ فَإِنَّكَ إِنْ كُنْتَ كَذَلِكَ تَلْقَى اللَّهَ يَأْهِئُ بِكَ الْمَلَائِكَةَ

برخود گیر آزار کسیکه از تو بزرگتر و از تو کوچکتر و بهتر از تو و بدتر از تو است پس البته اگر اینطور باشی ملاقات خواهی نمود خدا را در حالی که ملائکه بتومیالند •

۳۷ : أَحْسَنُ زِينَةِ الرَّجُلِ التَّكِينَةُ مَعَ الْإِيمَانِ

نیکوترین زیور مرد آرامی دل است که با ایمان باشد .

۳۸ : أَحْسِنُوا ظُنُونَكُمْ بِإِخْوَانِكُمْ تَغْنِمُوا بِهَا صَفَاءَ الْقَلْبِ وَنِفَاءَ الطَّبَعِ

خوش گمان باشید برادران خود تا بهره مند شوید بصفاء
قلب و پاکی طبع .

۳۹ : أَحِبِّ الصَّالِحِينَ فَإِنَّ الْمَرْءَ مَعَ مَنْ أَحَبَّهُ

دوست بدار مردمان شایسته و صالحان را که محققا مرد با آنکه
دوست داشته معشود است .

۴۰ : اخْتَبَرُوا النَّاسَ بِأَعْدَائِهِمْ .

بشناسید مردم را از معاشران و رفقاییشان

۴۱ : أَخْلِصِ الْعَمَلَ يَكْفِكَ الْقَلِيلُ مِنْهُ

عبارت اخالص کردن آن ترا بس باشد .

۴۲ : أَحَقُّ الْحُمَاءِ مَنْ اتَّبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهُ وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ
الْأَمَانِيَّ

احمقترین احمقها کسیست که پیروی از هوای نفس کند و از
خدا آرزوها بخواهد .

۴۳ : اَدِمِ الطَّهَارَةَ يَدْمُ عَلَيْكَ الرِّزْقُ

همواره پاک باش تا روزی تو همواره پیدا شود .

۴۴ : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ خَيْرًا أَمْطَرَهُمْ بِاللَّيْلِ وَشَمَسَهُمْ
بِالنَّهَارِ

هر گاه خداوند بخیر قوم را بخواهد شب بر آنها باران می‌کند
و روز آفتابی .

۴۵ : إِذَا قُطِعَتِ الْأَرْحَامُ جُعِلَتْ الْأَمْوَالُ فِي آيَدِي الْأَشْرَارِ

هنگامیکه قطع رحم شد دارائی بدست اشرار افتد .

۴۶ : إِذَا ظَهَرَ الْعِلْمُ وَاخْتَزَلَ الْعَمَلُ وَانْتَلَفَتِ الْأَلْسُنُ وَ
اِخْتَلَفَتِ الْقُلُوبُ وَتَفَاطَعَتِ الْأَرْحَامُ هُنَاكَ لَعَنَهُمُ
اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ

هنگامیکه پیدا شد دانش و از اهمیت افتاد عمل و الفت گرفت
زبانها و اختلاف داشت دلها و خویشانندان جدا بودند آنوقت
است که خداوند دور کند ایشانرا پس کر کند گوش
ایشانرا و کور کند دیدگان ایشانرا .

۴۷ : إِذَا تَخَلَّى الْمُؤْمِنُ مِنَ الدُّنْيَا سَمَاوَجَدَ بِهِ حَلَاوَةَ
حُبِّ اللَّهِ

هر گاه مؤمن از دنیا تهی شود ترقی کند و در خود شیرینی
محبت خدا را ببیند

۴۸ : إِذَا رَأَيْتُمْ أَهْلَ الْبَلَاءِ فَاحْمَدُوا اللَّهَ وَلَا تَسْمِعُوهُمْ فَإِنَّ ذَلِكَ يَحْزَنُهُمْ

هرگاه کسانی را گرفتار بلا دیدید ستایش کنید خدا را و نگذارید بشنوند ستایش شما را چه آنکه اندوهناک شوند .

۴۹ : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا نَادَى مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّ فُلَانًا فَاجِئُوهُ

هرگاه دوست داشته باشد خدا بنده را آواز دهد کسی از آسمان آگاه باشید براینکه خدا دوست دارد فلانی را پس شما هم دوست بدارید او را .

۵۰ : إِذَا غَضِبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى أُمَّةٍ وَلَمْ يُنْزِلْ بِهَا الْعَذَابَ غَلَّتْ أَسْعَارُهَا وَقَصُرَتْ أَعْمَارُهَا وَلَمْ تُزَكَّ بُيُوتُهَا وَلَمْ تُفَرَّزْ أَنْهَارُهَا وَحُبِسَتْ عَنْهَا أَمْطَارُهَا وَسَلَطَ عَلَيْهَا شِرَارُهَا

هرگاه خداوند جلیل خشمگین شود بر امتی و عذاب بر آنها نفرستد نرخ آنها بالا رود و زندگی آنها کوتاه شود و بازرگانان آنان سود نکنند و میوه آنان پاک نشود و نهرهای آنها زیاد نشود و باران از آنها گرفته شود و ارشادشان برایشان سلطنت کنند .

۵۱ : إِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً فَاتَّبِعْهَا حَسَنَةً تَمْحُهَا سَرِيعًا

هرگاه کار بدی کردی بدنبال آن کار خوبی انجام ده که زود آنرا نابود کند .

۵۲ : إِذَا وَقَعَتِ اللَّفْمَةُ مِنْ حَرَامٍ فِي جَوْفِ الْعَبْدِ لَعَنَهُ كُلُّ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ

هرگاه جایگیر شود لقمه ای از حرام در شکم بنده تمام ملائکه آسمان و زمین او را لعن کنند .

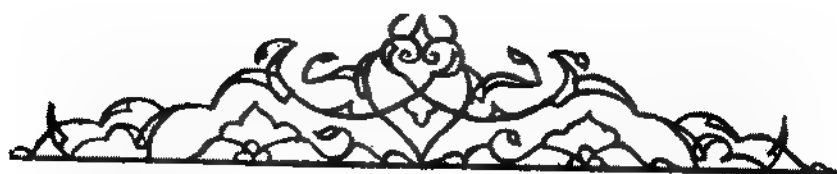
۵۳ : إِذَا كَثُرَتْ ذُنُوبُ الْمُؤْمِنِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ مِنَ الْعَمَلِ مَا يَكْفُرُ بِهَا ابْتَلَاهُ اللَّهُ بِالْحَزَنِ لِيَكْفُرَ بِهَا عَنْهُ

هرگاه زیاد گردد گناهان مؤمن و دارای عملی که جبران گناهان اوست نباشد خداوند گرفتار کند او را باندوه تا آنکه جبران کند باندوه گناهان او را .

۵۴ : إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يَسْتَبِيعَنَّ وَلَدَهُ

هرگاه یکی از شما را دعوت به طعامی کردند پس همراه نبرد فرزند خود را .

۵۵ : إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِيَالٍ قَارِجَةٍ : الْحَيَاءُ وَالْأَمَانَةُ وَالصِّدْقَ وَإِذَا لَمْ تَرَهَا فَلَا تَرْجِهَ .

وقتی در برادرت سه غصت را دیدی باو امیدوار
باش : حیا و امانت و راستی و چنانکه این
صفات را در او نیافتی پس امید باو نداشته باش

۵۶ : إِذَا قَصَرَ الْعَبْدُ فِي الْعَمَلِ ابْتِلَاءُ اللَّهِ تَعَالَى بِآلِهِمْ.
هرگاه بنده در عمل کوتاهی نماید خدایتعالی او را
مستلانیاید بحزن و اندوه .

۵۷ : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ أَوْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ
هرگاه یکی از شما یار و برادرش را دوست دارد باید او را
آگاه سازد .

۵۸ : إِذَا مُدِحَ الْفَاجِرُ اهْتَزَّ الْعَرْشُ وَغَضِبَ الرَّبُّ
هرگاه ستایش شود نابکاری عرش حق بلرزد و پروردگار
خشمناک گردد .

۵۹ : إِذَا آتَاكُمْ الزَّائِرُ فَأَكْرِمُوهُ
هرگاه کسی بدین شما آمد پس اکرام نمایید .

۶۰ : إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِ بَلَدٍ فَهُوَ ضَيْفٌ عَلَى مَنْ
بِهَا مِنْ إِخْوَانِهِ وَأَهْلِ دِينِهِ حَتَّى يَرْحَلَ
هرگاه در آید مردی بر مردم شهری پس میهمانست بر کسیکه
در آن شهر میباشد از برادران و اهل دین خود تا کوچ نماید .

۶۱ : إِذَا تَغَيَّرَ السُّلْطَانُ تَغَيَّرَ الزَّمَانُ

هر گاه پادشاه دگر کون شود زمانه دگر کون گردد •

۶۲ : إِذَا رَأَيْتُمُ الْمُتَوَاضِعُونَ فَتَوَاضَعُوا وَإِذَا رَأَيْتُمُ الْمُتَكَبِّرُونَ فَتَكَبَّرُوا

هر گاه دیدید فروتنان را پس فروتن باشید و هر گاه دیدید گردنکشان را گردنکشی نمائید •

۶۳ : إِذَا هَمَمْتَ بِأَمْرٍ فَتَدَبَّرْ عَاقِبَتَهُ فَإِنْ يَكُ رُشْدًا فَاتَّبِعْهُ وَإِنْ يَكُ غِيًّا فَاجْتَنِبْهُ

هر گاه همت گماشتی بکاری پایان آنرا بیندیش پس اگر راه دارد دنبال کن و اگر گمراهی است پس بر کنارشو •

درس کاریکه در آئی نخست رخنه بیرون شدنش کن درست
تا نکنی جای قدم استوار پای منه در طلب هیچ کار

۶۴ : إِذَا أَعْرَأَحَدُكُمْ فَلْيَخْرُجْ وَلَا يَغْمُ نَفْسَهُ وَآهْلَهُ

هر گاه یکی از شما بسختی افتاد باید بیرون رود و باندوم
نیافکنند خود و خانواده خود را •

۶۵ : أَذَلُّ النَّاسِ مَنْ آهَانَ النَّاسَ

خوارترین مردم کسیست که پست شمرد مرد مرا •

۶۶ : إِذَا بَغَتْ قَاحِسِينَ وَلَا تَفْشِ فَإِنَّهُ اتَّقَى اللَّهَ وَابْقَى الْمَالِ

هر گاه دادوستد نمودی پس نیک بده و خیانت مکن که البته بدین کار از خدا بهتر پرهیز نموده و دارائید را بیشتر نگاهداشته

۶۷ : إِذَا لَمْ تَسْتَعِجْ فَأَصْنَعْ مَا شِئْتَ

هر گاه شرم نکردی هر کار خواهی بکن .

۶۸ : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا أَلْهَأْ عَنْ مَحَاسِنِهِ وَجَعَلَ

مَسَاوِيَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَكَرِهَ مُجَاسَاةَ الْمُعْرِضِينَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ

هر گاه خداوند غیر بنده را خواست او را از خوبی خودش غافل نماید و بدیهای او را باو نشان دهد و از همنشینی با کسانی که از یاد خداوند دوری کنند کراهت دارد

۶۹ : إِذَا سُئِلْتَ عَمَّنْ لَا يُشْهَدُ الْجَمَاعَةُ فَقُلْ لَا أَعْرِفُهُ

هر گاه از تو سؤال شد حال کسی که حاضر بجماعت نمیشود پس بگو نشناسم او را

۷۰ : إِذَا ظَهَرَتْ الْبِدْعُ فِي أُمَّتِي فَلْيُظْهِرِ الْعَالِمُ عِلْمَهُ وَإِلَّا

فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

هر گاه پیدا شد بدعتها در امت من پس باید آشکار کند دانا دانائی خود را و اگر نه بر اوست لعنت خدا و مائعه

۷۱ : إِذَا آتَاكُمُ كَرِيمٌ قَوْمٌ فَأَكْرِمُوهُ

هر گاه آمد نزد شما بزرگوار از قومی پس احترام کنید
• اورا

۷۲ : إِذَا كَانَ الدَّاءُ مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ بَطَلَ هُنَاكَ الدَّوَاءُ

• هر گاه درد آسمانی شده پس البته بیفائده است درمان

۷۳ : إِذَا جَاءَ الْقَضَاءُ ضَاقَ الْقَضَاءُ

• هر گاه قضاء در آید فضاء تنگ آید

۷۴ : أَذْكُرُ اللَّهَ عِنْدَ هَيْكَلٍ إِذَا هَمَمْتُ وَعِنْدَ إِسَائِكَ إِذَا

حَكَمْتُ وَعِنْدَ يَدِكَ إِذَا قَسَمْتُ

بیاد خدا باش هنگام قصصت هر گاه قصد تنودی و هنگام
زبانست هر گاه فرمان دادی و نزد دستت هر گاه تقسیم
• کردی

۷۵ : إِذَا كَثُرَ بَعْدِي الزُّنَا كَثُرَ مَوْتُ الْفُجَاءَةِ

• هر گاه زیاد شد زنا زیاد خواهد شد مرگ ناگهانی

۷۶ : إِذَا طُفِفَ الْمِكْيَالُ أَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالنَّقِصِ وَالسَّيِّئِ

هر گاه در کیل و وزن کم دادند خداوند گرفتار نماید ایشانرا
• بکمی و قحطی

۷۷ : إِذَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ مَنَعَتِ الْأَرْضُ بِرَكَاةِهَا مِنَ الزَّرْعِ
وَالنِّمَارِ وَالْمَعَادِنِ

هر گاه باز داشتند زکوة را زمین از برکات ذراعت و میوه ها
و معدنها خودداری کند .

۷۸ : إِذَا جَاؤُوا فِي الْحَكْمِ تَعَاوَنُوا عَلَى الظُّلْمِ وَ
الْعُدْوَانِ

هر گاه ستم کنند در حکم کمک خواهند نمود بر ظلم و
دشمنی

۷۹ : إِذَا نَقَضُوا الْعَهْدَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ

هر گاه پیمان شکنند خداوند مسلط گرداند بر ایشان دشمنان
ایشان را .

۸۰ : إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ نَادَى مُنَادٍ ابْنَ الظُّلْمَةِ وَأَعَاوَنَهُمْ
وَمَنْ لاقَ دَوَاةً أَوْ رَبَطَ لَهُمْ كَيْسًا أَوْ مَدَّ لَهُمْ مَدًّا
قَلِمَ فَأَخْشَرُوهُمْ مَعَهُمْ

هر گاه روز رستاخیز شود کسی ندا کند کجایند ستمکاران
و یاران ایشان و کسی که لیه بدوات ایشان کرده یا کیسه
برای ایشان دوخته یا قلمی جهت ایشان تراشیده پس
مخشورشان نمایند با ستمکاران .

۸۱ : إِذَا كَانَ عِنْدَكَ مَا يَكْفِيكَ فَلَا تَطْلُبْ مَا يُطْبِقُ .
 هرگاه باندازه کفایتت داشته باشی پس طلب مکن
 چیزیکه تو را بطغیان میکشاند.

إِذَا زَنَى الْعَبْدُ حَرَجَ مِنْهُ الْإِيمَانُ .
 وقتی رناکند بنده‌ای، ایمان از او خارج گردد.

۸۲ : إِذَا فَعَلْتَ أَمْرِي خَمْسَ عَشْرَةَ خِصْلَةً حَلَّ بِهَا الْبَلَاءُ
 قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا هُنَّ قَالَ إِذَا أَكَلُوا الْمَغْنَمَ دُولًا
 وَالْأَمَانَةَ مَغْنَمًا وَالزَّكَاةَ مَغْرَمًا وَ اطَاعَ الرَّجُلُ
 زَوْجَتَهُ وَعَقَى أُمَّهُ وَبَرَّ صَدِيقَهُ وَجَفَا أَبَاهُ وَارْتَمَعَتْ
 الْأَصْوَاتُ فِي الْمَسَاجِدِ وَأُكْرِمَ الرَّجُلُ مَخَافَةَ شَرِّهِ
 وَكَانَ زَعِيمَ الْقَوْمِ أَرَادْلَهُمْ وَ إِذَا لُبِسَ الْحَرِيرُ وَ
 شَرِبَتِ الْخَمْرُ وَاتَّخَذَ الْقِيَانُ وَالْمَغَارِفُ وَلَعَنَ آخِرُ
 هَذِهِ الْأُمَّةِ أَوَّلَهَا فَلْيَرْتَقُوا بَعْدَ ذَلِكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ
 رِيحًا حَفَرًا أَوْ مَسَخًا وَفَمَحًا .

هر گاه بجای آورد امة من پانزده چیز را روا باشد به آنها
 بلا نازل گردد کسی عرض کرد کدام چیز است آن پانزده
 چیز فرمود هر گاه دولتها بهره مملکترا حیف و میل
 نمایند و امانترا بهره خود بدانند و زکوة را ضرر شمرند
 و مردزن خود را اطاعت نماید و مادران افرمان باشد برفیق
 خود نیکی کند و پیدر خویش ستم نماید و صداها را
 دو مساجد بلند کنند و مرد را لاذرس شر او اکرام کنند
 و دذلتین قوم زمامدار گردد و هر گاه حریر دو بر کنند
 و شراب بیاشامند و برای خویش آوازه خوان و ساز و نواز
 تهیه کنند و آخر این امت اول امترا لعن کنند پس باید
 مهیا شوند سه چیز را که باد سرخ و مسخ و اذین رفتن باشد .

۸۳ : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَكًا مِنْ خُرَّانِ
 اللَّهِ فَيَمْسَحُ صَدْرَهُ فَتَسْخُوا نَفْسَهُ بِالزَّكْوَةِ

هر گاه خداوند خیر کسیرا بخواهد برانگیزاند بطرف او
 ملکی از خزینه داران خدا را پس بکشاند سینه او را تا سخی دل
 گردد بدادن زکوة .

۸۴ : إِذَا سَادَ الْقَوْمَ فَاسِقُهُمْ وَكَانَ زَعِيمُ الْقَوْمِ أَذْلَهُمْ وَ
أَكْرَمَ الرَّجُلُ الْفَاسِقُ فَلْيَنْتَظِرِ الْبَلَاءَ

هرگاه آفانی کند قومیرافاسق ایشان وزمامدار قوم خوارتر
ایشان باشد وفاسقرا از ترس بزدك شمارند پس باید مهبای
بلا شد .

۸۵ : إِذَا كَانَ أَمْرُكُمْ خَيْرُكُمْ وَأَغْنِيَاكُمْ سُمَحَائِكُمْ وَ
أَمْرُكُمْ شُورَى يَنْتَكُمُ فَظَهَرُ الْأَرْضِ خَيْرُكُمْ

هرگاه فرمانداران شما از خوبان شما باشند وثروتمندان
شما دارای بخشش باشند وکار شما بشودت شما انجام
گیرد پس روی زمین بهتر است از برای شما .

۷۶ : إِذَا كَانَ أَمْرُكُمْ بِرَارِكُمْ وَأَغْنِيَاكُمْ بُخْلَائِكُمْ وَ
أُمُورُكُمْ إِلَى نِسَائِكُمْ قَبْطُنُ الْأَرْضِ خَيْرُكُمْ

هرگاه فرمانداران شما اشرار شما وثروتمندان شما نظرتك
باشند وکارها بدست زنان شما باشد پس زیر زمین بهتر
است برای شما .

۸۷ : إِذَا لَمْ يَنْلِ الْمَعِيشَةَ إِلَّا بِمَعَاصِي اللَّهِ فَعِنْدَ ذَلِكَ حَلَّتِ
الْعُرْوَةُ

هرگاه زندگی نشود مگر بنافرمانی خداوند پس در این هنگام
عزوبت حلالست .

۸۸ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُجِيبَكَ اللَّهُ فَخِفْهُ وَاتَّقْهُ

هر گاه خواسته باشی که خدا تو را دوست بدارد پس بترس
از او و پرهیز او را •

۸۹ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُجِيبَكَ الْمَخْلُوقِينَ فَاحْسِنَ إِلَيْهِمْ وَارْقُضْ مَا فِي أَيْدِيهِمْ

هر گاه خواسته باشی که مخلوق دوست بدارند ترا پس نیکی
بایشان نما و رها کن آنچه بدست ایشان است •

۹۰ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُثْرِيَ اللَّهُ مَالَكَ فَزَيِّرْهُ

هر گاه خواسته باشی که زیاد کند خدا دارائی تو را پس پاك
نما او را

۹۱ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يَصِحَّ اللَّهُ بِدَنَّاكَ فَاتَّخِذْ مِنَ الصَّدَقَةِ

هر گاه خواسته باشی از خدا تندوستی را پس زیاد صدقه بده •

۹۲ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُطِيلَ اللَّهُ عُمرَكَ فَصِلْ ذَوِي أَرْحَامِكَ

هر گاه خواسته باشی که خداوند دراز نماید عمر ترا پس
صله نما فامیل خود را

۹۳ : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يَحْشَرَكَ اللَّهُ مَعِيَ فَاطْلِلِ السُّجُودَ يَنْ يَنْ
يَنْدِي اللَّهُ الْوَاحِدَ الْقَهَّارَ

هر گاه خواسته باشی که خداوند ترا محشور کند با من پس
طول بده سجود را در حضور خداوند یکتای قهار •

۹۴ : إِذَا رَأَيْتُمْ رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعَوْا فِيهَا قِيلَ
وَمَا هِيَ قَالَ مَجَالِسُ الْمُؤْمِنِينَ

هر گاه دیدید باغی از باغهای بهشت را پس بچرید در آن کسی
عرض کرد باغ بهشت چیست فرمود مجلس مؤمنین است •

۹۵ : إِذَا جَاءَ الْمَوْتُ طَالِبَ الْعِلْمِ وَهُوَ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ
مَاتَ شَهِيداً

هر گاه مرگ کسی که جویای دانش است برسد و در حال جستجو
باشد شهید مرده است •

۹۶ : إِذَا تَلَّاقْتُمْ فِتْلَاقُوا بِالتَّسْلِيمِ وَالتَّصَافُحِ وَإِذَا تَفَرَّقْتُمْ
فَتَفَرَّقُوا بِالْإِسْتِغْفَارِ

هر گاه برخورد نمودید با سلام و دست بدست دادن برخورد
کنید و هر گاه جدا شدید طلب آمرزش نمایید •

۹۷ : أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَكَانَ قَرْنُهُ إِلَى قَدَمَيْهِ ذُنُوبًا بَدَّلَهَا
اللَّهُ حَسَنَاتٍ الصِّدْقُ وَالْحَيَاءُ وَحَسَنُ الْخُلُقِ وَالشُّكْرُ

چهار صفت است که در هر که باشد و از سر تا قدم او گناه
باشد خداوند تبدیل نماید گناهان او را بنیکیهایی استی و شرم

و نیکوی خلق و سپاسگذاری •

۹۸ : اَرْضُ مِنَ النَّاسِ بِمَا تَرْضَى لَهُمْ بِهِ لِنَفْسِكَ

خوشنود باش از مردم به آنچه که از خود خوشنود هستی راجع
بمعاشرت با مردم •

۹۹ : اِرْحَمُوا عَزِيزًا ذَلَّ وَغَنِيًّا اِفْتَقَرَ وَ عَالِمًا ضَاعَ فِي
رُحْمَانِ جُهَالٍ

رحم کنید عزیز را که خوار شده و ثروتمند بیکه نیاز پیدا
کرده و دانا بیکه در زمان نادانها ضایع شده باشد •

۱۰۰ : اِرْحَمْ مَنْ فِي الْاَرْضِ يَرْحَمُكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ

رحم کن کسی را که در زمین است تا رحم کند ترا کسی که
در آسمان است •

۱۰۱ : اَرْبَعٌ مِنْ عَلَامَاتِ الشَّقَاةِ جُمُودُ الْعَيْنِ وَقُوَّةُ الْقَلْبِ
و شِدَّةُ الْحَرَمِ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا وَ الْاَصْرَارُ عَلَى
الدُّبِّ

چهار چیز از نشانه‌های شقاوتست خشکی چشم و قساوت قلب
و شدة حرص در طلب دنیا و اصرار بر گناه •

۱۰۲ : اَرْبَعَةٌ يُلْزَمُ كُلُّ ذِي حِجْبٍ وَعَقْلٍ مِنْ أُمَّتِي اسْتِمَاعُ الْعِلْمِ
وَحِفْظُهُ وَ تَشْرُهُ وَ الْعَمَلُ بِهِ

چهار چیز بر صاحبان خرد و از امت من لازمست شنیدن دانش
و حفظ آن و انتشار دادن و بکار بستن آن •

۱۰۳: أَرَى الْرَبَّ الْكَذِبُ

بدتر از ربا دروغ گفتن است .

۱۰۴: أَرْبَعٌ إِذَا كُنَّ فِيكَ فَلَا عَلَيْكَ مَا فَاتَكَ مِنَ الدُّنْيَا :
يَدَقُّ الْعَدِيثُ ، وَ جُفُظُ الْأَمَانَةِ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ ، وَ
يَقَعُ مَطْعَمُ .

چهار چیز را اگر داری، بر آنچه نداری غصه مخور:
راستگویی، حفظ امانت، نیک خلقی، و مفت درخوراک.

۱۰۵: لِرَغَبٍ فِيمَا عِنْدَ اللَّهِ يُحِبُّكَ اللَّهُ وَ ارْزَهْدُ فِيمَا عِنْدَ
النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ

در آنچه نزد خداوند است رغبت کن تا خدا ترا دوست بدارد
و از آنچه نزد مردم است دل بکن تا مردم ترا دوست
بدارند .

۱۰۶: أَرْبَعَةٌ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَاقٍ وَ مَنَانٌ وَ
مَكْدِبٌ بِالْقَدَرِ وَ مَدْمِنٌ خَمْرٍ

چهار کس را خداوند روز ستاخیز اعتنا نکند عاق و الدین
و آنکه چیزی دهد و منت گذارد و اذیت کند و آنکه
تکذیب نماید مقدرات حق تعالی را و همیشه شرابخوار .

۱۰۷ : اَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهُوَ مُنَافِقٌ وَإِنْ كَانَ فِيهِ وَاحِدَةٌ
مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ
وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ

چهار وصف است هر که دارا شد منافق است و اگر چه دارای
یک وصف از آن چهار وصف باشد آنکه در سخن دروغ
گوید و هر گاه وعده کند خلاف نماید و هر گاه پیمان نهد
مکر کند و هر گاه دشمن شود نابکاری کند .

۱۰۸ : اَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْغَطْرُ وَالنِّسَاءُ وَالْمِوَاكُ
وَالْحَنَاءُ

چهار چیز از دستور پیغمبر است بوی خوش و زن گرفتن
و مسواک و حنا استعمال کردن .

۱۰۹ : اَرْبَعٌ يَسْتَأْنِفُونَ الْعَمَلَ الْمَرِيضُ إِذَا بَرِئَ وَالْمُشْرِكُ
إِذَا أَسْلَمَ وَالْحَاجُّ إِذَا فَرَغَ وَالْمُنْصَرِفُ مِنَ الْجُمُعَةِ
إِيمَانًا

چهار کس که از سر میگیرند کار را در آنچیز هر گاه خوب شود
و مشرک هر گاه اسلام آورد و حاجی هر گاه از حج فارغ شود
و آنکه از نماز جمعه برگردد و آن نماز را خالص انجام
داده باشد .

۱۱۰ : اَرْبَعَةٌ لَا تُرَدُّ لَهُمْ دَعْوَةٌ وَتُفْتَحُ لَهَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتُنْصَرُّ إِلَى الْعَرْشِ دُعَاءُ الْوَالِدِ لِوَلَدِهِ وَالْمَظْلُومُ عَلَى مَنْ ظَلَمَهُ وَالْمُعْتَمِرُ حَتَّى يَرْجِعَ وَالصَّائِمُ حَتَّى يَفْطُرَ

چهار کس درخواست آنها برگشت ندارد و برای درخواست آنان درهای آسمان گشوده شود و تا عرش بالا رود درخواست پدر برای فرزند و ستمکش بر ستمکار و بجای آورنده عمره. تابر گردد و روزه دار تا افطار نماید •

۱۱۱ : اَرْضُ بِقِسْمِ اللَّهِ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ بِقِسْمَتِهَاي خدایند خوشنود باش تا بینیا ازترین مردم باشی

۱۱۲ : اَزْهَدْ النَّاسِ مَنْ اجْتَنَبَ الْحَرَامَ زاهدترین مردم کسیستکه از حرام دوری کند •

۱۱۳ : اَزْهَدْ النَّاسِ فِي حَقِّ الْعَالِمِ جَارُهُ یمیل ترین مردم نسبت بدانا همسایه اوست •

۱۱۴ : اَسْرَقُ السَّارِقِينَ مَنْ سَرَقَ مِنْ صَلَواتِهِ دزدترین دزدها کسیستکه بدزد از نماز خود •

۱۱۵ : اَسْرَعُ الذُّنُوبِ عِقُوبَةُ كُفْرٍ اَنْ النِّعْمَةِ گناهیکه زود تر از همه گناهان عقاب آورد کفران نعمت است •

۱۱۶: **إِسْتَوُوا تَسْتَوِ قُلُوبُكُمْ، وَ تَمَاسُوا تَرَاعَمُوا.**
برابر شوید با یکدیگر تا قلوب شما برابر شود،
و آمیزش نمایید با یکدیگر تا بهم رحم کنید.

۱۱۷: **إِسْتَقِيمُوا وَ نِيَمًا إِنْ اسْتَقَمْتُمْ.**
استقامت نمایید و چه خوبست اگر استقامت داشته

باشید.
۱۱۸: **إِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدَقَةِ وَ حَسَنُ الْخَطِّ مِنْ مَفَاتِيحِ
الرِّزْقِ وَ طِيبُ الْكَلَامِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ**
فروود بیاورید رزق را با صدقه دادن و خط نیکو کلید روزی
است و خوش سخنی زیاد میکند روزی را.

۱۱۹: **إِسْتَعْفِ عَنِ السُّؤَالِ مَا اسْتَطَعْتَ**
تا میتوانی از درخواست خودداری کن.

۱۲۰: **أَسْخَى النَّاسِ مَنْ آدَى زَكَاةَ مَالِهِ**
سخنترین مردم کسیست که زکوة مال خود را بدهد.

۱۲۱: **أَسْعَدُ النَّاسِ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ**
سعیدترین مردم کسیست که با بزرگواران آمیزش کند.

۱۲۲: **إِسْتِنْمَامُ الْمَعْرُوفِ أَفْضَلُ مِنْ إِبْتِدَائِهِ**
پایان رسانیدن کار خوب برتر است از ابتدای آن

۱۲۳ : اسْتَرِشِدُوا الْعَاقِلَ وَلَا تَعْصُوهُ فَتَنِدُمُوا

از خردمند راه بجوئید و از فرمانش سر نفتابید که پشیمان
خواهید شد •

۱۲۴ : أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءً النَّبِيُّونَ ثُمَّ الْأَمَائِلُ فَلَا مَائِلَ

گرفتاری انبیاء از سایر مردم سختتر است پس از آنها
کسانیکه شبیه‌تر به آنها میباشند •

۱۲۵ : أَشَدُّكُمْ مِنْ مَلِكٍ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَأَحْلَمُكُمْ مَنْ عَفَا
بَعْدَ الْمَقْدَرَةِ

قویترین افراد شما کسیستکه تسلط بر خود دارد هنگام غضب
و بردبارتر شما کسیستکه بگذرد بعد از توانائی •

۱۲۶ : أَشَبَّهُكُمْ بِنِي أَخْلَاقًا أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا وَأَعْظَمُكُمْ حِلْمًا
وَأَبْرَزَكُمْ بِقَرَابَةِ

مانندترین شما بن خوشخوترین شما و بردبار و حلیم‌تر
و نیکوتری کننده‌ترین شما است بر نزدیکیان خود •

۱۲۷ : أَشَدُّكُمْ إِنْصَافًا مَنْ أَنْصَفَ نَفْسَهُ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَا

نیرومندترین شما از جهت انصاف کسیستکه از خود انصاف
دهد هنگام خشم و خوشنودی •

۱۲۸ : أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَجُلٌ قَتَلَ نَبِيًّا أَوْ قَتَلَهُ
نَبِيًّا أَوْ رَجُلٌ يَضِلُّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَوْ مَصُورٌ يَصُورُ
الْتِمَائِلَ .

سخت‌ترین مردم از جهت عذاب روز رستاخیز مردی است که
بکشد پیغمبر یا آنکه کشته باشد او را پیغمبری یا مردی که
گمراه کند مرد مرا بنادانی یا آنکه صورت مجسمه
بردارد

۱۲۹ : اِسْفِئُوا تَحْمَدُوا وَتُوجِّرُوا

مهربانی کنید تا مورد ستایش شوید و هم مزد و ثواب
ببرید .

۱۳۰ : أَشَدُّ النَّاسِ إِجْتِهَادًا مَنْ تَرَكَ الذُّنُوبَ

نیرومند ترین مردم از جهت کوشش کسی است که گناهان را
باز گذارد .

۱۳۱ : أَشَجَعُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ هَوَاهُ

دلیر ترین مردم کسی است که بر هوای نفس چیره شود .

۱۳۲ : أَشْرَافُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَأَصْحَابُ اللَّيْلِ

بلند مرتبه گان ائمه حاملین قرآن و هم شب‌زنده‌دارانند .

۱۳۳ : إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ أَفْضَلُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ

سازش دادن بین یکدیگر بهتر است از تمام نماز و روزه

۱۳۴ : أَصْلَحَ وَزَيَّرَكَ فَإِنَّهُ الَّذِي يَقُودُكَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ
و زبر ترا شایسته گردان چه آنکه اوترا میکشاند بهشت
و دوزخ •

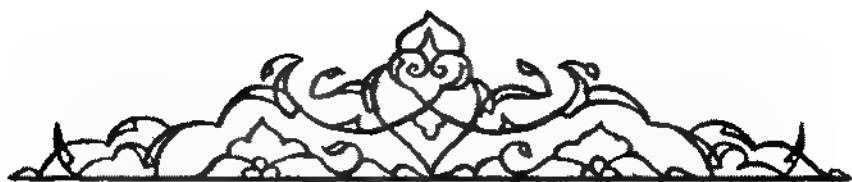
۱۳۵ : أَضْيَقُ الْأَمْرِ أَدْنَاهُ مِنَ الْفَرَجِ
تنگتر امور آنستکه نزدیکتر بگشایش باشد •

۱۳۶ : أَطْلُبُوا الْخَيْرَ عِنْدَ حِسَانِ الْوُجُوهِ
بجوئید خوبیرا نزد خوشرویان •

۱۳۷ : أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّغِيرِ
بجوئید دانشرا هر چند درچین باشد •

۱۳۸ : أَطْعِمُوا نِسَائِكُمُ الْحَوَامِلَ الْبَيَانَ فَإِنَّهُ يَزِيدُ فِي عَقْلِ
النَّسِيِّ
بز نهای آبتن کنند بخورانید چه آنکه زیاد میکند خرد
بچه را •

۱۳۹ : اطرفوا أهاليكم في كل جمعة بشئ من الفاكهة
و اللّخم حتّى يفرحوا بالجمعة
تعفه بهمهراه برید برای خانواده خود در هر جمعه بمقداری
از میوه و گوشت تا آنکه خوشحال شوند به آمدن جمعه •

۱۴۰ : أَطْوَلُ النَّاسِ شَبَعًا فِي الدُّنْيَا أَطْوَلُهُمْ جُوعًا يَوْمَ
الْقِيَمَةِ

آنها که زیادتر دردنیاسیرباشند زیادتر روز قیامت گرسنه
خواهند بود .

۱۴۱ : أَعْبَدُ النَّاسِ مَنْ أَقَامَ الْفَرَائِضَ
عابدترین مردم کسیست که برپادارد واجبات را .

۱۴۲ : اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ
واجبات خدا را انجام ده تا ترومندترین مردم باشی .

۱۴۳ : أَعْظَمُ الْعِبَادَةِ أَجْرًا أَخْفَاهَا
مزد آن عبادت بزرگتر است که پنهانتر باشد .

۱۴۴ : أَعْقِلُ النَّاسِ أَشَدُّهُمْ مُدَارَاةً لِلنَّاسِ وَأَذَلُّ النَّاسِ مَنْ
أَهَانَ النَّاسَ

حردمندترین مردم کسیست که بیشتر مدارا کند با مردم و
خوارترین مردم کسیست که اهانت بمردم کند .

۱۴۵ : إَعْلَمْ أَنَّ الْجَزَعَ لَا يَرُدُّ مِيتًا وَلَا يَدْفَعُ قَدْرًا
بدانکه حزع نمودن مرده را زنده نمیکند و مقدار آنرا
بر نمیگرداند .

۱۴۶ : أَعْجَلُ الشَّرِّ عَقُوبَةُ الْبَغْيِ
سزای ستم از هر شری زودتر خواهد رسید .

۱۴۷ : اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الْكُفْرِ وَاللَّذِيْنَ قِيْلَ يٰرَسُوْلُ اللّٰهِ اَيَعْدِلُ
الْكُفْرُ بِاللَّذِيْنَ قَالَ نَعَمْ

پناه میبرم بخدا از کفر و از دین و بدی کسی عرض کرد ای
پیغمبر خدا آیا بدی همتای کفر است فرمود بلی .

۱۴۸ : اَعْقَلَ النَّاسِ مُحْسِنٌ خَائِفٌ وَّاجْهَلُهُمْ مُّسِيءٌ آمِنٌ
خردمندترین مردم نیکوکار ترسان است و نادان ترین
ایشان بد رفتار ترس است .

۱۴۹ : اِعْلَمَنَّ اَنَّكَ كَمَا تَزَرَّعُ تُحْصَدُ
بدانکه البته همانچیز را که زراعت کردی درو خواهی کرد

۱۵۰ : اَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ اِلَى عِلْمِهِ
داناترین مردم کسی است که جمع کند و گرد آورد دانش
مردم را پادانش خود .

۱۵۱ : اَعْدَلُ النَّاسِ مَنْ رَضِيَ لِلنَّاسِ مَا رَضِيَ لِنَفْسِهِ وَ
كَرِهَهُ لَهُمْ مَا كَرِهَهُ لِنَفْسِهِ

عادل ترین مردم کسی است که پسندد برای مردم آنچه
برای خود می پسندد و نخواهد برای مردم آنچه برای
خود نمی خواهد .

۱۵۲ : اَعْرِفْكُمْ بِنَفْسِهِ اَعْرِفْكُمْ بِرَبِّهِ

آشنا تر بخویشتن آشنا تر پیرو دگار خویش است .

۱۵۳ : اَعْطِ الْاَجِيرَ اَجْرَهُ قَبْلَ اَنْ يَنْشِفَ عَرَقُهُ

مزد مزدور را بده پیش از آنکه عرقش بخشکد .

۱۵۴ : اَعْظَمُ النَّاسِ قَدْرًا مَنْ تَرَكَ مَا لَا يَنْفَعُهُ

بزرگ قدر ترین مردم کسی است که چیز بی فایده را ترک کند .

۱۵۵ : اَعْجَلُ الْخَيْرِ ثَوَابًا صَلَوةُ الرَّحِمِ

ثواب صله رحم و باخویش پیوستن از هر کار خوبی زود تر داده شود .

۱۵۶ : اَعْظَمُ النَّاسِ مَنْزِلَةً يَوْمَ الْفِيْمَةِ اَمْشَاهُمْ فِي اَرْضِهِ
بِالنَّصِيْحَةِ لِخَلْقِهِ

مقام کسی بزرگتر است از مردم در روز دستاویز که بیشتر در زمین راه رود برای پند و اندرز خلق خدا .

۱۵۷ : اُعْبُدِ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ كُنْتَ لَا تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ

بندگی نما خدا را بدانسان که او را می بینی پس اگر تو او را نه بینی او محققا تو را می بیند .

۱۵۸ : أَعْظَمُ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا خَطَرًا مَنْ لَمْ يَجْعَلِ لِلدُّنْيَا عِنْدَهُ خَطَرًا

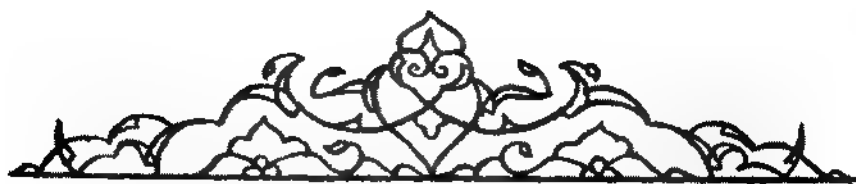
بزرگتر مردم در دنیا از لحاظ اهمیت کسی است که دنیا در نظر او اهمیت نداشته باشد.

۱۵۹ : أَغْفَلُ النَّاسِ مَنْ لَمْ يَتَّعِظْ بِتَغْيِيرِ الدُّنْيَا مِنْ حَالٍ إِلَى حَالٍ

غافلترین مردم کسی است که از دگرگون شدن دنیا پند و اندرز نگیرد.

۱۶۰ : أَغْبَطُ أَوْلِيَائِي عِنْدِي مَنْ أُمِّي رَجُلٌ خَفِيفُ الْحَالِ دُوْحَظٍ مِنْ صَلَاحِ أَحْسَنِ عِبَادَةِ رَبِّهِ فِي الْغَيْبِ وَكَانَ غَائِضًا فِي النَّاسِ وَكَانَ رِزْقُهُ كِفَافًا فَصَبَرَ عَلَيْهِ إِنْ مَاتَ قَلَّ تَرَاثُهُ وَقَلَّ بَوَالِيهِ

نیکو حالترین دوستان من نزد من از امت من مردی است افتاده حالت دارای بهره باشد از شایستگی نیکو بندگی کند پروردگار خود را به پنهانی و بچشم مردم نیاید و روزی او بقدر کفاف بوده پس شکیبایی کند و اگر بمیرد کم باشد ارث او و کم باشد گریه کنندگان او

۱۶۱ : أَغْنَى النَّاسَ مَنْ لَمْ يَكُنْ لِلْخَرَصِ أَسِيرًا

بی نیاز ترین مردم کسی است که اسیر و گرفتار خرم نباشد .

۱۶۲ : اِغْنِمِ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسِ شَبَابِكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَ
صِحَّتِكَ قَبْلَ سُقْمِكَ وَ غِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ وَ قَرَاكَ
قَبْلَ شُغْلِكَ وَ حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

غنیمت نما پنج چیز را پیش از پنج چیز جوانی خود را پیش
از پیری و تنددستی خود را پیش از بیماری و بی نیازی
خود را پیش از درویشی و فراغت خود را پیش از سرگرمی
و زندگی خود را پیش از مردگی .

۱۶۳ : اِغْنِمُوا بَرْدَ الرَّيِّحِ فَإِنَّهُ يَفْعَلُ بِأَبْدَانِكُمْ مَا يَفْعَلُ
بِأَشْجَارِكُمْ وَ اجْتَنِبُوا بَرْدَ الْحَرِيفِ فَإِنَّهُ يَفْعَلُ
بِأَبْدَانِكُمْ مَا يَفْعَلُ بِأَشْجَارِكُمْ

سرمای بهار را غنیمت شمارید زیرا با بدنهای شما آن کند
که با درختانتان کند و از سرمای خزان خوشتن را
بر کنار دارید چه با بدنهای شما آن کند که با درختانتان
کند .

۱۶۴ : أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ عَشَقَ الْعِبَادَةَ فَعَانَقَهَا وَ أَحَبَّهَا

فَهُوَ لَا يَبَالِي عَلَى مَا أَصْبَحَ مِنَ الدُّنْيَا عَلَى عُمْرِ أَمِ يُسِرُّ

بهترین مردم کسی است که عاشق شود بندگی را پس در

آغوش گیرد و دوست بدارد آنرا پس او باک ندارد

که درد دنیا در سستی باشد یا راحتی .

۱۶۵ : أَفْضَلُ الْجِهَادِ الصَّوْمُ فِي الْحَرِّ

بهترین جهاد روزه تابستان است .

۱۶۶ : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ صَدَقَةُ الْمَاءِ

بهترین صدقات صدقه دادن آبست .

۱۶۷ : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ إِبْرَاءُ الْكَيْدِ الْحَرِيِّ

بهترین کارها خنک نمودن جگر نشنه است .

۱۶۸ : أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ إِمَامٍ حَائِرٍ

بهترین جهادها سخن عدلیست که نزد پیشوای ستمکار گفته

شود .

۱۶۹ : أَفْقَرُ النَّاسِ الطَّامِعُ

فقر تر از همه مردم طمعکار است .

۱۷۰ : أَفْضَلُ الْجِهَادِ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْهِ

بهترین جهادها جهاد کسی است که با هوای نفسی که با او است انجام میدهد .

۱۷۱ : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الصَّلَاةِ إِدْخَالُ السُّرُورِ فِي قَلْبِ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا لَا إِلَهَ فِيهِ

بهترین کارها بعد از نماز خوشحال نمودن قلب اهل ایمانست بطوریکه گناهی را مرتکب نشود .

۱۷۲ : أَفْضَلُكُمْ إِيْمَانًا أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا

بهترین شما در ایمان خوشخوترین شما است .

۱۷۳ : أَفْضَلُ الْأَصْحَابِ مَنْ إِذَا ذَكَرْتَهُ أَعَانَكَ وَ إِذَا نَسِيتَ دُكِّرَكَ

بهترین همراهان و دوستان کسی است که هر گاه یاد کردی او را یاری کند تو را و هر گاه فراموش نمودی یاد کند تو را .

۱۷۴ : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ

بهترین اعمال دوستی و دشمنی در راه خدا میباشد .

۱۷۵ : أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

بهترین بندگی گفتن لا اله الا الله است

۱۷۶ : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ عَلَى ذِي رَجِيمٍ كَاتِحٍ

بهترین صدقات صدقه دادن بر خویشاوندی است که دشمنی نکند .

۱۷۷ : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ صَدَقَةُ اللِّسَانِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا صَدَقَةُ اللِّسَانِ قَالَ الشَّفَاعَةُ تَفَكُّ بِهَا الْأَسِيرُ وَ تُعْفَى بِهَا الدِّمُ وَ تَجُرُّ بِهَا الْمَعْرُوفُ إِلَى أَخِيكَ وَ تَرْفَعُ بِهَا الْكَرِيمَةُ

بهترین صدقات صدقه زبان است کسی پرسید صدقه زبان چیست فرمود شفاعت که بزبان اسیر را از بند برهائی و حفظ کنی بزبان خونی را از آنکه ریخته شود و بگشائی بزبان خیری را بسوی برادرت و برداری بزبان از او مکرومی را .

۱۷۸ : اقْبَلُوا الْكَرَامَةَ وَ أَفْضَلُ الْكَرَامَةِ الطَّيِّبُ أَخْفَهُ مَخْمَلًا وَ أَطْيَبُ رِيحًا

به پذیرد بزرگواری نمودن را و بهترین بزرگواری ما در بوی خوش است که سبکتر است برای بردن و آوردن و پاکیزه تر است بوی آن .

۱۷۹ : أَقْلُ مَا يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَخْ يُوثِقُ بِهِ أَوْ ذَرَهُمْ مِنْ حَلَالٍ

کمتر چیزی که در آخر الزمان پیدا میشود برادری است که مورد وثوق باشد یا درهمی است که از حلال بدست آمده باشد .

۱۸۰ : أَقْرَبُكُمْ غَدًا مِنِّي فِي الْمَوْقِفِ أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَ أَدَاكُمْ لِلْأَمَانَةِ وَ أَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا

نزدیکتر شما بمن فردای قیامت در ایستگاه راستگویان شما است در گفتگو و ادا کننده برین شما امانت را و با وفاترین شما به پیمان و خوشخوترین شما میباشد .

۱۸۱ : أَقْرِؤْا الْحَارَّ حَتَّى يَبْرُدَ
بگذارید چیز گرم را تا سرد شود (این سخن را داجع بفداها فرموده اند) .

۱۸۲ : أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا ادْخَلَ عَلَى قَلْبِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ مَرَّةً

نزدیکترین حالات بنده بخدای بزرگ وقتی است که وارد کند بر قلب برادر خود خوشی را .

١٨٣ : أَقَلُّ النَّاسِ رَاحَةً الْبَخِيلُ وَ أَبْخَلُ النَّاسِ مَنْ بَخَلَ
بِما افترَضَ اللهُ عَلَيْهِ

آسایش بخیل از همه کس کمتر است و بخیل تر مردم کسی
است که بغل کند بآنچه خداوند بر او واجب گردانیده .

١٨٤ : أَقَلُّ النَّاسِ لَذَّةَ الْحَمُودِ

بدخواه (حسود) از تمام مردم لذتش کمتر باشد .

١٨٥ : أَقْرَبُكُمْ مِنِّي عَدَا أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ

نزدیکترین شما بمن فردای قیامت خوش‌خوترین شما و
نزدیکترین بمردم است .

١٨٦ : أَقَلُّ مِنَ الدِّينِ تَعِشَ حُرًّا

وام و دین کمتر کن تا آزاد زندگی نمایی .

١٨٧ : أَقَلُّ مِنَ الذُّنُوبِ يَهْنُ عَلَيْكَ الْمَوْتُ

گناه کمتر کن تا مرگ بر تو آسان باشد .

١٨٨ : أَقَلُّ النَّاسِ حُرْمَةَ الْفَاسِقِ

فاسق از همه مردم احترامش کم‌تر است .

۱۸۹ : أَقِيلُوا عَثْرَاتِ الْكِرَامِ

از لغزش بزرگواران در گذرید .

۱۹۰ : أَقَلَّ النَّاسِ مُرَوَّةً مَّنْ كَانَ كَاذِبًا

مروءه دروغگوی از همه مردم کمتر است .

۱۹۱ : أَقْوَلُّ مِنَ الشَّهَوَاتِ يَسْهَلُ عَلَيْكَ الْفَقْرُ

از شهوات خود کم کن تا فقر بر تو آسان باشد .

۱۹۲ : أَكْرَمُ النَّاسِ أَتْقَاهُمْ

بزرگوارترین مردم پرهیزکارترین مردمند .

۱۹۳ : أَكْثَبُ الْكَاسِيْنَ مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَ عَمِلَ لِنَفْسِهِ
بَعْدَ الْمَوْتِ

ذیر کترین ذیر کها کسی است که حساب کارهای خود را
برسد و برای بعد از مردن کاری انجام دهد .

۱۹۴ : أَكْرَمُ الْخَبْرِ فَإِنَّهُ قَدْ عَمِلَ فِيهِ مَا بَيْنَ الْعَرْشِ
إِلَى الْأَرْضِ وَ مَا فِيهِمَا مِنْ كَثِيرٍ مِّنْ خَلْقِهِ

بزرگ شماریدن آن را که البته از عرش تا زمین و آنچه
در آنهاست از بسیار آفریدگان در ایجاد نان کمک
نموده است *

۱۹۵ : أَكْمَلَ النَّاسِ عَقْلًا أَخَوْفَهُمُ اللَّهَ وَاطْوَعَهُمْ لَهُ

خرد مردمی کاملتر است که بیمناکتر باشند از خدا و بهتر فرمان برند او را .

۱۹۶ : أَكْثَرُ ذِكْرِ الْمَوْتِ يَسْلُبُكَ عَنِ الدُّنْيَا وَ عَلَيْكَ
بِالشُّكْرِ يَزِيدُ فِي النِّعْمَةِ وَ أَكْثَرُ مِنَ الدُّعَاءِ فَإِنَّكَ
لَا تَذَرِي مَتَى يُسْتَجَابُ لَكَ

بسیار یاد مرگ باش تا ترا از دنیا دور کند و بر تو باد
سپاس حق تا زیاد کند روزی ترا و بسیار دعا کن چه آنکه
نمیدانی زمان استجابت را .

۱۹۷ : أَكْثَرُ أَهْلِ النَّارِ الْعُزَابُ

بیشتر دوزخیان مردان بی زن و زنان بی شوهرند .

۱۹۸ : أَكْثَرُ مَا يُؤَلِّجُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ تَقْوَى اللَّهِ وَ حُسنُ
الْخُلُقِ

بیشتر چیزیکه اتم را وارد بهشت میکند پرهیز از خدا
و خوشخوئیست .

۱۹۹ : أَكْثَرُ النَّاسِ قِيَمَةً أَكْثَرُهُمْ عِلْمًا وَ أَقَلَّهُمْ قِيَمَةً أَقَلَّهُمْ عِلْمًا

کسانیکه بیشتر دانش دارند بهایشان بیشتر و بهای
کسانیکه کمتر دانش دارند کمتر است .

۲۰۰ : أَكْثَرُ النَّاسِ شَبَعًا أَكْثَرُهُمْ جُوعًا فِي الْقِيَمَةِ

هر که در دنیا بیشتر سیر باشد در روز دستاویز از همه
گرسنه تر است .

۲۰۱ : أَكْثَرُ أَهْلِ النَّارِ الْمُتَكَبِّرُونَ

بیشتر اهل آتش متکبرانند .

۲۰۲ : أَكْثَرُ مَا يُؤَيِّجُ أُمَّتِي النَّارُ الْأَجَوْفَانِ الْبَطْنُ وَالْفَرْجُ

بیشتر چیزیکه ائمترا با آتش افکنند دو میان تهی است شکم
و فرج .

۲۰۳ : أَلَا وَمَنْ عَلَّقَ سَوْطًا بَيْنَ يَدَيِ سُلْطَانٍ جَائِرٍ جَعَلَ

اللَّهُ ذَلِكَ السَّوْطَ ثُعْبَانًا مِنَ النَّارِ

آگاه باشید هر که تازیانه دار پیشگاه سلطان ستمکاری
باشد خدا آن تازیانه را ازدهای آتشین نماید برای
عذاب او .

٢٠٤ : النَّاسُ مَعَادِنُ كَمَعَادِنِ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ خِيَارُهُمْ
فِي الْجَاهِلِيَّةِ خِيَارُهُمْ فِي الْإِسْلَامِ إِذَا فَقَّهُوا

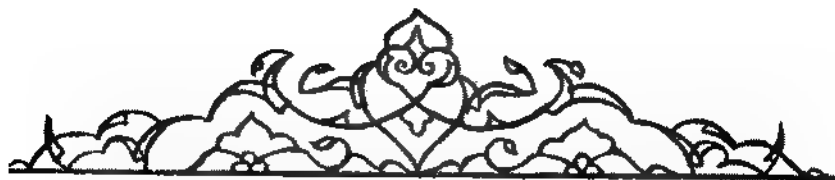
مردم معدنهائی هستند مانند معدنهای طلا و نقره آنها که
در زمان جاهلیت خوب بوده اند در اسلام هم خوبند
هر گاه دانا و صاحب فهم شوند .

٢٠٥ : الْأَكْلُ عَلَى الشَّجْعِ يُورِثُ الْبَرَصَ
خوردن با سیری پسی آرد .

٢٠٦ : الْحُمَّى مِنْ فَرِيحِ جَهَنَّمَ فَأَطْفَوْهَا بِالْمَاءِ الْبَارِدِ
تب از گرمی دوزخ است پس خاموش نمائید او را با آب
سرد .

٢٠٧ : أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى أَلَا وَ إِنَّ حِمًى اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ مُحَارِمَةٌ فَتَوَقَّوْا حِمًى اللَّهِ وَ مُحَارِمَتَهُ
آگاه باشید که هر پادشاهی را فرق گاهی است آگاه
باشید که فرق گاه خداوند بزرگ محرمات اوست پس
پرهیزید و از فرق گاه خدا و محرمات او دور باشید .

٢٠٨ : الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ
حیا از ایمان است .

٢٠٩ : الْحَيَاءُ حَيَالَانِ حَيَاءُ عَقْلِ وَ حَيَاءُ حُصْنِ فَحَيَاءُ الْعَقْلِ هُوَ الْعِلْمُ وَ حَيَاءُ الْحُصْنِ هُوَ الْجَهْلُ

شرم و آزرده دو قسم است شرم خردمندی و شرم حق و کودنی پس شرم خرد دانش است و شرم حق نادانی است .

٢١٠ : الْإِسْلَامُ عُرْيَانٌ فَلِبَاسُهُ الْحَيَاءُ وَ زِينَتُهُ الْوَفَاءُ

اسلام برهنه است پس لباس آن حياء و زينت آن وفا است .

٢١١ : السَّعِيدُ مَنْ وُعِظَ بِغَيْرِهِ

خوشبخت کسی است که از غیر پند گرفته باشد .

٢١٢ : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ عَيْنُهُ وَ دَلِيلُهُ

مؤمن برادر مؤمن است چشم او و راهنمای اوست .

٢١٣ : الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ صَبْرٌ عَلَى الْمَصِيبَةِ وَ صَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَ صَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ

شکیبایی سه قسم است شکیبایی بر مصیبت و شکیبایی بر طاعة و شکیبایی از نافرمانی .

۲۱۴ : الْإِيمَانُ قَوْلٌ وَعَمَلٌ

ایمان گفتار با کردار است .

۲۱۵ : الْغَرُّ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

مرد با آنچه دوست دارد خواهد بود .

۲۱۶ : الْخَيْرُ كُلُّهُ فِي السَّيْفِ وَ تَحْتَ ظِلِّ السَّيْفِ فَلَا
يُفِيْمُ النَّاسَ إِلَّا السَّيْفُ وَ السُّيُوفُ مَنَالِيدُ الْجَنَّةِ
وَالنَّارِ

همه خوبی در زیر شمشیر و زیر سایه شمشیر است پس
راست نکند مرد مرا مگر شمشیر و شمشیرها کلید های
بهشت و دوزخ است .

۲۱۷ : أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ جَاءَ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

آگاه باشید آنکه با دشمنی خانواده محمد بمیرد روز
رستاخیز آید درحالیکه نوشته شده در پیشانی او که
ناامید از رحمة خداوند است .

۲۱۸ . أَلَا مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فَقَدْ أَحَبَّنِي وَ مَنْ أَحَبَّنِي فَقَدْ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَ مَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَفَاهُ الْجَنَّةَ
آگاه باشید کسی که دوست بداد علی (علیه السلام) را

پس بتحقیق آنکه دوست داشته مرا و کسیکه مرادوست
داشته باشد پس محققا خدا از او خشنود و آنکه خدا
از او خورسند شد پاداش او بهشت است

۲۱۹ : الْفِنَاعَةُ رَاحَةٌ

راحتی در قناعت است .

۲۲۰ : الْعَزَلَةُ عِبَادَةٌ

کوشه گیری عبادت است .

۲۲۱ : الْعَمَلُ كَنْزٌ وَ الدُّنْيَا مَعْدِنٌ فَبَادِرُوا الْعَمَلَ وَ أَنْتُمْ فِي مَهَلٍ

کار گنج است و دنیا معدن است پس بشتایید بکار تا مهلت
دارید .

۲۲۲ : الْقَلْبُ مَلِكٌ وَ لَهُ جُنُودٌ فَإِذَا صَلَحَ الْمَلِكُ صَلَحَتْ
جُنُودُهُ وَ إِذَا فَسَدَ الْمَلِكُ فَسَدَتْ جُنُودُهُ .

دل پادشاهی است و برای او لشکریانی است ، پس
هرگاه پادشاه صالح باشد لشکریان او صالحند ،
و هرگاه پادشاه فاسد باشد لشکریانش فاسدند .

۲۲۳ : اَلْغُرَبَاءُ فِي الدُّنْيَا اَرْبَعَةٌ : قُرْآنٌ فِي جَوْفٍ ظَالِمٍ ،
وَمَسْجِدٌ فِي نَادَى قَوْمٍ لَا يُصَلُّوْنَ فِيْهِ ، وَ مَصْحَفٌ فِي بَيْتٍ
لَا يُقْرَأُ فِيْهِ ، وَ رَجُلٌ مَالِحٌ مَعَ قَوْمٍ سَوِيٍّ .

چهار چیز در دنیا غریبند : قرآن در پیش ظالم ،
و مسجد در میان قومی که در آن نماز نخوانند ،
و مصحف در خانه‌ای که نخوانند ، مرد صالح با قوم
فاسد .

۲۲۴ : الْفِئَاءُ يُنْبِتُ النِّفَاقَ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ
الزَّرْعَ .

آوازه خوانی در قلب میرواند نفاق را چنانکه
میرواند آب زراعت را .

۲۲۵ : اَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلٰی حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ مَغْفُورًا لَهُ

آگاه باش هر کس بمیرد با دوستی آل محمد آمرزیده
شده است .

۲۲۶ : اَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلٰی حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ تَائِبًا

آگاه باش هر کس بمیرد با دوستی آل محمد توبه کننده
مرده است .

۲۲۷ : أَلَا مَن مَاتَ عَلَى حَبِّ آلِ مُحَمَّدٍ (ع) مَاتَ مُؤْمِنًا

مُسْتَكْمِلَ الْإِيمَانِ.

آگاه باشید هر کس با دوستی آل محمد (ص) پیبرد مؤمن کامل مرده است.

۲۲۸ : أَلْفَيْتُهُ ذِكْرِي أَخَاكَ يَمَا تَكْرَهُ

غیبت آنست که برادرت را بچیزی که آن را دوست ندارد یاد کنی.

۲۲۹ : أَلَا مَن مَاتَ عَلَى حَبِّ آلِ مُحَمَّدٍ تَزَفُّ إِلَى الْجَنَّةِ

كَمَا تَزَفُّ الْعُرُوسُ إِلَى بَيْتِ رَوْحِهَا

آگاه باشید هر کس با دوستی آل محمد پیبرد میبردند
اورا بسوی بهشت مانند بردن عروس بیخانه شوهر.

۲۳۰ : أَلْقُرْآنُ غِنَى لِّفَقْرٍ بَعْدَهُ وَ لَا غِنَى دُونَهُ.

قرآن بی نیاز نیست که بعد از آن فقری نیست و حیز
قرآن بی نیازی نیست.

۲۳۱ : الْقُرْآنُ هُوَ الدِّاءُ > (الدَّوَاءُ)

قرآن دوا است .

۲۳۲ : أَلَا مَن مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ عَلَى السُّنَّةِ
وَالْجَمَاعَةِ

آگاه باشید هر کس بادرستی آل محمد ببرد بروش دین
وجماعه مؤمنین مرده است .

۲۳۳ : الصَّلَاةُ يَوْفِقُهَا أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
نماز بسوقت خواندن دوستترین کارهاست نزد خداوند
بزرگ .

۲۳۴ : الْمَوْتُورُ مَالُهُ وَ أَهْلُهُ مَن ضَيَّعَ صَلَاةَ الْعَصْرِ
آنکه مال و خانواده اش از بین رفته کسی است که نماز
عصر را ضایع کند .

۲۳۵ : الْبَخِيلُ حَقًّا مَن ذَكَرْتُ عَنْدهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ
بخیل حقیقی کسی است که یادآور شوم نزد او پس درود
نفرستد برای من .

۲۳۶ الصَّوْمُ جَنَّةٌ

روزه سیر است .

۲۳۷ : السُّجُودُ بَرَكَةٌ وَاللَّهُ وَ مَلَائِكَتُهُ يُسَلُّونَ عَلَى
الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

سجده کردن باعث برکة است و خدا و ملائکه او صلوات
ميفرستند بر کسانی که طلب آمرزش کنند در وقت
سحرها .

۲۳۸ : الْمَعْدَةُ بَيْتُ الدَّاءِ وَالْجَمِيَّةُ هِيَ الدَّوَاءُ

معدة خانه درد است و پرهیز دواى عیبه است .

۲۳۹ : أَلَا كُلُّ مَعَ الْخِدَامِ مِنَ التَّوَاضِعِ فَمَنْ أَكَلَ مَعَهُمْ
إِشْنَأَتْ الْمَلَائِكَةُ إِلَيْهِ الْجَنَّةَ

خوردن با خدما و تکراران از فروتنی است پس آنکس که با
آنها خوراك نماید ملائکه مهیا و مشتاق سازند برای او
بهشت را .

۲۴۰ : الْمُؤْمِنُ يَأْكُلُ بِشَهْوَةِ أَهْلِهِ وَ الْمُنَافِقُ يَأْكُلُ أَهْلَهُ
بِشَهْوَتِهِ

مؤمن میخورد بمیل خانواده اش ولی خانواده منافق
میخورند بمیل او .

۲۴۱ : اَللّٰهُمَّ لَا طَيْرَ اِلَّا طَيْرُكَ وَلَا خَيْرَ اِلَّا خَيْرُكَ وَلَا اِلَهَ غَيْرُكَ

خدا یا نیست تأثیری در فال بد مگر آنکه تو مقدر کرده باشی و خیری نیست مگر از جانب تو و نیست پناهی جز تو .

۲۴۲ : اَلْاِسْلَامُ مَا جَرٰی بِهٖ اللِّسَانُ وَحَلَّتْ بِهٖ الْمُنَاكَحَةُ
اسلام چیزی است که در زبانها جاری شود و نکاح بواسطه او حلال باشد .

۲۴۳ : اَلْاِسْلَامُ بُدْءٌ غَرِیْبٌ وَ سَیْعُوْدٌ غَرِیْبٌ فُطُوْبِیْ لِلْغُرَبَاءِ
اسلام بغربت آغاز شد و بغربت انجام گیرد پس خوشا بعال غریبان .

۲۴۴ : اَلْمُدَاوِمَةُ عَلٰی الْعَمَلِ فِیْ اَتِّبَاعِ الْاَثَارِ وَ السُّنَنِ
وَ اِنْ قُلَّ اَرْضٰی لِلّٰهِ وَ اَنْفَعُ

بشت کار داشتن در پیروی آثار و دستورات حق و اگر چه کم باشد نزد خدا پسندیده تر و نافع تر است .

۲۴۵ : اَلْسَّوَاكُ مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ وَ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ
مسواک کردن سبب پاکیزگی دهان و خوشنودی پروردگار است .

۲۴۶ : الصَّوْمُ يَسْوِدُ وَجْهَ الشَّيْطَانِ وَالصَّدَقَةُ تَكْسِرُ ظَهْرَهُ
وَالْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْمَوَازَرَةُ عَلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ
يَقْطَعَانِ دَائِرَهُ

روژه سیاه میکند روی شیطان را و صدقه می شکند پشت
او را و دوستی در راه خدا و یاری نمودن بر کار شایسته
می برد امید او را .

۲۴۷ : الْبَرَكَةُ مَعَ أَكْبَرِكُمْ
برکة با بزرگان شما است .

۲۴۸ : الشَّيْخُ فِي أَهْلِهِ كَالنَّبِيِّ فِي أُمْتِهِ
بزرگ در میان خانواده و بستگان او مانند پیغمبر است
در میان امت خود .

۲۴۹ : الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ
راهنمای بکار خوب مانند بجا آورنده است

۲۵۰ : اللَّهُ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ
خداوند دوست دارد فریادرسی بیچارگان را .

۲۵۱ : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ
هر مردی بر دین دوست خود میباشد .

۲۵۲ : الصَّلَاحُ جَائِزٌ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا مَا حَرَّمَ حَلَالًا أَوْ حَلَّلَ حَرَامًا

هر سازشی رواست میان مسلمین مگر سازشی که حرامی را حلال کند یا حلالی حرام شود .

۲۵۳ : اللَّهُمَّ بَارِكْ لِأُمَّتِي فِي بُكُورِهَا

خدایا میمنت و مبارکی را در صبح قراده اذ برای امت من .

۲۵۴ : الرِّفْقُ يَمْنٌ وَالْخُرْقُ شُومٌ

مدارا نمودن خوش آیند و سخت گیری شوم است .

۲۵۵ : الرِّفْقُ لَمْ يَوْضَعْ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ

مدارا کردن زینت هر چیزی است .

۲۵۶ : الدُّعَاءُ سَلَاحُ الْمُؤْمِنِ وَ عِمَادُ الدِّينِ وَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ

خواستن از خدا سلاح مؤمن و ستون دین و روشنی آسمانها و زمین است .

۲۵۷ : الْجَارُ ثُمَّ الدَّارُ

همسایه پس از آن خانه .

۲۵۸ : الرِّغْبَةُ فِي الدُّنْيَا يَكْثُرُ الِهَمُّ وَ الْحَزَنُ وَ الزَّهْمُ

فِي الدُّنْيَا يُرِيحُ الْقَلْبَ وَ الْبَدَنَ

میل بدینیا زیاد میکند غصه و اندوه را و دوری از دنیا
واحت میکند روح و بدن را .

۲۵۹ : اَلْعِلْمُ عِلْمَانِ عِلْمُ الْاَدْيَانِ وَ عِلْمُ الْاَبْدَانِ

دانش بر دو قسم است دانش دینها و دانش بدنها .

۲۶۰ : اَلْعِلْمُ خَدَيْنِ الْمُؤْمِنِ وَ الْحِلْمُ وَزِيرُهُ وَ الْعَقْلُ
دَلِيلُهُ وَ الصَّبْرُ أَمِيرُ جُنُودِهِ وَ الرَّفْقُ وَ الْدُّهُ وَ الْمِرُّ
أَخُوهُ

دانش هم بستر مؤمن است و بردباری وزیر او و خرد
راهنمای او و شکیبایی فرماندار قشون او و مدارا نمودن
پدر و نیکی برادر اوست .

۲۶۱ : النَّسَبُ وَ الْحَسَبُ الْقَتَوَى

نسبه و شرافت انسان پرهیز گاری است .

۲۶۲ : الْمَرْوَةُ إِصْلَاحُ الْمَالِ

مروت اصلاح دارائی است .

۲۶۳ : الصَّاعِلُوكَ حَقَّ الصَّاعِلُوكَ مَنْ لَمْ يَقْدِمَ مِنْ مَالِهِ شَيْئًا
درویش واقعی کسی است که اذدارائی خودپیش نفرستد .

۲۶۴ : الصُّرْعَةُ حَقَّ الصُّرْعَةِ رَجُلٌ وَكَرَّ الشَّيْطَانُ فِي قَلْبِهِ
وَاشْتَدَّ غَضَبُهُ وَظَاهَرَ دَمُهُ ثُمَّ ذَكَرَ اللَّهَ فَضَرَحَ بِحِلْمِهِ
غَضَبَهُ

کشتی گیر وزمین زننده واقعی مردی است که شیطان دست
اندازی کند درقلب اوستخت اورا بغضب آورد وخون اورا
بجوش آورد پس از آن یادخدا کند پس بیردباری خودخشم
رازمین اندازد .

۲۶۵ : الْجُلُوسُ فِي الْمَسْجِدِ اِنْتِظَارًا لِلصَّلَاةِ عِبَادَةٌ
مَا لَمْ يَخْدُثْ

نشستن درمسجد برای آمدن هنگام نماز بندگی است مادامی
که کاری مانند غیبت انجام ندهد .

۲۶۶ : الصَّائِمُ فِي عِبَادَةٍ وَإِنْ كَانَ نَائِمًا عَلَى فِرَاشِهِ
روژه دار دربندگی است و اگرچه برختخواب خوابیده باشد .

۲۶۷ : الْإِيمَانُ نِصْفَانِ نِصْفٌ فِي الصَّبْرِ وَنِصْفٌ فِي الشُّكْرِ
ایمان دونیمه است نیمی درشکیبائی ونیمی درسپاسگذاری است

۲۶۸ : الْأَكْلُ فِي الشُّوقِ دَنَاءَةٌ

خوردن در بازار نشانه پستی است .

۲۶۹ : الْحَوَائِجُ إِلَى اللَّهِ وَأَسْبَابُهَا فَاطْلُبُوهَا إِلَى اللَّهِ بِهَا

نیازمندیها بسوی خدا و اسباب آن باشد پس بجوئید آنرا
بسوی خدا بواسطه اسباب .

۳۷۰ : الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ أَفْضَلُ مِنَ الصَّائِمِ الصَّامِتِ

خوردنده سپاس گذار بهتر است از روزه دار ساکت .

۲۷۱ : الْحُرُمَاتُ الَّتِي تَلْزَمُ كُلَّ مُؤْمِنٍ رِعَايَتُهَا وَالْوَفَاءُ بِهَا

حَرَمَةُ الْأَدَبِ وَحَرَمَةُ الطَّعَامِ

احترامهاییکه بر مؤمن لازم است رعایت آنها و ازعهده
آنها بر آید احترام دیانت و احترام ادب داشتن و احترام
طعام است .

۲۷۲ : الْمُؤْمِنُ دَعِيبٌ وَلَعِيبٌ

مؤمن مزاح کننده و بخوش حالت است .

۲۷۳ : الْمُنَافِقُ قَطْبٌ وَقَضِيبٌ

منافق ترش روی و خشنک است .

۲۷۴ : النَّدَمُ تَوْبَةٌ

پشیمانی توبه است .

۲۷۵ : اَلْمُؤْمِنُ حَرَامٌ غِرْضُهُ وَمَالُهُ وَدَمُهُ

مؤمن تمام او حرام است عرض و دارائی و خون او .

۲۷۶ : اَلْاِيْمَانُ عَقْدٌ بِالْقَلْبِ وَقَوْلٌ بِاللِّسَانِ وَعَمَلٌ بِالْاَرْكَانِ

ایمان پیمانی است بدل و گفتن است بزبان و رفتار است بارکان بدن .

۲۷۷ : اَلْسَنَةُ سِتْنَانُ سَنَةٍ فِي قَرِيضَةٍ اَلَاخَذُ بَعْدِي بِهَا هُدًى وَ اَرْكَهَا صَلَاةٌ وَ سَنَةٌ فِي غَيْرِ قَرِيضَةٍ اَلَاخَذُ بِهَا فَضِيلَةٌ

دستور دو دستور است دستوری است لازم که گرفتن آن راهنماست بعد از من و ترك آن گمراهی است و دستوری است غیر واجب گرفتن آن دارای برتری است .

۲۷۸ : اَلَا اِنَّ شَرَّ اُمَّتِي الَّذِيْنَ يُكْرَمُوْنَ مَخَافَةَ شَرِّهِمْ

آگاه باشید که بدترین امت من کسانی هستند که از ترس شان مورد احترام میشوند .

۲۷۹ : اَلَا وَّمِنْ اَكْرَمِهِ النَّاسُ اَتَقَاءُ شَرِّهِ فَلَيْسَ مِنِّي

آگاه باشید کسی که احترامش کنند مردم از ترس بدی او پس از من نیست .

٢٨٠ : أَلَا إِنَّهُ سَيَكُونُ بَعْدِي أَقْوَامٌ لَا يَسْتَقِيمُ لَهُمُ الْمُلْكُ
 إِلَّا بِالْقَتْلِ وَالْتَجْبِيرِ وَلَا يَسْتَقِيمُ لَهُمُ الْغِنَا إِلَّا بِالْبُخْلِ
 وَلَا تَسْتَقِيمُ لَهُمُ الْمَحَبَّةُ فِي النَّاسِ إِلَّا بِاتِّبَاعِ الْهَوَىٰ
 وَ الْيُسْرِ فِي الدِّينِ أَلَا قَدْ أَدْرَكَ ذَلِكَ فَصَبَرَ عَلَى
 الْفَقْرِ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى الْغِنَى وَصَبَرَ عَلَى الذَّلِّ وَهُوَ
 يَقْدِرُ عَلَى الْعِزِّ وَصَبَرَ عَلَى الْبَغْضَاءِ فِي النَّاسِ وَهُوَ
 يَقْدِرُ عَلَى الْمَحَبَّةِ لَا يُرِيدُ بِذَلِكَ إِلَّا وَجْهَ اللَّهِ وَالذَّارَ
 الْآخِرَةَ أَعْطَا اللَّهُ ثَوَابَ خَمْسِينَ صَدِيقًا

آگاه باشید که البته خواهد آمد بعد من جمعیتها می که
 سلطنت برای آنها راست نیاید مگر بکشتار کردن و تکبر
 فروختن و ثروت برای آنها فراهم نشود مگر به بخل و
 دوستی در میان مردم پیدا نکنند مگر به پیروی هوای
 نفس و آسان شمردن دین آگاه باشید پس کسیکه دریا بد
 آن زمان را پس شکیبائی نماید بر فقر بالاینکه میتواند
 ثروت فراهم کند و صبر کند بر خواری با اینکه بتواند
 خود را عزیز نماید و صبر کند بر دشمنی میان مردم بالاینکه
 بتواند جلب محبت کند و قصد او از تمام اینها توجه بخدا
 و خانه آخرت باشد خداوند باو بدهد مزد پنجاه راستگو .

٢٨١ : النَّاسُ مَسْلُطُونَ عَلَى أَمْوَالِهِمْ

مردم بدارائی خودشان تسلط دارند .

٢٨٢ : الْمُسْلِمُونَ عِنْدَ شُرُوطِهِمْ

مسلمین بشرط خود وفا دارند .

٢٨٣ : الْمُحْتَكِرُ مَلْعُونٌ

کسی که احتکار کند از خدا دور و ملعون است (یعنی غذایی که مورد احتیاج است تاچهل روز حبس کند تا گران شود).

٢٨٤ : الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا جُزْءُ أَطْلَبِ الْحَلَالِ

بندگی هفتاد جزء است بهترین اجزاء آن طلب حلال است.

٢٨٥ : الْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّمْلِ

بندگی باخوردن حرام مانند ساختمانی است بر دیگرزاد باشن زار .

٢٨٦ : الْمُؤْمِنُ حُلُوٌّ يُحِبُّ الْحَلَاوَةَ

مؤمن شیرین است و شیرینی را دوست دارد .

٢٨٧ : اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لِقَوْمٍ جَلُّ أُنْتِهِمُ الْخَرَفُ

خدایا برکت ده مردمانی را که عمده ظرفهای آنها سوفال است .

۲۸۸ : الْأَرِيَابُ مِنَ الْكُفْرِ

شك در دل راه دادن از كفر است .

۲۸۹ : التَّبَاعُذُ مِنْ عَمَلِ الْجَاهِلِيَّةِ

دوری از یکدیگر از رفتار جاهلیت است .

۲۹۰ : الْغُلُولُ مِنْ جَمْرٍ جَهَنَّمَ

تشنگی از آتش، دوزخ است .

۲۹۱ : السُّكْرُ جَمْرُ النَّارِ

مستی آتش افروخته است .

۲۹۲ : الْخَمْرُ جَمَاعُ الْإِثْمِ

شراب فراهم آورنده گناه است .

۲۹۳ : النَّسَاءُ حَبَائِلُ ابْلِيسَ

زنها ریسمانهای شیطانند .

۲۹۴ : الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ

جوانی شعبة از جنون است .

۲۹۵ : الشَّقِيُّ شَقِيٌّ فِي بَطْنِ أُمِّهِ وَ السَّعِيدُ سَعِيدٌ فِي بَطْنِ أُمِّهِ

بدبخت و خوشبخت در شکم مادر استمداد بدبختی و خوشبختی را دارند .

۲۹۶ : اَلْبَرَكَةُ عَشْرَةُ اَجْزَاءٍ تِسْعَةُ اَعْشَارِهَا فِي التِّجَارَةِ
بركة ده جزء است نه قسم آن در تجارت است .

۲۹۷ : الثَّانِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ
هر کس از گناه توبه کند مانند کسی است که گناهی ندارد .

۲۹۸ : اَلْاِنَاةُ مِنَ اللّٰهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ
ملايت از خدا و عجله از شیطان است .

مکن درمهمی که داری شتاب ز راه ثانی عنان بر متاب
که اندر ثانی زیان کسی ندید ز تعجیل بسیار خجالت کشید

۲۹۹ : اَلْاَمَلُ رَحْمَةٌ لِامْتِنِي وَ لَوْلَا الْاَمَلُ مَا رَضَعَتِ الْوَالِدَةُ
وَلَدَهَا وَلَا غَرَسَ غَارِسٌ شَجَرًا
آرزو رحمة است برای امت من و اگر نبود آرزوی مادر
بچه خود را شیر نمیداد و کسی درختی نمینشاند .

۳۰۰ : اَلْمُسْلِمُ مَنْ سَلَّمَ النَّاسُ مِنْ يَدِهِ وَلِسَانِهِ
مسلمان کسی است که مردم از دست و زبان او در آزار نباشند .

۳۰۱ : اَلْمُؤْمِنُ مَنْ اَمَنَهُ النَّاسُ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ
مؤمن کسی است که مردم از او امان داشته باشند بر جانها و
دارائی خودشان .

۳۰۲ : الْمُؤْمِنُ غَرَّكَرِيمٌ وَالْفَاجِرُ خَبٌ لَّئِيمٌ

مؤمن ساده و بزرگوار است و ناپاکلا حيله باز و پست میباشد .

۳۰۳ : الْمُؤْمِنُ يَتَرُ الْمُتَوَنُّةَ

مؤمن کم خرج است .

۳۰۴ : الْمُؤْمِنُ كَيْسٌ فَطِنٌ حَذِرٌ

مؤمن ذبرك تند فهم و باحذر است .

۳۰۵ : الْمُؤْمِنُ مِرْآةٌ لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ يَنْصَحُهُ إِذَا غَابَ عَنْهُ

وَيَمْنِيضُ عَنْهُ مَا يَكْرَهُ إِذَا شَهِدَ يَوْسَعُهُ فِي الْمَجْلِسِ

مؤمن آينه برادر مؤمن است پند گوید اودا هر گاه پنهان شود از او و برطرف کند از او آنچه میل ندارد هر گاه حاضر باشد و کشایشی در مجلس دهد برای خاطر او .

۳۰۶ : أَلَا مَاءٌ تَجْلِبُ الْغِنَاءَ وَالْخِيَانَةُ تَجْلِبُ الْفَقْرَ

امانت میکشاند ثروت را و خیانت میکشاند فقر را .

۳۰۷ : أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ مَنْ أَبْغَضَ النَّاسَ وَ

أَبْغَضَهُ النَّاسُ

آیا خبر ندهم شمارا بیدترین مردم کسیکه دشمن دارد مردم را و دشمن دارنه مردم اودا .

۳۰۸ : اَبُولُ قَائِمًا مِّنْ غَيْرِ عَلِيٍّ مِّنَ الْجَنَّةِ

ایستاده بول کردن بدون جهت ازستم است .

۳۰۹ : اَلْاِسْتِنْجَاءُ بِالْيَمِينِ مِنَ الْجَفَا

استنجا کردن با دست راست از ستم است .

۳۱۰ : اَللّٰهُمَّ اَهْدِ قَوْمِيْ فَاِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ

خدایا راهنمایی کن قوم مرا که البته ایشان نادانند .

۳۱۱ : اَللّٰهُمَّ جَبِّبْنِيْ مُنْكَرَاتِ الْاَخْلَاقِ

خدایا دور بدار مرا از اخلاق ناپسند .

۳۱۲ : اَللّٰهُمَّ حَسِّنْ خُلُقِيْ وَخُلُقِيْ

خدایا نیکودار صورت و سیرت مرا .

۳۱۳ : اَلْاَخْلَاقُ مِنَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ فَاِذَا احَبَّ عَبْدًا اَمْنَحَهُ خُلُقًا حَسَنًا

خوبیها از جانب خداوند بزرگ است پس هر گاه خدا دوست بدارد بنده را عطا کند او را خوی نیکو .

۳۱۴ : اَلْمُؤْمِنِينَ اِخْوَةٌ تَتَكَافَوْنَ دِمَائِهِمْ وَهُمْ يَدْعُوْنَ عَلَى مَنْ سِوَاهُمْ يَسْمُوْنَ بِدِمَتِهِمْ اَدْنَاهُمْ

مؤمنین برادرند خون ایشان مانند یکدیگر است و ایشان یکدستند بر علیه دیگران پست تر ایشان باید حفظ کند ذمه ایشان را .

۳۱۵ : الْأَزْوَاجُ جُنُودٌ مَجْنَدَةٌ مَا تَعَارَفَ مِنْهَا اتَّلَفَ وَ مَا
تَنَافَرَ مِنْهَا اخْتَلَفَ

جانها لشکرهای مرتبند آنها که بایکدیگر آشنایند الفت
دارند و آنها که آشنا نیستند دراختلافند .

۳۱۶ : الْأَمْتَرُ وَجُّ النَّارِ أَمُّ الْفَضْلِ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الصَّالِحِ الْعَالِمِ
الْعَزَبِ

کسی که تزویج کرده خوابش بهتر است نزد خدا از عزیزی
که روزها روزه بگیرد و شبها در قیام باشد .

۳۱۷ : الزَّيَارَةُ تُنْبِتُ الْمَوَدَّةَ

زیارات میرویانند دوستی را .

۳۱۸ : النَّارُ لِمَنْ رَكِبَ مُحَرَّمًا وَالْجَنَّةُ لِمَنْ تَرَكَ الْحَلَالَ

آتش برای کسی است که حرامی را مرتکب شود و بهشت
برای کسی است که وا گذارد حلال را .

۳۱۹ : لَا رُبَّ مُكْرِمٍ لِنَفْسِهِ وَهُوَ لَهَا مُهِينٌ

آگاه باشید چه بسیارند کسانی که نفس خود را اکرام
میکنند و حال آنکه درواقع نفس خود را پست نموده .

۳۲۰ : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

دنیا زندان مؤمن است و بهشت کافر .

۳۲۱ : أَلْقِ أَخَاكَ بَوَاجِدٍ مُنْبَسِطٍ وَلَا تَضْجُرْ فَيَمْنَعَكَ الشَّجَرُ

حَقَّقَكَ مِنَ الْآخِرَةِ وَالْدُّنْيَا

ملاقات کن برادرت را با روی باز و ذمت و اضطراب را
بغود راه مده که از بهره دنیا و آخرت تورا باز میدارد .

۳۲۲ : أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى خَيْرِ أَخْلَاقِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَصِلُ مَنْ

قَطَعَكَ وَتُعْطِي مَنْ حَرَّمَكَ وَتَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ

آیا راهنمایی نکنم شما را ببهترین خویهای دنیا و آخرت
پیوند کردن با کسی که از تو بریده است و بخدشودن کسی
که تورا محروم داشته و گذشتن از کسیکه شو سم
کرده است

۳۲۳ : أَلَمْصَافِقُ يَمْلِكُ عَيْنَهُ يَبْكِي كَمَا يَشَاءُ

مصافق مسلط بر چشمانش میباشد و هر طور که خواهد میگرید .

۳۲۴ : الْجَمَالُ فِي الْإِنْسَانِ

زیبائی انسان در زبان است .

۳۲۵ : الدُّنْيَا دُولٌ فَمَا كَانَ لَكَ أَمَّاكَ عَلَى ضَعْفِكَ

دنیا دولتهائی است پس هر چه برای تو باشد آید تو را با ناتوانی تو .

۳۲۶ : الْمُحْسِنُ الْمَذْمُومُ مَرْحُومٌ

نیکوکاری که بدگو دارد مورد رحمة است .

۳۲۷ : أَلْتَوَدُّ نِصْفَ الدِّينِ

دوستی نمودن نیمه دین است .

۳۲۸ : الدُّنْيَا دَارٌ مِخْنَةٍ

دنیا خانه زحمت است .

۳۲۹ : الدُّنْيَا سَاعَةٌ فَاجْعَلُوهَا طَاعَةً

دنیا ساعتی است پس در فرمانبرداری صرف کن .

۳۳۰ : الْأُمُورُ بِتَمَامِهَا وَالْأَعْمَالُ بِخَوَائِمِهَا

هر کاری بسر انجام آن است و هر رفتاری بآخر آن است .

۳۳۱ : أَلَمْ تَرَ أَنَّهُ كَالضَّلَعِ الْعَوِجَاءِ إِنْ تَرَكْتَهُ انْتَفَعَتْ بِهِ وَإِنْ أَقَمْتَهُ كَسَّرَتْهُ

زن مانند دنده کج است اگر باز گذاری سود ببری و اگر راست نمائی بشکنی .

۳۳۲ : الْفِرَارُ فِي وَقْتِهِ ظَفَرٌ

فرار در هنگام خود پیروزی است .

۳۳۳ : الْمَقْدُورُ كَأَنَّهُ

آنچه مقدر شده خواهد آمد .

۳۳۴ : الْفُرْصُ تَمَرُّ مَرَّ السَّحَابِ

فرصتها میگذرد مانند گذشتن ابرها .

۳۳۵ : الظُّفَرُ بِالْحَزْمِ وَالْحَزْمُ بِاجَالَةِ الرَّأْيِ وَالرَّأْيُ

بِتَخْصِينِ الْأَسْرَارِ

پیروزی باندیشه است و اندیشه بجلولان دادن عقیده است و عقیده بحفظ کردن اسرار است .

۳۳۶ : الْحَايِدُ مُفْتَاطٌ عَلَى مَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ

بدخواه یخسمناک است بر کسی که گناهی ندارد .

۳۳۷ : الْكَعْبَةُ قَزَارٌ وَلَا تَزُورُ

خانه کعبه زیارت میشود و زیارت نمیکند .

۳۳۸ : السُّكُوتُ عِنْدَ الضَّرُورَةِ بَدْعٌ

سکوت کردن هنگام احتیاج بدعه است .

۳۳۹ : اِسْمَحْ يُسْمَحْ لَكَ

با دیگران مسامحه کن تا با تو مسامحه شود

۳۴۰ : اَلْعَدْلُ جَنَّةٌ وَاقِيَةٌ وَجَنَّةٌ بَاقِيَةٌ

داد سپری است حفظ کننده و بهشتی است پاینده .

۳۴۱ : اَلْجَاهُ اَحَدُ الرَّقْدَيْنِ

مقام یکی از دو ثروت است .

۳۴۲ : اَلْأُمُورُ مَرُّهُنَّ بِأَوْقَاتِهَا

کارها گرو وقت آنها است .

۳۴۳ : اَلْهَدِيَّةُ تَذْهَبُ بِالشَّخِيمَةِ

هدیه میبرد کینه را .

۳۴۴ : اَلْهَدِيَّةُ تُورِثُ الْمَوَدَّةَ وَتُجَدِّدُ الْأُخُوَّةَ وَتَذْهَبُ

بِالصَّفِيَّةِ

هدیه دوستی را میپروراند و تجدید میکند برادری را و میبرد

کینه را .

۳۴۵ : اَلْهَدِيَّةُ تَفْتَحُ الْبَابَ الْمُصْمِتَ

هدیه باز میکند در بسته شده را .

۳۴۶ : الْمَرْءُ مَخْبُوتٌ تَحْتَ لِسَانِهِ

مرد زیر زبانش پنهان است .

۳۴۷ . اَلْهَدَايَا رِزْقُ اللّٰهِ

هدیه ها روزی خداوند است .

۳۴۸ : اَلدُّنْيَا دَارُ بَلِيَّةٍ

دنیا خانه گرفتاری است .

۳۴۹ : اَلْعِلْمُ وَدِيْعَةُ اللّٰهِ فِيْ اَرْضِهٖ وَ الْعُلَمَاءُ اَمَنَّاوُهُ عَلَيْهِ

فَمَنْ عَمِلَ بِعِلْمِهٖ اَدَّى اَمَانَتَهُ وَمَنْ لَّمْ يَعْمَلْ بِعِلْمِهٖ كُتِبَ
فِيْ دِيْوَانِ اللّٰهِ مِنَ الْخَائِنِيْنَ

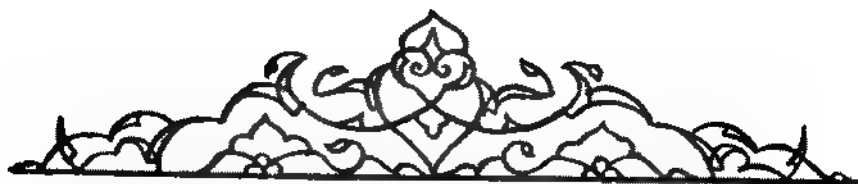
دانش امانت خدا است در زمین او و دانشمندان امانت
دارانند پس کسبکه عمل کند بعلم خود امانت را ادا نموده
و هر کس بدانش خود رفتار نکند در دفتر خداوندی از
خیانتکاران نوشته خواهد شد .

۳۵۰ : اَلرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمٰنُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

رحم کنندگان مورد رحمت خداوند رحمن خواهند بود
روز رستاخیز

۳۵۱ : اَلصَّحَّةُ وَالْفِرَاغُ نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ

تندرستی و فراغت دو نعمت کفران شده مجهولند .

۳۵۲ : الْمُؤْمِنُ بَيْنَ مَخَافَتَيْنِ بَيْنَ أَجَلٍ قَدْ مَضَى لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ صَانِعٌ فِيهِ وَبَيْنَ أَجَلٍ قَدْ بَقِيَ لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ قَاضٍ فِيهِ

مؤمن بین دو ترس میباشد از جهتی ترس از گذشته دارد
نمیداند خداوند چه کرده است و از جهتی ترس از آینده
دارد نمی داند خداوند چه خواهد کرد در آینده .

۳۵۳ : الْكَبَائِرُ سَعِ اعْظَمُهُنَّ الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ قَتْلُ النَّفْسِ الْمُؤْمِنَةِ وَ أَكْلُ الرِّبَا وَ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَ قَذْفُ الْمُحْصَنَةِ وَ الْفِرَارُ عَنِ الرَّحْفِ وَ عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَ اسْتِحْلَالُ الْبَيْتِ الْحَرَامِ وَ السِّحْرُ فَمَنْ لَفَى اللَّهَ وَهُوَ بِرِيءٍ مِنْهُمْ كَانَ مَعِيَ

گناهان بزرگ نه عدد است بزرگتر آنها شرک بخداوند
جلیل و کشتن شخص با ایمان و ربا خواری و خوردن مال
یتیم و تهمت زنا بزن شوهردار و فرار از میدان جنگ و
عاق والدین و حلال شمردن بیت الحرام و سحر نمودن
پس هر کس ملاقات نماید خدا را و از این گناهان پاک
باشد و بیزاد محشر او بامن است .

۳۵۴ : أَلَوْحَدُهُ خَيْرٌ مِنْ قَرِينِ السَّوَاءِ

تنهایی بهتر است از همنشین بد .

۳۵۵ : الْغَضَبُ يُفْسِدُ الْإِيمَانَ

خشم فاسد میکند ایمان را .

۳۵۶ : الْأَشْيَاءُ ثَلَاثَةٌ أَمْرٌ إِنْجَبَانَ رُسْدُهُ فَأَتْبَعُوهُ وَأَمْرٌ اسْتَبَانَ عَلَيْهِ فَأَجْتَنِبُوهُ وَأَمْرٌ اخْتَلَفَ عَلَيْكُمْ قُرْدُوهُ إِلَى اللَّهِ

چیزها بر سه قسم است يك چیز است که روشن است راه آن پس پیروی کنید و چیزی است پیدا است گمراهی آن پس دوری کنید و چیزیست که اختلافی است و برشا روشن نیست پس واگذار کنید بخداوند او را .

۳۵۷ : الْبَغْيُ يُوجِبُ النَّدَمَ

ستم پشیمانی است .

۳۵۸ : الْأَوَّمَنُ سَمِعَ فَاجِسَةً فَأَفْشَاهَا كَمَنْ كَانَ أَتَاهَا

آگاه باشید کسی که شنید کار زشتی را پس فاش کرد آن را همچون کسی است که بجا آورده باشد آنرا .

۳۵۹ : أَلْبَاءُ مُوَكَّلٌ بِالنُّطْقِ

مصیبت به بیان واگذار شده است .

۳۶۰ : أَلَيْسَ خُسْنُ الْخَلْقِ

نیکویی خوشخوئی است .

۳۶۱ : أَلَبْرَكَةُ فِي وَسْطِ الطَّعَامِ فَكُلُوا مِنْ حَافَاتِهِ وَ
لَا تَأْكُلُوا مِنْ وَسْطِهِ

برکت در میان طعام است پس بخورید از اطراف آن نه
از میان آن .

۳۶۲ : أَلَا يَدِي ثَلَاثَةُ مَنَفِقَةٍ وَسَائِلُهُ وَمُمْسِكُهُ فَخَيْرُ الْأَيْدِي
الْمَنَفِقَةُ

دستها سه گونه است دست دهنده و دست خواهنده و دست
ممسك و بهترین دستها دست دهنده است .

۳۶۳ : أَلَتَّاجِرُ الْجَبَانُ مَحْرُومٌ

بازرگان ترسو محروم باشد .

۳۶۴ : أَلَتَّاجِرُ يَنْتَظِرُ الرِّزْقَ وَالْمُحْتَكِرُ يَنْتَظِرُ اللَّعْنَ

بازرگان دیده براه روزی دارد و معتکر دیده براه لعنت

۳۶۵ : أَلَتَّحَدَّثُ بِالنِّعَمِ شُكْرٌ

گفتگوی نعمتها سپاس نعمتها است .

۳۶۶ : أَلَقَدِيرُ نِصْفِ الْعَيْشِ

نظر بیابان کار انداختن نیمه زندگی است .

۳۶۷ : اَلْتَرَابُ رَيِّعُ الصَّبِيَانِ

خاك بهار کودکان است .

۳۶۸ : اَلْجُمُعَةُ حَجُّ الْمَسَاكِينِ
جمعه حج بینوایان است بمقتضای جمع باشد

۳۶۹ : اَلْجَنَّةُ دَارُ الْأَسْخِيَاءِ

بهشت خانه سخاوتمندان است .

۳۷۰ : اَلْجَنَّةُ مِائَةٌ دَرَجَةٍ تِسْعَةٌ وَ تِسْعُونَ لِأَهْلِ الْعَقْلِ وَ

وَاحِدَةٌ لِسَائِرِ النَّاسِ

بهشت صد درجه باشد نود و نه درجه برای خردمندان و
يك درجه برای سایر مردم است .

۳۷۱ : اَلْحَقُّ ثَقِيلٌ مُرٌّ وَ الْبَاطِلُ خَفِيفٌ حُلُوٌّ

حق سنگین و تلخ است و باطل سبک و شیرین است .

۳۷۲ : اَلْحُمَى تَعْطَى الْخَطَايَا كَمَا تَحْطُ مِنَ الشَّجَرَةِ الْوَرَقُ

تب میرزد خطاها را چنانکه میریزد از درخت برگ آن .

۳۷۳ : اَلْحَيَاءُ وَ الْإِيمَانُ فِي قَرْنٍ وَاحِدٍ فَإِذَا سَلَبَ أَحَدُهُمَا
اتَّبَعَهُ الْآخَرُ

شرم و ایمان در یک کردیف میباشند پس هر گاه یکی از میان
برود آن دیگر به دنبال خواهد رفت .

۳۷۴ : **الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلَّهُ**

شرم هر مقدار باشد خوب است .

۳۷۵ : **الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ فَاحْبِبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعَهُمْ**

إِيمَالِهِ

آفریدگان همه روزی خواران خداوند و دوست ترین ایشان
زرد خدا کسی است که بروزی خواران او نفع رسانند .

۳۷۶ : **الْخَيْرُ كَثِيرٌ مَنْ يَعْمَلُ بِهِ قَلِيلٌ**

خوبی بسیار است کسی که انجام دهد کم است .

۳۷۷ : **الْجَنَّةُ تَحْتَ ظِلَالِ الشُّؤْفِ**

بهشت زیر سایه شمشیرها است .

۳۷۸ : **الدُّنْيَا نِعَمٌ مَطِيَّةٌ الْمُؤْمِنِ**

دنیا خوب شتر راهوار است مؤمن را .

۳۷۹ : **الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِهَا الْمَرْئَةُ الصَّالِحَةُ**

دنیا برخوردار است و بهترین متاع آن زن شایسته است .

۳۸۰ : **الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ وَمَلْعُونٌ مَا فِيهَا إِلَّا عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا**

أَوْ ذَا كِرَآلِهِ تَعَالَى

دنیا ملعون و دور از رحمت خدا است و هر چه در آنست دور
از رحمت خدا است مگردانستند یا دانشجو یا آنکس که
بیاد خدا باشد .

۳۸۱ : أَلَسَّخِيُ الْجَهُولُ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْعَابِدِ الْبَخِيلِ
سغاوتمند نادان دوست تر است نزد خدا از عابد بخیل .

۳۸۲ : أَلْعَادَةُ كُلُّ السَّعَادَةِ طَوْلُ الْعُمْرِ فِي طَاعَةِ اللَّهِ
نیک بختی تمام آن درازی عمر است در فرمانبرداری خدا .

۳۸۳ : أَلْتَقَمُ يَمْحُو الذُّنُوبَ
بیماری برطرف میکند گناهانرا .

۳۸۴ : أَلتُّكُوتُ ذَهَبٌ وَالْكَلَامُ فِضَّةٌ
سکوت طلا است و سخن گفتن نقره است .

۳۸۵ : أَلْسَلَامٌ قَبْلَ الْكَلَامِ
سلام کردن پیش از سخن گفتن است .

۳۸۶ : أَلْسَلَامٌ نَجِيَّةٌ لِمَلَّتِنَا وَأَمَانٌ لِنَزِمَتِنَا
سلام کردن نجیة است برای ملت ما و امان است برای ذمه ما .

۳۸۷ : أَلتَّوَاكُ يَزِيدُ الرَّجُلَ فَصَاحَةً
مساواک کردن فصاحت مرد را زیاد میکند .

۳۸۸ : أَلشَّدِيدُ مَنْ غَلَبَ نَفْسَهُ
پهلوان کسی است که بر هوای نفس خویش پیروز آید .

۳۸۹ : الْقَمَرُ الْعَمَنُ مِنْ كَسَوَةٍ فَأَكْرَمُوهُ

موی نیک از پوشش الهی است پس گرامی بدادید آن‌دا .

۳۹۰ : الشَّيْخُ شَابٌّ عَلَى حَبِّ أَيْسَى وَ طُولِ حَيَوَةٍ وَ
كَثْرَةِ مَالٍ

پیر جوان است روی دوستی انیس و درازی زندگی و
بسیاری دارایی .

۳۹۱ : الصُّبْحَةُ تَمْنَعُ الرِّزْقَ

خواب صبح مانع روزی است .

۳۹۲ : الصَّبْرُ كَنْزٌ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ

شکیبایی گنجی است از گنج‌های بهشت .

۳۹۳ : الصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ

صدقه خواموش میکند گناه را چنانچه خواموش می‌کند
آب آتش را .

۳۹۴ : الصَّدَقَةُ عَلَى الْقَرَابَةِ صَدَقَةٌ وَصِلَةٌ

صدقه بر خویشان صدقه است با صله .

۳۹۵ : الصَّدَقَةُ تَدْفَعُ مِيتَةَ السُّوءِ

صدقه جلوگیری میکند مردن بدرا

۳۹۶ : الصَّدَقُ طَمَآئِنَةٌ وَالْكَذِبُ رَوِيَّةٌ

راستی آرامش است و دروغ بقراری است .

۳۹۷ : الصَّوْمُ فِي الْفَتَاءِ الْفَنِيْمَةُ الْمُبَارَكَةُ

روزه زمستان بهره . بابر کتی است .

۳۹۸ : الضَّيْفُ يَأْتِي الْقَوْمَ بِرِزْقِهِ فَإِذَا ارْتَحَلَ ارْتَحَلَ بِجَمِيعِ ذُنُوبِهِمْ

میهنمان وارد میشود بقومی با رزق خویش پس گاهی که کوچ کند کوچ نماید با تمام گناهان ایشان .

۳۹۹ : الْمَعْرُوفُ يَقْدِرُ الْمَعْرِفَةُ

آنچه خبر است باندازه شناسائی است .

۴۰۰ : الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كِفَاعِلُهُ

دلالت کننده بر خوبی همچون بجای آورنده آنست .

۴۰۱ : الَّذِي أَنْزَلَ الدَّاءَ أَنْزَلَ الشِّفَاءَ

آنکه فرو فرستاده درد را فرو فرستاده شفارا .

۴۰۲ : الذَّنْبُ لَا يَنْسَى وَالْإِثْرُ لَا يَبُلَى وَكُنْ كَيْفَ شِئْتَ فَكَمَا

تُدْرِيْنُ تَدَانُ

گناه فراموش شدنی نیست و نیکی کهنه شدنی نباشد
و هر چه خواهی باشی چنانکه جزا میدهی جزا داده
خواهی شد .

۴۰۳ : الرَّجُلُ أَرْبَعَةُ سَخِيٍّ وَكَرِيمٍ وَبَخِيلٍ وَلَنِيمٍ فَالسَّخِيُّ
الَّذِي يَأْكُلُ وَيُعْطِي وَالكَرِيمُ الَّذِي لَا يَأْكُلُ وَيُعْطِي
وَالْبَخِيلُ الَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يُعْطِي وَاللَّيْمُ الَّذِي
لَا يَأْكُلُ وَلَا يُعْطِي

مردان بر چهار قسم میباشند سخی و کریم و بخیل و لئیم پس
سخی آنستکه میخورد و میدهد و کریم آنستکه نمیخورد
ولی میدهد و بخیل آنستکه میخورد و نمیدهد و لئیم آن
است که نه میخورد و نه میدهد .

۴۰۴ : الرَّجُلُ الصَّالِحُ يَأْتِي بِخَيْرٍ صَالِحٍ وَ الرَّجُلُ السَّوُّ
يَأْتِي بِخَيْرٍ سَوْءٍ
مرد صالح خبر شایسته میآورد و مرد بد خبر بد میدهد .

۴۰۵ : الرَّزْقُ آخِرُ إِلَى مَنْ يُطْعِمُ الطَّعَامَ مِنَ التَّائِبِينَ
فِي السَّنَامِ
روزی شتابش بیشتر است بسوی کسیکه طعام میدهد از
کارد بکوهان شتر .

۴۰۶ : الرَّضَاعُ يُغَيِّرُ الطَّبَاعَ
شیر دیگرگون میکند طبیعتها را .

۴۰۷ : أَلَرِّزُقُ لَا يَجْرُهُ حَرِصٌ حَرِيسٌ وَلَا يَضُرُّهُ كِرَاهَةٌ كَارِهِ

حرص شخص حرص روزی را نمیکشاند و کراهت شخص هم بر نمی گرداند .

۴۰۸ : أَلَرِّزُقُ يَطْلُبُ الْعَبْدَ أَشَدَّ مِنْ أَجَلِهِ

روزی میجوید بنده را سختتر از جستن مرك اورا .

۴۰۹ : أَلَزَّكَامُ جَنْدٌ مِنْ جُنُودِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَبْعَثُهُ عَلَى الدَّاءِ
فَيُزِيلُهُ

زکام لشگری است از لشگرهای خدای عزوجل میانگیزاند آنرا بر درد پس میبرد اورا .

۴۱۰ : أَلَزَّكُوءُ قَنْطَرَةُ الْإِسْلَامِ

زکوة پل اسلام است .

۴۱۱ : أَلَزَّنَا يُورِثُ الْفَقْرَ وَيَدْعُ الدِّيَارَ بِلَاقِعٍ

زنا باعث درویشی است و خانها را خرابه میکند .

۴۱۲ : أَمَرَنِي رَبِّي بِالسَّخَاوَةِ الْبَرِّ وَنَهَانِي عَنِ الْبُخْلِ وَالْجَفَاءِ

فرمان داده مرا پروردگارم به سخاوت نیکی و نهی نموده مرا از بخل و ستم .

۴۱۳ : أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ

فرمان داده مرا پروردگارم بمدارا کردن با مردم همانطور که امر کرد مرا بانجام واجبات .

۴۱۴ : إِنْ مِنْ حَقِّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يَعْلَمَهُ الْكِتَابَةُ وَأَنْ يُحْسِنَ اسْمَهُ وَأَنْ يُرَوِّجَهُ إِذَا بَلَغَ

از جمله حقوق فرزند بر پدر آنستکه او را نوشتن آموزد
و نام خوب بر او گذارد و وقت بلوغ او را زن بدهد .

۴۱۵ : إِنْ اللَّهَ يُحِبُّ الْجَوَادَ فِي حَقِّهِ

البته خدا دوست میدارد بخشش را درادا کردن حق او .

۴۱۶ : إِنْ اللَّهَ يُبْغِضُ الشَّيْخَ الزَّانِ وَالْفَنِيَّ الظَّلُومَ وَالْفَقِيرَ الْمُخْتَالَ وَالسَّائِلَ الْمُلْحِفَ وَيَخْطِطُ أَجْرَ الْمَعْطِيِّ الْمَنَانِ

معحق است که خدادشمن دارد پیرزناکار و ثروتمند ستمکار
و نیازمند متکبر و درخواست کننده با اصراردا و محو
مینماید مرد دهنده منت گذاردا .

۴۱۷ : إِنْ اللَّهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى كُلِّ فَاحِشٍ بَذِي قَلِيلٍ الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي مَا قَالَ وَ مَا قِيلَ فِيهِ فَإِنَّهُ لَبْغِي أَوْ شِرْكُ شَيْطَانٍ

معقفا خداوند حرام کرده بهشت را بر بدگوی زشت سخن
بی حیائیکه باک ندارد آنچه گوید یا درحق او گفته شود پس
البته اوزنازاده یا آنکه شیطان درنطفه او شرکت داشته است .

۴۱۸ : اَنْزِلُوْا النَّاسَ مَنَازِلَهُمْ خَيْرَهُمْ وَشَرَّهُمْ

مردم را در جایگاه خودشان فرود آرید خوبانشان و بدانشان را (هر کسی را بمقام و شان خود بشناسید).

۴۱۹ : اِنْ الصَّبْرُ يَأْتِيْ عَلٰی قَدْرِ الْمَصِيْبَةِ

محققا شکوهائی باندازه مصیبت آید.

۴۲۰ اِنَّ هٰذِهِ الْقُلُوْبُ اَوْعِيَةٌ فَخَيْرُهَا اَوْعَاها

بتحقیق ایندلهای ظرفهائی است بهترین از همه جادارتر

۴۲۱ : اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِقَ

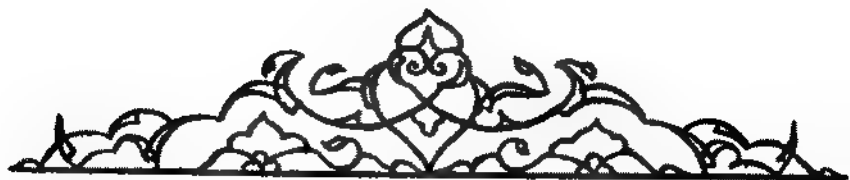
محققا خدا دوست دارد آنکه نرم و آزاد باشد.

۴۲۲ : اِنَّ اللّٰهَ اِذَا اَنْعَمَ عَلٰی عَبْدِهِ اَحَبَّ اَنْ يَّرٰى عَلَيْهِ اَثْرَهُ

محققا هر گاه خداوند بر کسی نعمتی داد دوست دارد که اثر نعمت را بر او ببیند.

۴۲۳ : اِنَّ اَشَقَّیْ الْاَشْقِيَاءِ مَنْ اجْتَمَعَ عَلَیْهِ فَقْرُ الدُّنْيَا وَ عَذَابُ الْاٰخِرَةِ

محققا بدبختترین بدبختان کسی باشد که بر او گردد آید نداری دنیا و شکنجه آخرت.

۴۲۴ : إِنَّ اللَّهَ عِنْدَ إِسَانِكِ قَائِلٌ

محققا خداوند نزد زبان هر گوینده باشد .

۴۲۵ : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ مَنْ عِبَادِهِ الْغَيُورَ

خدا از بندگانش بنده غیور را دوست دارد

۴۲۶ : إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ إِدْخَالُ السُّرُورِ عَلَى -

الْمُؤْمِنِينَ أَوْ إِيْشَاعُ جُوعَتِهِ أَوْ تَنْفِيسُ كُرْبَتِهِ أَوْ قَضَاءُ كَيْدِهِ

محققا بهترین کار نزد خداوند خوشحال کردن مؤمنین یا سیر کردن آنها یا غم ازدل آنها برداشتن یا قرض آنها را ادا نمودن است .

۴۲۷ : إِنَّ هَذَا الدِّينَ لَمَتِينٌ فَأَوْعِلْ فِيهِ بِرْفَقٍ وَ لَا تُبْغِضْ

إِلَى نَفْسِكَ فَإِنَّ الْمُنِيبَ لَا أَرْضَا قَطَعَ وَ لَا ظَهَرَ أ -

أَبْقَى فَأَحْرَثَ حَرَّتْ مَنْ يَظُنُّ أَنَّهُ لَا يَمُوتُ وَ أَعْمَلَ

عَمَلٍ مَنْ يَخَافُ أَنَّهُ يَمُوتُ عَدَا

محققا این دین دین محکمی است پس وارد شو در آن

بملایت و مدارا برخود سخت بگیر و خشناک مشو بر

خود که . محققا شخص تندرو نه زمینی را طی کرده و نه

کمری را باقی گذاشته پس بدر افشانی کن مانند کسی که

نه میمیرد و کار کن مانند کسی که میترسد فردا بمیرد .

۴۲۸ : إِنَّ بَايَعَ الضَّيْعَةَ مَمْحُوقٌ وَمُشْتَرِيهَا مَرْزُوقٌ

محققان فروشنده آب و زمین و متاع از بین رفته و خریدار بروزی
رسیده .

۴۲۹ : إِنَّ التَّزْوِيجَ مِنْ سَنَنِ الْمُرْسَلِينَ

محقق است که تزویج از دستور پیغمبرانست .

۴۳۰ : أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكَ مَا كَسَبْتَ

تو با کسی خواهی بود که دوست داری و برای تو است
چیزی که کسب کرده ای .

۴۳۱ : تَذَكَّرُوا الْمَوْتَ الْمُبِهُرُ وَ الشَّاعَةِ الْمَوْعِدُ .

تذکره مرگ شوکه کننده و ساعت وعده گاه است .

۴۳۲ : إِنَّ أَحْسَبَ أَهْلِ الدُّنْيَا الَّذِينَ يَذْهَبُونَ لِتِلْكَ هَذَا الْمَالِ .

بیشتر افتخار اهل دنیا که بطرف آن میروند همین مال است .

۴۳۳ : إِنَّ الْعَبْدَ لِيَذْنِبَ الذَّنْبَ فَيُنْسِي بِهِ الْعِلْمَ الَّذِي كَانَ قَدْ عَلِمَهُ

محققان بنده گناهی میکند در نتیجه آن گناه فراموش میکند
دانش خود را .

۴۳۴ : إِنَّ الْعَبْدَ لِيَذْنِبُ فَيَمْتَنِعُ بِهِ مِنْ قِيَامِ اللَّيْلِ

محققان است که بنده گناهی را مرتکب میشود پس محروم
میشود از برپا داشتن شب بوسیله همان گناه .

۴۳۵ : إِنَّ الْعَبْدَ لَيَذِيبُ الذَّنْبَ فَيَحْرُمُ بِهِ الرِّزْقَ وَقَدْ كَانَ هَيْثَالَهُ ثُمَّ تَلَا إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ

محقق است که بنده گناهی را مرتکب میشود که باو از روزی خود باز میماند و حال آنکه آسان بوده تحصیل آن و روزی پس حضرت تلاوت فرمود آنجائیکه خدا میفرماید ما گرفتار کردیم ایشانرا چنانچه گرفتار کردیم صاحبان باغ را و بواسطه گناه باغ ایشان خشک شد .

۴۳۶ : إِنَّ اللَّهَ غَافِرُ كُلِّ ذَنْبٍ إِلَّا مَنْ جَهِدَ مَهْرًا أَوْ اغْتَصَبَ آخِرًا آخِرَهُ أَوْ بَاعَ رَجُلًا حُرًّا

محققا خداوند هر گناهی را میآمرزد مگر از آنکس که انکار کند مهر بر او یا حق اجیری را غصب کند یا مرد آزادی را بفروشد .

۴۳۷ : إِنَّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ صَدَقَةٌ قِيلَ مَنْ يُطِيقُ ذَلِكَ قَالَ إِمَّا طَنْتَ الْآذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ وَ إِرْشَادُكَ الرَّجُلَ إِلَى الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ

لازم است بر هر مسلمانی که در هر روزی صدقه دهد کسی عرض کرد که میتواند آنرا انجام دهد فرمود بر طرف کردن خاک و خاشاک را از راه صدقه است و راهنمایی مردم را براه صدقه است .

۴۳۸ : أَنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ آخِذٌ بِحُجْرَةٍ رَأَيْتُ

من روز رستاخیز خواهم گرفت دامن رحمة پروردگار خود را

۴۳۹ : إِنْ يَكُنْ فِي شَيْءٍ شِفَاءٌ فَفِي شَرْطَةِ الْحَبَامِ أَوْ فِي شَرْبَةِ الْعَصَلِ

اگر در چیزی شفا باشد پس در شاخ حجامت یا در يك شربت عسل است .

۴۴۰ : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْخَيْرَ الْحَلِيمَ الْمُتَعَفِّفَ

محققا خداوند دوست میدارد شخص خیر خواه بردبار باعفت را .

۴۴۱ : إِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ وَالْإِيمَانُ فِي الْجَنَّةِ

محققا حیا از ایمان است و ایمان در بهشت است .

۴۴۲ : إِنَّ الْفُحْشَ مِنَ الْبَدَاوِ وَالْبَدَاءُ فِي النَّارِ

محققا بدگویی زشت است و زشتی در آتش است .

۴۴۳ : إِنْ نَظَرُ الْفَرَجِ مِنَ اللَّهِ عِبَادَةً وَمَنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ مِنَ الرِّزْقِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ بِالْقَلِيلِ مِنَ الْعَمَلِ

اينظار گمايش از جانب خدا، عبادتست، و هر کس بروزی کم راضی باشد خدايتعالی هم از او راضی خواهد شد بعبادت کم .

۴۴۴ : إِنَّ الْجَبْنَ وَ الْبُخْلَ وَ الْحِرْصَ غَرِيزَةٌ وَاحِدَةٌ
يَجْمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ

محقق است که ترس و بخل و حرص يك خوی است گرد
آورده آنها را بد گمانی بخداوند .

۴۴۵ : إِنَّ اللَّهَ يُحَاسِبُ كُلَّ خَلْقٍ إِيَّاهُ أَشْرَكَ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
فَأَنَّهُ لَا يُحَاسَبُ وَيَوْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ

محقق است که خداوند بحساب هر یکی از آفریدگان خود
رسیدگی کند مگر آنکس که بخدای بزرگ شرک آورده
باشد پس محققا بحساب او رسیدگی نشود و فرمان شود
اورا بآتش بکشند .

۴۴۶ : إِنَّ حُبَّ عَلِيٍّ قَدْ نَزَلَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ فَلَا يُحِبُّهُ
إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يَبْغِضُهُ إِلَّا مُنَافِقٌ

محقق است که دوستی علی علیه السلام در دل اهل ایمان افتاده
پس دوست ندارد او را مگر مؤمن و دشمن نیست او را
مگر منافق .

۴۴۷ : إِنَّ الْغُرَاةَ إِذَا هَمُّوا بِالْغَزْوِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُمْ بَرَاءَةً
مِنَ النَّارِ

بدرستی که جنگجویان هر گاه قصد جنگ نمایند خداوند
بنویسد برای ایشان آزادی از آتش را

۴۴۸ : إِنْ صَحِبْتَ الْجَاهِلَ عَنَّاكَ وَإِنْ اعْتَزَلْتَهُ شَتَمَكَ وَ
 إِنْ أَعْطَاكَ مَنْ عَلَيْكَ وَإِنْ أَعْطَيْتَهُ كَفَرَكَ وَإِنْ
 أَسْرَزْتَ إِلَيْهِ خَانَكَ وَإِنْ أَسَرَّ إِلَيْكَ إِيْتَهَمَكَ وَإِنْ
 اسْتَفْنَى بِطَرٍّ وَكَانَ فَنَظًا غَلِيظًا وَإِنْ اقْتَفَرَ جَحَدَ نِعْمَةٍ
 اللَّهُ وَإِنْ فَرَحَ اسْرَفَ وَطَفَى وَإِنْ حَزَنَ آيَسَ وَإِنْ
 ضَحِكَ فَهَقَّ

اگر همراهی کنی نادانرا برنج در آورد تورا و اگر ازاو
 برکنار شوی بدگوید تورا و اگر بدهد بر تو چیزی را
 منت گذارد و اگر بدهی کفران نماید و اگر سر خود را
 نزد او گذاری، خیانت کند و اگر سری نزد تو گذارد تورا
 متهم سازد و اگر بی نیاز شود زیاد روی کند و سخت قسی
 دل شود و اگر نیازمند شود انکار نعمت خدا کند و اگر
 خوشحال شود اسراف کند و اگر غمناک شود مایوس
 گردد و اگر خنده کند دهن پر کند .

۴۴۹ : إِنْ لِلْحُسَيْنِ فِي بَوَاطِنِ الْمُؤْمِنِينَ مَعْرِفَةٌ مَكْنُونَةٌ
 بدستیکه در دلهای مؤمنین از برای حسین (علیه السلام)
 شناسائی پنهانی است .

۴۵۰ : أَنْصُرْ أَهْلَكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا إِنْ يَكُ ظَالِمًا فَأَرْدُدهُ
عَنْ ظُلْمِهِ وَإِنْ يَكُ مَظْلُومًا فَأَنْصُرْهُ .

برادر خود را یاری کن، ظالم باشد و یا مظلوم،
اگر ظالم است او را از ظلمش بازدار و اگر مظلوم است
یارش کن.

۴۵۱ : إِنْ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُعْظِمَ صَغِيرًا عَظِيمًا وَ إِذَا أَرَادَ
أَنْ يُصَغِّرَ عَظِيمًا صَغِيرًا

البته خدا هر گاه بخواهد که بزرگ کند کوچکی را بزرگ
نماید و هر گاه بخواهد که کوچک کند بزرگ را کوچک کند.

۴۵۲ : إِنْ الْمُؤْمِنَ إِذَا لَمْ يَكُنْ لَهُ حِرْفَةٌ يَعِيشُ بِدِينِهِ

البته هر گاه مؤمن صنعتی و کاری نداشته باشد بدین خود
زندگی کند .

۴۵۳ : إِنْ الْإِيمَانَ مَا وَقَرَّتْهُ الْقُلُوبُ وَ صَدَّقَتْهُ الْأَعْمَالُ

ایمان چیزی است که در دلها بزرگ است و رفتار تصدیق
کننده آنست .

۴۵۴ : إِنَّهُ يُعَامِنُ عَلَى قَلْبِي وَ إِنِّي لَا أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلَّا بِالنَّهَارِ
سَبْعِينَ مَرَّةً

بدرستی که کدورتی عارض میشود بر دلمن و من طلب آمرزش
میکنم خدا را هر روز هفتاد مرتبه .

۴۵۵ : إِنْ سَبَّ الْمَيِّتَ يُؤْذِي الْحَيَّ وَلَا يُلْغُ

البته بد گفتن میت آزار کند زنده را و بپرده نرسد .
۴۵۶ : إِنَّمَا الْعِلْمُ ثَلَاثَةٌ آيَةٌ مُحْكَمَةٌ أَوْ فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ أَوْ
سُنَّةٌ قَائِمَةٌ

همانا دانش سه باشد دلیل محکم یا واجب بدون کم و زیاد
یا روش برپاشده .

۴۵۷ : إِنَّ أَوَّلَ خَلْقٍ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّوَجَدَّ الْعَقْلَ فَقَالَ لَهُ
أَقْبِلْ فَأَقْبَلَ ثُمَّ قَالَ لَهُ أَذْبِرْ فَأَذْبَرَ وَقَالَ وَ عَزَّتِي وَ
جَلَالِي مَا خَلَقْتُ خَلْقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْكَ بِكَ أَخَذْتُ
وَبِكَ أُعْطِي وَبِكَ أُثِيبُ وَبِكَ أُعَاقِبُ

بدستی که اول چیزی که خدا آفریده خرد است پس گفت
بیا آمد پس از آن فرمود برگرد پس برگشت و فرمود
بعزت و جلالم قسم که نیافریدم چیزی را محبوبتر بسوی من از
تو بواسطه تو مؤاخذه کنم و بواسطه تو عطا دهم و
بواسطه تو مزد دهم و بواسطه تو عقاب نمایم .

۴۵۸ : إِنْهُنَّ الْمُؤْمِنُ تَسْبِيحٌ وَصِيَا حُهُ تَهْلِيلٌ وَ نَوْمُهُ عَلَى
الْفِرَاشِ عِبَادَةٌ

ناله مؤمن تسبیح و صدای او تهلیل و خواب او بر جای خود
بندگی است .

۴۵۹ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ أَحَبُّ الْكَذِبِ فِي الصَّلَاحِ وَ أَبْغَضُ
الصَّدَقِ فِي الْفَسَادِ

بدوستی که خدای عزوجل دوست دارد دروغ را در سازش و
دشمن دارد راست را در فساد .

۴۶۰ : إِنَّمَا اتَّخَوْفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي ثَلَاثٌ خِلَالِ أَنْ-
يَتَأَوَّلُوا الْقُرْآنَ عَلَى غَيْرِ تَأْوِيلِهِ أَوْ يَتَّبِعُوا زَلَّةَ الْعَالَمِ
أَوْ يَظْهَرَ فِيهِمُ الْمَالُ حَتَّى يَطْفُوا وَيَظْطَرُّوا

همانا میترسم بر ائمتی از بعد من از سه چیز تاویل کردن قرآن
را بر غیر آنچه تاویل اوست یا پیروی لغزش دانشمند کنند
یا آنکه دادا شوند تا اینکه طغیان و سرکشی نمایند .

۴۶۱ : إِنَّ لِلْمُسْلِمِ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ مِنَ الْمَعْرُوفِ سِتًّا يُسَلِّمُ
عَلَيْهِ إِذَا لَقِيَهِ وَيَعُودُهُ إِذَا مَرَضَ وَيُسَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ
وَيَشْهَدُهُ إِذَا مَاتَ وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ وَيُحِبُّ لَهُ مَا يُحِبُّ
لِنَفْسِهِ وَيَكْرَهُ لَهُ مَا يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ

ثابت است از برای مسلمان بر برادر مسلمان خود از کارهای
خوب شش چیز سلام کند بر او در هنگام برخورد و هر گاه
مریض شد عیادت کند و هر گاه عطسه کرد از خدا طلب
رحمت کند بجهة او و هر گاه مرد حاضر در تشییع او شود
و هر گاه او را خواند اجابت کند و دوست بدارد برای او
آنچه برای خویش دوست دارد و نخواهد برای او آنچه
برای خود نمیخواهد .

۴۶۲ : إِنَّ اللَّهَ يَنْظُرُ فِي وَجْهِ الشَّيْخِ الْمُؤْمِنِ صَبَاحًا وَ
مَسَاءً فَيَقُولُ يَا عَبْدِي كَبَّرْتَنِي وَدَقَّ عَظْمُكَ وَرَقَّ
جِلْدُكَ وَقَرَّبَ أَجَلَكَ وَحَانَ قُدُّومُكَ عَلَيَّ فَاسْتَحْيِ
مَنِّي فَإِنَّا اسْتَحْيِي مِنْ شَيْبَتِكَ أَنْ أُعَذِّبَكَ بِالنَّارِ

محققا خداوند نظر میکند در روی پیرمرد مؤمن در هر صبح
و شام پس میفرماید ای بنده من زیاد شد سال تو و سست شد
استخوان تو و نازک گردید پوست تو و نزدیک شد اجل تو
و رسید وارد شدن تو بر من پس شرم کن از من که من شرم
میکنم از موی سفید تو که شکنجه نمایم تو را با آتش .

۴۶۳ : إِنَّ اللَّهَ لِيَخْلِفَ الْعَبْدَ الصَّالِحَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِ فِي
أَهْلِهِ وَ مَالِهِ

محققا خداوند جانشین بنده شایسته است در خوانواده و
دارائی او پس از مرگ او .

۴۶۴ : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ سُوقًا مَافِيهَا شَرٌّ وَلَا يَبِيعُ إِلَّا الصُّورَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ

البته در بهشت بازاریست که خرید و فروش نمیشود مگر
صورت های مرد ها و زن ها .

۴۶۵ : أَنْظِرْ فَإِنَّكَ لَسْتَ بِخَيْرٍ مِنْ أَحْمَرَ وَلَا أَسْوَدَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلَهُ بِتَقْوَى.

نظر کن که تو بهتر از سرخ پوست و سیاه پوست نیستی مگر آنکه در تقوی از بهتر باشی.

۴۶۶ : إِنَّ اللَّهَ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ شَيْءٌ يُعْطِيهِ بِهِ خَيْرًا أَوْ يَصْرِفَ بِهِ عَنْهُ السُّوءَ إِلَّا بِطَاعَتِهِ

البته بین خدا و بین هیچیک از بندگان او وسیله نیست در دادن خوبی یا گرداندن بدی مگر فرمانبرداری.

۴۶۷ : إِنَّ طَاعَةَ اللَّهِ نَجَاحٌ كُلِّ خَيْرٍ يُبْتَغَى وَ نَجَاةٌ مِنْ كُلِّ شَرٍّ يُتَّقَى

البته فرمانبرداری از خدا پیروزی و رسیدن بهر خوبی و نجات از هر شری است.

۴۶۸ : إِنَّ اللَّهَ يَعْصِمُ مَنْ أَطَاعَهُ وَلَا يَعْصِمُ مِنْهُ مَنْ عَصَاهُ

البته خداوند حفظ خواهد کرد کسی که فرمان او برد و کسی نمیتواند گناهکار را از خداوند حفظ کند.

۴۶۹ : أَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزْدَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ.
 سگرید بہ آنکس کہ از شما پائین تر است و بہ بالاتر
 از خودتان سگرید، زیرا از اینراہ نعمت خدا را
 بہتر قدر میدانید.

۴۷۰ : إِنَّ الْأَحْمَقَّ يُصِيبُ بِحُمْلِهِ أَكْثَرُ مِنْ فُجُورِ الْفَاجِرِ
 ثابت است کہ شخص احمق بیشتر بخود ضرر دہند و ضرر دہ
 بزرگتر است از فجور نابکاران.

۴۷۱ : إِنَّمَا يَرْتَفِعُ الْعِبَادُ غَدَاً فِي الدَّرَجَاتِ وَ يَنَالُونَ
 الزُّلْفَى مِنْ رَبِّهِمْ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ
 همانا درجات و مقامات بندگان و نزدیکۃ ایشان پیرورد گار
 خود فردای قیامت باندازہ خرد ایشان است .

۴۷۲ : إِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ وَحَّدَ اللَّهَ وَعَمِلَ بِطَاعَتِهِ
 محققا خردمند کسی است کہ خدا را یگانگی بشناسد و
 فرمان او را انجام دہد .

۴۷۳ : إِنَّ مِنْ الْبَيَانِ سَجْرًا

البته بعضی از بیاناتها سحر است .

۴۷۴ : إِنَّ مِنْ الشَّجَرِ حِكْمَةً

البته بعضی از شجرها حکمت است .

۴۷۵ : إِنَّ مِنْ الْعِلْمِ جَهْلًا وَمِنْ الْقَوْلِ غَيًّا

البته بعضی از دانشها نادانی و بعضی از گفتارها ضلالت است .

۴۷۶ : إِنَّمَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي ثَلَاثًا شَحًّا مُطَاعًا وَهُوَ مُتَّبَعًا
وَأَمَامًا ضَالًّا

همانا هراسناکم برامت خود ازشه چیز فرمانبری از بخل
و پستی و پیروی کردن هوای نفس و بیشوای گمراه کننده .

۴۷۷ : أَنْفَصُ النَّاسِ عَقْلًا أَخَوْفُهُمُ لِلسُّلْطَانِ وَأَطَوْعُهُمْ لَهُ

خود مردمی کمتر است که از سلطان هراسناکتر و فرمان-
بردارتر باشند .

۴۷۸ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ عَبِيدًا مِنْ خَلْقِهِ لِحَوَائِجِ

النَّاسِ يَرْغَبُونَ فِي الْمَعْرُوفِ وَيَعْدُونَ الْجُودَ مَجْدًا

البته خداوند عزیز جل شأنه آفرید بندگانش را از خلق خود
برای انجام حوائج مردم میل دارند بکار خیر و بخشش را
شرافت می شمارند .

۴۷۹ : إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا يَفْرَعُ إِلَيْهِمُ النَّاسُ فِي حَوَائِجِهِمْ
أُولَئِكَ هُمُ الْآمِنُونَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

البته برای خداوند بندگانانی است که مردم درحوائج خود
بآنها پناه میبرد ایشان ایمنند روز رستاخیز از شکنجه
خداوند .

۴۸۰ : إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَأْخُذُ بِدَابِ اللَّهِ إِذَا أَوْسَعَ عَلَيْهِ رِثْعَهُ وَ
إِذَا أَمْسَكَ عَنْهُ أَمْسَكَ

البته شخص با ایمان رفتار میکند بداب خداوند هرگاه
خدا گشایشی باو دهد با گشایش زندگی نماید و هرگاه
خدا نگهداشت اوهم خودداری کند .

۴۸۱ : إِنَّ اللَّهَ جَبَلُ الْقُلُوبِ حُبٌّ مَنِ أَحْسَنَ إِلَيْهَا وَ بُغْضٌ
مَنْ لَمَّاءَ إِلَيْهَا

ثابت است که خداوند فطری دلها قرار داده دوستی کسیکه
بآنها نسکی کرده و دشمنی کسیکه بدی نموده .

۴۸۲ : إِنَّ الْمَرْءَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

البته هر کسی روز رستاخیز با آنکس که دوست میداشته
خواهد بود .

۴۸۳ : إِنَّ اللَّهَ قَدْ وَضَعَ بِالْإِسْلَامِ مَنْ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ شَرِيفًا
وَشَرَفَ بِالْإِسْلَامِ مَنْ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَضِيعًا

معقق است که خداوند پست نمود باسلام کسیکه در زمان
جاهلیت شرافت داشت و شرافت داد کسیکه در زمان
جاهلیت پست بود .

۴۸۴ : إِنَّ الْأَرْضَ تَعِجُ إِلَى اللَّهِ مِنْ نَوْمِ الْعَالَمِ عَلَيْهَا قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ

البته زمین ناله میکشد بسوی خداوند از خواب دانشمندی
که قبل از طلوع خورشید بر زمین خوابیده باشد .

۴۸۵ : إِنَّمَا الْمَجْنُونُ مَنْ أَثَرُ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
جز این نیست که دیوانه آنکس است که بر گزیند دنیا را
بر آخرت .

۴۸۶ : إِنَّ الْحَمِيَّ طَهُورٌ مِنْ رَبِّ غَفُورٍ
البته تب پاک کننده میباشد از جانب پروردگار آمرزنده .

۴۸۷ : أَلَا فَرَطُكُمْ عَلَى الْحَوْضِ
من جلودار شما میباشد بر حوض کوثر .

۴۸۸ : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَصَرَ النَّافِلَةَ عِنْدَ مَجْهِي الشَّهَوَاتِ
وَالْعَقْلَ الْكَامِلَ عِنْدَ نُزُولِ الشُّبُهَاتِ وَيُحِبُّ السَّمَاعَةَ
وَيُحِبُّ الشُّجَاعَةَ وَلَوْ عَلَى قَتْلِ حَيَّةٍ

البته خدا دوست میدارد چشم دور بین را هنگام آمدن
شهوآت و خرد کامل را نزد فرود آمدن اشتباهات و دوست
میدارد بغشش را و دوست میدارد دلیری را و اگر چه
بکشتن ماری باشد .

۴۸۹ : إِنَّ رِيحَ الْجَنَّةِ تُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ أَلْفِ عَامٍ وَ مَا
يَجِدُهَا عَاقٍ وَلَا قَاطِعَ رَحِمٍ وَلَا شَيْخُ زَانٍ وَلَا جَارٌ إِزَارُهُ
خِيَلَاءُ وَلَا فَتَانٌ وَلَا مَتَانٌ وَلَا جَعْفَرِيٌّ

معققابوی بهشت یافت میشود از مسافتات هزار ساله و
استشمام نمیکند آن بورا عاق والدین و قاطع رحم و پیر
مرد زناکار و کسی که دامن خود را بزمین میکشد از جهة
تکبر و فتنه جو و منت گذار بر مردم و کسیکه از دنیا سیر نمیشود .

۴۹۰ : إِنَّ الْمُؤْمِنَ أَعْلَى عِنْدَ اللَّهِ مِنْ مَلِكٍ مُقَرَّبٍ

البته مؤمن بالاتر است نزد خداوند از مملک مقرب .

۴۹۱ : إِنَّ قُوَّةَ الْمُؤْمِنِ فِي قَلْبِهِ

البته قوه مؤمن در دل اوست .

۴۹۲ : أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا

من شهر دانشم وعلی در آن شهر است .

۴۹۳ : إِنَّ أَوْحَشَ مَا يَكُونُ هَذَا الْخَلْقُ فِي ثَلَاثَةِ مَوَاطِنَ

يَوْمَ يَلِدُ فَيَخْرُجُ مِنْ بَطْنِ أُمِّهِ فَيَرَى الدُّنْيَا وَيَوْمَ

يَمُوتُ فَيُبَايِنُ الْآخِرَةَ وَ أَهْلَهَا وَ يَوْمَ يُبْعَثُ فَيَرَى

أَحْكَامًا لَمْ يَرَهَا

البته هولنا کترین اوقات برای این مردم سه جایگاه است

روزی که تولد شود و از شکم مادر بیرون آید پس دنیا را

میبیند و روزیکه میمیرد پس آخرت و اهل آنرا می بیند و

روزیکه برانگیخته شود پس فرمانهای می بیند که

ندیده بود .

۴۹۴ : إِنَّ لِلَّهِ حُرُمَاتٌ ثَلَاثٌ مَن حَفِظَهُنَّ حَفِظَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ

دِينِهِ وَ دُنْيَاهُ وَ مَن لَّمْ يَحْفَظْهُنَّ لَمْ يَحْفَظِ اللَّهُ لَهُ شَيْئًا

حُرْمَةُ الْإِسْلَامِ وَ حُرْمَتِي وَ حُرْمَةُ عُتْرَتِي

البته برای خدا سه فرمان است مورد احترام است آنکس

که این سه را نگهداری کند خدا دنیا و آخرت او را نگاه

دارد و آنکس که احترام این سه را نگه ندارد خدا چیزی برای

او نگاه ندارد حرمة اسلام و حرمت من و حرمت عترت من .

۴۹۵ : إِنَّمَا يَصِيرُ أَحَدُكُمْ إِلَى مَوْضِعٍ أَرْبَعَةَ أَذْرُعٍ

جزاین نیست که هر گشت هر يك از شما به جایگاه چهار
ذراعی است که قبر باشد

۴۹۶ : إِنْ أَصْدَقَ الْحَدِيثُ كِتَابُ اللَّهِ

البته راستترین خبرها کتاب خدا است .

۴۹۷ : إِنْ اللَّهُ يَكْرَهُ مِنْ عَبْدِهِ أَنْ يَرَاهُ مُتَمَيِّزًا بَيْنَ أَصْحَابِهِ

البته خدا میل ندارد که بنده خود را ببیند که امتیازی برای
خود قائل است درمیان همراهان .

۴۹۸ : إِنْ حَقَّ الْمُسْلِمُ عَلَى الْمُسْلِمِ إِذَا رَأَاهُ يُرِيدُ الْجُلُوسَ
إِلَيْهِ أَنْ يَتَزَحَّزَحَ لَهُ

البته حق مسلمان بر مسلمان آنستکه هر گاه دیداراده نشستن
دارد بجنبید برای او .

۴۹۹ : إِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ أَكُلُ كَمَا يَأْكُلُ الْعَبْدُ وَ أَجْلِسُ كَمَا
يَجْلِسُ الْعَبْدُ

جز این نیست که من بنده هستم میخورم مانند خدوات
بندگان و می نشینم چنانچه بنده می نشیند .

۵۰۰ : أَنَا أَفْصَحُ الْعَرَبِ

من فصیح ترین عرب میباشم .

۵۰۱ : إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمْرُنَا أَنْ نَكَلِمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ

البته ما پیغمبران مأمور شده ایم که سخن بگوئیم مردم را باندازه خردشان .

۵۰۲ : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ عَبْدَهُ إِذَا خَرَجَ إِلَى إِخْوَانِهِ أَنْ يَتَهَيَّأَ لَهُمْ وَيَتَجَمَّلَ

البته خدا دوست دارد ازبنده خود که هر گاه بیرون میرود نزد برادرانش که خود را مهیا کرده و آرایش دهد .

۵۰۳ : إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابًا الْبِرُّ وَإِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابًا الْبَغْيُ

البته مزد نیکی زودتر بصاحبش میرسد و عقاب ستم زودتر آید

۵۰۴ : الْقُرْآنُ أَفْضَلُ كُلِّ شَيْءٍ دُونَ اللَّهِ

قرآن از هر چیز افضل است جز خدا

۵۰۵ : أُنْظِرْ فِي أَتَى نِيَمَاءٍ تَقَعُ وَلَدَكَ فَإِنَّ الْعِرْقَ دَسَاسٌ

مطرح کن که فرزندت را کجا قرار میدهی زیرا خون اثر خود را باقی خواهد گذاشت .

۵۰۶ : إِنْ مِنْ حَقِّ الضَّيْفِ أَنْ يَعْدِلَهُ الْخَيْلُ

البته از حق میهمانست که خلال برای دندان او مهیا شود .

۵۰۷ : إِنْ إِنْجِلِسَ شَيْطَانٌ تَبِعْتُ أَشَدَّ أَصَابِهِ وَ أَقْوَى أَصَابِهِ إِلَى مَنْ يَتَّبِعُ الْمَعْرُوفَ فِي مَالِهِ .

البته شیطان سخت‌ترین و قوی‌ترین یا رانش را میفرستد برای گمراهی کسی که با مال خود کارخیر را انجام میدهد .

۵۰۸ : إِنْ اللَّهَ وَ مَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى أَصْحَابِ الْخَيْلِ مَنْ اتَّخَذَهَا لِمَارِقِي فِي دِينِهِ أَوْ مُشْرِكٍ

البته خدا و ملائکه او صلوات میفرستند بر صاحبان اسب که تهیه کرده باشند برای مبارزه با کسانی که خارج شدند از دین یا شرک بخدا آورده باشند .

۵۰۹ : إِنْ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَ خَيْرُ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ (ص) وَ شَرُّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا وَ كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَ كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ

البته نیکوترین حدیث کتاب خدا است و بهترین راهنمایی‌ها هدی محمد صلی الله علیه و آله است و بدترین امور چیزهای تازه است و هر تازه بدعت و هر بدعت گمراهی است .

۵۱۰ : إِنَّ أَكْمَلَ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ
خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِ

البته ایمان کسانی کاملتر است که خوی آنها نکوتر باشد
و بهترین شما کسانی است که برای زنهای خودشان بهتر
باشد.

۵۱۱ : إِنَّكُمْ لَنْ تَسْعُوا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ فَيَعُوهُمْ بِأَخْلَاقِكُمْ

البته شما با دارایی خود نتوانید گشایشی بمردم بدهد پس
گشایش دهید مردم را بسیرتهای خودتان.

۵۱۲ : إِنَّ خَيْرَ أَخْلَاقِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ
وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ وَتَعْفُوا عَمَّنْ ظَلَمَكَ

البته بهترین خویهای دنیا و آخرت آنستکه صله کنی با
کسی که برید از تو و بدهی بکسی که از تو باز داشته و
بگذری از کسی که ستم نموده تورا

۵۱۳ : إِنِّي لَمْ أَبْعَثْ لَعْنًا وَلَكِنِّي بُعِثْتُ دَاعِيًا وَرَحْمَةً

برانگیخته نشدم برای لعن کردن بلکه برانگیخته شدم
برای دعوت و رحمت.

۵۱۴ : اَنَا اَدِيبُ اللّٰهِ وَعَلَيَّ اَدِيبِي

من ادب شده خدا هستم و علی ادب شده من است .

۵۱۵ : اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ السَّائِلَ الْخَوَّحَ

البته خدا دوست دارد سائلی که اصرار کند .

۵۱۶ : اَنَا زَعِيمٌ بِثَلَاثٍ لِّمَنْ اَكْبَ عَلَى الدُّنْيَا بِفَقْرٍ لَا غِنَاءَ لَهُ
وَيَشْغُلُ لَا فِرَاحَ لَهُ وَبِهِمْ لَا انْقِطَاعَ لَهُ

برای کسیکه اصرار دارد و حریص بدنیاست من اطمینان میدهم بسه چیز بفقیری که بی نیاز نشود و بشفلی که فراغت ندارد و باندوهی که تمام نشود .

۵۱۷ : اِنَّ اللّٰهَ اَوْحٰى اِلَيَّ الدُّنْيَا اَنْ اَتَعْبِيَ مِنْ خَدَمَتِكَ وَ
اَخْذِيْ مِنْ رِّفْضِكَ

البته خدا وحی کرد بدنیاست بر اینکه برنج و زحمت انداز کسی که خدمتگذار تو است و خدمتگذار باش کسی که ترك کند تورا .

۵۱۸ : اِنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ الدَّاءَ وَاللِّدَاءَ وَجَعَلَ لِكُلِّ دَاوٍ دَوَاءً
فَتَدَاوَوْوْا وَلَا تَتَدَاوَوْا بِحَرَامٍ

البته خداوند فرو فرستاد درد را بادواء و قراد داد از برای هر دردی دوائی پس مداوا کنید لکن بحرام مداوا نکنید .

۵۱۹ : إِنَّ الْقَلْبَ إِذَا صَفَا ضَاقَتْ بِهِ الْأَرْضُ حَتَّى يَسْمُوَ
البته دل هر گاه صاف گردید زمین براو تنگ است تا اینکه
بالارود و پرواز نماید .

۵۲۰ : إِنَّ اللَّهَ مَعَ الدَّائِنِ حَتَّى يَقْضِيَ دَيْنَهُ مَا لَهُ يَكُنْ دَيْنُهُ
فِي أَمْرِ يَكْرَهُهُ اللَّهُ

البته خداوند باشخص وام دارنده همراه است تا اینکه وام
خود را بدهد مادامیکه وام او در کارهاییکه خلاف میل
خدا است نباشد .

۵۲۱ : إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَيْكُمْ الْإِحْسَانَ فِي كُلِّ شَيْءٍ فَإِذَا
قَاتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ
وَلْيُحَدِّثْ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ وَلْيَسْتَرْحْ ذَبِيحَتَهُ

البته خداوند بر شما حتم نموده نیکو کاری در هر چیزی پس
هرگاه کشتید نیکو کشتار کنید و هرگاه ذبح نمودید
پس نیکو ذبح نمائید و باید هریکی از شما که اهل ذبح
و یا کشتار است نیز کند کارد خود را و راحت نماید ذبیحه
خود را .

۵۲۲ : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ قِيلَ وَ
مَا الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الْرِّبَا

البته آنچه بیشتر هراسناکم از آنچه بزرگتر شرک است کسی عرض کرد شرک کوچک چیست فرمود ربا کاری .

۵۲۳ : إِنَّمَا النَّجَاةُ فِي أَنْ لَا تُخَادِعُوا اللَّهَ فَيُخْدِعَكُمْ

جز این نیست که نجات در آنست که فریب ندهید خدا را تا آنکه خدا شما را فریب دهد .

۵۲۴ : إِنَّ الْمُرَانِيَّ يَدْعِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ بِأَرْبَعَةِ أَسْمَاءَ يَكْفَرُ
يَا فَاجِرُ يَا غَادِرُ يَا خَاسِرُ حَيْطَ عَمَلِكَ وَبَطَلَ أَجْرِكَ
وَلَا خَلَقَ لَكَ الْيَوْمَ فَالْتَمِسْ أَجْرَكَ مِنْ كُنْتَ
تَعْمَلُ لَهُ

محقق است که شخصی رباکار را میخوانند روز رستاخیز به چهار اسم ای کافر ای ناپاک ای حيله باز ای بدبخت نیست گردید کارتو و باطل شد مزد تو و بهره نداری امروز پس درخواست کن مزد خود را از کسیکه برای او کار انجام دادی .

۵۲۵ : إِنَّ آدَمَ قَبْلَ أَنْ يُصِيبَ الذَّنْبَ كَانَ أَجَلُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ
وَأَمَلُهُ خَلْفَهُ فَلَمَّا أَتَاهُ الذَّنْبُ جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى
أَمَلَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَأَجَلَهُ خَلْفَهُ فَلَا يَزَالُ يُؤْمِلُ حَتَّى يَمُوتَ .
پیش از آنکه آدم مرتکب گناه شود مرگ او جلو چشمانش
و آرزویش پشت سرش است ، ولی همینکه مرتکب گناه
شود خدا آرزویش را جلو چشمانش و مرگش را پشت
سرش قرار میدهد ، از اینرو پیوسته تا مرگش آرزو می-
کند

۵۲۶ : إِنَّ لِكُلِّ حَقٍّ حَقِيقَةً وَ مَا بَلَغَ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِخْلَاصِ
حَتَّى لَا يُجِبَّ أَنْ يُحَمِّدَ عَلَى شَيْئٍ مِنْ عَمَلِهِ لِلَّهِ
درست از برای هر حق حقیقتی است و بنده به حقیقت اخلاص
نرسد مگر وقتی که سوست نداشته باشد که او را ستایش
کنند از جهة کاری که برای خدا انجام داده .

۵۲۷ : إِنَّ مِنْ ضَعْفِ الْيَقِينِ أَنْ تَرْضَى النَّاسَ بِسَخَطِ اللَّهِ
وَأَنْ تَحْمَدَهُمْ عَلَى رِزْقِ اللَّهِ وَأَنْ تَذُمَّهُمْ عَلَى مَا لَمْ
يُؤْتِكَ اللَّهُ

درست از ضعف یقین است که خوشنود نمایی مردم را بعملی
که غضب خدا در آنست و ستایش کنی مردم را بر روزی که
خدا داده و ملامت کنی مردم را بر چیزی که خدا نداده
است تو را .

۵۲۸ . إِنَّ رِزْقَ اللَّهِ لَا يَجْرُهُ حِرْصُ حَرِيصٍ وَ لَا يَرُدُّهُ
كِرَاهَةُ كَارِهٍ

درست است که روزی خدا را نمیکشد حرص شخص حریص
و برنمیگرداند بی میلی شخص بی میل .

۵۲۹ : إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ وَ يَجِبُ الرَّفِيقُ وَ يُعْطَى عَلَى الرَّفْقِ مَا
لَا يُعْطَى عَلَى الْعُنْفِ

البته خداوند مدارا کننده است و دوست مدارا کننده و
میدهد برمدارا چیزی را که نمیدهد باجبار .

۵۳۰ : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأَتْقِيَاءَ الْآخَفِيَاءَ الَّذِينَ إِذَا حَضَرُوا
كَمْ يَعْرِفُوا

البته خداوند دوست دارد پرهیز کاران پنهانی را آنانکه
هر گاه حاضر شوند کسی آنها را نشناسد .

۵۳۱ : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَحْرُمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ

البته مرد بازمیاند از روزی بگناهی که انجام داده .

۵۳۲ : إِنَّ لِلَّهِ فِي أَيَّامٍ دَهْرَكُمْ تَفَحَاتٍ إِلَّا فَرَّصَدُوا أَلْهَاءَ

محققا از برای خدا در روزهای روزگار شما نسیم هائی
است آگاه باشید پس در کمین باشید از برای آن نسیم .

۵۳۳. إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَمَلُّ كَمَا تَمَلُّ الْأَبْدَانُ فَاهْدُوا
إِلَيْهَا طَرَائِفَ الْحِكْمِ

البته این دلها خسته میشود چنانچه بدنها خسته میشود پس
هدیه کنید برای دل کلمات حکمت آمیز را .

۵۳۴. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْفَالَ الْحَسَنَ

البته خدا دوست دارد فال نیکورا .

۵۳۵. إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَرَّمَ مِنَ الْمُسْلِمِ دَمَهُ وَمَالَهُ وَأَنْ يَظُنَّ
بِهِ ظَنًّا سَوًّا

البته خدا حرام و ناگوار نموده از مسلمان خون او و مال
او و گمان بد بردن باوردا .

۵۳۶. إِنِّي أَصَلِّي وَأَنَا مُ وَأَصُومُ وَأَفْطِرُ وَأَضْحَكُ وَ
أَبْكِي فَمَنْ رَغِبَ عَنِّي فَلَيْسَ مِنِّي

البته من نماز میخوانم و خواب میکنم و روزه گرفته و
افطار میکنم و خنده و گریه میکنم پس هر کس از دستور
ورفتار من اعراض کند پس ازمن نیست .

۵۳۷. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُعْجَلُ

البته خداوند دوست دارد از کار خوب آنکه با تعجیل باشد .

۵۳۸ : إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَبْعَثْنِي مُعْتَبِئًا وَلَكِنْ بَعَثَنِي مُعَلِّمًا مَيِّسِرًا

خدا مرا نفرستاد برای سخت گیری بلکه فرستاد برای تعلیم
و آسان گیری

۵۳۹ : إِنَّ لِلْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ بَابُ الْمَعْرُوفِ لَا يَدْخُلُهُ إِلَّا
أَهْلُ الْمَعْرُوفِ

البته از برای بهشت دری است اسم آن معروف داخل آن در
نشوند مگر کسانی که اهل خیر باشند .

۵۴۰ : إِنَّ الطَّمَعَ فَقْرٌ وَالْيَأْسَ غِنَاءٌ

البته طمع بی چیزی است و ناامیدی ثروتست .

۵۴۱ : إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ فِي تَرَاحُمِهِمْ وَ تَعَاطُفِهِمْ بِمَنْزِلَةِ
الْجَسَدِ الْوَاحِدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ وَاحِدٌ تَدَاعَى
لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالْحِمَى وَالشَّهْرِ

این است و جز این نیست مؤمنین در رحم نمودن و مهر بانی
بیکدیگر بمنزله يك بدنند هر گاه بدرد آید يك عضو
سایر اعضا به پرهیزند و به بیداری باو کمک دهند .

۵۴۲: إِنْ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي كُلِّهَا فَيَعْلَمِ اللّٰهُ
بیشتر چیزیکه برا منم میترسم، همانا منافق چرب زبان است.

۵۴۳: إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ وَيُحِبُّ الْجَمَالَ
البته خدا زیبا است و زیبایی را دوست میدارد.

۵۴۴: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِقَ
البته خداوند نرم خوی گشاده روی را دوست میدارد.

۵۴۵: إِنْ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي عَمَلُ قَوْمٍ لُّوطٍ.
بیشتر چیزیکه برا منم میترسم، همانا عمل قوم لوط است

۵۴۶: الْغَيْرَةُ مِنَ الْإِيمَانِ
غیرت از ایمان است

۵۴۷: إِنَّ قَلِيلَ الْعَمَلِ مَعَ الْعِلْمِ كَثِيرٌ وَكَثِيرَ الْعَمَلِ مَعَ الْجَهْلِ قَلِيلٌ
البته بادانش کار کم بسیار حساب میشود و بانادانی کار بسیار کم باشد.

۵۴۸: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا دَامَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ
البته خداوند عزوجل بنده را یاری کند مادام که بنده در کار یاری کردن برادر باشد.

۵۴۹ : إِنَّ شَرَّ الْأَشْرَارِ أَشْرَارُ الْعُلَمَاءِ

البته بدترین بدان بدان دانشمندانتند .

۵۵۰ : إِنَّ خَيْرَ الْأَخْيَارِ أَخْيَارُ الْعُلَمَاءِ

البته بهترین خوبان خوبان دانشمندانتند .

۵۵۱ : إِنَّ الْفُحْشَىٰ لَوْ كَانَ مُمَثَّلًا لَّكَانَ بِشَالٍ سَوَاءٌ

بدرستیکه هرزه گوئی اگر پیکری میداشت پیکر بدو ناپسندی بود .

۵۵۲ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ رَحِيمٌ وَيُحِبُّ كُلَّ رَحِيمٍ

البته خداوند عزوجل مهربان است و هر مهربانی را دوست دارد

۵۵۳ : إِنْ قَامَتِ السَّاعَةُ عَلَىٰ أَحَدِكُمْ وَ فِي يَدِهِ فَيْلَةٌ
فَأَسْتَطَاعَ أَنْ يَغْرِسَهَا فَلْيَفْعَلْ

اگر یکی از شما را مرگ فراسد و در دستش نهال خرمائی باشد و بتواند آنرا در زمین بپاشد بیایست که بپاشد .

۵۵۴ : إِنْ أَطِيبَ مَا أَكَلْتُمْ مِنْ كَسْبِكُمْ وَإِنْ أَوْلَاكُمْ مِنْ
كَسْبِكُمْ

باکترین روزی شما آنست که از کسب بدست آورید و
فرزندان شما جزء کسب شما هستند .

۵۵۵ : إِنَّ شَرَّ النَّاسِ فِي الْقِيَمَةِ ذُو الْوَجْهِينِ

بدستیکه بدترین مردم در روز دستاویز شخص دورو میباشد :

۵۵۶ : إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تَكَرَّرَ مُجَالَسَتُهُ لِفُجْشِهِ

البته بدترین بندگان خدا کسی است که بجهت بد دهنی او تفرامی با او هم نشین شوی .

۵۵۷ : إِنَّمَا الْمَرْثَةُ لِعَبَةٍ مِمَّنْ اتَّخَذَهَا فَلَا يُضِيْعُهَا

زن جز بازپچه نباشد هر کس زن گرفت باید او را ضایع و تباه نگذارد .

۵۵۸ : إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَعْمَالِكُمْ وَلَا إِلَى أَبْدَانِكُمْ
وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَتِيَّانِكُمْ

البته خداوند کردار های شمارا نمی نگیرد و لکن بدلهای و نیتهایتان می نگیرد .

۵۵۹ : إِنِّي لَأَعْرِفُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ آيَةً لَوْ أَخَذَ بِهَا جَمِيعُ النَّاسِ كَقَتْنِهِمْ

البته من از کتاب خدا آیه را می شناسم که اگر تمامی مردم بگیرند آن آیه را همگانرا کفایت کند گفتند یا رسول الله کدام است آن آیه فرمود و من يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب .

۵۶۰ : إِنَّ كُلَّ أَمْرٍ عَلَيَّ مَا قَدِمْتُمْ قَادِمٌ وَعَلَيَّ مَا خَلَفْتُمْ نَادِمٌ

بدرستکه هر کس بر آنچه پیش فرستاده قدم گزارد و بر آنچه باز گذاشته پشیمان شود .

۵۶۱ : إِنَّ طَعَامَ الْحَارِّ غَيْرُ ذِي بَرَكَتٍ فَاِزْهَدْ دُوهُ

البته طعام گرم بی برکت باشد آنرا سرد نمایید .

۵۶۲ : إِنَّ زَاوَالَ الْجِبَالِ الرُّوَاسِيَّ أَهَوْنُ مِنْ إِزَالَةِ مُلْكٍ مُؤَجَّلٍ كَمْ تُنْقَضُ أَيَّامُهُ

البته کوههای بلند را از جای بر کنی آسانتر باشد از بر انداختن سلطنت موقتی که زمانش بآخر نرسیده است .

۵۶۳ : إِنَّ فِي السَّمَاءِ مَلَكَئِينَ مُوَكَّلَيْنِ بِالْعِبَادِ فَمَنْ تَجَبَّرَ وَضَعَاهُ

منحفا در آسمان دو ملکند که موکل بر بندگانند پس آنکس که گردنکشی کند او را پستی برسانند .

۵۶۴ : إِنَّمَا هَلَكَ النَّاسُ الْعَجَلَةُ وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ تَبَتُّوْا لَمْ يَهْلِكْ أَحَدٌ

جز این نیست که مردم را هلاک گردانید شتاب در کار و اگر مردم بآرامش کار میکردند هیچ کس هلاک نمیشد .

۵۶۵ : إِنَّ مَنْ يُمْنِ الْمَرْكَهَ تَيْسِيرُ خُطْبَتِهَا وَ تَيْسِيرُ صِدَاقِهَا

نشان میمنت زن آسانی خواستگاری و سبکی مهرش میباشد .

۵۶۶ : إِنَّ الْعَبْدَ لَيَنَالُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ دَرَجَةَ الصَّالِمِ الْعَالِمِ

بدرستی که بنده بخوشخوئی میرسد درجه روزه دار شب زنده دار را .

۵۶۷ : إِنَّ عَلَى لِسَانِ كُلِّ قَائِلٍ رَقِيبًا فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ وَ لِيَنْظُرُ مَا يَقُولُ

البته بزبان هر گوینده نگهبانی باشد پس لازم است بنده پرهیز کند از خدا و بنگرد که چه میگوید .

۵۶۸ : إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلَّهُ بِالْعَقْلِ وَ لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ

جز این نیست که بعقل بهر چیزی میرسند و آنکس که عقل ندارد دین ندارد .

۵۶۹ : إِنَّ فِي الرَّفْقِ الزِّيَادَةَ وَ الْبَرْكَهَ وَ مَنْ يَحْرُمُ الرَّفْقَ يَحْرُمُ الْخَيْرَ

البته در نرمی افزونی و برکت است و آنکس که از نرمی محروم باشد از خیر محروم است .

۵۷۰ : إِنْ أَرَادَ اللَّهُ إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ خَيْرًا إِبْتَلَاهُمْ
البته خداوند هر گاه بخواهد خوبی قومی را بیازماید
ایشان را .

۵۷۱ : إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَلِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى
جز این نیست که کارها به نیت است و از برای هر کس همان
است که نیت کرده .

۵۷۲ : أَوَّلَى النَّاسِ بِالْحَقِّ أَعْلَمُهُمْ بِهِ
سزاوارترین مردم باظهار حق داناترین ایشان بحق باشد .

۵۷۳ : إِنَّ اللَّهَ لَا يُطَاعُ جَبْرًا وَلَا يُعْصَى مَغْلُوبًا وَلَمْ يَهْمَلِ
الْعِبَادَةَ وَابْتِغَاءُ الْقَادِرِ عَلَى مَا أَقْدَرَهُمْ وَ الْمَالِكِ
لِمَا مَلَكَهُمْ

اطاعت و معصیت خداوند بجهیر و غلبه او نمیشود و بندگان را
هم مهمل نگذاشته و لکن قدرت و دادرسی آنها از پروردگار
است .

۵۷۴ : أَوْصَانِي رَبِّي بِتَسْعٍ بِالْإِخْلَاصِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ
وَالْعَدْلِ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ وَالْقَصْدِ فِي الْفَقْرِ وَ
الْفَنَى وَأَنْ أَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَنِي وَأُعْطِيَ مَنْ حَرَمَنِي
وَأَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي وَأَنْ يَكُونَ صَمْتِي فِكْرًا ز
مَنْطِقِي ذِكْرًا وَنَظْرِي عِبْرًا

سفارش کرده مرا پروردگارم بنه چیز باخلاص در پنهان
و آشکارا و عدالت در حال خوشنودی و خشمناکی و میانه
روی در حال فقر و ثروت و اینکه بیخشم کسی را که ستم
کرده مرا و بدم کسی را که محروم کرده مرا و پیوند
کنم کسی که بریده مرا و اینکه بوده باشد سکوت من
با فکر و نطق من یاد خدا و دیده من عبرت .

۵۷۵ . **أَوَلَوْ عُرِيَ الْإِيمَانُ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ**
معکترین طناب ایمان دوستی در راه خدا و دشمنی در راه
خدا است .

۵۷۶ : **أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ أَهْلُ الْمَعْرُوفِ**
اول کسیکه داخل بهشت گردد اهل خیر باشد .

۵۷۷ : **أَوَّلُ مَا يَنْزِعُ اللَّهُ مِنَ الْعَبْدِ الْحَيَاءُ فَيَصِيرُ مَا قَتَا**
مُفْتَقًا ثُمَّ يَنْزِعُ مِنْهُ الْأَمَانَةَ ثُمَّ يَنْزِعُ مِنْهُ الرَّحْمَةَ ثُمَّ
يَخْلُقُ دِينَ الْإِسْلَامَ عَنْ عُنُقِهِ فَيَصِيرُ شَيْطَانًا لَعِينًا
اول چیزیکه خداوند میکند و از بنده میگیرد شرم است
پس حشمتین میشود و خشمناک میشوند بر او سپس میکند
از او امانت را سپس بر میدارد از او رحمة را سپس از
کردن او بر میدارد دین اسلام را پس شیطانی میشود
دور افتاده .

۵۷۸ : **أَوَّلُ الْعِلْمِ مَعْرِفَةُ الْجَبَّارِ وَآخِرُ الْعِلْمِ تَفْوِضُ الْأَمْرِ إِلَيْهِ**

ابتدای دانش شناختن خداوند جبار است و انتهای دانش
واگذار نمودن کار است باو .

۵۷۹ : **أُوتِيَتْ جَوَامِعُ الْكَلِمِ**

داده شده بین کلمات جامع .

۵۸۰ : **أَوْصَى الشَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَ الْغَائِبَ مِنْهُمْ إِلَى يَوْمِ
الْزِيَمَةِ أَنْ يَصِلَ الرَّجِمَ وَإِنْ كَانَتْ مِنْهُ عَلَى مَسِيرَةِ سَنَةٍ**

سفارش میکنم حاضرین از امت خود و غائبین از ایشان را
تا روز رستاخیز براینکه پیوند کنند فامیل را و اگر چه
یکسال راه از او دور باشد .

۵۸۱ : **أَوَّلَى النَّاسِ بِالْعَفْوِ أَقْدَرُهُمْ عَلَى الْعُقُوبَةِ**

آنکه توانا تر است بعقاب نمودن سزاوارتر است به گذشت
نمودن .

۵۸۲ : **أَوَّلُ مَا تَفْقِدُونَ مِنْ دِينِكُمْ الْأَمَانَةُ وَآخِرُ مَا تَفْقِدُونَ
الْصَّلَاةَ**

اول چیزی که از دین خود گم میکنید امانت داری است و
انتها چیزی که گم میکنید نماز است .

۵۸۳ : أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ أَمِيرٌ مَتَسَلِّطٌ لَمْ يَغْدِلْ وَ ذُو
ثُرْوَةٍ مِنَ الْمَالِ لَمْ يُعْطِ حَقَّهُ وَفَقِيرٌ فَخُورٌ

نخستین کسی که بدوزخ وارد شود فرمانروای توانائست
که دادگر نباشد و ثروتمندی که حق مال خود را ندهد
و درویشی که بر خویشان بنازد و بیالد .

۵۸۴ : إِنَّ شَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْيَمِّمَةِ عَالِمٌ لَا يَنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ

بدرستی که بدترین مردم نزد خدا در روز دستاویز دانشمندی
است که از دانش خود بهره نبرد .

۵۸۵ : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ الْحَسَنَةَ فَيَتَّكِلُ عَلَيْهَا وَ يَعْمَلُ
الْمُعْصِيَاتِ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانٌ

بدرستی که مردی کار خوبی کند پس بر آن اعتماد کند و انجام
دهد گناهان کوچک را تا آنکه وارد شود بر خدا و حال
آنکه خدا بر او خشمناک باشد .

۵۸۶ : إِنَّ الْمِلْحَ شِفَاءٌ مِنْ سَبْعِينَ دَاءً

بدرستی که نمک شفا دهنده است از هفتاد درد .

۵۸۷ : إِنْ مِنَ الْيَقِينِ أَنْ لَا تَرْضَىٰ أَحَدًا لِّسَخَطِ اللَّهِ وَلَا تَعْمَدُ أَحَدًا بِمَا آتَاكَ اللَّهُ وَلَا تَذُمُّ أَحَدًا عَلَىٰ مَا مَنَّهُ يُؤْتِكَ اللَّهُ

بدرستی که از یقین است که خوشنود نکنی کسی را برای خشم خدا و سپاس نگذاری کسی را بآنچه خدایت داده و ملامت نکنی کسی را بر آنچه خدایت نداده .

۵۸۸ : إِيَّاهُ لِمَنْ يُهْدِيكَ

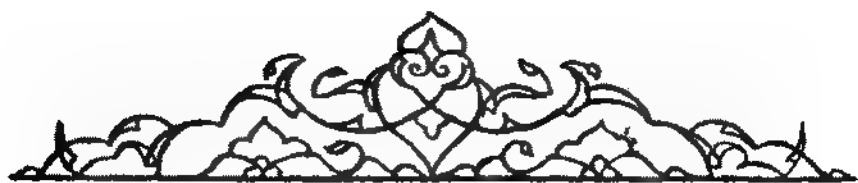
هدیه فرست برای آنکه تو را هدیه فرستاده است .

۵۸۹ : إِيَّاكُمْ وَالظُّلَمَ فَإِنَّ الظُّلَمَ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ الظُّلُمَاتُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

زینهار از ستم چه آنکه ستم نزد خداوند تاریکی روز رستاخیز است .

۵۹۰ : أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ حَبْلَيْنِ إِنْ اتَّخَذْتُمَا بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي كِتَابُ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَلَا وَ أَتَاهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّىٰ يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ

ای مردم محقق است که در میان شما دو ریسمان گذاشتم چنانچه اخذ کنید بآن دو گمراه نخواهید شد بعد از رفتن من کتاب خدا و عثرت من آگاه باشید که آن دو از یکدگر جدا نشوند تا اینکه وارد شوند بر لب حوض کوثر

۵۹۱ : اَيَّاكُمْ وَالرُّشُوءَ فَإِنَّهَا مَحْضُ الْكُفْرِ وَلَا يَشْمُ صَاحِبُ
الرُّشُوءِ رِيحَ الْجَنَّةِ

زینهار از رشوه دادن و گرفتن که البته رشوه کفر خالص
است و نمی بوید صاحب رشوه بوی بهشت را .

۵۹۲ : اَيَّاكَ وَ الْبَغْيَ فَإِنَّ اللَّهَ قَضَى أَنَّهُ مَنْ بَغَى عَلَيْهِ
لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ

زینهار از ستم که البته خدا حکم نموده و وعده کرده که
البته آنکس که ستم بر او شود هر آینه یاری کند او را
خداوند .

۵۹۳ : اَيَّاكَ وَالْمَكْرَ فَإِنَّ اللَّهَ قَضَى وَلَا يَحِقُّ الْمَكْرَ السَّيِّئُ
إِلَّا بِأَهْلِهِ

زینهار از مکر که البته خداوند فرمان داده که نرسد مکر
بد مکر بصاحب آن .

۵۹۴ : اَيَّاكَ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يُسَوِّدُ الْوَجْهَ ثُمَّ يَكْتَبُ
عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا

زینهار از دروغ که دروغ سیاه میکند صورت را پس از آن
نزد خداوند کذاب شمرده شود .

۵۹۵ : إِيَّاكَ وَشَرَبَ الْخَمْرِ وَكَلَّ مُسْكِرًا فَاِيَهُمَا مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ

زینهار از شرب خمر و هر مست کننده که این دو کلید هر بدی است .

۵۹۶ : إِيَّاكُمْ وَتَحْتَعَ النِّفَاقُ

زینهار از پیاپلوسی مانند چاپلوسی صاحبان نفاق .

۵۹۷ : أَيُّمَا رَجُلٍ اشْتَرَى طَعَامًا فَكَتَبَهُ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا يُرِيدُ

بِهِ غَلَاةَ الْمُسْلِمِينَ ثُمَّ بَاعَهُ فَتَصَدَّقَ بِثَمَنِهِ لَمْ يَكُنْ

كَفَّارَةً لِّمَا صَنَعَ

هر مردی که بخرد طعامی را پس نگهدارد چهل روز بقصد آنکه گران شود سپس بفروشد قیمت آنرا صدقه دهد جبران این کار نخواهد بود .

۵۹۸ : إِيَّاكُمْ وَالْبِطْنَةَ فَإِنَّهَا مَفْسَدَةٌ لِلْبَدَنِ وَمُورِثَةٌ لِلْسُّقْمِ

وَمَنْكَسَةٌ لِلْعِبَادَةِ

زینهار از پری شکم چه آنکه خرابی بدن آرد و ایجاد مرض کند و از برای بندگی کسالت آرد .

۵۹۹ : إِيَّاكُمْ وَاسْتِشْعَارَ الطَّمَعِ فَإِنَّهُ يَشُوبُ الْقَلْبَ لِشِدَّةِ-
الْحِرْصِ وَيُخْتَمُ عَلَى الْقَلْبِ بِطَامِعٍ حُبِّ الدُّنْيَا وَهُوَ
مِفْتَاحُ كُلِّ مَعْصِيَةٍ وَرَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ وَسَبَبُ
إِجْبَاطِ كُلِّ حَسَنَةٍ

زینهار از آنکه پیدا شود در شما آثار طمع چرا که دل خراب
و آشوب شود برای زیادی حرص و مهر دوستی دنیا را بر
دل زنده دوستی دنیا کلید نافرمانیها و سرگناهان و اسباب
محو تمام خوبیها است .

۶۰۰ : إِيَّاكَ وَدُخُولَ الْحَمَامِ بِغَيْرِ مِيْزٍ مَلْعُونُ النَّازِرِ
وَالْمَنْظُورِ إِلَيْهِ

زینهار از رفتن حمام بدون لُک زیرا آنکس که بدون لُک
بحمام برود مورد لعن است آنکه نظر کند و آنکه مورد
نظر باشد .

۶۰۱ : إِيَّاكُمْ وَالَّذِينَ فَإِنَّهُمْ بِاللَّيْلِ وَذُلٌّ بِالنَّهَارِ

زینهار از دین چرا که دین غمه شب و خواری روز است .

۶۰۲ : إِيَّاكُمْ وَالْمَحَقَّرَاتِ مِنَ الذُّنُوبِ

زینهار از گناهان کوچک (چون در گناه کوچک انسان بمخالفت خدای بزرگ اهمیت نمیدهد و این خود بزرگ جنابتی است) .

۶۰۳ : أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَاسْعَوْا فِي مَرْضَاتِهِ وَأَقْبِنُوا مِنَ الدُّنْيَا بِالْفَنَاءِ وَمِنَ الْآخِرَةِ بِالْبَقَاءِ

ای مردم پرهیز نمایدا از خدا بحقیقت پرهیزکاری و کوشش کنید در خوشنودی او و یقین بدانید که دنیا در گذر و آخرت همیشه خواهد بود .

۶۰۴ : أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ مَن فِي الدُّنْيَا ضَيِّفٌ وَمَا فِي أَيْدِيهِمْ عَارِيَةٌ وَإِنَّ الضَّيِّفَ مُرْتَجِلٌ وَالْعَارِيَةُ مَرْدُودَةٌ

ای مردم بدانید که معقفا کسیکه در دنیا است میهمانست و آنچه در دست اوست امانت است و البته میهمان کوچ خواهد کرد و امانت پس گرفته خواهد شد .

۶۰۵ : إِيَّاكُمْ وَالْيَدَعَ

زینهار از بدعتها .

۶۰۶ : أَيُّهَا مُسْلِمُ خَدِمَ قَوْمًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ
مِثْلَ عَذَابِهِمْ خَدَامًا فِي الْجَنَّةِ

هر شخص مسلمانیکه خدمت کند قومی از مسلمین را (چیزی
نمیگذرد) مگر آنکه خدا بدهد او را مانند همان قوم خدمت
گذارانی در بهشت .

۶۰۷ : إِيَّاكَ وَمُصَاحِبَةَ الْأَحْمَقِ فَإِنَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَنْفَعَكَ فَيَضُرُّكَ
زینهار با احمق همراه مباش چه او میخواهد سودی رساند
زبان میرساند تو را .

۶۰۸ : إِيَّاكَ وَمُصَاحِبَةَ الْكَذَّابِ فَإِنَّهُ كَرَّابٌ يُقَرِّبُ إِلَيْكَ
الْبُعِيدَ وَيُبْعِدُ عَنْكَ الْقَرِيبَ

زینهار بادروغگو همراه مباش چه او مانند سراب باشد که
دور را بتو نزدیک گرداند و نزدیک را از تو دور سازد .

۶۰۹ : إِيَّاكَ وَهَجْرَانَ أَخِيكَ فَإِنَّهُ لَا يَقْبَلُ عَمَلٌ مَعَ الْهَجْرَانِ
زینهار از برادرت کناره بگیر چه آنکه هیچ عملی با کناره
گرفتن پذیرفته نباشد .

۶۱۱ : إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ فَإِنَّهُ يُمِيتُ الْقَلْبَ
زینهار بسیار بخند چه آنکه دل را میمیراند .

۶۱۱ : إِيَّاكُمْ وَفُضُولَ النَّظَرِ فَإِنَّهُ يَبْذُرُ الْهَوَىٰ وَيُولِّدُ الْغَفْلَةَ
 زینهار از نگرستن زیاد ذیرا در دل تخم هوی افشاند و

غفلت و بیخبری برآید .

۶۱۲ : إِيَّاكَ وَمَا يَسُوءُ الْأَدَبَ
 زینهار از چیزی که تورا ادب بد دهد .

باب باء

در سخنانیکه ابتدای آنها باء است

۶۱۳ . يَبْجُلُوا الْمَشَايِخَ فَإِنَّ مِنْ إِجْلَالِ اللَّهِ تَبْجِيلَ الْمَشَايِخِ
پیران را احترام نمایند چه آنکه از جمله تعظیم خدا احترام
نمودن پیران است .

۶۱۴ : يَفْسُ الْعَبْدُ عَبْدٌ تَخِيلَ وَ اخْتَالِ وَ نَعِيَ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ
بدبنده باشد آن بنده که گردنکشی نماید و تکبر کند و
مقام بزرگ بلند پروردگارا فراموش کند .

۶۱۵ : بُعِثْتُ بِالْحَنِيفَةِ السَّمِيعَةِ
برانگیخته شدم بدین حق آسان .

۶۱۶ : يَا سِرُّوا بِالْحَوَائِجِ فَإِنَّهَا مَيِّسَرَةٌ وَ تَرَبُّوا بِالْكِتَابِ فَإِنَّهُ
أَنْجَحُ لِلْحَاجَةِ وَ أَطْلُبُوا الْخَيْرَ عِنْدَ حِمَاكِ الْوُجُوهِ
اول روز برای نیازمندیها قیام نمایند زیرا که آسان خواهد
شد در آن ساعت و نوشته خود را خاکمال کنید که زودتر
بحتاجت خود برسید و بخواهید خوبی را نزد خوبرویان

۶۱۷ : بَشِّرِ الْمَخْرُورِينَ بِطُولِ الْعُمُرِ

مژده بده اشخاص گریه را بدرازی زندگی.

۶۱۸ : بُورِكَ بَيْتٌ فِيهِ مُحَمَّدٌ وَمَجْلِسٌ فِيهِ مُحَمَّدٌ وَرِفْقَةٌ فِيهَا مُحَمَّدٌ

بابرکت است خانه که در او نام محمد باشد و مجلس و همراهانی که در آن نام محمد باشد.

۶۱۹ : بُعِثْتُ لِاتِمِّمْ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ

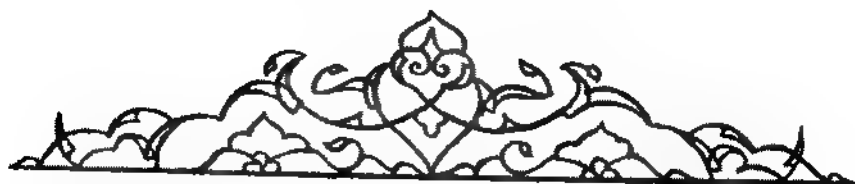
برانگیخته شدم تا اخلاق کریمه را بآخرین پایه رسانم.

۶۲۰ : بَادِرْ بِأَرْبَعٍ قَبْلَ أَرْبَعٍ : بِشَبَابِكَ قَبْلَ هَرَمِكَ ، وَ صِحَّتِكَ قَبْلَ سَقَمِكَ ، وَ غِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ ، وَ حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

چهار چیز را قدردان باش پیش از آنکه چهار دگر بیاید
جوانی را پیش از پیری و تندرستی را پیش از رنجوری و
ثروت را پیش از درویشی و زندگانی را پیش از مرگ

۶۲۱ : بَادِرُوا بِعَمَلِ الْخَيْرِ قَبْلَ أَنْ تَشْغَلُوا عَنْهُ

سرعت کنید بکار خیر پیش از آنکه برای شما کار دیگر
پیش آمد کند.

۶۲۲ : بِالصَّبْرِ يَتَوَقَّعُ الْفَرَجُ وَمَنْ يُدْمِنُ قَرَعَ الْبَابِ يَلْجُ
 باشکبائی امید کشایش میرود و آنکس که همواره بکوبد
 در را وارد خواهد شد .

۶۲۳ : بُلُُّوا أَرْحَامَكُمْ وَلَوْ بِالسَّلَامِ
 تازه کنید خویشاوندی را و اگر چه بسلامی باشد .

حرف ناء

در سخنانیکه ابتدای آنها ثناء است

۶۲۴ : تَعَلَّمُوا مِنَ الْغُرَابِ خِصَالًا ثَلَاثًا إِسْتِمَارُهُ بِالسَّفَادِ وَ
بُكُورُهُ فِي طَلَبِ الرِّزْقِ وَحَذَرُهُ

بیاموزید از کلاغ سه خصلت را پنهان شدن او برای جماع
و سحر خیزی او در طلب روزی و برکنار شدن و هراس
او از مردم .

۶۲۵ : تَخَلَّلُوا عَلَى أَثَرِ الطَّعَامِ فَإِنَّهُ مُصْحَّةٌ لِلْفَمِ وَالنَّوَاجِدِ
وَيَجْلِبُ الرِّزْقُ عَلَى الْعَبْدِ

بعد از خوردن طعام خلال استعمال کنید زیرا که سبب صحت
دهان و دندان عقل میباشد و روزی را میآورد و زیاد میکند
برای بنده .

۶۲۶ : تَقَبَّلُوا إِلَى بَيْتِ خِصَالٍ اتَّقَبَّلْ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ إِذَا حَدَّثْتُمْ
فَلَا تَكْذِبُوا وَإِذَا وَعَدْتُمْ فَلَا تُخْلِفُوا وَإِذَا اتُّمِّنْتُمْ
فَلَا تَخَافُوا وَغَضُّوا أَبْصَارَكُمْ وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ
وَكَفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَالسِّنَّتُمْ

بپذیرید برای من شش چیز را من می‌پذیرم برای شما بهشت
را هر گاه گفتگو کردید دروغ نگوئید و گاه وعده خلف
ننمائید و گاه امانت خیانت نکنید و چشم خود را بپوشید
و فرج خود را حفظ کنید و دست و زبان خود را باز دارید

۶۲۷ : تَصَافَحُوا فَإِنَّ التَّصَافُحَ يَذْهَبُ السَّخِيمَةَ
مصافحه کنید (دست بدست هم بگذارید) زیرا که میبرد
و بر طرف میکند کینه را .

۶۲۸ : تَرَكُ الشَّرَّ صَدَقَةٌ
باز داشتن شر و بدی صدقه محسوب میشود .

۶۲۹ : تَرَكُ الْفُرْصِ غُصَصٌ
از دست دادن فرصت باعث غصه و اندوه است .

۶۳۰ : تَصَافَحُوا فَإِنَّهُ يَذْهَبُ بِالْفَلِّ
مصافحه کنید که البته کینه را از دل برطرف میکند .

۶۳۱ : تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّهُ مَنْ أَقْبَلَ
عَلَى اللَّهِ بِقَلْبِهِ جَعَلَ قُلُوبَ الْعِبَادِ مُنْقَادَةً إِلَيْهِ بِالْوَدِّ
وَالرَّحْمَةِ

دل خود را از اندوه و فکر دنیا خالی کنید هر قدر میتوانید
زیرا کسی که بدل رو بخدا کند دلهای بندگان مطیع و
متوجه او شوند بدوستی و مهربانی .

۶۳۲ : تَكَلَّمَ النَّارُ يَوْمَ الْيَمِّ ثَلَاثَةَ أَمِيرًا وَقَارِيًا وَذَائِرَةً
مِنَ الْمَالِ فَيَقُولُ لِلْأَمِيرِ يَا مَنْ وَهَبَ اللَّهُ لَهُ سُلْطَانًا
فَلَمْ يَعْدِلْ فَتَزْدَرِدُهُ كَمَا يَزْدَرِدُ الطَّيْرُ حَبَّ السَّمِيسِ
روز رستاخیز آتش باسه کس سخن گوید فرماندار وقاری
و ثروتمند پس بفرماندار گوید ای کسیکه خدا بتو سلطنت
داد و داد خواهی ننمودی پس بیلعد آتش او را چنانچه مرغ
حب کنجد را می بلعد و باقاری و ثروتمند همین معامله نماید ،

۶۳۳ : تَرَكُ الْعِشَاءَ خَرَابُ الْجَسَدِ

نخوردن غذا در وقت عشاء بدن را خراب کند .

۶۳۴ : تَأْتِي عَلَى شَارِبِ الْخَمْرِ سَاعَةٌ لَا يَعْرِفُ فِيهَا رَبَّهُ

بر باده گسار ساعتی آید که در آن پروردگار خود را
نشناسد .

۶۳۵ : تَجَاوَزُوا عَنْ ذَنْبِ السَّخِيّ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَخَذَ بِيَدِهِ
كَلِمًا عَشْرَ وَفَاتَحَ لَهُ كَلِمًا افْتَقَرَ

بگذرید از گناه سخاوتمند زیرا که هر گاه لغزشی برای او
پیدا شود خدایش دستگیر باشد و هروقت درویش شود
خدا در روزی برایش گشاید .

۶۳۶ : تَجَنَّبِ الدَّوَاءَ مَا احْتَمَلَ بِدُنْكَ الدَّاءَ فَإِذَا لَمْ
يَحْتَمِلِ الدَّاءَ فَالدَّوَاءُ

از دارو خودداری کن تا بدنت تحمل درد دارد و هرگاه
تحمل نداشت پس دارو کن .

۶۳۷ : تَعَنَّنُوا عَلَى آيَاتِ النَّاسِ يُتَحَنَّنْ عَلَى آيَاتِكُمْ

بر یتیمان مردم رحمت آرید تا بر یتیمان شما رحمت آرند .

۶۳۸ : تَحَبَّبْ إِلَى النَّاسِ يُحِبُّوكَ

اظهار دوستی کن با مردم تا تورا دوست بدارند .

۶۳۹ : تُحَفُّهُ الْمُؤْمِنُ الْمَوْتُ

مړه تحفه مؤمن است .

۶۴۰ : تَحَتَّ كُلُّ شَعْرَةٍ جَنَابَةٍ فَلَبَّوْا الشَّعْرَ وَانْقُوا الْبَشْرَةَ

ذیر هر موئی جنابتی است پس ترك كنید مورا و پوست بدن
را پاکیزه کنید .

۶۴۱ : تَخَلَّلُوا فَإِنَّهُ مِنَ النَّظَافَةِ وَ النَّظَافَةُ مِنَ الْإِيمَانِ وَ
الْإِيمَانُ مَعَ صَاحِبِهِ فِي الْجَنَّةِ .

خلال کنید (بن دندان را پاک کنید) زیرا خلال از نظافت
است و نظافت از ایمان و ایمان با صاحب ایمان در بهشت

باشد .

۶۴۲ : تَرَكُ الصَّلَاةِ يُورِثُ الذُّلَّ
ترك نماز خوارى و ذبونى آرد .

۶۴۳ : تَزَوَّجُوا الزَّرَقَ فَإِنَّ فِيهِنَّ الْيُمْنَ
كبود چشمان را بزنى بگيريد زیرا كه بركت در آنهاست

۶۴۴ : تَزَوَّجُوا الْأَبْكَارَ فَإِنَّهُنَّ أَطْيَبُ شَيْئِي أَفْوَاهًا
دختران باكره را تزويج نماييد چه اينكه از هر چيز دهانشان
خوشبو تر است .

۶۴۵ : تِسْعَةُ أَعْشَارِ الرِّزْقِ فِي التِّجَارَةِ وَالْبَاقِي فِي السَّائِيَاتِ
نه دهم روزى در تجارة است و يكدم در كوسفتند دارى
است .

۶۴۶ : تَصَدَّقُوا عَلَى أَخِيكُمْ بِعَلَمٍ يُرْشِدُهُ وَرَأْيٍ يُسَدِّدُهُ
بر برادر خود از دانشى كه او را برام آورد و رايى كه
صواب و صلاح آرد صدقه دهيد .

۶۴۷ : تَهَادُوا فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تَذْهَبُ بِوَجْرِ الْقَلْبِ
برای یکدیگر هدیه فرستید چه آنکه هدیه خشم و کینه دل
را برطرف کند .

۶۴۸ : تَبْنُونَ مَا لَمْ تَكُنْتُمْ وَ تَخْمَعُونَ مَا لَمْ تَكُنْتُمْ وَ تَأْمَلُونَ
ما لَمْ تَذَرَكُونِ .

بنا میکنید خانه‌هایی را که در آن سکنی نمی‌گیرید . و
جمع میکنید چیزهایی که نمی‌خورید و آرزوهای دارید
که بآنها نمی‌رسید .

حرف الثاء

در سخنانیکه ابتدای آنها ثاء است

۶۴۹ : ثَلَاثُ يَزِدُّنَ فِي الْحِفْظِ وَيُذْهِبَنَّ السَّقَمَ اللَّبَانُ وَالسَّوَاكُ
وَقِرَاءَةُ الْقُرْآنِ

سه چیز قوه حافظه را زیاد میکند و بیماری را برطرف کند
کند و مسواک نمودن و قرائت قرآن .

۶۵۰ : ثَلَاثَةٌ إِنْ لَمْ تَظْلِمُوهُمْ ظَلَمُواكَ السَّفَلَةُ وَزَوْجَتُكَ وَ
خَادِمُكَ

سه کس را اگر ستم نکنی آنها را ستم نمایند تو را مردم
پست وزن و خدمتگذار .

۶۵۱ : ثَلَاثٌ لَا يَغْلُ عَلَى قَلْبِ عَبْدٍ مُسْلِمٍ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ
وَالنَّصِيحَةُ لِأَيِّمَةِ الْمُسْلِمِينَ وَاللِّزْوَمُ لِجَمَاعَتِهِمْ
فَإِنْ دَعَوْتَهُمْ مُحِيطَةٌ مِنْ قَرَابَتِهِمْ

دل شخص مسلمان در سه موقع غش و خیانت بخود راه
نمیدهد خالص نمودن کار خدائی و بند دادن به پیشوای
مسلمین و با جماعت مسلمین ملازم بودن زیرا که دعوت
مسلمین شامل است دیگران را .

۶۵۲ : ثَلَاثَةٌ مِنَ الْجَفَاءِ أَنْ يَصْحَبَ الرَّجُلُ فَلَا يُسْأَلُهُ عَنْ
اسْمِهِ وَكُنْيَتِهِ وَأَنْ يَدْعِيَ الرَّجُلُ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يُجِيبُ
أَوْ يُجِيبُ فَلَا يَأْكُلُ وَمُوَاقِعَةُ الرَّجُلِ أَهْلَهُ قَبْلَ
الْمُلَاعَبَةِ

سه چیز از ستم است همراهی با مردی و ستوال نکردن از
اسم و کنیه او و خواندن کسی بطعام و اجابت نکردن او
یا اجابت کند ولی غذا نخورد و هم بستر شدن مردی زن
خود را پیش از آنکه با او بازی کند .

۶۵۳ : ثَلَاثَةٌ يَسْتَظِلُّونَ بِظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ
رَجُلٌ زَوْجٌ أَخَاهُ الْمُسْلِمِ أَوْ أَخْدَمَهُ أَوْ كَتَمَ لَهُ سِرًّا

سه کس در زیر سایه عرش خدا میباشند در روزیکه سایه
نباشد بجز سایه خدا مردیکه زن بدهد برادر مسلمان
خود را یا خدمت کند او را یا بیوشاند سر او را :

۶۵۴ : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ اسْتَكْمَلَتْ فِيهِ خِصَالُ الْإِيمَانِ إِذَا
رَضِيَ لَمْ يَدْخُلْهُ رِضَاءٌ فِي بَاطِلٍ وَ إِذَا غَضِبَ لَمْ
يُخْرِجْهُ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا قَدِرَ لَمْ يَقْعَاطِ مَالِيَسِي لَهُ

سه خصلت است در هر کس باشد ایمان او کامل است هر گاه
خوردند شد خورسندی او را به باطل وارد نکند و هر گاه
خشمناک شد از حق بیرون نرود و هر گاه توانا شد توانائی
او را وادار نکند آنچه حق ندارد انجام دهد .

۶۵۵ : ثَلَاثَةٌ مَجَالِسُهُمْ تَمِيتُ الْقُلُوبَ الْجُلُوسِ مَعَ الْأَنْذَالِ
وَالْحَدِيثُ مَعَ النِّسَاءِ وَالْجُلُوسُ مَعَ الْأَغْنِيَاءِ

سه چیز است دل را میمیراند نشستن بامردم پست و گفتگو کردن بازنها و نشستن باثروتمندان .

۶۵۶ : ثَلَاثَةٌ لَا تُخْرِمُ عَلَيْكَ أَعْرَاضَهُمْ : الْمَجَاهِرُ بِالْفِسْقِ ،
وَالْإِهْمَامُ الْجَائِزُ ، وَ الْمُتَبَدُّعُ .

سه کس آبرویشان محترم نیست : علنی کننده فسق ، و پیشوای ستمگر ، و بدعت گزار .

۶۵۷ : ثَلَاثٌ يُظْفِقِينَ نُورَ الْعَبْدِ مَنْ قَطَعَ أَوْدَاءَ آيِهِ وَ غَيْرَ
شَيْبَتِهِ وَ رَفَعَ بَصَرَهُ فِي الْحَجَرَاتِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُؤْذَنَ لَهُ

سه کس نورانیت را برطرف کنند کسیکه پیرد از دوستان
پدر و کسیکه تغییر دهد پیری خود را و باز کند چشم
خود را در میان خانه مردم نظر کند بدون اجازه .

۶۵۸ : ثَلَاثٌ يَحْسُنُ فِيهِ الْكِذْبُ الْمَكِيدَةُ فِي الْحَرْبِ وَ وَعْدُكَ
رَوْحَتَكَ وَ الْإِصْلَاحَ بَيْنَ النَّاسِ

درسه وقت دروغ گفتن نیکو بود فریب دادن در جنگ و
وعده دادن تو زن خود را و سازش دادن میان مردم .

۶۵۹ : ثَلَاثَةٌ يُعَذِّبُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ: مَنْ صَوَّرَ صُورَةً مِنْ-

الْحَيَوَانِ يُعَذَّبُ حَتَّى يَنْفُخَ فِيهَا وَ لَيْسَ بِنَافِخٍ وَ
الَّذِي يُكْذِبُ فِي مَنَامِهِ حَتَّى يَعْقِدَ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ وَ
لَيْسَ بِعَاقِدٍ وَ الْمُتَمَتِّعُ مِنْ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ

سه کس بشکنجه خاصی روز رستاخیز گرفتار شوند کسی
که شکل حیوانی بسازد شکنجه نمایند او را تا روح بدمد
در آن شکل و نتواند و کسیکه در خواب خود دروغ گوید
بشکنجه باشد تا گره بندد میان دوجو و نتواند و کسیکه
از قومی بهره برد و آن قوم باو بی میل باشند.

۶۶۰ : ثَلَاثٌ أَخَافُهُنَّ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي: الضَّلَالَةُ بَعْدَ الْمَعْرِفَةِ
وَمُضِلَاتِ الْفِتَنِ وَ شَهْوَةُ الْبَطْنِ وَ الْفَرْجِ

بعد از رفتن من از سه چیز بر امتم ترسناکم گمراهی بعد از
شناختن و فتنه های گمراه کننده و شهوت شکم و فرج .

۶۶۱ : ثَلَاثٌ مَوْبِقَاتٌ هَتَكَتِ الصَّفَقَةَ وَ تَرَكَ السَّنَةَ وَ فَرَّاقَ
الْجَمَاعَةِ

سه چیز هلاک و ناچیز کننده است شکستن عهد و رها کردن
دستور و جدا شدن از جماعت .

٦٦٢ : ثَلَاثَةٌ يَشْكُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ الْمَصْحَفُ وَالْمَسْجِدَ وَالْعِتْرَةَ

سه چیز شکایت کنند روز رستاخیز کتاب خدا و مسجد و عترت من .

٦٦٣ : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ شَيْخٌ زَانٍ وَمَلِكٌ جَبَّارٌ وَمُقَلٌّ مُخْتَالٌ

سه کس را خداوند هم سخن نشود و نظر نیفکند برایشان روز رستاخیز و پاکیزه نکند ایشان را و اذ برای ایشان است شکنجه دردناک پیر زناکار و پادشاه ستمکار و بی-چیز متکبر بی کار .

٦٦٤ : ثَلَاثٌ يَجْلِيَنَّ الْبَصَرُ النَّظْرُ إِلَى الْخَضِرَةِ وَإِلَى الْمَاءِ وَإِلَى الْوَجْهِ الْحَسَنِ

سه چیز جلا میدهد چشم را نگاه کردن بسبز و آب و بصورت زیبا .

٦٦٥ : تِلْكَ دَرَجَاتُ اِسْبَاغِ الْوُضُوءِ فِي السَّبَرَاتِ وَ اِنْتِظَارِ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ وَ الْمَشْيِ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ اِلَى الْجَمَاعَاتِ

سه چیز باعث ترفیع درجات است وضو گرفتن در سردیها و انتظار داشتن نماز بعد از نماز و راه رفتن در شب و روز بسوی جماعات .

٦٦٦ : تِلْكَ كَفَارَاتُ اِفْشَاءِ السَّلَامِ وَ اِطْعَامِ الطَّعَامِ وَ الْمُتَهَجُّدِ بِاللَّيْلِ وَ النَّاسِ نِيَامٌ

سه چیز جبران گناهان است سلام دادن آشکارا و طعام خوراندن و عبادت شب در حالی که مردم خوابند .

٦٦٧ : تِلْكَ مُهْلِكَاتُ شَيْحٍ هَطَّاعٍ وَ هَوًى مَتَّبِعٍ وَ اِعْجَابِ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ

سه چیز هلاک کننده بخل غالب بر عقل و هوای نفس پیروی شده و خود پسندی است .

٦٦٨ : تِلْكَ مُنْجِيَاتُ خَوْفِ اللَّهِ فِي السِّرِّ وَ اَلْعَلَانِيَةِ وَ الْقَصْدُ فِي الْغِنَى وَ الْفَقْرِ وَ كَلِمَةُ الْعَدْلِ فِي الرِّضَا وَ السَّخَطِ

سه چیز نجات دهنده ترس خدا در پنهان و آشکارا و میانه روی در وقت بی نیازی و بی چیزی و گفتن کلام حق در حال خوشنودی و خشم است .

٦٦٩ : ثَلَاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تَعْجَلُ عِقَابَهَا وَلَا تُوَخَّرُ إِلَى الْآخِرَةِ
عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَالتَّبَقُّيُ عَلَى النَّاسِ وَكُفْرُ الْإِحْسَانِ
سه گناه است که فوری سزای آن داده شود و بآخرت نیفتد
عاق والدین وستم بر مردم و کفر احسان نمودن .

٦٧٠ : ثَلَاثٌ مُنْجِيَاتٌ تَكْفِي لِمَا نَكَ وَتُبْكِي عَلَى خَطِيئَتِكَ
و تَلْزِمُ يَمِينَكَ
سه چیز نجات دهنده است باز داشتن زبان و گریه بر
خطایات و نشستن در خانهات .

٦٧١ : ثَلَاثَةٌ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لَهُمْ بِالْحِفْظِ رَجُلٌ نَزَلَ فِي بَيْتِ خَرْبٍ
وَرَجُلٌ صَلَّى عَلَى قَارِعَةِ الطَّرِيقِ وَ رَجُلٌ أَرْسَلَ
رَاجِلَةً وَلَمْ يَسْتَوْثِقْ مِنْهَا

حفظ سه کس را خداوند نپذیرفته مردیکه فرود آید در خانه
خرابه و مردیکه نماز بخواند در وسط راه مردم و مردیکه
رها کند زاد و توشه و مرکب خود را و وثوقی نداشته باشد

٦٧٢ : ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ مُدْمِنٌ خَمْرٍ وَمُدْمِنٌ سِخْرٍ وَ
قَاطِعٌ رَحِمٍ

سه طایفه داخل بهشت نمیشوند شراب خوار و جادو کن
و کسیکه از فامیل خود ببرد .

۶۷۳ : ثَلَاثٌ يَخَافُ مِنْهَا الْجَنُّونُ : التَّفْطُوطُ بَيْنَ الْقُبُورِ وَ

الْمَشْيُ فِي خُفٍّ وَاحِدٍ وَالرَّجُلُ يَنَامُ وَخَدَّهُ

سه کار است که بیم دیوانگی از آنها میرود در کوردستان
غایط کردن و با یکموزه راه رفتن و تنها خفتن .

۶۷۴ : ثَلَاثَةٌ لَا يَنْتَصِفُونَ مِنْ ثَلَاثَةٍ : حُرْمِنٌ عَبْدٌ وَعَالِمٌ مِنْ

جَاهِلٍ وَقَوِيٌّ مِنْ ضَعِيفٍ

سه کس از سه کس راه انصاف نجویند آزاد از بنده و دانا
از نادان و توانا از ناتوان .

۶۷۵ : ثَلَاثٌ مِنْ أَبْوَابِ الْبِرِّ : سَخَاءُ النَّفْسِ وَطِيبُ الْكَلَامِ

وَالصَّبْرُ عَلَى الْأَذَى

سه چیز از درهای خیر و نیکی باشد سخاوت مندی نفس و
پاکیزه گفتن و برآزار صبر و شکیبائی کردن .

۶۷۶ : ثَلَاثٌ مِنَ الْوَسْوَاسِ : أَكْلُ الطَّيْنِ وَ تَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ

بِالْأَسْنَانِ وَأَكْلُ اللَّحْيَةِ

سه کار از وسواس خیزد گل خوردن و بدندان ناخن چیدن
و موی ریش خوردن .

۶۷۷ : ثَلَاثَةٌ يَفْرَحُ بِهِنَّ الْجِسْمُ وَيَرْبُو الطَّيْبُ وَلِبَاسُ الْإِنْسَانِ

و شَرْبُ الْعَسَلِ

سه چیز است که بدن بدانها شاد گردد و افزایش نماید :
بوی خوش و جامه نرم و آشامیدن عسل .

٦٢٨ : ثَمَانِيَةٌ إِنْ أَهْنُوا فَلَا يَلُومُوا إِلَّا أَنْفُسَهُمُ الذَّاهِبُ
إِلَى مَائِدَةٍ لَمْ يُدْعَ إِلَيْهَا وَالْمُتَأَمِّرُ عَلَى رِبِّ الْبَيْتِ وَ
طَالِبُ الْخَيْرِ مِنْ أَعْدَائِهِ وَطَالِبُ الْفَضْلِ مِنَ الْإِلَهِامِ وَ
الِدَّاحِلُ يَنْبَغِي أَنْ يَنْتَبِهُ فِي سِرِّهِ لَمْ يَدْخُلْهُ فِيهِ وَالْمُسْتَخْفُ
بِالسُّلْطَانِ وَ الْجَالِسُ فِي مَجْلِسٍ كَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ وَ
الْمُقْبِلُ بِالْحَدِيثِ عَلَى مَنْ لَمْ يَسْمَعْ مِنْهُ

هشت کس باشند که اگر زبون و خوار شوند نباید جز
خوبستن را ملامت کنند آنکس که برود بر سر خوان
طعامی بدون دعوت و آنکس که بر صاحب خانه تعکم
کند و آنکس که اذشمنانش خیر جوید و آنکس که از
دو نان بخشش جوید و آنکس که در میان راز دو کس در-
آید با آنکه حق ورود نداشته و آنکس که بشاه استخفاف
کند و آنکس که درجائی بنشیند که اهلیت ندارد و
آنکس که روی سخن با کسی گرداند که از او نشنود.

۶۷۹ : ثَمَانِيَةٌ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لَهُمْ صَلَوةً الْعَبْدُ الْإِبْقِي حَتَّى
يَرْجِعَ إِلَى مَوْلَاهُ وَالنَّائِزُ عَنْ زَوْجِهَا وَهُوَ عَلَيْهَا
سَاخِطٌ وَمَانِعُ الزَّكَاةِ وَتَارِكُ الْوُضْوءِ وَالْجَارِيَةُ
الْمُدْبِرَةُ تُصَلِّي بِغَيْرِ خِمَارٍ وَإِمَامٌ قَوْمٍ يُصَلِّي بِهِمْ
وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ وَالزَّيِّنُ وَالسَّكَرَانُ

خداوند نماز هشت کس را قبول نکند : بنده فراری مگر
آنکه بر گردد بسوی مولای خود و زن ناشزه که شوی
بر او خشنماک باشد و باز دارنده زکوة و بی وضوء و
دختری که مکلف باشد و بدون چادر نماز بخواند و
پیشوای قومی که امامت کند برای قومی و ایشان او را
نخواستند و کسیکه از بول و غایط جلو گیری کند و مست .

۶۸۰ : ثَلَاثُ فَرَحَاتٍ لِلْمُؤْمِنِ فِي الدُّنْيَا أَلْفَى الْإِخْوَانِ وَ
الْإِفْطَارُ مِنَ الصَّيَامِ وَالتَّهَجُّدُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ

سه خوشی برای مؤمن است در دنیا برخورد برادران دینی
و افطار از روزه و عبادت در آخر شب .

باب جیم

در سخنانیکه ابتدای آنها جیم است

۶۸۱ : جُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا إِنَّمَا أَدْرَكَتْنِي
الصَّلَاةُ صَلَّيْتُ

زمین برای من قرار داده شد محل سجده و پاک کننده هر-
جا که وقت نماز برسد نماز کنم .

۶۸۲ : جُيِلَتْ الْقُلُوبُ عَلَى حُبِّ مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْهَا وَبُغْضِ مَنْ
أَسَاءَ إِلَيْهَا

فطری و طبیعی دلها بر دوست داشتن کسی است که نیکی نماید
و دشمنی کسی که بدی کند بآنها .

۶۸۳ : جَمَاعَةُ أُمَّتِي أَهْلُ الْحَقِّ وَإِنْ قُلُّوا

جمعیت امت من اهل حق میباشند و اگر چه کم باشند .

۲۸۴ : جِهَادُ الضُّعَفَاءِ الْحَقِّ

جهاد مردمان ناتوان رفتن بحق است .

۶۸۵ : جِهَادُ الْمَرْأَةِ حَسَنُ التَّبَعِلِ

جهاد زن خوش رفتاری ماشوهر است .

۶۸۶ : جَامِلُوا الْأَشْرَارَ بِأَخْلَاقِهِمْ تَسْلُمُوا مِنْ غَوَائِلِهِمْ وَ
وَبَايِنُوهُمْ بِأَعْمَالِكُمْ كَيْلًا تَكُونُوا مِنْهُمْ

باشرار بسازید تا از گزند آنها ایمن باشید و در کردارتان
از آنان جدا باشید تا از زمره آنان نباشید .

۶۸۷ : جَاهِدُوا أَهْوَاءَكُمْ تَمْلِكُوا أَنْفُسَكُمْ

باموای نفس جهاد کنید تا مالک خویشتن گردید .

۶۸۸ : جَعَلَ اللَّهُ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ ضَلَّةً يَبِينُ وَ يَبْنِ عَمِيدِهِ
فَحَسْبُ أَحَدِكُمْ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِخُلُقٍ مُتَّصِلٍ بِاللَّهِ

خداوند اخلاق کریمه را اساس پیوند بین خود و بین بندگان
خود قرار داده پس شمارا بس باشد که بخلق خوبی بخدا
پیوند نمائید .

۶۸۹ : جَعَلَتِ الذُّنُوبُ فِي بَيْتٍ وَاحِدٍ وَجَعَلَ مِفْتَاحَهَا شَرْبُ
الْخَمْرِ

قرار داده شده گناهان در يك خانه و قرار داده شده کلید
آن باده گساری .

۶۹۰ : جَمَاعُ التَّقْوَى فِي قَوْلِهِ تَعَالَى إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْإِحْسَانِ

تمام پرهیزکاری در این سخن خدایتعالی است ان الله يامر
بالعدل والاحسان الخ .

۶۹۱ : جَمَاعُ الْخَيْرِ خَشْيَةُ اللَّهِ

در ترس از خدا تمام خیر جمع است

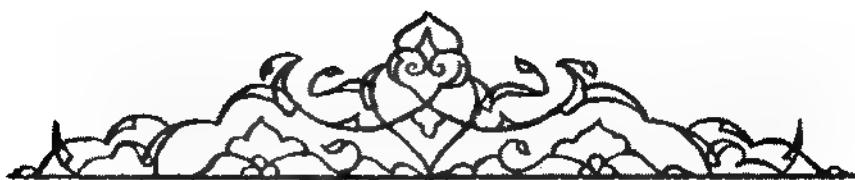
۶۹۲ : جَمَالُ الْمَرْءِ فِصَاةُ لِسَانِهِ

زیبائی مرد زبان شیوای اوست .

۶۹۳ : جِهَادُ النَّفْسِ الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ

جهاد با هوای نفس جهاد بزرگ است .

باب حاء

در سخنانیکه ابتدای آنها حاء است

۶۹۴ : حُبُّ الدُّنْيَا أَصْلُ كُلِّ مَفْصِيَةٍ وَأَوَّلُ كُلِّ ذَنْبٍ

دوستی دنیا ریشه هر نافرمانی و آغاز هر گناهی است .

۶۹۵ : حُبَّكَ لِلثَّغْنِيَّةِ يُعْمِي وَيُصِمُّ

دوستی تو چیزی را کور و کر میگرداند و دورا .

۶۹۶ : حُبُّ الْجَاهِ وَالْمَالِ يُنْبِتُ النِّفَاقَ فِي قَلْبٍ كَمَا يُنْبِتُ
الْمَاءُ الْبَقْلَ

دوستی جاه و مال نفاق در دل میرویانند چنانکه آب سبزه را .

۶۹۷ : حُكْمِي عَلَى الْوَاحِدِ حُكْمِي عَلَى الْجَمَاعَةِ

فرمان و دستور من بر یک نفر فرمان بر جمعیت است .

۶۹۸ : حَبِّي خَالَطَ دِمَاءَ أُمَّتِي فَهُمْ يُؤَثِّرُونِي عَلَى الْأَبَاءِ
وَعَلَى الْأُمَمَاتِ وَعَلَى أَنْفُسِهِمْ

دوستی من با خون امتم مخلوط است پس آنان مرا مقدم
میدارند بر پدر و مادر و بر خودشان

۶۹۹ : حُرِّمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى الْمَتَّانِ وَالْبَخِيلِ وَالْقَتَاتِ

گوارا نیست بهشت بر منت گذار و بخیل و سخن چین .

۷۰۰ : حَدُّ الْجَوَارِ أَرْبَعُونَ دَارًا .

حد همسایگی چهل خانه است .

۷۰۱ : حَدُّ يُعْمَلُ فِي الْأَرْضِ خَيْرٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ مِنْ أَنْ يُنْطَرُوا أَرْبَعِينَ صَبَاحًا .

حدی که اجرا در زمین شود برای اهل زمین از چهل روز باران بهتر است .

۷۰۲ : حَلَالِي حَلَالٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَ حَرَامِي حَرَامٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ

حلال من حلال است تا روز رستاخیز و حرام من حرام است تا روز رستاخیز .

۷۰۳ : حُمِّي يَوْمِ كَفَّارَةِ سَنَةٍ

تب روزی جبران سالی است .

۷۰۴ : حُبُّ الْمَالِ وَالشَّرَفِ أَذْهَبَ لِدِينِ الرَّجُلِ مِنْ ذُنُوبِهِ ضَارِيَتَيْنِ فِي زَرْبَةِ الْغَنَمِ

دوستی مال و جاه زودتر از بین میبرد دین انسان را و ضایع ش بیشتر است از دو گروک درنده که در میان گله گوسفندی حمله ور شوند .

۷۰۵ : حَبِیْ وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِی نَافِعٌ فِی سَبْعَةِ مَوَاطِنَ
 أَهْوَالُهُنَّ عَظِیمَةٌ عِنْدَ الْوَفَاةِ وَفِی الْقَبْرِ وَعِنْدَ النَّشُورِ
 وَعِنْدَ الْكِتَابِ وَعِنْدَ الْحِسَابِ وَعِنْدَ الْمِیزَانِ وَعِنْدَ
 الصِّرَاطِ

دوستى من و دوستى خانواده ام در هفت جاى سود مى بخشد
 كه هولهاى آن هفت جاى بزرگ است نزد مرك و در
 قبر و وقت برانگيخته شدن از گور و نزد كتاب اعمال و
 نزد حساب و نزد ترازوى عمل و نزد پل صراط .

۷۰۶ : حَقُّ عَلَی الْمُسْلِمِ إِذَا أَرَادَ سَفَرَ أَنْ يُعْلِمَ إِخْوَانَهُ وَحَقُّ
 عَلَی إِخْوَانِهِ إِذَا قَدِمَ أَنْ يَأْتُوهُ

حقى بر مسلمان است كه بايد دعايت كند هر گاه خواست
 سفر برود خبر دهد برادران خود را و حق است بر
 برادران او كه هر گاه آمد بى ملاقاتش بروند .

۷۰۷ : حُسْنُ الْخُلُقِ يَبْلُغُ بِصَاحِبِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ
 خوشخوئى صاحبش را بدرجه روزه دار شب زنده دار ميرساند .

۷۰۸ : حُسْنُ الْخُلُقِ أَفْضَلُ مَا أُعْطِيَ الْعَبْدُ

خوشخوئى بهترين چيزى است كه بنده عطا شده .

۷۰۹ : حُسْنُ الْخَلْقِ يَنْبِئُ الْمَوَدَّةَ

خوشخوئی دوستی را میرویانند .

۷۱۰ : حُسْنُ الْبُشْرِ يَذْهَبُ بِالسَّخِيمَةِ

خوشروئی کینه را اذدل میزداید .

۷۱۱ : حُسْنُ الْعَهْدِ مِنَ الْإِيمَانِ

خوش پیمانی از ایمان است .

۷۱۲ : حُسْنُ الْمَسْئَلَةِ نِصْفُ الْعِلْمِ وَالرِّفْقُ نِصْفُ الْعَيْشِ

نیکو پرسش کردن نیمه دانش است و مدارا نمودن نیمه زندگانی است .

۷۱۳ : حُسْنُ الظَّنِّ بِاللَّهِ مِنْ عِبَادَةِ اللَّهِ

خوش گمانی بخداوند از بندگی کردن برای خدا است .

۷۱۴ : حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ

پیچیده شده بهشت به نخواستنی ها و پیچیده شده آتش بخواستنی ها .

۷۱۵ : حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَوَلِّهِ بِالشَّهَوَاتِ أَنْ يُسْكِنَهُ
الْوَرَعُ

ناکوار است بر هر قلبی که شعله و واله شهوت است که در او ورع جای گیرد .

۷۱۶ : حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ يُحِبُّ الدُّنْيَا أَنْ يَفَارِقَهُ الظَّمْعُ

ناگوار است بر هر قلبی که دوست دارد دنیا است که جدا شود از طمع .

۷۱۷ : حَرَّمَ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى كُلِّ فَحَّاشٍ بَدِيٍّ لَا يُبَالِي مَا قَالَ وَلَا مَا قِيلَ لَهُ

ناگوار قرار داده خداوند بهشت را بر هر فحاش بدی که بی‌بالی باشد از آنکه چه بگوید و چه در حق او بگویند .

۷۱۸ : حُرْمَةُ مَالِ الْمُؤْمِنِ كَحُرْمَةِ دَمِهِ

احترام مال مؤمن چون احترام خون اوست .

۷۱۹ : حَسْبُكَ مِنَ الْكِذْبِ أَنْ تُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ

از دروغ گفتن تو همین بس که هر چه را شنیدی بگویی .

۷۲۰ : حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ

خوشخوئی نیمهٔ دین است .

۷۲۱ : حُسْنُ الْخُلُقِ خَيْرُ قَرِينٍ

خوشخوئی بهترین همدم است .

۷۲۲ : حُسْنُ الظَّنِّ بِاللَّهِ ثَمَنُ الْجَنَّةِ

خوش گمانی بخداوند بهای بهشت است .

۷۲۳ : حُسْنُ الْجَوَارِ يُعَمِّرُ الدُّنْيَا وَيُنْسِي فِي الْأَعْمَارِ
 نیکو همسایگی کردن آباد کند خانه‌ها را و دراز گر داند
 عمرها را .

۷۲۴ : حَمَلَةُ الْقُرْآنِ عُرَفَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ
 حافظان قرآن عارفان اهل بهشتند .

۷۲۵ : حُسْنُ الْخُلُقِ وَصِلَةُ الْأَرْحَامِ وَبِرُّ الْقَرَابَةِ تَزِيدُ فِي
 الْأَعْمَارِ وَتَعْمُرُ الدِّيَارَ وَلَوْ كَانَ الْقَوْمُ فُجَّارًا
 خوشخوئی و صله رحم و نیکی کردن بنحویشان زیاد میکند
 عمرها را و آباد میکند شهرها را و اگر چه در مردم ناپسند باشد .

حرف خاء

در سخنانیکه ابتدای آنها خاء است

۷۲۶ : خِيَارُ الْعِبَادِ الَّذِينَ إِذَا أَحْسَنُوا اسْتَبَشَرُوا وَإِذَا
أَسْأَلُوا اسْتَغْفَرُوا

بندگان خوب کسانی میباشند که هر گاه نیکی کنند خوش
حالتند و هر گاه بدی کنند طلب آمرزش کنند .

۷۲۷ : خِصْلَةٌ مَنْ لَزِمَهَا أَطَاعَتُهُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ وَ رَبِّحَ
الْفَوْزَ فِي الْجَنَّةِ قِيلَ وَمَاهِي يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ التَّقْوَى
يك خصلت است هر که بخود بگیرد دنیا و آخرت فرمان بردار
او باشند و بهره و فایده ببرد در بهشت کسی عرض کرد
چیست آن خصلت فرمود تقوی و پرهیز کاری است .

۷۲۸ . خَيْرُ الزَّادِ التَّقْوَى
بهترین توشه پرهیز کاری است .

۷۲۹ : خَيْرُ الْفَنَى غِنَى النَّفْسِ

بهترین بی نیازی بی نیازی دل است .

۷۳۰ : خَيْرُ مَا لَيْتَى فِي الْقَلْبِ الْيَقِينُ

بهترین چیزی که در دل افتد یقین است .

۷۳۱ : خِفِ اللَّهَ يَكْفِكَ مَا سِوَاهُ

از خدا بترس تا کفایت نماید تورا از آنچه غیر اوست .

۷۳۲ : خَمْسَةٌ يُجْتَنَّبُونَ عَلَى كُلِّ حَالٍ الْمَجْدُومُ وَالْأَبْرَصُ

وَالْمَجْنُونُ وَوَلَدُ الزَّانَا وَالْأَعْرَابِيُّ

پنج کس را در هر حال باید دوری کرد آنکه جذام دارد و
آنکه مرض پستی در اوست و دیوانه و فرزند زنا و عرب
بیابانی .

۷۳۳ : خَيْرُ دِينِكُمُ الْوَرَعُ

بهترین کار در دین شما دوری از محرمات است .

۷۳۴ : خَيْرُ الدَّوَاءِ الْحَجَامَةُ

بهترین داروها حجامه است .

۷۳۵ : خَمْسَةٌ مَا أَثْقَلَهُنَّ فِي الْمِيزَانِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْعَمْدُ
لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَوْ أَوْلَدُ الصَّالِحِ
يَتَوَقَّى لِمُسْلِمٍ قَيْصِرٌ وَيَعْتَسِبُ

پنج چیز که بسیار سنگین است در ترازوی عمل کلمه چهار
گانه سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر و
فرزند شایسته که بمیرد از پند مسلمان و صبر و شکیبائی
کند .

۷۳۶ : خَيْرُ الدَّعَاءِ الْإِسْتِغْفَارُ

بهترین دعاها طلب آمرزش است .

۷۳۷ : خَيْرُ الصَّحَابَةِ أَرْبَعَةٌ

بهترین همراهان وقتی است که چهار نفر باشند .

۷۳۸ : خَيْرُ الْمَالِ زَرْعُ زَرْعِهِ صَاحِبُهُ وَ أَصْلَحُهُ وَ آدَى
حَقُّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ

بهترین دارائی زراعتی است که صاحب آن انجام داده و
اصلاح نموده و حق واجب آنرا روز درو داده باشد .

۷۳۹ : خِصْلَتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنَ الْبِرِّ شَيْئٌ إِلَّا إِيْمَانُ بِاللَّهِ
وَالْتَفَعُّ لِعِبَادِ اللَّهِ

دو صفت است که در صفات نیک بهتر از آن دو نباشد ایمان
بخدا و فایده رساندن به بُندگان خدا .

۷۴۰ : خَضَلَتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنَ الشَّرِّ شَيْءٌ إِلَّا الشِّرْكُ بِاللَّهِ
وَالضَّرَرُ لِعِبَادِ اللَّهِ

دو صفت است که هیچیک از صفات شر باین دو نرسد شرک
بعدا و ضرر رسانیدن به بندگان خداوند .

۷۴۱ : خُلَّتَانِ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ فِيهِمَا مَفْتُونٌ الصِّعَةُ وَ
الْفَرَاغُ

دو نعمت است که بسیاری از مردم در این دو آزمایش شوند
تندرستی و فراغت .

۷۴۲ : خَيْرٌ وَقْتُ دَعَوْتُمْ اللَّهَ فِيهِ الْأَسْحَارُ

بهترین وقتی که از خدا خواستار شوید در آن هنگام سحر
ها است .

۷۴۳ : خِيَارُكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا الَّذِينَ يَأْلِفُونَ وَيُؤْلَفُونَ

بهترین شما خوشعورتترین شما میباشند آنانکه با دیگران
الفت دارند و دیگران با آنان الفت دارند .

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ ۷۴۴

بهترین شما کسی است که قرآن را یاد گیرد و یاد دهد

۷۴۵ : خَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ مُعْطِيهِ وَشَرٌّ مِنَ الشَّرِّ فَاعِلُهُ

خوبتر از کار خوب شخص انجام دهنده آن است و بدتر از بد
بجا آورنده آن است .

۷۴۶ : خِصْلَتَانِ لَا تَجْتَمِعَانِ فِي مُؤْمِنٍ : الْبَخْلُ وَسَوْءُ الظَّنِّ
بِالرِّزْقِ

دو خصلت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بدگمانی
بروزی .

۷۴۷ : خَيْرُ الْمَالِ سَكَةٌ مَأْبُورَةٌ وَمَهْرَةٌ مَأْمُورَةٌ

بهترین دارایی سکه رائج و کره اسب فرمان پذیر است .

۷۴۸ : خَمْسٌ لَا أَدْعُهُنَّ حَتَّى الْمَمَاتِ : الْأَكْلُ عَلَى الْحَضِيضِ
مَعَ الْعَبِيدِ وَرُكُوبِي الْحِمَارِ وَحُلُوِي الْعَنْزِ بِيَدِي
وَلَبْسُ الصُّوفِ وَالتَّسْلِيمُ عَلَى الصَّبِيَّانِ لِتَكُونَ سَنَةً
مِنْ بَعْدِي

پنج چیز را رها نخواهم کرد تا بمیرم غذا خوردن روی
زمین با بنده ها و سوار شدن الاغ و دوشیدن شیر بز بدست
خود و پوشیدن جامه پشمین و سلام کردن بر اطفال تا اینکه
بعد از من این دستور بماند .

۷۴۹ : خَيْرُ الْجُلَمَاءِ مَنْ ذَكَرَكُمْ اللَّهُ رُؤْيَاهُ وَ زَادَ فِي
عِلْمِكُمْ مَنَظِقَهُ وَ رَغَّبَكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلَهُ

بهترین هم نشینان کسی است که دیدن او شما را بیاد خدا
آورد و زبان او دانش شما را زیاد کند و کار او شما را
میل به آخرت دهد .

۷۵۰ : خَشْيَةُ اللَّهِ رَأْسُ كُلِّ حِكْمَةٍ
ترس از خدا اساس هر حکمت باشد .

۷۵۱ : خِيَارُكُمْ كُلُّ مُفْتِنٍ تَوَّابٍ
بهترین شما هر آزموده شده بسیار توبه کننده است .

۷۵۲ : خِيَارُ الْمُؤْمِنِينَ الْقَانِعُ وَ شِرَارُهُمُ الطَّامِعُ
برگزیده مؤمنین قناعت پیشه است و بد ایشان طمع کار است .

۷۵۳ : خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرِكْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَلَا آخِرَتَهُ لِدُنْيَاهُ
خوبترین شما کسی است که دنیای خود را برای آخرت از
دست ندهد و آخرت را برای دنیا از دست ندهد .

۷۵۴ : خَيْرُ يَوَوتِكُمْ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ مُكْرَمٌ
بهترین خانه های شما خانه ای است که یتیمی در آن محترم
باشد .

۷۵۵ : خَيْرُكُمْ مَنْ يَرْجِي خَيْرَهُ وَيُؤْمِنُ شَرَّهُ
بهترین شما کسی است که بخیرش امیدوار و از شرش ایمن
باشند .

۷۵۶ : خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمُ لِلنَّاسِ

بهترین مردم آنست که سودش ب مردم بیشتر برسد .

۸۵۷ : خَيْرُ الْعِبَادَةِ اخْفَاها

بهترین عبادتها پنهان تر آنست .

۷۵۸ : خَيْرُ الْمَجَالِسِ أَوْسَعُهَا

بهترین مجالسها وسیع تر آنست .

۷۵۹ : خَيْرُ اخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ

خوبترین برادران شما آنستکه عیبهای شما را بسوی شما
هدیه فرستند .

۷۶۰ : خَيْرُكُمْ مَنْ دَعَاكُمْ إِلَى فِعْلِ الْخَيْرِ

بهترین شما کسی است که شما را بکار خیر بخواند .

۷۶۱ : خَيْرُكُمْ مَنْ زَادَ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقَهُ

بهترین شما کسی است که گفتارش دودانش شما بیفزاید .

۷۶۲ : خَيْرُكُمْ مَنْ آعَانَهُ اللَّهُ عَلَى نَفْسِهِ فَمَلِكُهَا

بهترین شما کسی است که خداوند او را برخود او یاری دهد
و مالک نفس خویشتن شود .

۷۶۳ : خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا

بهترین امور میانه آنست .

۷۶۴ : خَيْرُ الرِّزْقِ مَا يَكْفِي

بهترین روزی آنست که کافی باشد .

۷۶۵ : خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَزَيَّا بِرِّيْ كَهْوَلِكُمْ وَ شُرْكُهْوَلِكُمْ
مَنْ تَزَيَّا بِرِّيْ شَبَابِكُمْ

بهترین جوانان شما جوانی است که بهیشت پیران درآید
و بدترین پیران شما پیری است که بهیشت جوانان درآید .

۷۶۶ : خَيْرُ نِسَائِكُمُ الَّتِي إِذَا خَلَعَتْ ثَوْبَهَا خَلَعَتْ مَعَهَا

الْحَيَاءَ وَإِذَا لَبَسَتْ لَبَسَتْ مَعَهَا الْحَيَاءَ

بهترین زنان شما زنی است که هر گاه جامه خود را بکند
شرم را با آن بکند و هر گاه بپوشد شرم را با آن بپوشد .

۷۶۷ : خَيْرُ أُمَّتِي الَّذِينَ إِذَا سَفَهَ عَلَيْهِمْ احْتَمَلُوا وَإِذَا جَنَى

عَلَيْهِمْ عَفَرُوا وَإِذَا أُوذُوا صَبَرُوا

بهترین امتم کسانی باشند که هر گاه بنادانی برخوردند
تحمل نمایند و هر گاه جنایتی بایشان رسد بیخشند و هر گاه
آزادی رسد صبر کنند .

۷۶۸ : خَيْرُ الْقُرُونِ قَرْنِي

بهترین قرن‌ها قرن من است .

۷۶۹ : خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِصَاحِبِهِ

بهترین یاران نزد خداوند یاری است که برای یارش بهتر باشد .

۷۷۰ : خَيْرُ الْعِلْمِ مَا نَفَعَ

بهترین دانش دانشی باشد که سود دهد .

۷۷۱ : خَيْرُ الْهُدَى مَا اتَّبَعَ

بهترین راه حق آنست که آنرا پیروی کنند .

۷۷۲ : خِفِ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ

بترس از خدا که گویا می بینی او را .

—

حرف دال

در سخنانیکه ابتدای آنها دال است

۷۷۳ : دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمِّ قَبْلَكُمْ الْبَغْضَاءُ وَالْحَسَدُ

بسوی شما جنبش کرده درد امم پیشین دشمنی کردن و
حسد ورزیدن .

۷۷۴ : دَاوُوا مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ

درمان نمائید مریضهای خود را بدادن صدقه .

۷۷۵ : دُعَاءُ أَطْفَالِ أُمَّتِي مُسْتَجَابٌ مَا لَمْ يُقَارِنُوا الذُّنُوبَ

دعای اطفال امتم مستجاب است مادامیکه مرتکب گناهان
نشوند .

حرف ذال

در سخنانیکه ابتدای آنها ذال است

۷۷۶ : ذُكِرَ اللَّهُ أَفْضَلُ مِنَ الصَّدَقَةِ وَ الصَّدَقَةُ أَفْضَلُ مِنَ الصَّوْمِ

یاد خداوند بهتر است از صدقه دادن و صدقه بهتر است از روزه گرفتن .

۷۷۷ : ذِلَاقَةُ اللِّسَانِ رَأْسُ الْمَالِ

زبان شیوا و دسا سرمایه باشد .

۷۷۸ : ذَوَا الْوَجْهَيْنِ لَا يَكُونُ وَجْهًا

دو روی آبرومند نشود .

باب راه

در سخنانیکه ابتدای آنها راه است

۷۷۹: رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا اسْتَحْيَىٰ مِنْ رَبِّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ فَحَفِظَ
الرَّأْسَ وَمَا حَوَىٰ وَالْبَطْنَ وَمَا عَوَىٰ وَذَكَرَ الْفَبْرَ وَ
الْبَلَىٰ

خدا رحمت کند بنده را که از پروردگار خود شرم آورد
شرم واقعی پس نگهدارد سر و آنچه در سر است و شکم
و آنچه میخواست و یاد کند کور و پوشیدگی را.

۷۸۰: رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ
اساس حکمة ترس خدا است.

۷۸۱: رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً قَالَتْ خَيْرًا فَعَنِمَ أَوْسَكْتَ عَلَىٰ سُوءٍ
قَسِيمٍ

خداوند رحمت کند مردی را که سخنی گوید پس بهره برد
با آنکه سکوت از بد کند پس جان سلامت برد.

۷۸۲: رَفَعَ عَنْ أُمَّتِي تِسْعَةَ الْخَطَا وَالنِّسْيَانَ وَمَا أَكْرَهُوا عَلَيْهِ وَمَا لَا يَعْلَمُونَ وَمَا لَا يُطِيقُونَ وَمَا اضْطَرُّوا إِلَيْهِ وَالْحَسَدَ وَالتَّفَكُّرَ فِي الْوَسْوَسةِ فِي الْخَلْقِ مَا لَمْ يَنْطِقْ بِشَفِهِ وَالطَّيْرَةَ

مؤاخذۀ نه چیز از اتم برداشته شدۀ خطا و فراموشی و آنچه وادار شوند با کراه بر آن و آنچه را کہ ندانند و آنچه را طاقت نداشته باشند و آنچه مضطر شده باشند و حسد و فکر و وسوسه در آفرینش مادمیکہ بیان نکند و فال بد زدن .

۷۸۳: رَفَعَ الْقَلَمَ عَنْ ثَلَاثٍ عَنِ الصَّبِيِّ حَتَّى يَحْتَلِمَ وَعَنِ الْمَجْنُونِ حَتَّى يَفْئِقَ وَعَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ

قلم تکلیف از سه کس برداشته شدۀ از بچہ تا آنکہ محتلم شود و از دیوانہ تا آنکہ خوب شود و از خواب تا اینکہ بیدار شود .

۷۸۴: رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ مُدَارَاةُ النَّاسِ فِي غَيْرِ تَرْكِ حَقِّ

بعد از ایمان بخدا اساس خردمندی مدارا کردن با مردم است در موردیکہ حق کسی از بین نرود .

۷۸۵ : رَكَعَتَيْنِ بِسِوَاكَ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ سَبْعِينَ
رَكَعَةٍ بِغَيْرِ سِوَاكَ

دور رکعت نماز با مسواک بهتر است نزد خداوند عز وجل
از هفتاد رکعت بدون مسواک .

۷۸۶ : رِضَا اللَّهِ مَعَ رِضَا الْوَالِدَيْنِ وَسَخَطُ اللَّهِ مَعَ سَخَطِ
الْوَالِدَيْنِ

خوشنودی خدا با خوشنودی والدین است و خشم خدا با
خشم والدین .

۷۸۷ : رَحِمَ اللَّهُ مَنْ أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ

خدا رحمت کند آنکسی را که یاری کند فرزند خود را بر
نیکی خود .

۷۸۸ : رَاحَةُ الْإِنْسَانِ فِي حَبْسِ اللِّسَانِ

آسایش آدمی در زندان کردن زبان است .

۷۸۹ : رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ التَّحَبُّ إِلَى النَّاسِ

بالاترین خرد بعد از ایمان دوستی با مردم است .

۷۹۰ : رَبُّ عَزِيزٍ أَذَلَّهُ خُلُقُهُ وَذَلِيلٍ أَعَزَّهُ خُلُقُهُ

بسا عزیزی که خلقش او را خوار نموده و بسا خواری که
خلقش او را عزیز نموده .

۷۹۱ : رَبُّ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ تُوْرِثُ حُرْنَا طَوِيلًا

چه بسیار شهوت ساعتی که اندوه دراز آورد .

باب زاء

در سخنانیکه ابتدای آنها زاء است

۷۹۲: رُزِغًا تَزِدُّ حَبًّا

بکروز در میان بدیدن آی تا دوستیت افزون گردد .

۷۹۳: زِنَا الْعُیُونِ النَّظَرُ

زنای دیده گان نگاه کردن است .

۷۹۴: زَوَالُ الدُّنْيَا أَهْوَىٰ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ إِدْرَاقِهِ دَمِ مُسْلِمٍ

نیست شدن دنیا نزد خداوند آسانتر باشد از ریختن خون
مسلمانان .

۷۹۵: زِيْنَةُ الْعِلْمِ الْإِحْسَانُ

زینت و آرایش دانش نیکی کردن است .

باب سین

در سخنانیکه ابتدای آنها سین است

۷۹۶ : سَبَّاقُ الْأُمَمِ ثَلَاثَةٌ لَمْ يَكْفُرُوا بِاللَّهِ طَرَفَةٌ عَيْنٍ حَزِيلٍ
مُؤْمِنُ آلِ فِرْعَوْنَ وَحَبِيبُ النَّجَّارِ صَاحِبُ يَاسِينَ وَ
عَلِيُّ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ وَكُلُّهُمْ أَفْضَلُهُمْ

پیش آهنگان امتها سه نفرند که يك چشم بهم زدن كافر
نشدند مؤمن خانواده فرعون و حبیب نجار که چندین آیه
راجع باو در سوره یس نازل شده و علی ابن ابی طالب و
او افضل ایشان است .

۷۹۷ : سَيِّدُ الْأَعْمَالِ ثَلَاثُ خِصَالٍ إِنْصَافُكَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ
وَمُوَاَسَاةُكَ الْآخَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَذِكْرُكَ اللَّهَ عَلَى
كُلِّ حَالٍ

سید گردارها سه خصلت است انصاف دادن با مردم از جانب
خود و با برادران خدا پرست در راه خدا موااساة کردن و
یاد نمودن از خدایت در هر حال .

۷۹۸ : سَاقِي الْقَوْمِ آخِرُهُمْ شُرْبًا
آب دهنده قومی آخر ایشان میآشامد.

۷۹۹ : سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ
آقای قوم خدمتگذار ایشان است در سفر

۸۰۰ : سَأَلُوا الْعُلَمَاءَ وَخَاطَبُوا الْحُكَمَاءَ وَجَالَسُوا الْفُقَرَاءَ
پرسش نمائید از دانشمندان و دوبرو شوید با حکیمان و
هم نشین باشید با فقیران .

۸۰۱ : سُرْعَةُ الْمَشْيِ يَذْهَبُ بِهَا الْمُؤْمِنُ
تند رفتن از قیمت مؤمن میکاهد .

۸۰۲ : سَتَحْرُ صُورٌ عَلَى الْإِمَارَةِ تَكُونُ حَسْرَةً وَنَدَامَةً
زود باشد که حرص فرمانروائی پیدا کنید که باعث حسرت
و پشیمانیست .

۸۰۳ : سَوَّقُ الْمُسْلِمِينَ كَمَسْجِدِهِمْ فَمَنْ سَبَقَ إِلَى مَكَانٍ
فَهُوَ أَحَقُّ بِهِ إِلَى اللَّيْلِ
بازار مسلمین مانند مسجد ایشان است پس هر کس سبقت
گرفت مکانی را او سزاوارتر است بآن مکان تا شب .

۸۰۴ : سَيَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ تَخَبْتُ فِيهِ سَرَائِرُهُمْ وَ
تَخَسُّنُ فِيهِ عِلَانِيَتُهُمْ طَمَعًا فِي الدُّنْيَا لَا يُرِيدُونَ بِهِ
مَاعِنْدَ رَبِّهِمْ دِينَهُمْ رِيَاءً لَا يَخَالِطُهُمْ خَوْفُ يَوْمِهِمْ
اللَّهُ يَعْقَابُ

نزدیک است بر مردم زمانی که ناپاک شود دلپاشان و
ظاهرشان نیکو باشد برای طمع به دنیا آنچه نزد خدا
است نمیخواهند دین ایشان ریا باشد ترس خدا و قیامت
در دلشان نیست خداوند عقاب عمومی را شامل ایشان
نماید .

۸۰۵ : سَيَأْتِي عَلَى أُمَّتِي زَمَانٌ لَا يَتَّقِي مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رُسْمَهُ
وَلَا مِنَ الْأَسْلَامِ إِلَّا إِسْمَهُ لَيَسْتَمُونَ بِهِ وَهُمْ أَبْعَدُ
النَّاسِ مِنْهُ مَسَاجِدُهُمْ عَامِرَةٌ وَهِيَ خَرَابٌ مِنَ الْهُدَى
فُتَاهَاءُ ذَلِكَ الزَّمَانِ شَرُّ فُتَاهَاءِ تَحْتَ ظِلِّ السَّمَاءِ مِنْهُمْ
خَرَجَتِ الْفِتْنَةُ وَإِلَيْهِمْ تَعُودُ

نزدیک است بر امت من زمانی که باقی نماند از قرآن مگر
خط آن و از اسلام نماند مگر اسمش نام اسلام بر خود
گذارند و دودترین مردم باسلام باشند مساجد ایشان آباد
ولی از حق در آنها خبری نیست دانشمندان آن زمان
بدترین دانشمندان زیر آسمانند از ایشان فتنه پیدا شود
و بایشان فتنه برگشت کند .

۸۰۶ : سَلُّوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فَإِنَّ أَحَدًا لَّمْ يَعْطَ بَعْدَ
الَّتَيْفِينَ خَيْرًا مِنَ الْعَافِيَةِ .

بخواهید از خدا عفو و عافیت را زیرا پسرایمان
بہتر از عافیت چیزی بکسی عطا نشده است .

۸۰۷ : سَبَّحَهُ يُظَلِّلُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ إِمَامٌ عَادِلٌ
وَسَابُّ نَشَافِي عِبَادَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُتَعَلِّقٌ
بِالْمَسْجِدِ إِذَا خَرَجَ حَتَّى يَفُودَ إِلَيْهِ وَرَجُلَانِ كَانَا فِي
طَاعَةِ اللَّهِ فَاجْتَمَعَا عَلَى ذَلِكَ وَتَفَرَّقَا وَرَجُلٌ ذَكَرَ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ وَرَجُلٌ
دَعَتْهُ أَمْرَتُهُ ذَاتُ حُسْنٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا

هفت کس را خداوند سایه مرحمت افکند روزیکه سایه لطفی
نیست مگر سایه او پیشوای عادل و جوانی که نشو و نما
در بندگی خدا نماید و مردیکه دل او پسته بمسجد باشد
که هر گاه بیرون رفت برگردد و دو مردی که در کار
اطاعت خدا جمع شوند و جدا شوند و مردیکه در پنهانی
یاد خدا کند و آشک بریزد و مردیکه بخواند و اورا زن باجمال
زیبائی پس گوید که البته از خدا میترسم و مردیکه صدقه
بدهد و پنهان دارد .

۸۰۸ : سَاعَاتُ الْهُمُومِ سَاعَاتُ كَفَارَاتٍ

ساعت‌های اندوه ساعت‌های جبران گناه باشد .

۸۰۹ : سَافِرُوا تَصِحُّوا

سفر کنید تندرست میگردید .

۸۱۰ : سَافِرُوا تَغْنَمُوا

سفر کنید فایده میبرید .

۸۱۱ : سَلِّمْ عَلَى أَهْلِ يَتِّكَ يَكْثُرْ خَيْرُ يَتِّكَ

بر خانواده ات سلام کن تا خیرخانهات زیاد شود .

۸۱۲ : سَلِّمْ عَلَى مَنْ لَقِيتَ يَزِدْكَ اللَّهُ فِي بَرَكَتِكَ

بهر کس دیدار کردی سلام کن تا خداوند بر حسنات بیفزاید

۸۱۳ : سَلِّمْ فِي يَتِّكَ يَزِدْكَ اللَّهُ فِي بَرَكَتِكَ

در خانه خود سلام کن تا خداوند برکت تو را افزون کند .

۸۱۴ : سَيَأْتِي الزَّمَانُ عَلَى النَّاسِ يَفِرُّونَ مِنَ الْعُلَمَاءِ كَمَا يَفِرُّونَ مِنَ الدِّنْبِ

خواهد آمد روز گاری بر مردم که فرار کنند از دانشمندان

چنانچه گوسفند از گرگ فرار میکند .

باب شین

در سخنانیکه ابتدای آنها شین است

۸۱۵ : شَارِبُ الْخَمْرِ إِنْ خَطَبَ فَلَا تُزَوِّجُوهُ
شراب خوار اگر زن خواست اودا زن ندهید.

۸۱۶ : شَارِبُ الْخَمْرِ كَعَابِدِ الْوَثْنِ
شراب خوار مانند بت پرست باشد.

۸۱۷ : شَرَّ النَّاسِ مَنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ
بدترین مردم کسی است که آخرت خود را بدنیای دیگری
بفروشد.

۲۱۸ : شَرُّ الْبُعَاغِ دُورُ الْأَمْرَاءِ الَّذِينَ لَا يَقْضُونَ بِالْحَقِّ
بدترین سرزمینها خانهٔ امیران است که حکم بحق نکنند.

۸۱۹ : شَرُّ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ الَّذِينَ يُكْرَمُونَ إِنْثَاءً شَرِّهِمْ
بدترین مردم روز رستاخیز کسانی باشند که از ترس
گزندشان مورد احترام باشند.

۸۲۰ : شَرَفُ الْمُؤْمِنِ قِيَامُهُ بِاللَّيْلِ وَ عِزُّهُ اسْتِغْنَاهُ عَنِ النَّاسِ

شرافت مؤمن بشب خیزیش باشد و ارجمندیش به بی نیازی از مردم است .

۸۲۱ : شَرُّ الْمَكَائِبِ كَسْبُ الرِّبَا .
بدترین کسبها کسب ربا است .

۸۲۲ : شَرُّ الْمَاكِلِ آكِلُ مَالِ الْيَتِيمِ ظُلْمًا .
بدترین خوردنیها خوردن دارائی یتیم است بستم .

۸۲۳ : شَنَّانُ الْمُؤْمِنِ فُسْقٌ .
بغض و کینه بامؤمن فسق است .

۸۲۴ : شَرُّ أُمَّتِي عُرَابُهَا .
بدترین اتمم عزبها باشند .

۸۲۵ : شَرُّ النَّاسِ الْعُلَمَاءُ إِذَا فَعَدُوا .
بدترین مردم دانشمندانند هر گاه فاسد باشند .

۸۲۶ : شَرُّ النَّاسِ مَنْ أَكَلَ وَحْدَهُ وَ مَنَعَ رِفْدَهُ وَ جَلَدَ عَبْدَهُ .
بدترین مردم کسی است که تنها بخورد و بواردین اعتنا نکند و بنده خود را تازیانه بزند .

۸۲۷ : شَتَانِ مَا بَيْنَ عَمَلَيْنِ عَمَلٌ تَذْهَبُ لِدْتِهِ وَ تَبْقَى
تَبَقُّهُ وَ عَمَلٌ تَذْهَبُ مَوْنُهُ وَ تَبْقَى أَجْرُهُ .

میان دو عمل فاصله زیادی است : عملی که برود
لذت آن و گرفتاری آن بماند، و عملی که رحمت آن
برود و اجرش بماند .

۸۲۸ : شَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا

بدترین امور تازه ترین آنهاست .

۸۲۹ : شَرُّ النَّاسِ مَنْ بَاعَ النَّاسَ

بدترین مردم کسی است که مردم فروشی کند

۸۳۰ : شَارِبُ الْخَمْرِ وَعَاصِرُهَا وَ مُعْتَصِرُهَا وَ بَايِعُهَا وَ

مُشْتَرِيهَا وَ حَامِلُهَا وَ الْمَحْمُولَةُ إِلَيْهِ وَ آكِلُ ثَمَرِهَا

سِوَاءَ فِي عَارِهَا وَائِمِهَا

باده نوش و کسیکه فشرده و کسیکه آب او را کشیده و
فروشنده و خریدار آن و بردارنده و برنده و کسیکه بسوی
او برده شده و خورنده پول و قیمت آن در تنک و گناه
شریکند و مساویند .

حرف صاد

در سخنانیکه ابتدای آنها صاد است

۸۳۱ : صَدِيقُ كُلِّ امْرِءٍ عَقْلُهُ وَعَدُوُّهُ جَهْلُهُ

دوست هر مردی خرد اوست و دشمن او نادانی اوست .

۸۳۲ : صَلَّى صَلَوةَ مَوْدِعٍ فَاَنْظُرْ بَيْنَ يَدَيَّ مَنْ تَوَفَّ وَمَنْ
تُنَاجِي وَمَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَ

نماز را وداع قرار ده پس بنگر در حضور چه کس
ایستاده و با که مناجات و راز میگوید و چه کس تورا
مینگرد

۸۳۳ : صَلَةُ الْفَاجِرِ لَا تَكَادُ تَصِلُ اِلَّا اِلَى فَاجِرٍ مِثْلِهِ

خیر و پیوند شخص نابخرد نخواهد رسید مگر بنابخاری
مانند خود او .

۸۳۴ : صَلُّوا اَرْحَامَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَوْ بِسَلَامٍ

بافامیل خود صله نمائید در دنیا و اگر چه بسلامی باشد

۸۳۵ : صَلِّ رَحِمَكَ وَلَوْ بِشَرْبَةٍ مِنْ مَاءٍ وَأَفْضَلُ مَا يُوصَلُ
بِهِ الرَّحِمُ كَفَّ الْأَذَى مِنْهَا

فایمیل خود را صله کن و اگرچه بشربتی از آب باشد و بهتر
چیزی که بآن صله رحم میشود بازداشتن اذیت از اوست .

۸۳۶ : صَلِّ الرَّحِمَ تَهْوُونَ الْحِسَابَ وَتَقِي مَيْتَةَ السُّوءِ
صله رحم آسان میکند حساب را و حفظ میکند از مردن بد .

۸۳۷ : صَلِّ الرَّحِمَ تَعْمُرُ الدِّيَارَ وَتَزِيدُ فِي الْأَعْمَارِ وَ إِنْ
كَانَ أَهْلُهَا غَيْرَ أَخْيَارٍ

صله رحم آباد میکند خانه هارا و افزون میکند عمر هارا
و اگرچه در خوانواده خوبان نباشد .

۸۳۸ : صَلِّ مَنْ قَطَعَكَ وَقُلِ الْحَقَّ وَلَوْ عَلَى نَفْسِكَ وَ أَحْسِنْ
إِلَى مَنْ أَسَاءَ عَلَيْكَ

پیوند کن کسی را که از تو برید و حق را بگو و اگرچه بضرر
تو باشد و نیکی کن بسوی آنکس که بد کرده باتو .

۸۳۹ : صَوْتَانِ يُبْغِضُهُمَا اللَّهُ إِعْوَالُ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ وَمِزْمَارُ
عِنْدَ نِعْمَةٍ

دو صدا است که خداوند دشمن دارد داد و فریاد نزد مصیبه
و ساز و نواز نزد نعمة .

۸۴۰ : صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا صَلَحَتِ أُمَّتِي وَإِذَا فَسَدَا
فَسَدَتِ أُمَّتِي أَلْفَقَهَاءُ وَالْأُمَرَاءُ

دو صنف از امت من هر گاه صالح شود امتم صالح شود و
هر گاه فاسد شوند امتم فاسد شوند : دانشمندان و امیران

۸۴۱ : صَنَائِعُ الْمَعْرُوفِ أَنْفَى مَصَارِعِ التَّوْبِ

کارهای خوب انسان را از بیش آمدهای بد نکم میدارد .

۸۴۲ : صُحْبَةُ عِشْرِينَ سَنَةً قَرَابَةٌ

همراهی و رفاقت بیست سال خویشاوندی محسوب میشود .

۸۴۳ : صَدَقَةُ الْخُفْيَةِ تُطْفِئُ غَضَبَ اللَّهِ

صدقه پنهانی خاموش میکند خشم خدا را .

۸۴۴ : صَاحِبُ النَّيْمَةِ لَا يَسْتَرِيحُ مِنْ عَذَابِ الْآخِرَةِ

سخن چین از شکنجه آخره آسودگی ندارد .

۸۴۵ : صَاحِبُ الْمَجْلِسِ أَحَقُّ بِصَدْرِ مَجْلِسِهِ

صاحب مجلس بصدور مجلس خود سزاوارتر است .

۸۴۶ : صَوْمُ الْوِصَالِ حَرَامٌ وَصَوْمُ الصَّيْتِ حَرَامٌ

روزه وصال و روزه سکوت حرام است .

باب ضاد

در سخنانیکه ابتدای آنها ضاد است

۸۴۷ : **غَالَةُ الْمُؤْمِنِ أَلْعَلُّمُ كُلَّمَا قَبِدَ حَدِيثًا طَلِبَ إِلَيْهِ آخَرُهُ.**

گم شده مؤمن علم است ، هرگاه چیز تازه ای یاد گرفت ، چیز دیگری مورد طلب اوست .

باب طاء

در سخنانیکه ابتدای آنها طاء است

۸۴۸ طُوبَى لِعَبْدٍ نَوْمَهُ عَرَفَهُ اللَّهُ وَلَا يَعْرِفُهُ النَّاسُ أُولَئِكَ
مَصَابِيحُ الْهُدَى وَيَنَابِيعُ الْحِلْمِ يَنْجِلْنِي عَنْهُمْ كُلُّ فِتْنَةٍ
مُضْلِمَةٍ لَيْسُوا بِالْمَذَابِيعِ الْبَذَرِ وَلَا بِالْجُفَاةِ الْمُرَائِيْنَ

خوشا بحال بنده کم اسمی که خدا او را می شناسد و مردم
او را شناسند ایشان چراغهای راه حق و چشمه های بردباریند
هر فتنه تاریکی از ایشان برطرف میشود افشا کننده سر
و فضول و ستم کننده و ریاکار نیستند.

۸۴۹ : طَعَامُ السَّيْحِيِّ دَوَاءٌ وَطَعَامُ الشَّجِيحِ دَاءٌ

طعام سخاوتمند دواست و طعام بغیل پست نظر درد است.

۸۵۰ : طُوبَى لِمَنْ تَرَكَ شَهْوَةَ حَاضِرَةٍ لِمَوْعُودٍ لَمْ يَرَهُ

خوشا بحال آنکه رها کند شهوت رانی دنیارا بجهت وعده
که ندیده است.

۸۵۱ : طَالِبُ الْعِلْمِ مُحْفُوفٌ بِعِنَايَةِ اللَّهِ

دانشجو را عنایت خداوند فرا گرفته است.

۸۵۲ : طَالِبُ الْعِلْمِ لَا يَمُوتُ أَوْ يَمُتَعِ حَتَّى يَقْدِرَ كَلِّهِ
دانشجو نیرد تا اینکه بهره خود را باندازه زحمتش
برداشت کند .

۸۵۳ : طُوبَى لِمَنْ أَتَّفَقَ مَا اسْتَسَبَّ مِنْ غَيْرِ مَعْصِيَةٍ وَجَالَسَ
أَهْلَ الْفَقْهِ وَالْحِكْمَةِ
خوشا بحال کسیکه اتفاق کند آنچه کسب کرده از حلال
و همنشین باشد صاحبان دانش و حکمة را .

۸۵۴ : طُوبَى لِمَنْ أَتَّفَقَ الْفَضْلُ مِنْ مَالِهِ وَأَمْسَكَ الْفَضْلُ
مِنْ قَوْلِهِ
خوشا بحال کسیکه اتفاق کند زیادی از دارایی بخود را و
نگهدارد زیادی از گفتارش را .

۸۵۵ : طَاعَةُ الْمَرْئَةِ نَدَامَةٌ
فرمانبرداری از زن پشیمانی آرد .

۸۵۶ : طَلَبُ الْحَلَالِ جِهَادٌ
جستن روزی حلال جهاد است .

۸۵۷ : طُوبَى لِمَنْ ذَلَّتْ نَفْسُهُ وَ حَسِنَتْ خَلِيقَتُهُ وَ صَلَحَتْ
سَرِيرَتُهُ وَ عَزَلَ عَنِ النَّاسِ شَرُّهُ
خوشا بحال کسیکه نفس او خوار و خلقتش نیکو و باطن او
شایسته و شرش از مردم برکنار باشد .

۸۵۸ : طُوبَى لِمَنْ شَغَلَهُ عَيْبُهُ عَنْ عِيُوبِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ
إِخْوَانِهِ

خوشا بحال کسیکه سرگرم عیب خویش و از عیب برادران
ایمانی خود غافل باشد.

۸۵۹ : طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَةِ عَمَلِهِ يَوْمَ الْيَوْمَةِ تَحْتَ
كُلِّ ذَنْبٍ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ

خوشا بحال کسیکه بیابد در نامه عملش روز رستاخیز زیر هر
کنه‌ای استغفاری.

۸۶۰ : طُوبَى لِمَنْ أَسْلَمَ وَكَانَ عَيْشُهُ كِفَافًا

خوشا بحال کسیکه اسلام آورد و زندگانی کافی داشته باشد

۸۶۱ : طُوبَى لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ

خوشا بحال کسیکه دراز باشد عمر او و نیکو باشد کردار او.

۸۶۲ : طُوبَى لِلْمَسَاكِينِ الصَّابِرِينَ وَهُمْ الَّذِينَ يَرَوْنَ مَلَكَوَتَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

خوشا بینوایان شکیمای و ایشانند که ملکوت آسمانها و
زمین را مینگرند.

۸۶۳ : طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ

دانشجویی بر هر مسلمانی واجب است.

۸۶۴ : طَهِّرُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسَّوَاكِ فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ
 دهنهای خود را بسواک پاکیزه نگهدارید چه آنکه دهن
 راه قرآن است .

۸۶۵ : طُوبَى لِمَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ تَعَالَى فِي غَيْرِ مَنْقَصَةٍ وَأَذَلَّ
 نَفْسَهُ فِي غَيْرِ مَسْكَنَةٍ

خوشا بحال کسیکه فروتنی^۱ کند برای خوشنودی خدای
 تعالی در جائیکه نقصان نیاورد و خوار کند خود را در
 جائیکه باعث ذلت نشود .

حرف ظاء

در سخنانیکه ابتدای آنها ظاء است

۸۶۶ : ظَنُّ السُّوءِ بِالْمُسْلِمِ حَرَامٌ
بدگمانی بر مسلمان حرام است .

حرف عین

در سخنانیکه ابتدای آنها عین است

۸۶۷ : عَجِبْتُ لِمَنْ يَخْتَمِي مِنَ الطَّعَامِ مَخَافَةَ الدَّاءِ كَيْفَ لَا يَخْتَمِي مِنَ الدُّنُوبِ مَخَافَةَ النَّارِ

درشگفتم از آنکس که می پرهیزد از طعام خوردن از بیم درد چگونه نمی پرهیزد از گناهان از بیم آتش .

۸۶۸ : عَلَيْكَ يَصْنَاعِ الْخَيْرِ فَإِنَّهَا تَدْفَعُ مَصَارِعَ الشُّوْرِ
برتوباد بانجام کارهای خیر زیرا که آنها دفع میکند بیش آمدهای بد را .

۸۹۶ : عَلَيْكَ بِالْيَأْسِ مِمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ فَإِنَّهُ الْغِنَى
الْحَاضِرُ وَالْيَأْسُ وَالطَّمَعُ فَإِنَّهُ فَقْرٌ حَاضِرٌ
برتوباد بنا امیدی از مال مردم که این بی نیازی حاضر است و پرهیز از طمع زیرا که طمع فقر پیدائی است .

۸۷۰ : عَلَيْكُمْ بِالْجِهَادِ فَإِنَّهُ رُهْبَانِيَّةُ أُمَّتِي
بر شما باد بجهاد که رهبانیت امت من همین است .

۸۷۱ : عَلَيْكُمْ بِالزَّيْبِ فَإِنَّهُ يَكْشِفُ الْمَرَّةَ وَيَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ
وَيَشُدُّ الْعَصَبَ وَيَذْهَبُ بِالْإِعْيَاءِ وَ يُحَيِّنُ الْخُلُقَ وَ
يُطَيِّبُ النَّفْسَ وَيَذْهَبُ بِالْقَمِّ

برشما باد بزيب زيرا كه برطرف مي كند صفرارا و ميبرد
بلغم را و محكم مي كند پي را و خستگي را از بين ميبرد
و نيكو مي كند خلق را و پا كيزه مي كند دل را و اندوه را
ميبرد .

۸۷۲ : عَلَيْكَ بِالزَّهْدِ فَإِنَّ ذَلِكَ مَا يُبَاهِي اللَّهَ بِهِ الْمَلَائِكَةُ
وَيَقْبَلُ عَلَيْكَ بِوَجْهِهِ وَيُصَلِّيْ عَلَيْكَ الْجَبَّارُ

بر تو باد زهد زيرا كه زهد از چيزهايست كه خداوند ميپايد
بجهت زهد از براي ملكه و توجه خاص بسوي تو دارد
رحمت خود را مي فرستد بر تو خداوند جبار .

۸۷۳ : عَلَامَةُ رِضَا اللَّهِ عَنْ خَلْقِهِ رَخْصُ أَسْعَارِهِمْ وَ عَدْلُ
سُلْطَانِهِمْ

نشانه خوشنودي خدا از بندگان خود ارزاني نرخها و
عدالت سلطان ايشان است .

۸۷۴ : عَلَامَةُ غَضَبِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ جَوْرُ سُلْطَانِهِمْ وَ غَلَا
أَسْعَارُهُمْ

نشانه خشم خدا بر بندگان خود ستم سلطان و گرانی نرخ
است .

۸۷۵ : عَفْوُ الْمُلُوكِ بَقَاءُ الْمَلِكِ

بخشش پادشاهان بقاء پادشاهی است .

۸۷۶ : عِشْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مَيِّتٌ وَأَحْبِبْ مَنْ شِئْتَ فَإِنَّكَ
مُفَارِقُهُ وَاعْمَلْ مَا شِئْتَ فَإِنَّكَ مُلَاقِيهِ

آنچه خواهی زندگی کن که البته خواهی مرد هر که را
خواهی دوست بداد زیرا که از او جدا خواهی شد و هر کار
خواهی بکن که برخورد بکار خود خواهی شد .

۸۷۷ : عَجِبْتُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَجَزَعَهُ مِنَ السَّقَمِ وَلَوْ يَعْلَمُ مَا لَهُ فِي
السَّقَمِ مِنَ الثَّوَابِ لَأَحَبَّ أَنْ لَا يَزَالَ سَقِيمًا حَتَّى
يَلْقَى اللَّهَ

بشگفتم از مؤمنان و شیون او از بیماری و آنچه در بیماری است
از مزد اگر بداند هر آینه دوست دارد همواره بیمار باشد
تا خدا را ملاقات کند .

۸۷۸ : عَوِّدُوا الْمَرَضَى وَاتَّبِعُوا الْجَنَائِزَ يَدَّ تَرَكُّكُمْ الْآخِرَةَ

عادت مریض روید و همراهی و پیروی کنید جنازه هارا تا شما را بیاد آخرت اندازد.

۷۷۹ : عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ صَدَقَةٌ قَبْلَ مَنْ يُطَبِّقُ ذَلِكَ قَالَ إِمَّا طَنَّتْكَ الْآذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ وَإِشَادَكَ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ

بر هر مسلمانی در هر روزی صدقه لازم است کسی عرض کرد یا رسول الله چه کسی میتواند هر روز صدقه دهد فرمود بر طرف کردن خار در راه صدقه است و راهنمایی کردن صدقه است (یعنی اگر صدقه بولی را نمیتواند این کارها را میتواند).

۸۸۰ : عَلَيْكَ بِطُولِ الصُّمْتِ فَإِنَّهُ مَطْرَدَةٌ لِلشَّيْطَانِ وَعَوْنُكَ لَكَ عَلَى أَمْرِ دِينِكَ

بر تو باد بسکوت طولانی که شیطان را طرد میکند و یاری تو است بر امر دین تو

سخن گرچه هر لحظه دلکستر است
چه بینی خموشی از آن بهتر است

۸۸۱ : عَلَى الْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ لَهُ ثَلَاثُ سَاعَاتٍ سَاعَةٌ يُحَاسِبُ فِيهَا نَفْسَهُ وَتَفَكَّرُ فِيمَا صَنَعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ وَسَاعَةٌ يَخْلُو بِحَقِّ نَفْسِهِ .

لازم است بر عاقل که بوده باشد از برای اوست ساعت ساعتی را از و نیاز گوید در آن پروردگار خویش را و ساعتی حساب کند نفس خود را و فکر کند در صنعتی که خداوند عزوجل در وجود او بکار برده و ساعتی خلوت کند در آن برای بهره خویشتن .

۸۸۲ : عَدَدُ دَرَجَاتِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيِ الْقُرْآنِ
شماره درجات بهشت شماره آیات قرآن است .

۸۸۳ : عَفْوُ الْأَوَّلِينَ يَبْتَرُ الْعَمَرَ
آزردن پدر و مادر دنباله عمر را قطع میکند .

۸۸۴ : عَلِّمُوا وَلَا تَعْنِفُوا
بیاموزید و درشتی مکنید .

۸۸۵ : عَلَّمَ الْمُؤْمِنَ الصَّلَاةَ
نشانه هدایت مؤمن نماز است .

۸۸۶ : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَاحَةَ وَالرَّمَاةَ
یاد دهید فرزندان خود را شناگری و تیراندازی

۸۸۸ : عِلْمٌ لَا يَنْتَفَعُ بِهِ كَكَنْزٍ لَا يَنْفَقُ مِنْهُ

دانشیکه بهره از او نبرند مانند گنجی است که انفاق نشود .

۸۸۸ : عِيَالُ الرَّجُلِ أَسْرَائُهُ وَأَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
أَحَبُّهُمْ صُنْعًا إِلَى أَسْرَائِهِ

نفره خواران مرد اسیران اویند و دوست ترین بندگان نزد
خداوند عزوجل آن بنده است که نیکوتر با اسیران خود
رفتار کند .

باب غین

در سخنانیکه ابتدای آنها غین است

۸۸ : غَرِيبَانِ کَلِمَةُ حَقٍّ مِنْ سَفِيهِ فَاَقْبَلُوْهَا وَکَلِمَةُ سَيِّئَةٍ
مِنْ حَكِيْمٍ فَاَغْفِرُوْهَا

دو چیز شکفت آور است کلمه حقی از شخص نادان پس
بپذیرید و کلمه بد از حکیم پس بیامرزید .

باب فاء

در سخنانیکه ابتدای آنها فاء است

۸۹۰ : قَوْلُهُ لَنْ يَهْدِيَ بِكَ وَاحِدٌ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ الْبَيْعِ

پس سو گند بخدا که اگر هدایت شود بر اهنمائی تو بکنفر
بہتر است از اینکہ مالک شوی شتران سرخ مودا .

۸۹۱ : فَضْلُ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ فَضْلِ الْعِبَادَةِ وَ أَفْضَلُ دِينِكُمْ الْوَرَعُ

فضیلت دانش نزد من از فضیلت عبادت بہتر است و بہترین
کار دین شما دوری از محرمات است .

۸۹۲ : فِي ابْنِ آدَمَ ثَلَاثُونَ وَسِتِّينَ عِرْقًا مِنْهَا مَاءٌ وَ ثَمَانُونَ مُتَحَرِّكَةً وَ مِنْهَا مَاءٌ وَ ثَمَانُونَ سَاكِنَةً قَلَوُ سَكَنَ - الْمُتَحَرِّكُ لَمْ يَنْمَ وَلَوْ تَعَرَّكَ السَّاكِنُ لَمْ يَنْمَ

در بدن فرزند آدم سیصد و شصت رک است کہ صد و
هشتاد از آن در حرکت است و صد و هشتاد از آن ساکن
پس اگر ساکن شود رگهای متحرک خواب سلب شود و
و اگر بجنبش آید رک ساکن خواب سلب شود .

۸۹۳ : قَرِّ مِنَ الْمَجْدُومِ فِرَارَكَ مِنَ الْأَسَدِ
بگریز از مجذوم (دارای خوره) چنانکه از شیر گریزانی

۸۹۴ : فِتْنَةُ اللِّسَانِ أَشَدُّ مِنْ صَرْبِ السِّيفِ
فتنه زبان از ضربت شمشیر سخت‌تر است .

۸۹۵ : فَضُوحُ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ فَضُوحِ الْآخِرَةِ
رسوائی دنیا از رسوائی آخرت آسانتر است .

۸۹۶ : فِي الصَّبْرِ عَلَى مَا تَكَرَّرَ خَيْرٌ كَثِيرٌ
در شکیبایی بر آنچه نمیخواهی خیر بسیار است .

۸۹۷ : فَلْيَكُنْ جُلَسَاؤُكَ الْأَبْرَارُ وَإِخْوَانُكَ الْأَتَقِيَاءُ
پس باید هم‌نشینان تونیسکان و برادران تو پرهیزکاران باشند

باب قاف

در سخنانیکه ابتدای آنها قاف است

۸۹۸ : قِتَالُ الْمُؤْمِنِ كُفْرٌ وَأَكْلُ لَحْمِهِ مِنْ مَعْصِيَةِ اللَّهِ
جنگ با مؤمن کفر است و خوردن گوشت او (غیبت او) از
نافرمانی خدا است .

۸۹۹ : قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حُضْنِي مَنْ دَخَلَهُ آمِنٌ
مِنْ عَذَابِي

فرمود خداوند لا اله الا الله (توحید) حصار من است کسی
که در آید در آن از شکنجه من در امان است .

۹۰۰ : قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابِ
نگهدارید دانش را بنوشتن .

۹۰۱ : قَسَمُ اللَّهِ الْعَقْلَ ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ فَمَنْ كُنَّ فِيهِ كَمَلُ عَقْلِهِ
وَمَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ فَلَا عَقْلَ لَهُ حَسَنُ الْمَعْرِفَةِ لِلَّهِ وَ
حَسَنُ الطَّاعَةِ لِلَّهِ وَحَسَنُ الصَّبْرِ عَلَى أَمْرِ اللَّهِ

خداوند خرد را سه جزء قرار داده پس کسیکه این سه جزء در او باشد خرد او کامل است و آنکس که در او نباشد این سه جزء پس خرد ندادد خداشناسی نیکو و نیکو فرمانبرداری از خداوند و شکیبائی نیک بر فرمان خداوند

۹۰۲: قُلِ الْحَقُّ وَلَوْ عَلَىٰ نَفْسِكَ

حق را بگو و اگرچه بر ضرر خودت باشد .

۹۰۳: قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَعِبَادًا لَا يُضْلِحُ لَهُمْ أَمْرًا دِينَهُمْ إِلَّا بِإِذْنِهِ وَالْمُسْكِنَةُ وَالسَّعْيُ فِي أَعْدَائِهِمْ

خدای تعالی فرموده البته بعضی از بندگان مؤمن من بندگانی هستند که امر دین ایشان اصلاح نمیشود مگر به نداری و بینوایی و بیاماری در بدنهای ایشان .

۹۰۴: قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ النَّبِيُّ نُورِي فَلَا أُحْرِقُ نُورِي نَارِي

فرمود خدای تعالی موی سفید نور من است پس نمی سوزانم نور خود را با آتش خود

۹۰۵: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ أَهَانَ لِي وَلِيًّا فَقَدْ أَرَصَدَ لِمُعَادِيَّتِي

فرمود خداوند عز و جل کسی که توهین کند دوست مرا پس بتحقیق در گمین نشسته برای جنگ با من .

۹۰۶ : قُلْ خَيْرًا لِّذِكْرِ بِخَيْرٍ

سخن نيك بگوئ تا تورا ياد كنند به خير .

۹۰۷ : قَطِيعَةُ الرَّحِمِ تَحْجُبُ الدَّعَاءَ

از خويشاوند بریدن مانع اجابت دعا است .

۹۰۸ : قَلِيلُ الْعِلْمِ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرِ الْعِبَادَةِ

دانش اندك بهتر است از عبادت بسيار .

۹۰۹ : قِلَّةُ الْغِيَالِ أَحَدًا لَيْسَارَيْنِ

كمي نفقه خواران بكي از دو آساني است .

۹۱۰ : قَلْبُ الْمُؤْمِنِ أَجْرَدُ فِيهِ سِرَاجٌ يَزْهَرُ وَقَلْبُ الْكَافِرِ
أَسْوَدُ مَنكُوسٌ

دل مؤمن صاف و در آن چراغي است درخشان و دل كافر
سياه و وارونه است .

۹۱۱ : قِلَّةُ الْحَيَاءِ كُفْرٌ

كم شرمي كفر است .

۹۱۲ : قِلَّةُ طَلَبِ الْحَوَائِجِ مِنَ التَّائِبِ هُوَ الْغِنَى الْحَاضِرُ

كم جستن حاجت از مردم ترو ت حاضر است .

حرف کاف

در سخنانیکه ابتدای آنها کاف است

۹۱۳ : كَفَى بِالْمَرْءِ ، كَذِبًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ

دروغگوئی مرد همین بس که هر چه شنیده بگوید

۹۱۴ : كُنْ لِلْيَتِيمِ كَأَلَابِ الرَّحِيمِ

برای یتیم مانند پدر مهربان باش .

۹۱۵ : كُلْ بِدَعَا ضَلَالِهِ وَكُلْ ضَلَالَهُ فِي الدَّارِ .

هر بدعتی گمراهی است و جای هر گمراهی در آتش جهنم است .

۹۱۶ : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ

هر کار خوبی صدقه است .

۹۱۷ : كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلَّ مَا يَقْرُبُ إِلَى إِخْوَانِهِ وَ

كَفَى بِالْقَوْمِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِيلُوا مَا يَقْرُبُهُ إِلَيْهِمْ أَخُوهُمْ

این گناه از برای مرد بس است که کم بداند آنچه را برای

برادران دینی مهیا مسیازد و از برای آنها هم همین گناه

بس است که کم بدانند آنچه را برادر آنها تهیه ساخته و

در حضور آنها آورده .

۹۱۸ : كُلُوا جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ الْبِرَّكَهَ مَعَ الْجَمَاعَةِ
 باهم غذا بخورید و از یکدیگر جدا نشوید زیرا که برکت
 باجماعت است .

۹۱۹ : كَفَى بِالْمَوْتِ وَاعِظًا
 مرگ پند دهنده کافی است .

۹۲۰ : كَفَى بِالْيَقِينِ غِنًى
 ثروت کافی یقین است .

۹۲۱ : كَفَى بِالْعِبَادَةِ شُغْلًا
 عبادت شغل کافی است .

۹۲۲ : كَفَاكَ بِشَانِكَ عَلَى أَخِيكَ إِذَا أَسَدَى إِلَيْكَ مَعْرُوفًا
 أَنْ تَقُولَ لَهُ جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا

کافی است مدح تو برای برادر دینی هر گاه کار خیری برای
 تو انجام داد بگوئی خدا جزای خیرت بدهد .

۹۲۳ : كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا
 درویشی نزدیک است که کفر باشد .

۹۲۴ : كَادَ الْحَسَدُ أَنْ يَغْلِبَ الْقَدَرَ
 نزدیک است بد خواهی بر مقدرات پیروز آید .

۹۲۵ : كَفَّ عَنْ مَعَاصِرِ اللَّهِ تَكُنْ أَوْرَعُ النَّاسِ

از معصیات الهی خودداری کن با ورع‌ترین مردم خواهی بود

۹۲۶ : كُلُّ صَلَاةٍ لَا يُدْعَى فِيهَا لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ فَصَلُّوْهُ خِدَاجٍ

هر نمازی که در آن از برای مؤمنین و مؤمنات دعا نشود پس نماز ناقصی است .

۹۲۷ : كُلُّ مَا هُوَ آتٍ قَرِيبٌ

هر چه آینده است نزدیک است .

۹۲۸ : كَفَى بِالْمَرْءِ عَيْبًا أَنْ يَنْظُرَ مِنَ النَّاسِ إِلَى مَا يَعْصِي عَنْهُ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ يَبْعِرَ النَّاسَ بِمَا لَا يَسْتَطِيعُ تَرْكُهُ أَوْ يُؤْذِيَ جَلِيسَهُ بِمَا لَا يَعْنِيهِ

عیب مرد همین بس است که به بیند از مردم آنچه از خود نمی بیند یا سرزنش کند مردم را بچیزی که خود ترک آنرا نمیتواند یا آزار رساند هم نشین خود را بچیزیکه برای او فایده ندارد .

۹۲۹ : كَانَ اللَّهُ عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ لِأَنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ يَبْدِيهِ الْخَيْرَاتِ

خداوند نزد گمان بنده مؤمن است زیرا که خداوند کریم بدست اوست خوبیها .

۹۳۰ : كَفَى بِالْمُرءِ سَرَفًا اَنْ يُسَخِّطَ مَا قَرَّبَ اِلَيْهِ

این اسراف برای مرد کفایت میکند که خشم کند بآنچه نزد او آورند .

۹۳۱ : كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ

هر مست کننده حرام است .

۹۳۲ : كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ

هر چه مست کننده خمر است .

۹۳۳ : كَذَّبُوْجُ الْمُؤْمِنِ قَبْرُهُ

کندو برای مؤمن قبر اوست .

۹۳۴ : كَثُرَتْ مَقْعًا عِنْدَ اللَّهِ الْأَكْلُ مِنْ غَيْرِ جُوعٍ وَ الشُّؤْمُ مِنْ

كَثِيرٍ سَهْرٍ وَ الْفَحْكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ .

بدون گرسنگی خوردن، و بدون خستگی خوابیدن، و بدون تعجب خندیدن، بسختی مورد غضب خدا است

۹۳۵ : كَثُرَتْ خِيَانَتُهُ اَنْ تُحَدِّثَ اَخَاكَ حَدِيثًا هُوَ لَكَ بِهِ

مَعْدُوقٌ وَ اَنْتَ لَهُ كَاذِبٌ .

خیانتی بس بزرگ است که تو ببرادرت سخنی بگویی که تورا تصدیق کند، درحالی که با و دروغ گفته باشی .

۹۳۶ : كَفَى بِالْعِيمَةِ مَوْثِلًا وَ بِاللّهِ مُجَازِيًا

روز دستاخیز بس باشد برای برکشت و خدا بس است از
برای جزا دادن .

۹۳۷ : كُلُّ السَّفَرِ جَلٌّ فَإِنَّ فِيهِ تِلْكَ خِصَالِ يَجْمُ الْفَوَادَ وَ
يَسْخِي الْبَخِيلَ وَيُشْجِعُ الْجَبَانَ

کلابی بخور زیرا که در او سه فایده است قوه دل را زیاد
و بخیل را سخاوتمند میکند و ترسورا دلیر گرداند .

۹۳۸ : كَيْفَ بَكُمْ إِذَا قَسَدَ نِسَاتُكُمْ وَفَسَقَ شَبَابُكُمْ وَلَمْ تَأْمُرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَلَمْ تَنْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ قِيلَ لَهُ وَ يَكُونُ
ذَلِكَ قَالَ نَعَمْ وَشَرُّ مِنْ ذَلِكَ وَكَيْفَ بَكُمْ إِذَا أَمَرْتُمْ
بِالْمُنْكَرِ وَ نَهَيْتُمْ عَنِ الْمَعْرُوفِ قِيلَ وَ يَكُونُ ذَلِكَ
قَالَ نَعَمْ وَشَرُّ مِنْ ذَلِكَ وَكَيْفَ بَكُمْ إِذَا رَأَيْتُمُ الْمَعْرُوفَ
مُنْكَرًا وَ الْمُنْكَرَ مَعْرُوفًا

چگونه میباشید هر گاه فاسد شوند ذنهای شما و ناپاکار
شوند جوانان شما و فرمان خیر ندهید و نهی از منکر
نکنید کسی عرض کرد آیا اینطور می شود فرمود بلی و
بدتر از این و چگونه میباشید هر گاه امر کنید بمنکر و
نهی کنید از خوبی عرض کردند آیا میشود اینها فرمود
بلی و بدتر از این و چگونه میباشید هر گاه خوبی را منکر
دیدید و منکر را خوب

۹۳۹ : كَثْرَةُ الْمِزَاجِ تَذْهَبُ بِمَاءِ الْوَجْهِ

شوخی بسیار آبرو را میبرد .

۹۴۰ : كَثْرَةُ الصَّحْبِ تَمْحُو الْإِيمَانَ

خنده بسیار ایمان را محو میسازد .

۹۴۱ : كَفَرَةُ الْكِذْبِ تَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ

دروغ بسیار فروغ و ارزش انسان را میبرد .

۹۴۲ : كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَا يَعْوُلُ

همین گناه مرد را بس است که ضایع بگذارد نفقه خواران خود را .

۹۴۳ : كَفَى بِالْمَرْءِ غَيْبًا أَنْ يَعْرِفَ مِنَ النَّاسِ مَا يَجْهَلُ مِنْ نَفْسِهِ

همین عیب برای مرد بس است که بشناسد از مردم چیزی را که از خودش نمیشناسد .

۹۴۴ : كَفَّارَةُ الذَّنْبِ النَّدَامَةُ

کفاره گناهان پشیمانی است .

۹۴۵ : كَفَّارَةُ الطَّيْرَةِ التَّوَكُّلُ

کفاره فال بد توکل است .

۹۴۶ : كَفَكَ اللِّمَانُ عَنْ اِعْرَاضِ النَّاسِ صِيَامُ
 زبان را از اعراض مردم نگهداشتن روزه میباشد .

۹۴۷ : كُلُوا مِنْ كَدِّ اَيْدِيكُمْ
 بخورید از دست رنج خودتان .

۹۴۸ : كُلُّ امْرِءٍ حَسِيبٌ نَفْسِهِ
 هر مردی حسابگر خویشتن است .

۹۴۹ : كُلُّ صَاحِبٍ عِلْمٍ غُرْنَانُ اِلَى عِلْمٍ
 هر که دارای دانشی است گرسنه بدانش باشد .

۹۵۰ : كُلُّ شَيْءٍ بِقَدَرٍ حَتَّى الْعَجْرِ
 هر چیزی باندازه باشد حتی ناتوانی .

۹۵۱ : كُلُّ وَاَنْتَ تَشْتَهِي وَاَمْسِكَ وَاَنْتَ تَشْتَهِي
 بااشتها بخور و دست نگهدار بااینکه اشتها داری .

۹۵۲ : كُلُّوا التَّمَرَّ عَلَى الرِّيقِ فَإِنَّهُ يَقْتُلُ الدَّيْدَانَ فِي الْبَطْنِ
 ناشتا خرما بخورید زیرا که کرمهای شکم را میکشد .

۹۵۳ : كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْمُوءٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ
 هر يك از شما دارای رعیت میباشید و هر يك از شما بازخواست خواهد شد از رعیت خود .

۹۵۴ : كَمْ مُسْتَقْبِلٍ يَوْمًا لَا يَسْتَكْمِلُهُ وَ مُنْتَظِرٍ غَدًا لَا يُلْغُهُ

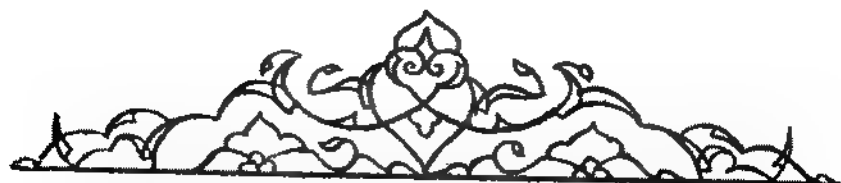
چه بسیار کس که روز آینده را بآخر نرساند و چه بسیار
کس که انتظار فردا برد و بفردا نرسد .

۹۵۵ : كُنْ عَلَى عُمَرِكَ أَشَحَّ وَنَكَ عَلَى ذُرْهِمِكَ وَدِينَارِكَ

بر عمر خویش حریص تر باش از هر صبکه بر سیم و زر خود
داری .

۹۵۶ : كَلِمُوا النَّاسَ بِمَا يَعْرِفُونَ وَ دَعُوا مَا يُنْكِرُونَ
أَتُرِيدُونَ أَنْ يُكَذِّبَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ

سخن گوئید با مردم بآنچه درك میکنند و رها کنید آنچه را
منکرند آیا میخواهید تکذیب خدا و رسول شود .

باب لام

در سخنانیکه ابتدای آنها لام است

۹۵۷ : لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ

زیان و زیان رسانیدن در اسلام نیست .

۹۵۸ : لَا تَبْكِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ لَا
أَنْ بَاكِتَا بَكِي فِي أُمَّةٍ لَرَجِمُوا

گریان نیست روز رستاخیز چشمیکه گریه کرده از ترس
خدا و اگر گریه کند یکنفر گریان در میان امتی تمام آن
امت مورد ترحم خواهند بود .

۹۵۹ : لَا يُؤْمِنَنَّ عَبْدٌ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ وَ
آبَوَيْهِ وَ أَهْلِهِ وَ وَلَدِهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ

البته ایمان نیاورده بنده مگر آنکه مرا بیشتر دوست بدارد
از خود و پدر و مادر و فرزند و تمام مردم .

۹۶۰ : لَا غِيَةَ لِمَنْ صَلَّى فِي بَيْتِهِ وَ رَغِبَ عَنْ جَمَاعَتِنَا

کسیکه نماز را در خانه خود بخواند و از جماعت ما دوری
کند غیبت ندارد .

۹۶۱ : لَا صَلَوةَ لِمَنْ لَمْ يُصَلِّ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ الْمُسْلِمِينَ
إِلَّا مِنْ عِلَّةٍ

نمازی نیست برای کسیکه در مسجد با مسلمین نماز نکند مگر
اینکه از جهتی عذر داشته باشد .

۹۶۲ : لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَواتِهِمْ وَصَوْمِهِمْ وَكَثْرَةِ-
الْحَجِّ وَالْمَعْرُوفِ وَطَنَطَنِهِمْ بِالْكَهْلِ وَلَكِنْ انْظُرُوا
إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ

نگاه نکنید به بسیاری نماز و روزه ایشان و بسیاری حج و
خیرات و زمره ایشان بشب و لکن بنگرید بصدق و راستی
گفتار و اداء امانت ایشان .

۹۶۳ : لَا خَيْرَ فِي السَّرَفِ وَلَا سَرَفٍ فِي الْخَيْرِ

نیست خیری در اسراف و اسرافی نیست در کار خیر .

۹۶۴ : لَا عَقْلَ كَالْتَدَبِيرِ

خردی مانند عاقبت اندیشی نیست .

۹۶۵ : لَا وَرَعَ كَالْكَفِّ

ورعی مانند خود داری اِزحرام نیست .

۹۶۶ : لَا حَسَبَ كَحُسْنِ الْخَلْقِ

شرافتی مانند خوشدوئی نیست .

۹۶۷ : لَا يَدْخُلُ الْمَلِكَةُ بَيْتًا فِيهِ خَمْرٌ أَوْ دِفٌّ أَوْ طَبُورٌ
أَوْ نَرْدٌ وَلَا يَسْتَجَابُ دُعَائُهُمْ وَيَرْفَعُ اللَّهُ عَنْهُمْ الْبَرَكَةَ

داخل نمیشود ملئکه درخانه که شراب یا دنبک و آلت طرب
یا ساز و طنبور یا آلت قمار باشد و دعاء ایشان مستجاب
نشود و خدا برکت را از ایشان بردارد .

۹۶۸ : لَا يَجْدُرِيحُ الْجَنَّةِ عَاقٌ وَلَا قَاطِعٌ رَحِمٌ وَلَا جَمْعُ ظَرِيٍّ

نمی بوید بوی بهشت را عاق والدین و نه آنکه از فامیل ببرد
و نه آنکه از دنیا سیر نمیشود .

۹۶۹ : لَا يَجِدُ الرَّجُلُ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ فِي قَلْبِهِ حَتَّى لَا يُبَالِيَ
مَنْ أَكَلَ الدُّنْيَا

نمی یابد مرد شیرینی ایمان را درقلب خود تا آنکه باکی
نداشته باشد چه کسی دنیا را بخورد .

۹۷۰ : لَا يَجْدُرِيحُ الْجَنَّةِ دَيُّوْثٌ

نمی یابد بوی بهشت را کسی که غیرت بر خانواده خود
ندارد .

۹۷۱ : لَا تَحْفَرَنَّ ذَنْبًا وَلَا تَصْغِرْهُ وَاجْتَنِبِ الْكِبَائِرَ فَإِنَّ الْعَبْدَ إِذَا نَظَرَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَى ذُنُوبِهِ دَمَعَتْ عَيْنَاهُ قَيْحًا وَدَمًا

بست و كوچك مشمار گناهان را و دوری نما از گناهان بزرگ
 زیرا که بنده هر گاه ببیند روز دستاویز گناهان خود را
 از دو چشم او چرك و خون جاری شود .

۹۷۲ : لَا يَحْزَنُ أَحَدُكُمْ أَنْ تَرَفَعَ عَنْهُ الرُّؤْيَا فَإِنَّهُ إِذَا رُسِخَ فِي الْعِلْمِ رُفِعَتْ عَنْهُ الرُّؤْيَا

اندوهناك نشود هیچيك از شما از اینکه خواب دیدن از او
 برداشته شد زیرا که هر گاه در دانش محکم شد خواب
 نمی بیند .

۹۷۳ : لَا رُهْبَانِيَّةَ فِي الْإِسْلَامِ
 رهبانیه در اسلام نیست .

۹۷۴ : لَا تَكْرَهُوا أَرْبَعًا فَإِنَّهَا لِأَرْبَعَةٍ لَا تَكْرَهُوا الزَّكَّامَ فَإِنَّهُ أَمَانٌ مِنَ الْجَذَامِ وَلَا تَكْرَهُوا الدَّمَامِيلَ فَإِنَّهَا أَمَانٌ مِنَ الْبَرَصِ وَلَا تَكْرَهُوا الرِّمْدَ فَإِنَّهُ أَمَانٌ مِنَ الْعَمَى وَلَا تَكْرَهُوا السَّعَالَ فَإِنَّهُ أَمَانٌ مِنَ الْفَالَجِ

از چهار چیز کراهت نداشته باشید که هر يك فايده دارد
 کراهت از زکام نداشته باشید زیرا که امان از جذام است
 و کراهت از دملها نداشته باشید زیرا که امان از یبسی است
 و کراهت از درد چشم نداشته باشید زیرا که امان از
 کوری است و کراهت از سفله کردن نداشته باشید زیرا
 که امان از مرض فالج است .

۹۷۵ : لَا يَزْنِي الزَّانِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ
 يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ قَاتِلُهُ إِذَا فَعَلَ ذَلِكَ خَلَعَ عَنْهُ
 الْإِيمَانُ

شخصی زنا کار در حال ایمان زنا نمیکنند و سارق در هنگام سرقت
 دزدی میکند مؤمن نیست زیرا که هر گاه این عمل را انجام
 داد ایمان از او کنده میشود .

۹۷۶ : لَا تُرَدُّوا السَّائِلَ وَلَوْ بِشِقِّ ثَمَرَةٍ
 رد نکنید سائل را و اگر چه به نیمی از خرما باشد .

۹۷۷ : لَا تَسْبُوا الرِّيحَ فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ وَلَا تَسْبُوا الْجِبَالَ
 وَلَا السَّاعَاتِ وَلَا الْآيَاتِ وَلَا الْكَلْبَ فَإِنَّهَا قَاتِلَةٌ
 يَرْجِعُ عَلَيْكُمْ

بیادها بد نگویید زیرا که آنها مأمورند و کوهها و ساعتها
 و روزها و شبها را سب نکنید که گناه کارید و بخود شما
 برگشت خواهد کرد .

۹۷۸ : لَا سَبَقَ إِلَّا فِي حَافِرٍ أَوْ نَصْلٍ أَوْ خِفِّ

مسابقه و پیش آهنگی نیست مگر در اسب و پیکان و تیر و شتر .

۹۷۹ : لَا يَزَالُ الْمَرْوُوقُ مِنْهُ فِي تَهَمَةٍ مَنْ هُوَ بَرِيءٌ حَتَّى

يَكُونُ أَعْظَمُ جُرْمًا مِنَ السَّارِقِ

آنکه مال او را دزدیده اند همواره در صدد متهم نمودن کسی که بی تقصیر است میباشد تا اینکه جرم او بزرگتر از دزد میشود .

۹۸۰ : لَا يُقْبَضُ الْعِلْمُ إِنْتِزَاعًا مِنَ النَّاسِ وَلَكِنَّهُ يَقْبَضُ -

الْعُلَمَاءُ حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ عَالِمٌ إِتَّخَذَ النَّاسُ رُؤَسَاءَ

جَهَالًا اسْتَفْتَوْا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا

گرفته نمیشود دانش به بردن از بین مردم و لکن دانشمندان گرفته میشوند تا گاهی که باقی نماند دانشمندی مردم رؤساء نادانی برای خود میگیرند و از آنها درخواست رأی میکنند و آنها رأی میدهند بدون دانش پس گمراه شده و گمراه کرده اند .

۹۸۱ : لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ الْآخِرَةِ

زندگی نیست مگر زندگی آخرت .

۹۸۲ : لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ شَيْئًا وَإِنْ أَحْرَقْتَ بِالنَّارِ إِلَّا وَقَلْبَكَ
مُطْمَئِنُّنٌ بِالْإِيمَانِ وَوَالَّذِيكَ فَاطِعُهُمَا وَبَرَّهُمَا حَيِّينِ
أَوْ مَيِّتَيْنِ فَإِنْ أَمَرَكَ أَنْ تَخْرُجَ مِنْ أَهْلِكَ وَمَالِكَ
فَأَفْعَلْ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ وَالصَّلَاةِ الْمَقْرُوءَةِ
فَلَا تَدْعُهَا مُتَعَمِّدًا فَإِنَّهُ مَنْ تَرَكَ فَرِيضَةً مُعَمِّدًا
فَإِنَّ دِمَّةَ اللَّهِ بَرِيئَةٌ مِنْهُ

شريك برای خدا نيادر و اگرچه باتش بسوزي مگر آنکه
دل آرام باشي بايمان و والدين را فرمانبر باش و در حيوه
وممات نيکي نما برايشان پس اگر امر کردند تو را که
بيرون روي از خانواده و دارائي خودت پس انجام ده
ذيرا که اين عمل از ايمان است و نماز فريضة را عمدا ترک
مکن ذيرا کسيکه ترک کند فريضة را عمداً پس البته
عهده خداوندي بيزاد است از او .

۹۸۳ : لَا تَسُبَّ النَّاسَ فَتَكْتَسِبَ الْعَدَاوَةَ

بدگوئي مکن مردم را که کسبِ عداوت خواهي نمود .

۹۸۴ : لَا قَوْلَ إِلَّا بِعَمَلٍ وَلَا قَوْلَ وَلَا عَمَلَ إِلَّا بِنِيَّةٍ وَلَا قَوْلَ وَلَا عَمَلَ وَلَا نِيَّةَ إِلَّا بِإِصَابَةِ السَّنَةِ

گفتار نیست مگر بکردار و نیست گفتار و کرداری مگر به قصد و بندار و نیست گفتار و کردار و بندار مگر به دستور دین .

۹۸۵ : لَا تُمَارِ أَخَاكَ وَلَا تَمَارِضْهُ وَلَا تَعِدْهُ فَتُخْلِفْهُ
مراء و جدال مکن با برادر خود و مزاح مکن و وعده مده که خلاف کنی آنرا .

۹۸۶ : لَا تَعْمَلْ شَيْئًا مِنَ الْخَيْرِ رِيَاءً وَلَا تَدْعُهُ حِيَاءً
هیچ کار خوبی مکن که ریا باشد و کار خوبی را ترك مکن بجهت شرم .

۹۸۷ : لَا يُبْلَغُ عَبْدٌ التَّقْوَى حَتَّى يَدْعَ مَا لَا بَأْسَ بِهِ حَذَرًا
لِمَا بِهِ الْبَأْسُ

بنده پرهیزکاری نرسد تا آنکه واگذارد چیزی را که باکی در او نیست برای دوری از آنچه در او باکی است

۹۸۸ : لَا مَنَعَ وَلَا إِسْرَافَ وَلَا بُخْلَ وَلَا إِتْلَافَ خَيْرًا لِأُمُورٍ
أَوْسَطُهَا

نه بازدارو نه اسراف و نه بخل و نه اتلاف مابشرین امور میانه رویت .

۹۸۹ : لَا يَرُدُّ الدَّرَّ إِلَّا الدُّعَاءُ

رد نمیکند مقدرات را مگر دعا .

۹۹۰ : لَا يَزِيدُ فِي الْعُمُرِ إِلَّا الْبُخْرُ

زیاد نمیکند در عمر مگر نیکی .

۹۹۱ : لَا خَيْرَ لَكَ فِي صُحْبَةِ مَنْ لَا يَرَى لَكَ مِثْلَ الَّذِي يَرَى
لِنَفْسِهِ

نیست خیری در مصاحبت کسی که نمیتواند ببیند برای تو
آنچه برای خود می بیند .

۹۹۲ : لَا يَجْنِي عَلَى امْرَأٍ إِلَّا يَدُهُ وَلِسَانُهُ

جنایت نمیکند بر مرد مگردست و زبانش .

۹۹۳ : لَا حَسَبَ إِلَّا بِالتَّوَّاضِعِ

شرافتی نیست مگر بفروتنی .

۹۹۴ : لَا كَرَمَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

بزرگواری نیست مگر به پرهیزکاری .

۹۹۵ : لَا عَمَلَ إِلَّا بِنِيَّةٍ

کاری نیست مگر بقصد .

۹۹۶ : لَا عِبَادَةَ إِلَّا لِلْيَقِينِ
بندگی نباشد مگر بایقین ،

۹۹۷ : لَا عَيْشَ إِلَّا لِلرَّجُلَيْنِ عَالِمِ نَاطِقٍ وَمُتَعَلِّمِ وَاعٍ
زندگانی نیست مگر برای دو مرد دانشمند گویا و دانشجوی
شنوا .

۹۹۸ : لَا تَقْطَعُوا عَلَى السَّائِلِ مَسْئَلَتَهُ وَ دَعْوَهُ يَشْكُو بَثَّهُ
وَيُخْبِرُ بِحَالِهِ
نبرید بر سائل سئوالش را و بگذارید گرفتاری و کله خود
را بگوید و حال خود را خبر دهد .

۹۹۹ : لَا سَهَرَ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ مُتَهَجِّدٍ بِالْقُرْآنِ أَوْ فِي طَلَبِ -
الْعِلْمِ أَوْ عُرُوسٍ تُهْدَى إِلَى زَوْجِهَا
بیداری و شب زنده داری نیست مگر در سه مورد قرائت
قرآن یا طلب کردن دانش با عروسی که او را بخانه شوهر
میبینند .

۱۰۰۰ : لَا تَجْلِسُوا إِلَّا عِنْدَ كُلِّ عَالِمٍ يَدْعُوكُمْ مِنْ خَمْسٍ
إِلَى خَمْسٍ مِنَ الثَّلَاثِ إِلَى الْيَقِينِ وَ مِنَ الرِّبَاءِ إِلَى
الْإِخْلَاصِ وَمِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الرَّهْبَةِ وَمِنَ الْكِبَرِ إِلَى
التَّوَاضُّعِ وَمِنَ الْغَيْثِ إِلَى النَّصِيحَةِ

منشینید مگر نزد هر دانشمندی که بخواند شما را از
پنج چیز بسوی پنج چیز دیگر از شك بسوی یقین و از
ریاء باخلاص و از میل بدنیابسوی بی میلی و از گردنکشی
بفروتنی و از حقه بازی باندردز و خیر خواهی .

۱۰۰۱ : لَا يَزَالُ الشَّيْطَانُ هَائِبًا لِابْنِ آدَمَ ذَعِرَ آ مِنْهُ مَاصِلِي
الصَّلَاةِ الْخَمْسَ لَوْ قَتَلَهُنَّ فَإِذَا ضَيَعَهُنَّ اجْتَرَأَ
عَلَيْهِ فَأَدْخَلَهُ فِي الْعِظَائِمِ

همیشه شیطان فراری از فرزند آدم و ترسان است از او
مادامیکه نمازهای پنجگانه را بوقت بخواند پس هر-
گاه ضایع کرد نمازها را شیطان بر او جرئت پیدا کند
پس او را وارد گناهان بزرگ نماید .

۱۰۰۲ : لَا تَقُومُ السَّاعَةُ عَلَى أُمَّتِي حَتَّى يَقُومَ قَوْمٌ مِنْ أُمَّتِي
إِسْمُهُمُ الصُّوفِيَّةُ لَيْسُوا مِنِّي وَإِنَّهُمْ يَحْلِفُونَ لِلَّذِكْرِ
وَيَرْفَعُونَ أَصْوَاتَهُمْ يَطْنُونَ أَنَّهُمْ عَلَى طَرِيقَتِي بَلْ
هُمْ أَضَلُّ مِنَ الْكَفَّارِ وَهُمْ أَهْلُ النَّارِ لَهُمْ شَهِيقُ الْحِمَارِ

روز دستاخیز برپا نشود بر اتم تا آنکه برپا شوند قومی
از امت من اسم ایشان صوفیه است نیستند از من و
بتحقیق حلقه میزنند برای ذکر و بلند میکنند صدا های
خود را گمان میکنند که ایشان بر طریقت و راه مانند خیر
بلکه ایشان گمراه ترند از کافران و ایشانند اهل آتش
دوزخ بر ایشان صدای الاغ است .

۱۰۰۳ : لَا تُمَاكِسْ فِي أَرْبَعَةٍ فِي شَرَاءِ الْأُضْحِيَّةِ وَالْكَفَنِ وَ
النَّمَةِ وَالْكَزِيِّ إِلَى مَكَّةَ
در چهار چیز مکس نمما دو خرید کوسفند اضحیه و قربانی
و کفن و خرید بنده و کرایه تامکه .

۱۰۰۴ : لَا أَحِبُّ الْمُتَكَلِّفِينَ
دوست ندارم کسانی که خود را بر حمت میانه ازند .

۱۰۰۵ : لَا يَمُوتَنَّ أَحَدُكُمْ إِلَّا وَهُوَ يَحْسُنُ الظَّنَّ بِاللَّهِ فَإِنَّ
حَسْنَ الظَّنِّ بِاللَّهِ ثَمَنُ الْجَنَّةِ
نباید بمیرد یکی از شما مگر آنکه گمان خود را بخدا
نیکو کند زیرا که خوش گمانی بخدا بهای بهشت است

۱۰۰۶ : لَا تَسُبُّوا قُرَيْشًا وَلَا تُبْفِضُوا الْعَرَبَ وَلَا تُدَلِّوا الْمَوَالِي
بد گوئی نکنید قریش را و دشمن مباشید عرب را و خواهر
مخواهید بندگان را .

۱۰۰۷ : لَا يَتَّوَى الضَّالَّ إِلَّا الضَّالَّ
دوست نداید کبراه مگر کبراه را .

۱۰۰۸ : لَا يَتَلَحَّ قَوْمٌ مَلَائِكَةً
دستگیر نشوند قومی که پادشاهشان زن باشد .

۱۰۰۹ : لَا يَتَّبِعُ عَالِمٌ مَنْ عِلْمٍ حَتَّى يَكُونَ مُتَّهَاهُ إِلَى الْبَحْثِ
دانشمند از دانش سیر نشود تا اینکه بیهشت برسد .

۱۰۱۰ : لَا يُلْبِغُ الْعَبْدُ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَعْلَمَ أَنَّ مَا
أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ يُخْطِئُهُ وَمَا أَخْطَأَهُ لَمْ يَكُنْ يُضِيبُهُ
بعقیت ایمان نرسد بنده مگر آنکه بداند آنچه باو برسد
از او نخواهد گذشت و آنچه از او گذشته بنا نبوده باو
برسد .

۱۰۱۱ : لَا يُعْجِبُكُمْ إِسْلَامُ امْرِءٍ حَتَّى تَعْلَمُوا كُنْهَ عَقْلِهِ
بشگفت نیاورد شما را اسلام هیچ مردی تا آنکه بدانید
حقیقت خرد او را .

۱۰۱۲ : لَا تَبْسُطْ يَدَكَ إِلَّا إِلَى خَيْرٍ وَلَا تَقُلْ بِلسَانِكَ إِلَّا مَعْرُوفًا
دست خود را جز سوی خیر باز مکن و مگو بزبان
جز خیر .

۱۰۱۳ : لَا تَمْنَعُوا الْمَوْجُودَ قَيْلٌ خَيْرُكُمْ

از بذل موجود دریغ مکنید که خیر شما کم میشود.

۱۰۱۴ : لَا تَسْبُوا الدُّنْيَا فَإِنَّهَا مَعْقِبَةُ الْمُؤْمِنِ فَعَلَيْهَا يَبْلُغُ

الْخَيْرُ وَبِهَا يَنْجُوا مِنَ الشَّرِّ

دنیا را برشتی یاد مکنید زیرا که دنیا شتر راهوار مؤمن است که بر پشت آن بخیر برسد و بآن از هر شری برهد

۱۰۱۵ : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يَأْمَنَ جَارُهُ بِوَأَيْقَةٍ

ایمان نیاورده بنده تا آنگاه که همسایه او از شرورش ایمن باشد.

۱۰۱۶ : لَا تُكْرَهُوا مَرْضَاكُمْ عَلَى الطَّعَامِ فَإِنَّ اللَّهَ يُطْعِمُهُمْ

وَيَسْقِيهِمْ

بیماران خود را بر خوردن مجبور مکنید چه آنکه خداوند میخورداند و میآشاماند ایشان را.

۱۰۱۷ : لَا يَلْبِسُنِي لِلرَّجُلِ إِذَا أَسَنَ أَنْ لَا يَبِيتَ إِلَّا وَجُوفُهُ

مَمْلُوءٌ طَعَامًا

دوا نیست مرد بپوش با بشکم بر شب را بگذراند.

۱۰۱۸ : لَا تَسْأَلْ بِكَفِّكَ فَإِنْ آتَاكَ شَيْءٌ فَأَقْبَلْهُ

بدست خوشتن چیزی مغواه پس اگر چیزی بتو دادند
قبول کن .

۱۰۱۹ : لَا عِبَادَةَ كَالْفَكْرِ

هیچ عبادتی مانند فکر کردن نباشد .

۱۰۲۰ : لَا يَزَالُ الْعَبْدُ يَزِدُّهُ مِنَ اللَّهِ بُعْدًا مَا سَاءَ خُلُقُهُ

همواره بنده از خدا دور شود مادامیکه خوی او بد باشد

۱۰۲۱ : لَا تَهْتَمُّ بِرِزْقِ غَدٍ فَإِنَّ كُلَّ غَدٍ بِأَيِّ بِرْزُقِهِ

برای روزی فردا بفکر نباش زیرا که هر فردائی با روزی
خود آید .

۱۰۲۲ : لَا تَكُنْ وَمَنْ يَشُدُّ عَلَى النَّاسِ وَيُخَفِّفُ عَلَى نَفْسِهِ

از آن کسان مباش که بر مردم سخت میگیرند و بر خود
آسان .

۱۰۲۳ : لَا تَضْجُرْ فَيَمْنَعَكَ الشَّجَرُ حَقَّكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ

الْآخِرَةِ

دلتنک مباش چه آنکه دل تنگی باز میدارد نصیب تو را از
دنیا و آخرت

۱۰۲۴ : لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ

آنکه پیمان ندارد دین ندارد .

۱۰۲۵ : لَا تُخَيِّبْ رَا حِيكَ فِيمُتِكَ اللَّهُ وَيُعَادِيكَ

نومید مکن کسیرا که بر تو امید دارد که خدا را دشمن خویش سازی .

۱۰۲۶ : لَا يَجْعَلُ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَوَجَّرَ آخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ وَ

السَّابِقُ يَسْبِقُ إِلَى الْجَنَّةِ

روانست که مسلمان بیش از سه روز از برادر خود دوری کند و هر يك که سبقت گیرد به صلح به بهشت پیشی گرفته .

۱۰۲۷ : لَا حَسَبَ كَمُحْسِنِ الْخُلُقِ

هیچ شرفی همچون خوش خومی نباشد .

۱۰۲۸ : لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَبَايَنُوا فَإِذَا تَسَاوَوْا هَلَكُوا

بیوسته اتم بخیر باشند مادامیکه تفاوت دارند پس هر گاه برابر شوند هلاک شوند .

۱۰۲۹ : لَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يُتْلَى

در آنکس که مبتلا نشود خیری نیست .

۱۰۳۰ : لَا تَقْرَوْنَ شَهْرَةَ وَلَا لَهْبَرَةَ وَلَا لَفُوتًا

ازدواج مکن زنیکه زشت گو و دراز لاغر و دارای اولاد
از مرد دیگر باشد .

۱۰۳۱ : لِكُلِّ شَيْءٍ عِمَادٌ وَعِمَادُ هَذَا الدِّينِ الْفَقْهُ

برای هر چیزی ستونی است و ستون این دین دانش است

۱۰۳۲ : لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ وَالْمُتَشَبِّهِينَ

خدا لعنت کرده زنان مرد نما و مردان زن نما را

۱۰۳۳ : لَمْ يَبْعَثِ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ

خدا هیچ پیغمبری را نفرستاد مگر بزبان قوم او

۱۰۳۴ : لَا يَكْمِلُ عَبْدٌ الْإِيمَانَ بِاللَّهِ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ خَمْسُ

جُصَالٍ: التَّوَكُّلُ عَلَى اللَّهِ وَالتَّقْوِيُّ إِلَى اللَّهِ وَ
التَّسْلِيمُ لِأَمْرِ اللَّهِ وَ الرِّضَا بِقَضَاءِ اللَّهِ وَ الصَّبْرُ عَلَى
بَلَاءِ اللَّهِ

بنده ایمان بخدا را بکمال نرساند تا آنکه در او پنج
صفت باشد توکل نمودن بخدا و واگذار نمودن کار
بسوی خدا و تسلیم شدن از برای امر خدا و خوشنودی
بقضاء خداوند و شکیبائی بر بلاء او .

۱۰۳۵ : لَا يَفْقَهُ الرَّجُلُ كُلَّ الْفَقْهِ حَتَّى يَرَى النَّاسَ فِي جَنْبِ
 اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَمْثَالَ الْبَاغِرِ ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى
 نَفْسِهِ فَيَكُونُ هُوَ أَخْفَرُ حَاقِرُهَا

دانشمند نشود مرد بتمام دانش تا آنکه ببیند مردم را در
 پهلوى خداوند بزرگ مانند شترها پس برگردد خود را
 كوچك و پست تر از همه بیند .

۱۰۳۶ : لَا يَلْبِثُنِي أَحَدٌ مِنْكُمْ عَنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِي شَيْئاً
 فَإِنِّي أَحِبُّ أَنْ أَخْرَجَ إِلَيْكُمْ السَّلِيمَ الْقَصْدِ

هیچيك از شما از يكى از اصحاب من چیزی برای من نقل
 نکند زیرا که من دوست دارم بیرون آیم بسوى شما با
 سینه و قلب سالم .

۱۰۳۷ : لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَعَابَوْا وَآدَّوْا الْأَمَانَةَ وَآتَوْا
 الزَّكَاةَ فَإِذَا أَمَّ يَفْعَلُوا إِنَّمَا اللَّهُ بِالْقَهْرِ وَ
 السَّيْنِ

همواره امتم بخیر باشند مادامیکه بیکدیگر محبت کنند
 و امانت را ادا نمایند و زکوة را بدهند پس هرگاه انجام
 ندادند خدا گرفتار کند ایشان را بقهطی و سختی .

۱۰۳۸ : لَا يَنْبَغِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ ظَاعِنًا إِلَّا فِي ثَلَاثِ مَرَمَةٍ
لِمَعَايِشٍ أَوْ تَزْوِجٍ لِمَعَادٍ أَوْ لَذَّةٍ فِي غَيْرِ مُحَرَّمٍ

خردمند را روانیست که همی سفر نماید مگر در سه چیز
اصلاح معاش یا زاد و توشه از برای معاد یا لذت بردن
از غیر حرام .

۱۰۳۹ : لَا يَلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرِ مَرَّتَيْنِ
گزیده نشود مؤمن از يك سوداخ دو مرتبه .

۱۰۴۰ : لَا يَشْكُرُ اللَّهُ مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ
شکر خدا را نکرده آن کس که شکر مردم را بجا نیاورد

۱۰۴۱ : لَا صَدَقَةَ وَذَوْرَجِمٍ مُحْتَاجُ
صدقه بدیگران نتوان داد با اینکه خویشان نیاز دارند .

۱۰۴۲ : لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ
فرمان بردن از مخلوق جائز نیست در جامیکه نافرمانی
خالق است .

۱۰۴۳ : لَا يَجْمَعُ الشَّحُّ وَالْإِيمَانُ فِي قَلْبٍ عَبْدٍ أَبَدًا
بغل و ایمان در دل بنده هرگز باهم جمع نمیشود .

۱۰۴۴ : لَا تَمْرَضُوا الْحَمَاءَ فَإِنَّ اللَّهَ يُثَبِّتُ عَلَيْهِ

زن بیخرد را دایه قرار ندهید زیرا بر شیر او کودک پرورش
یابد .

۱۰۴۵ : لَا تَتَّبِعُوا عَثَرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ

جستجو نکنید لغزشهای مؤمنین را .

۱۰۴۶ : لَا فَقْرَ أَشَدَّ مِنَ الْجَهْلِ وَلَا مَالَ أَعْوَدَ مِنَ الْعَقْلِ

هیچ فقری سخت‌تر از نادانی نیست و هیچ دارایی بافایده‌تر
از خرد نباشد .

۱۰۴۷ : لَا يَعْرِفُ الْعَبْدُ حَقِيقَةَ إِيْمَانِهِ حَتَّى يَخْزَنَ لِسَانَهُ

بنده به‌حقیقت ایمان آشنا نشود تا آنکه زبان خود را
نگهدارد .

۱۰۴۸ : لَا مُظَاهَرَةَ أَوْثَقُ مِنَ الْمُشَاوَرَةِ وَلَا عَقْلَ كَالْتَدْبِيرِ

هیچ پشتیبانی استوارتر از مشورت نیست و هیچ خردی
چون تدبیر نه .

۱۰۴۹ : لَا تُشَاوِرَنَّ جَبَانًا فَإِنَّهُ يَضِيقُ عَلَيْكَ الْمَخْرَجَ وَلَا

تُشَاوِرَنَّ بَخِيلًا فَإِنَّهُ يَقْصُرُ بِكَ عَنْ غَايَتِكَ وَلَا

تُشَاوِرَنَّ حَرِيصًا فَإِنَّهُ يَزِيدُ عَلَيْكَ شَرًّا

البته باترسو مشورت مکن زیرا که او راه را برتوتنک
میکند و البته بابغیل مشورت مکن زیرا که او تورا از
مقصود باز دارد و با حریص مشورت مکن زیرا که او
تورا حریص تر کند .

۱۰۵۰ : لَا وَحْدَةَ أَوْحَشُ مِنَ الْعُجْبِ

هیچ تنهایی وحشتناکتر از خودینی نیست .

۱۰۵۱ : لَا يُزَالُ اللَّهُ بِالْمُؤْمِنِ حَتَّى يَدْعَهُ وَمَا لَهُ ذَنْبٌ

همواره مؤمن در اندوه است تا آنکه اندوه را رها کند
و گناهی نداشته باشد .

۱۰۵۲ : لَا تُبْسِتُوا الْقُلُوبَ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ فَإِنَّ -

الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالزَّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ

دلها را به بسیار خوردن و نوشیدن نمیرانید زیرا دل چون
زراعت است که آب بسیار بیراند آنرا .

۱۰۵۳ : لَا يَكُونُ الْعَبْدُ مُؤْمِنًا حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ أَشَدَّ مِنْ

مُعَاسَاةِ الشَّرِيكِ شَرِيكَهُ وَالسَّيِّدُ عَبْدَهُ

بنده مؤمن نباشد تا آنکه بحساب خویشتن پردازد سخت تر
از حساب کردن شریک شریک خود را و آقا بنده خود را

۱۰۵ : لَا يَسْتَقِيمُ إِيْمَانُ عَبْدٍ حَتَّى يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ وَلَا يَسْتَقِيمُ قَلْبُهُ حَتَّى يَسْتَقِيمَ لِسَانُهُ

ایمان هیچ بنده راست نیاید تا دلش راست گردد و دلش راست نگردد تا زبانش راست گردد .

۱۰۵۵ : لَوْلَا ثَلَاثَةٌ فِي ابْنِ آدَمَ مَا طَاطَأَ رَأْسُهُ شَيْئًا مَرَضٌ وَالْمَوْتُ وَالْفَقْرُ

اگر سه چیز در آدمیزاد نبود هیچ چیز سر او را فرود و بریز نمی افکند : رنجوری و مردن و درویشی .

۱۰۵۶ : لَا تَكُونُوا إِمْعًا تَقُولُونَ إِنْ ظَلَمَ النَّاسُ ظَلَمْنَا وَ إِنْ آسَاءَ النَّاسُ آسَأْنَا

مردم هر جایی نباشید که بگوئید اگر مردم ستم کردند ما نیز ستم کنیم و اگر بد کردند ما نیز بد کنیم .

۱۰۵۷ : لَا تَجْلِسُوا عَلَى ظُهُورِ الطُّرُقِ فَإِنَّ آيَتَكُمْ فَعَضُوا - الْأَبْصَارَ وَ رُدُّوا السَّلَامَ وَ اهْدُوا الصَّلَاةَ وَ أَعْيَنُوا الضَّعِيفَ

بر سر راه منشینید پس اگر نشستید دیدگان را فرو بندید و پاسخ سلام گوئید و گم شده را راهنمایی کنید و ناتوان را یاری کنید

۱۰۵۸ : لَا يَسْهَلُ إِلَّا مَا جَعَلْنَاهُ سَهْلًا

آسان نیست مگر آنچه را که تو آسان گیری .

۱۰۵۹ : لَا تَقْوَمُوا كَمَا تَقْوَمُ الْأَعَاجِمُ يُعْظِمُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا

پیاپی بر پادمانند استادن عجمها که بعضی بعضی را تعظیم میکنند

۱۰۶۰ : لَا يَخْلُوا رَجُلٌ بِأَمْرَتِهِ إِلَّا وَثَاثُهُمَا الشَّيْطَانُ

هیچ مردی با زنی تنها نشیند مگر آنکه سیم ایشان شیطان است .

۱۰۶۱ : لَا يَرْضِيَنَّ أَحَدٌ بِسَخَطِ اللَّهِ

خوشنود نشود البته هیچ کس بکاری که غضب خدا است

۱۰۶۲ : لَا تَعْجَبُوا بِعَمَلِ عَامِلٍ حَتَّى تَنْظُرُوا بِمِ يَخْتُمُ عَمَلُهُ

از هیچ کاری در شگفت نباشید تا آنکه ببینید پایان آن کار را

۱۰۶۳ : لَا تَوَاعِدْ أَخَاكَ مَوَاعِدَ فُتُخْلِفُهُ

برادر ترا نوبدها مده پس خلاف آنرا نمائی .

۱۰۶۴ : لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا

هیچ کار خوبی را کوچک مگیر .

۱۰۶۵ : لَا تَظْهَرِ الشَّمَاتَةَ لِأَخِيكَ فَيُعَافِيهِ اللَّهُ وَيَتَّيْنِكَ

در سختیها برادرت را شماتت مکن که خداوند او را عافیت دهد و تو را مبتلا گرداند .

۱۰۶۶ : لَا يَزَالُ الْعَبْدُ فِي الصَّلَاةِ مَتَى تَنْتَظِرُ الصَّلَاةَ

پیوسته بنده در نماز است مادامیکه در انتظار نماز است .

۱۰۶۷ : لَا يَنْبَغِي الْمَلَقُ إِلَّا لِلْوَالِدَيْنِ وَالْإِمَامِ الْعَادِلِ

سزاوار نیست تملق مگر برای والدین و امام عادل .

۱۰۶۸ : لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ

کسیکه امانت ندارد ایمان ندارد .

۱۰۶۹ : لَا حَظَّ فِي الْإِسْلَامِ لِمَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ

کسیکه ترک نماز کند بهره در اسلام ندارد .

۱۰۷۰ : لَا حَكِيمَ إِلَّا ذُو تَجَرِبَةٍ

حکیم نیست مگر صاحب تجربه و آزموده .

۱۰۷۱ : لَا حَلِيمَ إِلَّا ذُو عِبْرَةٍ

بردار نیست مگر آنکه عبره گرفته باشد از پیش آمدها

۱۰۷۲ : لَيْسَ الْحَمْدُ بِحَالِقِ الشَّعْرِ وَلَكِنَّهُ حَالِقُ الدِّينِ

حسد زداینده مو نیست بلکه زداینده دین است .

۱۰۷۳ : لِلْمُسْلِمِ عَلَى أَخِيهِ ثَلَاثُونَ حَقًّا بَرَاءَةً مِنْهَا إِلَّا بِالْأَدَاءِ

أَوْ الْعَفْوِ: يَغْفِرُ زَنْتَهُ وَ يَرْحَمُ عِبْرَتَهُ وَ يَسْتُرُ

عَوْرَتَهُ وَ يَقْبِلُ عَثْرَتَهُ وَ يَقْبِلُ مَعْدِرَتَهُ وَ يَرُدُّ غَيْبَتَهُ

وَيُدِيمُ نَفْسِيحَتَهُ وَ يَحْفَظُ خَلَتَهُ وَ يَرْعَى ذِمَّتَهُ وَ
يَعُوذُ مَرَضَهُ وَ يَشْهَدُ مَيِّتَتَهُ وَ يُجِيبُ دَعْوَتَهُ وَ يَقْبَلُ
هَدِيَّتَهُ وَ يُكَافِي حِيلَتَهُ وَ يَشْكُرُ نِعْمَتَهُ وَ يَحْسُنُ
لُصْرَتَهُ وَ يَحْفَظُ حَلِيلَتَهُ وَ يَقْضِي حَاجَتَهُ وَ يَشْفَعُ
مَسْأَلَتَهُ وَ يُسَمِّتُ عَطْسَتَهُ وَ يَرْشِدُ ضَالَّتَهُ وَ يَرُدُّ سَلَامَتَهُ
وَ يُطِيبُ كَلَامَتَهُ وَ يَبْرِزُ أَنْعَامَتَهُ وَ يُصَدِّقُ أَقْسَامَتَهُ وَ يُوَالِي
وَلِيَّتَهُ وَ لَا يُعَادِيهِ وَ يَنْصُرُهُ ظَالِمًا وَ مَظْلُومًا فَأَمَّا
لُصْرَتُهُ ظَالِمًا فَيَرُدُّهُ عَنْ ظُلْمِهِ وَأَمَّا نَصْرَتُهُ مَظْلُومًا
فَيُعِينُهُ عَلَى أَخْذِ حَقِّهِ وَ لَا يُسَائِمُهُ وَ لَا يَخْذُلُهُ وَ
يُحِبُّ لَهُ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ وَ يَكْرَهُ لَهُ مَا
يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ

از برای مسلمان بر برادر مسلمان خود سی حق ثابت است
که چیزی جای گیر آن نیست جز آنکه ادا کند یا صاحب
حق بگذرد : از لغزش او بگذرد بر چشم تر او رحم
نماید و عورت او را پیوشاند (عیبهای او را مخفی سازد)
و خطای او را ندیده انگارد و عذر او را بپذیرد و غیبه
او را رد کند و همواره او را بند دهد و مقام دوستی او را

نگهدارد وعهده او را مراعات کند ورنجوری او را باز
دید کند و در وقت مرگ او حاضر شود و درخواست او را
اجابت کند و هدیه او را قبول کند و صلۀ او را تلافی کند
و نعمت او را سپاس گذارد و بنیکی او را یاری کند و زن
او را نگهداری کند و حاجت او را بر آورد و خواست او
را کمک دهد و عطسه او را تسمیت گوید و گمشده او را
پیدا کند و سلام او را رد کند و بغوشی با او سخن گوید
و انعام او را نیکو نماید و سوگندهای او را تصدیق
نماید و دوست او را دوستی کند و دشمنی نکند و او را
در ستمگری و ستمکشی یاری کند اما یاری در حال
ستمگری او را از ستم برگرداند و مانع شود و اما در
حال ستمکشی پس او را برگرفتن حق خویشتن یاری
کند و وانگذارد او را و خواری او را نخواهد و بغواهد
برای او آنچه برای خود میخواست و نخواهد برای او
از بدی ها آنچه برای خود نمیخواست.

۱۰۷۴: لَرَّةٌ دَانِقٍ مِّنْ حَرَامٍ يَّعْدِلُ بَيْنَهُ اللَّهُ سَبْعِينَ آلْفَ
حَجَّةٍ مَّبْرُورَةٍ

رد کردن یکدهم از حرام را بصاحبش مساوی است نزد
خدای تعالی با هفتاد هزار حج صحیح قبول شده .

۱۰۷۵ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ خَانَ بِأَمَانَةٍ

از مانیست کسی که بامانت خیانت کند .

۱۰۷۶ : لَعَنَ اللَّهُ الْقَدْرِيَّةَ عَلَى لِسَانِ سَبْعِينَ نَبِيًّا

لعنت کرده خدا قدریه را بر زبان هفتاد پیغمبر .

۱۰۷۷ : لَيْسَ مِنِّي مَنْ اسْتَخَفَّ بِالصَّلَاةِ لَا يَرُدُّ عَلَى -
الْجَوْضِ لَا وَاللَّهِ

از من نیست کسیکه نماز خود را سبک شمارد ، در حوض
کوثر بر من وارد نشود نه قسم بخداوند .

۱۰۷۸ : لِكُلِّ شَيْئٍ زَكَاةٌ وَ زَكَاةُ الْإِبْدَانِ الصَّيَامُ

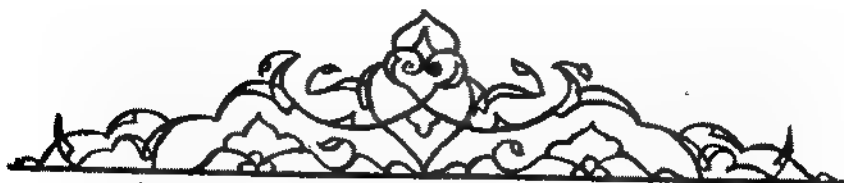
او برای هر چیز زکوتی است و زکوة بدنها روزه گرفتن
است .

۱۰۷۹ : لَوْلَا أَنَّ الذَّنْبَ خَيْرٌ لِلْمُؤْمِنِ مِنَ الْعَجَبِ مَا خَلَى -
اللَّهُ بَيْنَ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ وَبَيْنَ ذَنْبٍ أَبَدًا

اگر نه این بود که گناه برای مؤمن بهتر از خود بینی است
خداوند رها نمیکداشت مؤمن را برای گناه و بین او و
بین گناه جدائی می افکند .

۱۰۸۰ : لَوْ كَانَ الْإِيمَانُ مُعْلَقًا بِأَثَرٍ لَنَالَهُ رِجَالٌ مِنَ الْعَجَمِ

اگر ایمان بستاره نریا بسته باشد مردانی از عجم باو برسند

۱۰۸۱: يَا أَيُّهَا النَّاسُ زَمَانٌ لَا يَسْلَمُ لِدِينٍ دِينُهُ إِلَّا
مَنْ يَفِرُّ مِنْ شَاهِقٍ إِلَى شَاهِقٍ وَمَنْ جُحِرَ إِلَى جُحَرٍ
كَاتَمَلَبَ بِأَسْبَالِهِ

باید بیاید بر مردم زمانی که دین مردم دیندار درست نماند
مگر آنکه فرار بکنند از بالای کوهی بکوه دیگر و
از سوراخی بسوراخ مانند روباه با فرزنداناش .

۱۰۸۲: لِلدَّابَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا خِصَالٌ سِتٌّ يَبْدَأُ بِعَلْفِهَا إِذَا
نَزَلَ وَ يَغْرَضُ عَلَيْهَا الْمَاءَ إِذَا مَرَّ بِهِ وَ لَا يَضْرِبُ
وَجْهَهَا فَإِنَّهَا تُسَبِّحُ بِعَمْدٍ رِثْمًا وَ لَا يَقِفُ عَلَى ظَهْرِهَا
إِلَّا فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَا يَحْمِلُهَا فَوْقَ
طَاقَتِهَا وَ لَا يُكَلِّفُهَا مِنَ الْمَشْيِ إِلَّا مَا يُطِيقُ

از برای حیوان است بر صاحبش شش حق : وقتی پیاده شود
نخست علوفه او را بدهد و آب را بر او عرضه بدارد
هر گاه گذشت از آب و بصورت او نزنند زیرا که حیوان
با صورت تسبیح پروردگار خود گوید و بر پشت آن
است ننماید مگر در راه خدای عزوجل و بار نکند او
را بالاتر از آنچه طاقت دارد و تکلیف راه رفتن نکند
مگر آنقدر که تواند .

۱۰۸۳ : لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ أَوَلَيْسَ لَكَ
اللَّهُ شِرَارٌ كُمْ عَلَىٰ خِيَارِكُمْ فَبَدُّوْا خِيَارَكُمْ وَلَا
يَسْتَجَابُ لَهُمْ

البته امر بمعروف و نهی از منکر نمائید و یا آنکه تسلط
خواهد داد خدا بدهایتان را بر خوبان پس دعا کنند
خوبان شما و برای ایشان اجابت نشود .

۱۰۸۴ : لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جُنَاحَ بَعْضَةٍ مَا
سُقِيَ فِيهَا كَافِرٌ شَرْبَةَ مَاءٍ

اگر دنیا نزد خدا بمقدار برپشه ارزش داشت کافر در این
دنیا بکشره آب نمی آشامید .

۱۰۸۵ : لِلْمُرَائِي تِلْكَ عَلَامَاتٌ يَكْسُلُ إِذَا كَانَ وَحْدَهُ وَيَنْشَطُ
إِذَا كَانَ مَعَهُ أَحَدٌ وَيُحِبُّ أَنْ يُحْمَدَ فِي جَمِيعِ
أُمُورِهِ

از برای ویاکار سه نشانه است گاه تنهایی کسل است و با
نشاط است هر گاه بادیگری باشد و دوست دارد در تمام
کارها او را سپاس نماید .

۱۰۸۶ : لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ وَالْمَاعِضِيَّ بَيْنَهُمَا
خدا لعنت کرده رشوه گیر و رشوه دهنده و واسطه بین
آندو را .

۱۰۸۷ : لَوْ كَانَ الْإِثْقُ خَلْقًا يُرَى مَا كَانَ شَيْئًا أَحْسَنَ مِنْهُ
اگر مدارا مجسم میشد چیزی نیکوتر اذاو نبود .

۱۰۸۸ : لَا يُؤْمِنُ رَجُلٌ فِيهِ الشُّحُّ وَالْحَسَدُ وَ الْبُخْبُنُ وَلَا
يَكُونُ الْمُؤْمِنُ حَيَّانًا وَلَا حَرِيصًا وَلَا شَحِيحًا
ایمان نیاورده مردی که دداو بغل و حسد و ترس باشد
و مؤمن، ترسو و حریص و بخیل و نبشود .

۱۰۸۹ : لِلسَّائِلِ حَقٌّ وَإِنْ جَاءَ عَلَى الْفَرَسِ
از برای سائل حق است و اگر چه بر اسب باشد و آید .

۱۰۹۰ : لَوْلَا أَنَّ الْمَسَاكِينَ يَكْذِبُونَ مَا أَفْلَحَ مَنْ رَدَّهُمْ
اگر نبود اینکه فقراء دروغ میگویند رستگار نمیشد
کسی که رد کرده ایشان را .

۱۰۹۱ : لَنْ يَفْلَحَ قَوْمٌ وَاسَدُوا أَمْرَهُمْ إِلَى أَمْرَتِهِ
رستگار نخواهد شد قومی که واگذار کنند امور خود را

۱۰۹۲ : لِّلْعَلَمِ خَزَائِنُ وَمَفَاحِيهُ السُّؤَالُ

از برای دانش خزینه‌هایی است و کلید آن‌ها پرسش است

۱۰۹۳ : نَسِ مِنَّا مَنْ فَشَىٰ مُسْلِمًا أَوْ ضَرَّهُ أَوْ مَا كَرَّهُ

از مانیست کسیکه خیانت کند مسلمانی را یا ضرر زند یا حيله نماید با او .

۱۰۹۴ : نَسِ الْفَرِيدُ بِالضَّرْعَةِ إِنَّمَا الْفَرِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ
فَلَمَّهٗ عِنْدَ الْفَضْبِ

پهلوانی بزمین زدن نیست همانا پهلوان کسی است که مالک خود باشد وقت خشم نمودن .

۱۰۹۵ : لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ مُسْلِمًا

داخل بهشت نشود مگر آنکه مسلمان باشد .

۱۰۹۶ : لَيْسَ الْغِنَىٰ مِنْ كَثَرَةِ الْعَرَضِ وَ لَكِنَّ الْغِنَىٰ غِنَى
النَّفْسِ

ثروت از بسیاری فائده و استفاده نیست و لکن ثروت ثروت روح است که دله نباشد .

۱۰۹۷ : لِلْكَسَلِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ يَتَوَانِي حَتَّى يَفْرُطَ وَيَفْرِطُ حَتَّى يُضَيِّعَ وَيُضَيِّعُ حَتَّى يَأْتِمَ

از برای شخص کسل سه نشانه است : سستی کند تا تفریط شود و تفریط کند تا اینکه ضایع نماید و ضایع نماید تا آنکه گناهی مرتکب شود .

۱۰۹۸ : لَيْسَ مِنِّي مَنْ شَرِبَ الْخَمَرَ

از من نیست کسی که شراب بنوشد .

۱۰۹۹ : قَوْلًا أَنَّ أَشَقَّ عَلَيَّ أَمْنِي لَأَمْرَتَهُم بِاللِّوَاكِ

اگر سخت نبود بر اتمم البته واجب میکردم بر ایشان مسواک کردن را .

۱۱۰۰ : لعن الله من آوى محدثا .

خدا لعنت کند کسی را که بدعتگزاری را مأوی دهد .

۱۱۰۱ : لِكُلِّ غَادِرٍ لَوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ بِقَدْرِ غَدْرِهِ

هر فریبنده و نپی وفائی باندازه حيله خود روز رستاخیز برچی دارد .

۱۱۰۲ : لَيْكُنْ لَكَ فِي كُلِّ شَيْءٍ أَلْتِيَّةٌ حَتَّى فِي الْأَكْلِ وَالنَّوْمِ

باید تو را در هر چیزی نیتی باشد حتی در خوردن و خوابیدن

۱۱۰۳ : لَوْ أَنَّ إِمْرَأًا كَانَ أَقْوَمَ مِنْ قَدَحٍ لَكَانَ لَهُ مِنْ -

النَّاسِ غَاوِرًا

اگر مردی از تیرداست تر باشد بازهم از مردم کسی باشد
که بر او عیب گیرد .

۱۱۰۴ : لَوْ أَنَّ الْوَضِيعَ فِي قَمَرٍ بَرَّ لَبَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رِيحًا
يَرْفَعُهُ فَوْقَ الْأَخْيَارِ فِي دَوْلَةِ الْأَكْرَارِ

اگر شخص پستی در ته چاهی باشد هوا پند خداوند بادی
برانگیزاند که او را بیرون آورد و در دولت اشرار
ما فوق خوبان قرار دهد .

۱۱۰۵ : لَوْ أَهْدَى إِلَى كَرَامَةٍ لَقَبِلْتُ

اگر باچه گوسفندی را بمن هدیه کنند می پذیرم .

۱۱۰۶ : لِيَنْصَحَ الرَّجُلُ أَخَاهُ كَتَمَ صِيحَتِهِ لِنَفْسِهِ

مرد باید پند دهد برادر خود را چنانچه خود را پند میدهد

۱۱۰۷ : لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ فَرَمَ رِزْقِهِ كَمَا فَرَمَ مِنْ أَجَلِهِ لَتَبِعَهُ كَمَا
تَبِعَهُ الْمَوْتُ

اگر یکی از شما از روزی خود فرار کند مانند فرار کردن
از مرگ هر آینه روزی بدنبال او خواهد آمد چنانچه
مرگ بدنبال او آید .

۱۱۰۸ : لَلْمُتَكَلِّفِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ: يَتَمَلَّقُ إِذَا حَضَرَ وَيَغْتَابُ

إِذَا غَابَ وَيَشْمَتُ بِالْمُصِيبَةِ

کسی که خود را برحمت اندازد سه نشانه دارد هر گاه حاضر شود چاپلوسی کند و هر گاه غایب شود بد گوئی نماید و در مصیبت شمات کند .

۱۱۰۹ : لَلْمُنَافِقِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ: إِذَا حَدَّثَ كَذِبَ وَإِذَا وَعَدَ

أَخْلَفَ وَإِذَا اتَّخَمِنَ خَانَ

منافق سه نشانه دارد : هر گاه بسخن آید دروغ گوید و هر گاه وعده دهد خلاف کند و هر گاه امانت باو سپرند خیانت کند .

۱۱۱۰ : لَآنَ أَذْخَلَ يَدِي فِي فَمِ التَّيْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ

أَسْأَلَ مَنْ لَمْ يَكُنْ ثُمَّ كَانَ

هر آینه اگر دست خود را در دهان افمی فرو برم خوشتر دارم از اینکه از مخلوق چیزی بخواهم .

۱۱۱۱ : لِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِنْ بَرِّ الْعَاقِلِ أَفْضَلُ مِنْ جِهَادِ الْجَاهِلِ

أَلْفَ عَامٍ

دره کمی از نیکی خردمند بهتر از کوشش نادان در هزار سال است .

۱۱۱۲ : لِكُلِّ شَيْءٍ مَّعْدَنٌ وَ مَّعْدَنُ التَّقَى قُلُوبُ الْعَارِفِينَ

از برای هر چیز معدنی است و معدن تقوی دلهای خدا شناسان است .

۱۱۱۳ : لِكُلِّ حَقٍّ حَقِيقَةٌ وَ مَا بَلَغَ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِخْلَاصِ

حَتَّى لَا يُحِبَّ أَنْ يُحَمِّدَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ عَمَلِ اللَّهِ
از برای هر حقی حقیقتی است و بنده به حقیقت اخلاص نرسد
مگر آنگاه که طالب ستایش نباشد بر هر کاری برای خدا
انجام داده است .

۱۱۱۴ : لَوْ أَمَرْتُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ الْمَرْئَةَ أَنْ

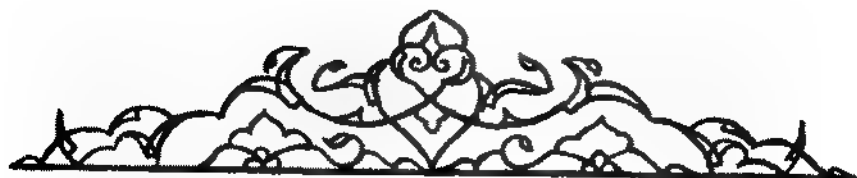
يَسْجُدَ لِزَوْجِهَا
اگر کسی را بسجده کردن کسی فرمان دهم هر آینه فرمان
میدادم زن را که مرد خود را سجده کند .

۱۱۱۵ : لِأَنَّ يُوَدِّبُ أَحَدَكُمْ وَلَدَهُ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَتَصَدَّقَ

بِنِصْفِ صَاعٍ كُلَّ يَوْمٍ
البته اگر کسی از شما فرزندش را ادب آموزد بهتر از
آنستکه هر روز نیمه صاعی تصدق کند .

۱۱۱۶ : لَوْ بَغَى جَبَلٌ عَلَى جَبَلٍ يَجْعَلُهُ اللَّهُ دَسًّا

اگر کوهی بر کوهی ستم کند هر آینه خداوند او را با
خاک یکسان نماید .

۱۱۱۷ : لِيَكُنْ لِسَانُ أَحَدِكُمْ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ رَبِّهِ

باید زبان شما تر باشد بدگر پروردگار خود

۱۱۱ : لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا
عَلَى أَنْفُسِكُمْ

اگر بدانید آنچه را که میدانم هر آینه کمتر خنده می
کردید و بسیار بر خودتان گریه مینمودید .

۱۱۱۹ : لَوْ تَعْلَمُ الْبَهَائِمُ مِنَ الْمَوْتِ مَا تَعْلَمُونَ مَا أَكَلْتُمْ سَمِينًا
اگر چهار پایان بدانند از مرگ آنچه را که شما میدانید
نمیخوردید شما فریبی را .

۱۱۲۰ : لَمْ يَزَلْ جِبْرِيلُ يَنْهَانِي عَنْ مُلَاحَاةِ الرِّجَالِ كَمَا
يَنْهَانِي عَنْ شُرْبِ الْخَمْرِ وَعِبَادَةِ الْأَوْثَانِ
پیوسته جبرئیل مرا نهی میکرد از ستیزه با مردان چنانچه
مرا نهی میکرد از شرب خمر و عبادت بتها .

۱۱۲۱ : لَمْ يَتَّقْ مِنْ أَمْثَالِ الْأَنْبِيَاءِ إِلَّا قَوْلُ النَّاسِ إِذَا لَمْ
تَسْتَحْيَ فَأَنْصَعْ مَا شِئْتَ

از مثلهای پیغمبران چیزی بر جای نمانده مگر آن سخن
که هر گاه شرم نکردی هر چه خواهی کن .

۱۱۲۲ : لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةٌ وَفِتْنَةُ أُمَّتِي الْمَلِكُ

از برای هر امتی فتنه باشد و فتنه امت من پادشاهی است .

۱۱۲۳ : لِأَن يَمْتَلِي جَوْفَ أَحَدِكُمْ قَبِيحًا خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَمْتَلِي شِعْرًا

هر آینه چنانچه اندرون یکی از شما از چرك پر باشد بهتر

است برای او از آنكه از شعر پر شود .

۱۱۲۴ : لَوْ دَخَلَ الْعَصْرُ جُجْرًا لَدَخَلَ الْيُسْرُ حَتَّى يُخْرِجَهُ

اگر سختی داخل سوراخی شود هر آینه آسانی داخل شود

تا سختی را خارج کند .

۱۱۲۵ : لَنْ تَهْلِكَ الرَّعِيَّةُ وَ إِنْ كَانَتْ ظَالِمَةً مُسِيئَةً إِذَا

كَانَتِ الْوَلَاةُ مَهْدِيَّةً

هر گز رعیت هلاک نشود و اگرچه ستمکار بدکار باشد

در صورتیکه والیان آنها راه یافته باشند .

۱۱۲۶ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْهِ ثُمَّ قَتَرَ عَلَى عِيَالِهِ

از ما نیست کسیکه خدا وسعت دهد او را پس از آن او

بر عیالش تنگ گیرد .

۱۱۲۷ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ مَأْكَرَ مُسْلِمًا

از ما نیست کسیکه حيله بازی کند با مسلمانی .

۱۱۲۸ : لَيْسَ بِكَذَّابٍ مَنْ أَصْلَحَ يَتِيمَ اِثْنَيْنِ فَقَالَ خَيْرًا

دروغگو نیست کسی که میان دو کس سازش دهد پس

سخن خوب گوید .

۱۱۲۹ : لَيْسَ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ فَضْلٌ إِلَّا يَدِينُ أَوْ عَمِلَ صَالِحٌ

هیچ کس بر دیگری برتری ندارد مگر بدین یا کارشایسته

۱۱۳۰ : لَيْسَ وَفِي إِلَّا عَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ

از من نیست جز دانشمند یا دانشجو .

۱۱۳۱ : لَيْسَ مِنْ أَخْلَاقِ الْمُؤْمِنِ الْمَلِيقُ إِلَّا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ

از اخلاق مؤمن چابلوسی و تملق نیست مگر در جستن دانش .

۱۱۳۲ : لَيْسَ يَجْرِي مَكَانَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ غَيْرُ اللَّبَنِ

جای خوردن و آشامیدن را نگیرد بجز شیر .

۱۱۳۳ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُوقِّرِ الْكَبِيرَ وَيَرْحَمْ الضَّعِيفَ وَ

يَأْمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ

از ما نیست کسیکه بزرگتر را سنگین نشمرد و ناتوان را رحمت نیاورد و امر بمعروف و نهی از منکر نکند .

۱۱۳۴ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ خَانَ فِي الْأَمَانَةِ

از ما نیست کسیکه در امانت خیانت کند .

۱۱۳۵ : لَيْسَ الْخَبِيرُ كَالْمُعَايَنَةِ

شنیدن کی بود مانند دیدن .

۱۱۳۶ : لَا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ خَائِفًا مِنْ سُوءِ الْعَاقِبَةِ حَتَّى يَكُونَ
وَقْتُ تَرْعِ رُوحِهِ

پیوسته مؤمن ترسناک است از بدی عاقبت تا وقت جان
کندن .

۱۱۳۷ : لَا بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا وَلَا نَبِيًّا حَتَّى يَسْتَكْمِلَ الْعَقْلَ
وَيَكُونَ عَقْلُهُ أَفْضَلَ مِنْ عُقُولِ جَمِيعِ أُمَّتِهِ

نفرستاد خدا رسول و پیغمبری را تا آنکه کامل گرداند
خرد او را و خرد او بهتر باشد از خردهای تمام امت او

۱۱۳۸ : لِلظَّالِمِ ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ يَقْهَرُ مَا قَوْفُهُ بِاَلْمَعْصِيَةِ وَ
مَنْ دُونَهُ بِالْغَلْبَةِ وَيُظَاهِرُ الظَّلَمَةَ

برای ستمکار سه نشانه است بالاتر از خود را عصیان
کند و پست تر از خود را فیروز آید و با ستمکاران رفت
و آمد کند .

حرف میم

در سخنانیکه ابتدای آنها میم است

۱۱۳۹ : مَنْ تَعَلَّمَ حَدِيثَيْنِ بَنَفَعَ بِهِمَا نَفْسَهُ أَوْ يُعَلِّمُهُمَا
غَيْرَهُ فَيَنْفَعُ بِهِمَا كَانَ خَيْرًا مِنْ عِبَادَةِ سِتِّينَ سَنَةً

کسیکه یاد گیرد دو حدیث که بآن دوفایده برد یابد بگری
یاد بدهد تا فایده برد بهتر از عبادت شصت سال است.

۱۱۴۰ : مَنْ طَلَبَ الْهَدْيَ فِي غَيْرِ الْقُرْآنِ أَضَلَّ اللَّهُ .

هرکس هدایت را از غیر قرآن بخواهد گمراه شده .

۱۱۴۱ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِي جَارًا

هرکس ایسان بخدا و روز دیگر دارد پس اذیت نکند
همسایه خود را .

۱۱۴۲ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا
أَوْ يَسْكُتْ

هر کس ایمان بخدا و روز دیگر دارد پس باید سخن
بخوبی گوید و یا ساکت شود .

۱۱۴۳ : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ عِلْمٌ فَكْتُمَهُ الْجَمَّةُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يُلْجِئُ مِنَ النَّارِ

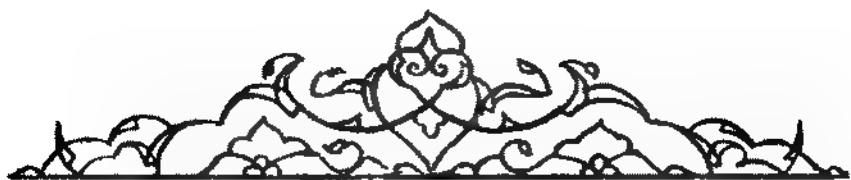
کسیکه نزد او دانشی باشد پس کتمان کند خداوند روز
دستاخیز او را بافساری از آتش افسار نماید .

۱۱۴۴ : مَنْ سَتَرَ مُؤْمِنًا سَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
کسیکه پپوشاند مؤمنی را خداوند پپوشاند او را در روز
دستاخیز .

۱۱۴۵ : مَنْ أَذَى جَارَهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمَ وَبَشَى الْمَصِيرُ

کسیکه آزار رساند همسایه خود را خداوند حرام کند بر
او بوی بهشت را و جای او جهنم و بد جایگاهی است .

۱۱۴۶ : مَنْ ضَيَّعَ جَارَهُ فَلَيْسَ مِنَّا
کسیکه ضایع کند همسایه خود را از ما نیست .

۱۱۴۷ : مَا زَالَ جِبْرِئِيلُ يُوصِينِي بِأَلْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ
سَيُورِّثُهُ

همواره جبرئیل مرا سفارش مینمود بهمسایه نا آنکه
گمان کردم که او خواهد ارث برد .

۱۱۴۸ : مَا آمَنَ بِي مَن يَأْتِ شَبَعَانَا وَجَارُهُ الْمُسْلِمُ جَائِعٌ
إِيمَانُ بَنِي نِسَازِوَرْدَه كَسِيكَه سِير بِخَوَابِد وَ هَمْسَايَه اَو
گرسنه باشد .

۱۱۴۹ : مَا كَانَ وَ لَا يَكُونُ إِلَى يَوْمِ الْيَمَّةِ مُؤْمِنٌ إِلَّا وَلَهُ
مَن يُؤْذِيهِ

نبوده و نه میباشد تا روز رستاخیز مؤمنی مگر آنکه از
برای او کسی بوده که آزارش کند .

۱۱۵۰ : مِنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ عِنْدَ اللَّهِ إِبْرَاءُ الْكَيْدِ الْحَارَّةِ
وَأَشْبَاعِ الْكَيْدِ الْجَائِفَةِ

یکی از بهترین کارها نزد خداوند خنک نمودن جگر گرم
و سیر کردن کبد گرسنه میباشد .

۱۱۵۱ : مَرَحَبًا بِيَوْمٍ قَضَوْا الْجِهَادَ الْأَصْغَرَ وَبَقِيَ عَلَيْهِمُ
الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ

خوشا بحال قومیکه انجام دادند جهاد کوچک تر را
و بجای مانده برعهده ایشان جهاد بزرگتر .

۱۱۵۲ : مَنْ قَلَّ طَعَامُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَ صَدَا قَلْبُهُ وَ مَنْ كَثُرَ طَعَامُهُ سَقَمَ بَدَنُهُ وَ قَسِيَ قَلْبُهُ

کسیکه خوراکش کم باشد تندرست و دل او صاف باشد و کسیکه پر خور باشد رنجور و دل او باقساوت شود .

۱۱۵۳ : مَا مَلَأَ آدَمِيَّ وَ عَاءَ شَرَّآ مِنْ بَطْنِهِ

آدمی پر نکرد ظرفی را که بدتر از شکم او باشد .

۱۱۵۴ : مَنْ أَكَلَ لُقْمَةً حَرَامًا لَمْ تُقْبَلْ صَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ لَمْ تَسْتَجِبْ لَهُ دَعْوَةٌ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا وَ كُلُّ لَحْمٍ يُنْبِتُهُ الْحَرَامُ فَالْتَأَرُ أَوَّلَى بِهِ وَإِنَّ اللَّقْمَةَ الْوَاحِدَةَ تُنْبِتُ اللَّحْمَ

کسیکه يك لقمه حرام بخورد نماز او قبول نشود چهل شب و دهای او باجابت نرسد چهل روز و هر گوشتی که حرام برویاند آنرا پس آتش بآن گوشت سزاوارتر است و واقعا يك لقمه میرویاند گوشت را .

۱۱۵۵ : مَنْ ظَلَمَ أَجِيرًا أَحْرَهُ أَخْبَطَ اللَّهُ تَعَالَى عَمَلَهُ وَ حَرَّمَ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ

کسیکه ظلم کند اجیری را از مزد او خداوند عمل او را نابود کند و بوی بهشت را بر او حرام کند .

۱۱۵۶ : مَنْ نَظَرَ إِلَى مُؤْمِنٍ نَظْرَةً لِيُخَيِّنَهُ بِهَا أَخَاهُ اللَّهَ
عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ

کسیکه نظر کند بمؤمن نظری که بترساند او را خداوند
بترساند او را روزی که هیچ سایه نیست مگر سایه مرحمت او .

۱۱۵۷ : مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ فِي تَنَاجُوتِ جَاهِلِيَّةٍ
کسیکه بمیرد و امام زمان خود را شناسد مرده است
مردن جاهلیت .

۱۱۵۸ : مَنْ عَمِلَ فِي بَدْعِ خَلَاءِ الشَّيْطَانِ وَالْعِبَادَةِ وَ
أَلْفَى عَلَيْهِ الْخُشُوعَ وَالْبِسَاءَ

کسیکه بیدعت عبادت کند شیطان او را با عبادتش و
گذارد و خشوع و زاری را براو بیندازد

۱۱۵۹ : مَنْ مَشَى إِلَى صَاحِبِ بَدْعٍ فَوَقَرَهُ فَقَدْ مَشَى فِي
هَذَا الْإِسْلَامِ

کسیکه برود بطرف آنکه بدعتی در دین گذاشته پس
احترام کند او را گویا قدم برداشته در خراب نمودن اسلام

۱۱۶۰ : مَثَلُ أَهْلِ يَتِي كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجَى
وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ

مثل خانواده من مابند کشتی نوح است آنکس که خود را
بکسی رساند نجات یافت و آنکس که نرسید غرق شد

۱۱۶۱ : مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي كَمَثَلِ بَابٍ حِطَّةٍ مَنْ دَخَلَهُ نَجِيَ
وَمَنْ لَمْ يَدْخُلْهُ هَلَكَ

مثل اهل بیت من مانند درب حطه بنی اسرائیل است که
آنکس که داخل شد نجات یافت و آنکس که وارد نشد
هلاک گردید .

۱۱۶۲ : مَنْ صَلَّى أَرْبَعِينَ يَوْمًا فِي جَمَاعَةٍ يُدْرِكُ التَّكْبِيرَةَ
الْأُولَى كُتِبَ لَهُ بَرَأَتَانِ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ وَ بَرَاءَةٌ
مِنَ الثَّنَاقِ

کسیکه چهل روز نماز را در جماعت بجای آورد که
تکبیر اول نماز را دریابد نوشته شود برای او دو برات
یکی برات آزادی از آتش و یکی برات آزادی از
صفت نفاق .

۱۱۶۳ : مَنْ رَغِبَ عَنْ جَمَاعَةِ الْمُسْلِمِينَ سَقَطَ عِدَالَتُهُ
وَجَبَّ هَجْرَانُهُ

کسیکه اعراض کند از جماعت مسلمین از عدالت افتد و
باید از او دوری کرد .

۱۱۶۴ : مَنْ لَزِمَ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ حَرُمَتْ عَلَيْهِمْ غَيْبَتُهُ وَ
ثُبَّتَتْ عِدَالَتُهُ

کسیکه جدا نشود از جماعت مسلمین حرام است بر مسلمین
غیبت او و عدالت او ثابت است .

۱۱۶۵ : مَنْ خَانَ جَارَهُ شَبْرًا مِنَ الْأَرْضِ جَعَلَهَا اللَّهُ طَوْقًا
فِي عُنُقِهِ مِنْ تَحُومِ الْأَرْضَيْنِ السَّابِقَةِ

کسیکه یکجوب از زمین همسایه را خیانت کند خدا قرار
دهد در گردن او آن زمین را مانند طوقی تا زیر زمین هضم .

۱۱۶۶ : مَنْ أَطْعَمَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ حَلَاوَةً أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُ
مَرَارَةَ الْمَوْتِ

آنکس که طعام شیرین دهد برادر مؤمن خویش را
خداوند تلخی مرگ را از او بردارد .

۱۱۶۷ : مَنْ قَضَى لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ حَاجَةً كَانَ كَمَنْ عَبَدَ اللَّهَ
دَهْرًا

کسیکه حاجت برادر مؤمن خود را انجام دهد گویا بندگی
خدا نموده روزگاری را .

۱۱۶۸ : مَنْ أَحْبَبَ اللَّهَ عَلَى يَدِهِ فَرَجًا لِمُسْلِمٍ فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ
كُرْبَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

کسیکه جاری شود بردست او گشایش کلامسلمانی خداوند
بلاء دنیا و آخرت را از او بردارد .

۱۱۶۹ : مَنْ أَبْلَغَ سُلْطَانًا حَاجَةً مَنْ لَا يَقْدِرُ عَلَى إِبْلَاغِهَا
يُنْتِزِعُ اللَّهُ قَدَمَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَى الصِّرَاطِ

کسیکه برساند سلطان حاجت آنکس را که نتواند برساند
خداوند دوپای او را روز دستاخیز پابر جا بدارد .

۱۱۷۰ : مَا كَانَ الْمُحْسِنُ فِي شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ وَلَوْ لَكَانَ الْحَيَاءُ
فِي شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ

بدگویی در هر چیز که باشد ضایع کند و شرم در هر چیز
که باشد ذینت دهد .

۱۱۷۱ : مَنْ قَتَلَ حَيَّةً قَتَلَ كَافِرًا

کسیکه مادی بکشد کافری را کشته است .

۱۱۷۲ : مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ

کسیکه توکل بر خدا کند خدا او را کفایت کند .

۱۱۷۳ : مَنْ صَبَرَ ظَفَرَ

کسیکه شکیبائی کند پیروز است .

۱۱۷۴ : مَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنَ الْبُخْلِ
وَسُوءِ الْخُلُقِ وَإِنَّهُ لَيَفْسِدُ الْعَمَلُ كَمَا يُفْسِدُ الطَّيْنُ
الْعَسَلُ

نزد خداوند عز و جل هیچ چیز بدتر از بخل و بد خلقی
نیست و واقعاً بد خلقی فاسد میکند عمل را چنانکه فاسد میکند
کحل عسل را .

۱۱۷۵ : مَا اضْطَحَبَ اِثْنَانِ قَطُّ إِلَّا وَكَانَ أَحَبَّهُمَا إِلَى -
اللَّهِ أَرْفَقَهُمَا لِصَاحِبِهِ

همراهی نکردند دو نفر مگر آنکه بهترین آن دو نزد
خداوند آنکس است که نسبت بد دیگری نرم و آسان گیر
باشد .

۱۱۷۶ : مَنْ تَمَامَ الصُّحْبَةِ أَنْ يُشَيِّعَ الرَّجُلَ صَاحِبَهُ هُنَيْئَةً
إِذَا فَارَقَهُ

از همراهی کامل آنستکه پیروی کند مرد همراه خود را
مقداری از راه در وقت جدا شدن از یکدیگر .

۱۱۷۷ : مَنْ حَجَبَ ذَا فَاقَةٍ وَحَاجَةً حَجَبَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ
فَاقَتِهِ وَحَاجَتِهِ

کسیکه خود را پنهان کند از بیچارگان و نیازمندان
خداوند خود را از او پنهان دارد روز بیچارگی و
نیازمندی او .

۱۱۷۸ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَبِيتُ فِي
مَوْضِعٍ تَسْمَعُ نَفْسٌ أَمْرًا لَيْسَتْ لَهُ بِهِ حَرَمٌ

کسیکه ایمان بخدا و روز دیگر دارد پس نباید بخوابد
در خانه که صدای نفس کشیدن زن نامحرم را بشنود .

۱۱۷۹ : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فِي الدُّنْيَا سَفَاهُ اللَّهُ مِنْ سَمِّ الْأَسَاوِدِ
وَمِنْ سَمِّ الْعَقَارِبِ شَرِبَةً تَسَاقُطُ لَحْمٌ وَجْهَهُ فِي الْإِنَاءِ

کسیکه شراب بنوشد در دنیا خداوند بیاشاماند او را از
زهر مارهای سیاه و از زهر عقربها چنان آشامیدنی که
تمام گوشت صورت او در ظرف افتد .

۱۱۸۰ : مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَنْ جَلَسَ عَلَى مَائِدَةٍ يَشْرَبُ عَلَيْهَا
الْخَمْرُ

ملعونست ملعونست کسی که بر سفره بنشیند که شراب
آشامیده شود بر آن .

۱۱۸۱ : مَنْ أَعْطَى خَمْسًا لَمْ يَكُنْ لَهُ عَذْرٌ فِي تَرْكِ عَمَلٍ -
الْآخِرَةِ زَوْجَةً صَالِحَةً تُعِينُهُ وَبَنَوْنُ أَبْرَارٌ وَمَعِيشَةٌ
فِي بَلَدِهِ وَحَسَنُ خُلُقٍ يُدَارِي بِهِ النَّاسَ وَحُبُّ أَهْلِ
بَيْتِي

کسیکه پنج چیز را دارا باشد بهانه برای ترک عمل آخرت
ندارد : زن شایسته که یاری کند او را و پسرهای خوب
و زندگی در شهر خویش و خوشخوئی که بامردم مدارا
کند و دوستی خانواده من .

۱۱۸۲ : مُدَارَاةُ النَّاسِ نِصْفُ الْإِيمَانِ وَ الرِّفْقُ بِهِمْ نِصْفُ
الْعَيْشِ
سازش با مردم نیمه ایمان و سهل گیری با ایشان نیمه
زندگی است .

۱۱۸۳ : مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُطْعَمُ مُؤْمِنًا إِلَّا أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ طَعَامِ
الْجَنَّةِ وَلَا سَقَاةَ رَبِّهِ إِلَّا سَقَاهُ اللَّهُ مِنَ الرَّحِيقِ -
الْمَخْتُومِ

طعام نبیهد مؤمن مؤمنی را مگر آنکه خداوند او را از
طعام بهشت بدهد و نیاشامد و سیراب نکند عطش او را
مگر آنکه خداوند او را از شراب سر بهنهر سیراب کند

۱۱۸۴ : مَنْ تَبَسَّمَ فِي وَجْهِهِ مَبْتَدِعٌ فَقَدْ أَعَانَ عَلَى هَدْمِ دِينِهِ .
کسیکه بر روی بدعتگزاری تبسم کند بیورانی دینش شکمک
نموده .

۱۱۸۵ : مَا أَقْرَبَ عَبْدٌ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا تَبَاعَدَ مِنَ اللَّهِ وَلَا
كَثُرَ مَالُهُ إِلَّا اشْتَكَى حِسَابَهُ وَلَا كَثُرَ تَبَعُهُ إِلَّا كَثُرَتْ
شَیَاطِينُهُ

هیچ بنده نزدیک بشاه نشد مگر اینکه از خدا دور شد و
دارائی او زیاد نشد مگر اینکه حساب او سخت گردید
و پیرو او بسیار نشد مگر اینکه شیاطین او زیاد شد .

۱۱۸۶ : مَنْ بَدَأَ بِالْكَلَامِ قَبْلَ السَّلَامِ فَلَا تُجِيبُوهُ
کسیکه آغاز کرد بسخن گفتن قبل از سلام کردن جواب
اورا ندهید .

۱۱۸۷ : مَا مِنْ مُسْلِمٍ دَخَلَ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ فَيُلْقِي لَهُ
الْوَسَادَةَ إِكْرَامًا لَهُ إِلَّا عَفَّرَ اللَّهُ لَهُ

مسلمانی که بربرادر مسلمانش وارد شود و او برایش
پشتی گذارد برای احترام خداوند گناه آن برادر را
بیامرزد .

۱۱۸۸ : مَنْ وَلِدَ لَهُ أَرْبَعَةَ أَوْلَادٍ وَلَمْ يُسَمِّ أَحَدَهُمْ بِاسْمِي فَقَدْ جَفَانِي

کسیکه خداوند باو چهار فرزند بدهد و یکی از آنها را با اسم من نگذارد پس تحقیق جفا نموده مرا .

۱۱۸۹ : مَنْ لَمْ يَأْخُذْ مِنْ شَارِبِهِ فَلَيْسَ مِنَّا

کسیکه از شارب خود نزند پس از ما نیست .

۱۱۹۰ : مَنْ خَافَ النَّاسَ لِسَانَهُ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ

کسیکه مردم از زبان او ترسند از اهل آتش است .

۱۱۹۱ : مَنْ نَامَ عَلَى الْوُضْوءِ إِنْ أَدْرَكَهُ الْمَوْتُ فَهُوَ عِنْدَ

اللَّهِ شَهِيدٌ

کسیکه با وضو بخوابد اگر مرگ او را دریابد نزد خدا شهید است .

۱۱۹۲ : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَدْفَعَ اللَّهُ عَنْهُ نَحْسَ يَوْمِهِ فَلْيَقْتَرِحْ

يَوْمَهُ بِصَدَقَةٍ

کسیکه میخواهد خداوند بدی روز او را برطرف کند باید آنروز بصدقه آغاز نماید .

۱۱۹۳ : مَا أَكْرَمَ شَابٌ شَيْخًا إِلَّا قَضَى اللَّهُ عِنْدَ سِتِّهِ مَنْ
يُكْرِمُهُ

هیچ جوانی احترام نکرد پیری را مگر آنکه خدا مقدس
کند که در پیری کسی او را احترام کند .

۱۱۹۴ : مَنْ مَشَى بِصَدَقَةٍ إِلَى مُعْتَاجٍ كَانَ لَهُ أَجْرُ صَاحِبِهَا
کسیکه صدقه از دیگری گرفته بمحتاجی رساند برای او
مانند مزد صاحب صدقه می باشد ..

۱۱۹۵ : مِنَ الْقَوَاصِعِ أَنْ تُسَلِّمَ عَلَى كُلِّ مَنْ تَمُرُّ بِهِ وَ
الْجُلُوسُ دُونَ شَرَفِ الْمَجْلِسِ
از فروتنی است که سلام کنی بر هر کس گذشتی و بنشین
پست تر از جای خود .

۱۱۹۶ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوَاحِقَنَّ
كَافِرًا وَلَا يَخَالِطَنَّ فَاجِرًا وَ مَنْ آخَى كَافِرًا أَوْ
خَالِطَ فَاجِرًا كَانَ كَافِرًا فَاجِرًا

کسیکه ایمان بخدا و روز دیگر دارد نباید برادری کند
کافری را و نباید رفت و آمد کند نابکاری را و کسیکه
برادری کند با کافر یا رفاقت کند با فاجر هم کافر است و هم
فاجر .

١١٩٧ : مَا عَمِلَ امْرُؤٌ عَمَلًا بَعْدَ إِقَامَةِ الْفَرَائِضِ خَيْرًا

مِنْ إِصْلَاحِ بَيْنِ النَّاسِ يَقُولُ خَيْرًا وَيَنْمِي

مردی کاری انجام نداده بعد از پیداشتن واجبات که بهتر باشد از سازش دادن بین مردم خوب گوید و نسبت خوب دهد .

١١٩ : مَا مِنْ عَبْدٍ اِهْتَمَّ بِمَوَاقِيتِ الصَّلَاةِ وَمَوَاضِعِ -

الشَّمْسِ الْأَضْمِنَتْ لَهُ الرُّوحَ عِنْدَ الْمَوْتِ وَالنِّطَاعَ

الْهَمُومِ وَالْأَحْزَانِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ

هر بنده که اهمیت دهد باوقات نماز و مواضع خورشید من ضامنم برای او خوشحالی نزد مرگ و برطرف شدن غصه و اندوهها و نجات از آتش را .

١١٩٩ : مَنْ تَهَاوَنَ بِصَلَاةِ إِبْتِلَاءِ اللَّهِ بِخَمْسِ عَشْرَةَ خِصْلَةً

يَرْفَعُ اللَّهُ الْبَرَّكَهَ مِنْ عُمْرِهِ وَمِنْ رِزْقِهِ وَيَمْحُوا

اللَّهُ تَعَالَى سَيِّمَاءَ الصَّالِحِينَ مِنْ وَجْهِهِ وَلَا يُوجِرُ

عَلَى عَمَلٍ وَلَا يَرْتَفِعُ دُعَاؤُهُ إِلَى السَّمَاءِ وَلَيْسَ

لَهُ حَظٌّ فِي دُعَاءِ الصَّالِحِينَ وَيَمُوتُ ذَلِيلًا وَجَانِمًا

وَعَظْمَانًا

کسیکه سستی کند بنماز خود خدا او را بیانزده چیز مبتلا کند : بردارد بر کت از عمر و از رزق او و بر طرف کند از او آثار شایسته گان را از صورت او و مزدی بر کار او نباشد و دعای او بالا نرود بآسمان و نصیبی نباشد او را در دعای شایسته گان و بمیرد بخواری و گرسنگی و تشنگی .

۱۲۰۰ : مُرُوا صِبْيَانَكُمْ بِالصَّلَاةِ إِذَا بَلَغُوا سَبْعَ سِنِينَ وَ اضْرِبُوهُمْ عَلَىٰ نُرْسِهِمَا إِذَا بَلَغُوا تِسْعًا وَ قَرِّقُوا كَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ إِذَا بَلَغُوا عَشْرًا

فرمان نماز باطفال خود دهید چون بهفت سال رسیدند و بزنید آنان را بر ترک نماز هر گاه نه سال رسیدند و از یکدیگر جداشان نمائید در خوابگاه هر گاه ده سال ده رسیدند .

۱۲۰۱ : مَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

کسیکه در قرآن بنادانی چیزی بگوید پس باید بر شود جایگاه او از آتش .

۱۲۰۲ : مَنْ كَفَىٰ ضَرِيرًا حَاجَةً مِّنَ الْحَوَائِجِ الدُّنْيَا وَمَشَىٰ
لَهَا فِيهَا حَتَّىٰ يَقْضِيَ اللَّهُ حَاجَةً أَعْطَاهُ اللَّهُ بَرَاءَةً
مِّنَ النِّمَاقِ وَبَرَاءَةً مِّنَ النَّارِ

کسیکه حاجتی از حوائج دنیای بیچاره را کفایت کند و
برود در حاجت او تا آن حاجت را خداوند بدهد خداوند
عطا کند او را برات آزادی از نفاق و برات آزادی
از آتش .

۱۲۰۳ : مِمَّنْ حَقَّ الضَّيْفُ أَنْ تَمْشِيَ مَعَهُ مِنْ جَرَمِكَ إِلَىٰ -
الباب

از حق میهمان آن است که همراه او بروی از جرم خود
تا در آن .

۱۲۰۴ : مِمَّنْ حَقَّ الضَّيْفُ أَنْ يُعَدَّ لَهُ الْخِلَالُ

از حق میهمانست که خلال برای او مهیا شود .

۱۲۰۵ : مَنْ أَطْعَمَ طَعَامًا رِيَاءً وَ سَكَعَهُ أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ
صَدِيدِ جَهَنَّمَ وَجَعَلَ ذَلِكَ الطَّعَامَ نَارًا فِي بَطْنِهِ
حَتَّىٰ يَقْضِيَ بَيْنَ النَّاسِ

کسیکه طعام بدهد ریاء و یا برای شنیدن دیگران
خدا از صدید جهنم باو بخورداند و آن طعام را آتش
کند در شکم او . تا قضاوت بین سایر مردم تمام شود .

۱۲۰۶ : مَنْ أَفْتَى النَّاسَ بِفَيْرٍ عِلْمٍ لَعَنَهُ مَلَيْكَةُ السَّمَاءِ وَ
الْأَرْضِ

کسیکه فتوا دهد مردم را بنادانی لعنت کند او را ملئکه
آسمان و زمین .

۱۲۰۷ : مَنْ تَفَاقَرَ اقْتَرَفَ

کسیکه خود را بفقر زند فقیر شود .

۱۲۰۸ : مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ خِفَةُ لِحْيَتِهِ .

از سعادت مرد است تنگ بودن ریش او .

۱۲۰۹ : مَا نُهِيتَ عَنْ شَيْئٍ بَعْدَ عِبَادَةٍ زُؤَانٍ مِثْلَ مَا

نُهِيتَ عَنْ مُلَاحَاةِ الرِّجَالِ

نهی نشدم از چیزی بعد از بندگی بتهای بمانند نهی از نزاع
نمودن با مردم .

۱۲۱۰ : مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ لِيُمَارِيَ بِهِ السُّفَهَاءَ أَوْ يُبَاهِيَ بِهِ

الْعُلَمَاءَ أَوْ يَصْرِفَ وَجْهَهُ إِلَى النَّاسِ لِيُعْظِمُوهُ

فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

کسیکه دانش طلبد برای رام کردن سفیهان یا افتخار
کردن بدانایان یا توجه مردم بطرف او که تعظیم
نمایند او را پس باید برشود جایگاه او از آتش .

۱۲۱۱ : مَنْ تَنَفَّعَهُ يَنْفَعَكَ وَمَنْ لَا يُعِدُّ الصَّبْرَ لِنَوَابِ الدَّهْرِ
يَفْجُرْ

کسیکه سود بدهی او را سود دهد تو را و کسیکه
شکیبائی را ذخیره نکند برای پیش آمدهای روزگار
ناتوان خواهد شد .

۱۲۱۲ : مَنْ مَشَى إِلَى سَاحِرٍ أَوْ كَاهِنٍ أَوْ كَذَّابٍ يَصْرِفُهُ
بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ

کسیکه برود بسوی جادوگر یا کاهن یا دروغگو و
تصدیق کند او را بآنچه میگوید پس بتحقیق کافراست
بکتاب الهی .

۱۲۱۳ : مَنْ سَرَّ مُؤْمِنًا فَقَدْ سَرَّنِي وَمَنْ سَرَّنِي فَقَدْ سَرَّ اللَّهَ

کسیکه خوشحال کند مؤمنی را پس بتحقیق مرا خوشحال
کرده و کسیکه مرا خوشحال کند پس بتحقیق خدا را
خوشحال کرده .

۱۲۱۴ : مَا مِنْ نَفَقَةٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ نَفَقَةٍ قَصِدٍ وَ
يُبْرِضُ الْإِسْرَافَ إِلَّا فِي حَجٍّ وَعُمْرَةٍ

نزد خدا هیچ خرجی از مخارج بهتر از خرجی که باقتصاد
و میانه روی باشد نیست و خدا دشمن دارد اسراف را
مگر در حج و عمره .

۱۲۱۵ : مَنْ كَانَ يُسَى الْجَوَارِ فَلَا يُصَاحِبُنَا

کسیکه با همسایه بد میکند پس همراه نشود مارا .

۱۲۱۶ : مَنْ أَلْفَى جَلَبَابَ الْحَيَاءِ لَا غَيْبَةَ لَهُ

کسیکه انداخت روپوش شرم را غیبت ندارد .

۱۲۱۷ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَفِ إِذَا وَعَدَ

کسیکه ایمان بخدا و روز دیگر دارد پس باید وفا کند بوعده خود .

۱۲۱۸ : مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ

کسیکه فروتنی کند برای خدا او را بلند گردانند

۱۲۱۹ : مَنْ تَكَبَّرَ بِضَعْفِهِ اللَّهُ

کسیکه گردنکشی کند خدا او را پست گردانند .

۱۲۲۰ : مَنْ اقْصَدَ فِي مَعِيشَةٍ رَزَقَهُ اللَّهُ

کسیکه میانه روی در زندگی کند خدا روزی دهد او را

۱۲۲۱ : مَنْ بَذَرَ حَرَمَهُ اللَّهُ وَمَنْ كَثُرَ ذِكْرُ اللَّهِ آجَرَهُ اللَّهُ

کسیکه بیهوده مال خود را صرف کند خداوند محروم ساخته او را و کسی که زیاد یاد خدا کند خدا مزد دهد او را .

۱۲۲۲ : مَنْ عَمِلَ عَلَىٰ غَيْرِ عِلْمٍ كَانَ مَا يُفْسِدُهُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُهُ

کسیکه بنادانی کاری کند فساد او بیش از اصلاح است .

۱۱۲۳ : مَنْ أَذَاعَ فَاحِشَةً كَانَ كَمُبْدِيهَا
کسیکه شیوع داد کار بدی را مانند آنکس است که آغاز کرده .

۱۲۲۴ : مَنْ غَيَّرَ مُؤْمِنًا شَيْئًا لَمْ يَمُتْ حَتَّىٰ يَرْكَبَهُ
کسیکه سرزنش دهد مؤمنی را بجیزی نمی میرد تا آنکه مرتکب آن شود .

۱۲۲۵ : مَا كَانَ الْخَرَقُ فِي شَيْئٍ إِلَّا شَانُهُ
نامد سختی و تنیدی در چیزی مگر آنکه خراب کرد آن چیز را .

۱۲۲۶ : مَنْ لَمْ يَتَعَزَّ بِعِزِّ اللَّهِ انْقَطَعَتْ نَفْسُهُ حَرَاتٍ عَلَى الدُّنْيَا

کسیکه متصف نکند خود را بدستود خدائی دل او از حسرت دنیا خواهد مرد .

۱۲۲۷ : مَنْ تَعَلَّمَ فَلَمْ يَعْمَلْ بِهِ وَ آثَرَ عَلَيْهِ حُبُّ الدُّنْيَا وَ زَيْنَتُهَا اسْتَوْجِبَ سَخَطَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ كَانَ فِي -
الدَّرَكِ مَعَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى

کسیکه دانش جوید پس بکار نبندد و دوستی دنیا را بر آن ترجیح دهد لازم شود بر او غضب خداوند بزرگ و در یکی از طبقات دوزخ با یهود و نصاری خواهد بود

۱۲۲۸ : مَنْ سَأَلَكَ بِاللَّهِ فَأَعْطَوْهُ

کسیکه از شما سؤال کند بنام خدا پس بدهید او را .

۱۲۲۹ : مَنْ آتَاكُمْ مَعْرُوفًا فَكَا فُؤُهُ وَ إِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تَكَا فُؤُهُ فَادْعُوا اللَّهَ لَهُ حَتَّى تَطْنُوا أَنْكُمْ كَا فُؤُهُ

کسیکه چیز خوبی برای شما آورد پس تلافی کنید او را و اگر نیابید چیزی را که تلافی کنید آنقدر دعا کنید خدا را در حق او تا آنکه بگمان خودتان تلافی کرده اید

۱۲۳۰ : مَنْ عَرَفَ اللَّهَ وَ عَظَّمَهُ مَنَعَ فَاهُ مِنَ الْكَلَامِ وَ بَطَنَهُ مِنَ الطَّعَامِ وَ عَنَى نَفْسَهُ بِالصِّيَامِ وَ الْيَأَمِ

کسیکه بشناسد خدا را و بزرگ داند او را باز دارد دهان خود را از گفتن و شکم را از خوردن و خود را بزراحت اندازد بروزه گرفتن و بر پا ایستادن .

۱۲۳۱ : مَنْ عَزَى مُصَابًا فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ

کسیکه دلداری دهد اهل مصیبت را اذ برای او خواهد بود مانند مزد او .

۱۲۳۲ : مَا بَيْنَ السَّيِّئِ وَالسَّعِيِّ مَعْتَرِكُ الْكَمَالِ

میان شصت و هفتاد وقت آمدن مرگها است .

۱۲۳۳ : مِنْ إِجْلَالِ اللَّهِ إِجْلَالُ ذِي شَيْبَةِ الْمُسْلِمِ

از بزرگ شمردن خداست بزرگ دانستن ریش سفید مسلمان

۱۲۳۴ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيفَهُ

وَالصَّيْفَةُ لَكُنْهٗ أَيَّامٌ قَمَا فَوْقَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ

کسیکه ایمان بخدا و روز دیگر دارد پس باید احترام کند میهمان خود را و میهمانداری سه روز است هر چه بیشتر از سه روز شد صدقه میباشد .

۱۲۳۵ : مَنْ أَمَاطَ عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ مَا يُؤْذِيهِمْ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَجْرَ قِرَاءَةِ أَرْبَعٍ مِائَةِ آيَةٍ

کسیکه برطرف کند اذراء مسلمانان چیزی را که آزار میرساند، بابشان نوشته شود برای او مزد قرائت چهار صد آیه قرآن . . .

۱۲۳۶ : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامَ
وَصَلَوَتِهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ

خداوند ابراهیم را دوست خود نگرفت مگر برای طعام
دادن او و نماز شب او درحالیکه مردم خواب بودند .

۱۲۳۷ : مَنْ أَطَاعَ إِمْرَأَتَهُ أَكَبَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فِي النَّارِ
کسیکه زن خود را اطاعت کند خدا او را برو بآتش
دوزخ افکند .

۱۲۳۸ : مَا طَابَ رَائِحَةُ عَبْدٍ إِلَّا زَادَ عَفْلُهُ
خوشبو نشد بنده مگر آنکه خرد او زیاد شد .

۱۲۳۹ : مَنْ مَدَحَ سُلْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّ وَتَضَمَّعَ لَهُ
طَمَعًا فِيهِ كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ

کسیکه ستایش کند شاه ستمکاری را و سبک شود و
فروتنی کند برای او همنشین او خواهد بود در آتش
دوزخ .

۱۲۴۰ : مَنْ دَلَّ جَائِرًا عَلَىٰ جَوْرِ كَانَ قَرِينًا هَامَانٍ فِي -
جَهَنَّمَ

کسیکه راهنمایی کند ستمکاری را برستی قرین هامان
است در دوزخ .

۱۲۴۱ : مَنْ تَوَلَّى خُصُومَةً ظَالِمٍ أَوْ آعَانَ عَلَيْهَا ثُمَّ نَزَلَ بِهِ مَلَكُ الْمَوْتِ قَالَ لَهُ أَتَبِرُ بِلَعْنَةِ اللَّهِ وَنَارِ جَهَنَّمَ وَأَيْشَى الْمَصِيرِ

کسیکه متصدی نزاعی شود از طرف ستمکاری یا کمک کند سپس فرشته مرگ را دربابد او را مژده دهد بلعنة خداوند و آتش دوزخ و بد جایگاهی است .

۱۲۴۲ : مَا أَقْبَحَ اللَّهُ الْفَقْرَ بَعْدَ الْغِنَى وَ أَقْبَحَ الْخَطِيئَةَ بَعْدَ الْمَسْكَنَةِ وَ أَقْبَحَ مِنْ ذَلِكَ الْعَابِدُ لِلَّهِ ثُمَّ يَدْعُ عِبَادَتَهُ

چقدر زشت است فقر بعد از ثروت و خطای بعد از فقر و زشت تر از این کسی است که بندگی خدا نماید پس از آن ترك کند .

۱۲۴۳ : مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمِهِمْ وَحَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَ وَعَدَهُمْ فَلَمْ يَخْلِفْهُمْ فَهُوَ وَمَنْ كَمَلَتْ مَرْوَتُهُ وَظَهَرَتْ عِدَالَتُهُ وَ وَجِبَتْ أَخُوَّتُهُ وَ حَرُمَتْ غَيْبَتُهُ

کسیکه در معامله با مردم ستم نکند و دروغ نگوید با ایشان و وعده دهد پس خلاف نکند ایشانرا پس از کسانیت که مروت او کامل و عدالت او هویدا است و لازم است برادری با او و گوارا نیست غیبت او .

۱۲۴۴ : مَنْ بَنَا بِنَاءً رِبَانًا وَ سَمِعَ حَمِلَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
إِلَى سَبْعِ أَرْضِينَ ثُمَّ يَطْوِقُهُ نَارًا تَوْقَدُ فِي عُنُقِهِ
ثُمَّ يُرْمَى بِهِ فِي النَّارِ

کسیکه بنا کند بنایی را برای دین یا شنیدن دیگران آن
زمین تا هفت طبقه بر گردن او طوق آتش بر افروخته
شود تا روز دستاویز پس از آن امر شود که او را با آتش
افکنند .

۱۲۴۵ : مَنْ ظَلَمَ امْرَأَةً مَهْرَهَا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ زَانٍ
کسیکه ستم کند زنی را که مهر او را ندهد او نزد خداوند
زناکار است .

۱۲۴۶ : مَنْ رَجَعَ عَنْ شَهَادَةٍ وَ كَتَمَهَا أَطَعَمَهُ اللَّهُ لَحْمَهُ
عَلَى رُؤُوسِ الْخَلَائِقِ

کسی که از شهادت خود برگردد و کتمان شهادت کند
خداوند گوشت او را بخورد او دهد در حضور مردمان

۱۲۴۷ : مَنْ كَانَتْ لَهُ امْرَأَتَانِ فَلَمْ يَعْدِلْ بَيْنَهُمَا فِي الْقِسْمِ
مِنْ نَفْسِهِ وَمَالِهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَغْلُوبًا مَا لَاشِقَّةُ
حَتَّى يَدْخُلَ النَّارَ

کسیکه دارای دوزن باشد و میانشان در قسمت عدالت نکند
از خود و دارایی خود روز قیامت او را بادست بسته و
گردن کج آورند تا داخل آتش شود .

۱۲۴۸ : مَنْ صَافَحَ امْرَأَتَهُ حَرَامًا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَغْلُولًا
ثُمَّ يُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ

کسیکه بازن نامحرم مصافحه کند روز رستاخیز کت بسته
وارد شود پس فرمان شود باتش افکنند او را .

۱۲۴۹ : مَنْ فَاتَكَ امْرَأَةٌ لَا يَمْلِكُهَا حَيْسَ يَكُلُ كَلِمَةً كَلَّمَهَا
فِي الدُّنْيَا أَلْفَ عَامٍ

هر کس بازن اجنبی خوشگویی کند بهر کلمه که در دنیا
گفته است هزار سال حبشش کنند .

۱۲۵۰ : مَنْ لَطَمَ خَدَّ مُسْلِمٍ بِلُطْمَةٍ بَدَّدَ اللَّهُ عِظَامَهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ثُمَّ سَلَطَ عَلَيْهِ النَّارَ وَ حُشِرَ مَغْلُولًا حَتَّى
يَدْخُلَ النَّارَ

کسیکه سیلی بر روی مسلمان بزند خداوند استخوانهای
او را از یکدیگر جدا کند پس از آن آتش را بر او
مسلط گرداند و کت بسته محشور شود تا داخل آتش
گردد .

۱۲۵۱ : مَنْ مَشَى فِي نَيْمَةٍ بَيْنَ اثْنَيْنِ سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي
قَبْرِهِ نَارًا تَحْرِقُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ فَإِذَا خَرَجَ مِنْ
قَبْرِهِ سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ أَسْوَدٌ يَنْفُشُ أَجَمَهُ

کسیکه نامی وسخن چینی بین دو نفر نماید خدا مسلط
کند بر او در قبر آتشی را که او را بسوزاند تا روز رستاخیز
پس هر گاه خارج شود از قبر خدا مسلط کند بر او ماری
که گوشت او را بجود .

۱۲۵۲ : مَنْ بَغَى عَلَى فَقِيرٍ وَتَطَاوَلَ عَلَيْهِ وَاسْتَحَقَّرَهُ حَشَرُهُ
اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِثْلَ الذَّرَّةِ فِي صُورَةِ رَجُلٍ حَتَّى
يَدْخُلَ النَّارَ

کسیکه ستم کند بر فقیری و بر او بنازد و او را کوچک
شمرد خدا معشور نماید او را روز رستاخیز مانند
مورچه در صورت مردی تا داخل آتش شود .

۱۲۵۳ : مَنْ قَالَ أَنَا عَالِمٌ فَهُوَ جَاهِلٌ

کسیکه بگوید منم عالم او جاهل است .

۱۲۵۴ : مَنْ أَصْبَحَ مِنْ أُمَّتِي وَهَمَّتْهُ غَيْرُ اللَّهِ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ

کسیکه از امت صبح کند و همتش بجز خدا باشد پس از
خدا نیست .

۱۲۵۵ : مَنْ لَمْ يَهْتَمْ بِأُمُورِ الْمُؤْمِنِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ

کسیکه اهنیت بکار مؤمن ندهد از ایشان نیست .

۱۲۵۶ : مَنْ أَقْرَبَ بِالذَّلِّ طَائِعًا فَلَيْسَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ

کسیکه گرشن بخواری نهد از روی میل پس از ما خانواده
نیست .

۱۲۵۷ : مَنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ كَثْرَةُ الْقُرَاءِ وَقِلَّةُ الْفُقَهَاءِ وَ
كَثْرَةُ الْأُمَرَاءِ وَقِلَّةُ الْأَمَنَاءِ وَكَثْرَةُ الْمَطَرِ وَقِلَّةُ
النَّبَاتِ

از نشانه‌های قیامت بسیاری قرائت کنندگان و کمی داناان و
و بسیاری فرمانداران و کمی امانت داران و بسیاری
باران و کمی گیاهان میباشد .

۱۲۵۸ : مَنْ لَمْ يَسْتَعِزَّ مِنَ الْحَلَالِ نَفَعَ نَفْسَهُ وَخَفَّتْ مَوْنَتُهُ
وَأُثِمَّ عَنْهُ الْكِبَرُ

کسیکه شرم نکند از کسب حلال بخود بهره داده و مئونه
خود را سبک نموده و گردنکشی را از خود برداشته .

۱۲۵۹ : مَنْ يَرْغَبُ فِي الدُّنْيَا فَطَالَ فِيهَا أَمَلُهُ أَعْمَى اللَّهُ
قَلْبَهُ عَلَى قَدْرِ رَغْبَتِهِ فِيهَا

کسیکه میل بدنیا کند پس دراز شود درد دنیا آرزوی او
خداوند دل او را کور کند بمقدار میل او درد دنیا .

۱۲۶۰ : مَنْ زَهَّدَ فِي الدُّنْيَا فَتَقَصَّرَ فِيهَا أَمَلُهُ أَعْطَاهُ اللَّهُ
عِلْمًا يَغَيِّرُ تَعْلَمُ وَهَدًى يَغَيِّرُ هِدَايَةَ وَ أَذْهَبَ عَنْهُ
الْعَمَاءَ وَ جَعَلَهُ بَصِيرًا

کسیکه ترك گوید دنیا را پس کوتاه کند در دنیا آرزوی
خود را نهداوند بدهد او را دانایی بدون یاد گرفتن و
هدایت بدون راهنما و بردارد از او کوری دل را و او را
بیناگرداند .

۱۲۶۱ : مَا عَالَ أَمْرٌ قَطُّ عَلَى اقْتِصَادٍ
فقیر نشد مردی که میانه روی کرد .

۱۲۶۲ : مَنْ اسْتَوَى يَوْمَاهُ فَهُوَ مَغْبُوبٌ
کسیکه دو روز او مساوی باشد ضرر کرده است .

۱۲۶۳ : مَعَ كُلِّ تَرْحَةٍ فَرَحَةٌ
با هر نیش نوشی است .

۱۲۶۴ : مَنْ لَمْ يَضِرْ عَلَى ذَلِّ التَّعَلُّمِ سَاعَةً بَقِيَ فِي ذَلِّ
الْجَهْلِ أَبَدًا

کسیکه صبر نکند ساعتی بذلت کسب علم بغواری خواهد
ماند بذلت نادانی ابد .

۱۲۶۵ : مَنْ سَنَّ سَنَةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا
کسیکه راه و دستور خوبی بگذارد پس برای اوست
مزد آن خوبی و مزد هر کس که عمل کند بآن .

۱۲۶۶ : مَنْ فَتَحَ لَهُ بَابٌ خَيْرٌ فَلْيَنْتَهِزْهُ فَإِنَّهُ لَا يَذَرِي مَتًى يُغْلَقُ عَنْهُ

کسیکه در خیری برای او گشوده شد غنیمت داند زیرا که نمیداند کی بسته شود .

۱۲۶۷ : مَنْ تَعَلَّمَتْ مِنْهُ حَرْفًا صُرَّتْ لَهُ عَبْدًا

از هر کس یادگرفتی حرفی گردیدی بنده او

۱۲۶۸ : وَمِفْتَاحُ الْحَاجَةِ الْهَدِيَّةُ

کلید حاجت هدیه است .

۱۲۶۹ : مَا يَصْلَحُ لِلْمَوْلَى فَلِلْعَبْدِ حَرَامٌ

آنچه مناسب مولا است به بنده ناکوار است ،

۱۲۷۰ : مَنْ أَهْدَى إِلَيْهِ شَيْئًا فَلْيَقْبَلْهُ

کسیکه هدیه باو دادند باید قبول کند .

۱۲۷۱ : مَنْ نَظَرَ فِي الْعَوَاقِبِ سَلَّمَ فِي النَّوَائِبِ

کسی که اندیشه کند در عواقب کار سالم می ماند در پیش آمد ها .

۱۲۷۲ : مَا أَعْلَمُ إِلَّا مَا حَوَاهُ الصَّدُورُ

دانش نیست مگر آنچه در سینها باشد .

۱۲۷۳ : مَنْ سَرَّتْهُ حَسَنَةٌ وَسَاءَتْهُ سَيِّئَةٌ فَهُوَ مُؤْمِنٌ

کسیکه از نیکی خوشحال و از بدی بدحال شود مؤمن است

۱۲۷۴ : مَنْ وَقَى شَرَّ ثَلَاثَةٍ وَقَى الشَّرَّ كُلَّهُ لَقَلَّعَهُ وَ قَبَّعَهُ وَ ذَبَذَبَهُ

کسیکه خود را از شر سه چیز حفظ کند از تمام شرود حفظ شده است از زبان و شکم و فرج خود

۱۲۷۵ : مَنْ قَالَ قَبَّحَ اللَّهُ الدُّنْيَا قَالَتِ الدُّنْيَا قَبَّحَ اللَّهُ أَغْصَانَا لِلرَّيِّ

کسیکه گوید زشت کند خداوند دنیا را دنیا گوید زشت کند خدا نافرمانتر ما را از برای پروردگار .

۱۲۷۶ : مَنْ عَفَّ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ كَانَ عَابِدًا

کسیکه خودداری کند از محرمات خداوند عابد است .

۱۲۷۷ : مَنْ رَضِيَ بِقِسْمِ اللَّهِ كَانَ غَنِيًّا

کسیکه خوشنود باشد به قسمت خداوند ثروتمند است .

۱۲۷۸ : مَنْ أَحْسَنَ مُجَاوَرَةً مَنْ جَاوَرَهُ كَانَ مُسْلِمًا

کسیکه نیک همسایه داری کند مسلمان است .

۱۲۷۹ : مَنْ صَاحَبَ النَّاسَ بِالَّذِي يُحِبُّ أَنْ يُصَاحَبُوهُ كَانَ عَدْلًا

کسیکه با مردم باشد آن طوریکه دوست دارد مردم با او باشند عادل است .

۱۲۸۰ : مَنْ أَشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَلَا عَنِ الشَّهَوَاتِ
کسیکه اشتیاق بسوی بهشت دارد دل میکند از شهوات

۱۲۸۱ : مَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ رَجَعَ عَنِ الْمَعْصَرَمَاتِ
کسیکه از آتش بترسد از معصرات دست بردارد .

۱۲۸۲ : مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ
کسیکه در دنیا زهد پیشه کند آسان شود بر او مصیبات

۱۲۸۳ : مَنْ أَرْقَبَ الْمَوْتَ سَارَعَ فِي الْخَيْرَاتِ
کسیکه بانتظار مرگ باشد در کارهای خوب شتاب کند .

۱۲۸۴ : مَنْ أَكْثَرَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ قَرَجًا
کسیکه بسیار طلب آمرزش کند خدا از هر غصه او را نجات دهد .

۱۲۸۵ : مَنْ نَظَرَ إِلَى مَا فِي أَيْدِي النَّاسِ طَالَ حُزْنُهُ وَدَامَ
أَمُّهُ

کسیکه ببال مردم نظر داشته باشد اندوه او دراز
وغصه او پیوسته باشد .

۱۲۸۶ : مَا أَوْلَدُ إِلَّا الْفِتْنَةَ

نیست فرزندی مگر فتنه و مورد آزمایش .

۱۲۸۷ : مَا مِنْ دَائٍ فِيهَا فُرْحَةٌ إِلَّا يَتَّبِعُهَا تُرْحَةٌ

خانه نیست که در او خوشی باشد مگر آنکه دنبالش آن
غمی خواهد بود .

۱۲۸۸ : مَا مِنْ هَمٍّ إِلَّا وَلَهُ فَرْجٌ إِلَّا هُمْ أَهْلُ النَّارِ

هیچ غمه نیست مگر آنکه فرج و کشایشی دارد مگر
غمه اهل آتش .

۱۲۸۹ : مَنْ أَحْسَنَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمُرِهِ لَمْ تَوَاخِذْ بِمَا مَضَى
مِنْ دُنْيِهِ

کسیکه نیکی کند در آنچه مانده است از زندگی او باز
خواست نخواهد شد از گناهان گذشته او .

۱۲۹۰ : مَنْ أَسَاءَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمُرِهِ أَخَذَ بِالْأَوَّلِ وَالْآخِرِ
کسیکه بدی کند در آنچه از عمر او مانده است بازخواست
شود از آغاز و انتهای عمر.

۱۲۹۱ : مَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ
کسیکه برخدا دروغ بنهد خداوند او را وارد آتش کند

۱۲۹۲ : مَنْ اخْتَكَّرَ فَوْقَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَإِنَّ الْجَنَّةَ يُوجَدُ
بِرِجْهَامٍ مَسِيرَةَ خَمْسِ مِائَةِ عَامٍ وَإِنَّهُ لِحَرَامٍ عَلَيْهِ
کسیکه حبس کند طعمای را برای گران شدن بیشتر از
چهل روز پس بتحقیق بهشتی که بوی او از مسافت
بانصد سال راه میوزد بر او حرام خواهد بود .

۱۲۹۳ : مَنْ خَلَفَ عَلَى يَمِينٍ كَاذِبًا وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ كَاذِبٌ
فَقَدْ بَارَزَ اللَّهَ بِالْمُعَارَبَةِ وَأَنَّ الْيَمِينَ الْكَاذِبَةَ
تَذُرُ الدِّيَارَ بِلَاقِعٍ مِنْ أَهْلِهَا وَتُورِثُ الْفَقْرَ فِي
الْعَقَبِ وَأَنَّهُ لَا يَعْرِفُ عَظَمَةَ اللَّهِ مَنْ يَخْلِفُ كَاذِبًا
کسیکه سو کند بدروغ خورد با اینکه میداند دروغ
خود را پس بتحقیق اعلان جنگ با خدا داده و محققا سو کند
دروغ خانه هارا بدون اهل میگذارد و سبب درویشی
و فقر در نسل خواهد شد و نمیشناسد بزرگی خدا را
کسیکه سو کند دروغ بخدا بخورد .

۱۲۹۴: مَنْ بَاتَ كَالاً مِنْ طَلَبِ الْحَلَالِ بَاتَ مَغْفُوراً

کسیکه شب بیابان برد در حال خستگی از جستجوی حلال
آمرزیده شده است .

۱۲۹۵: مَنْ اكْتَسَبَ مَالاً مِنْ غَيْرِ حَلَالٍ كَانَ زَاوُهُ إِلَى النَّارِ

کسیکه بخواند دارائی از غیر راه حلال آنه توشه او
بسوی آتش است .

۱۲۹۶: مَنْ أَكَلَ الْحَلَالَ قَامَ عَلَى رَأْسِهِ مَلِكٌ يَسْتَغْفِرُ لَهُ حَتَّى
يَقْرَعَ مِنْ أَكْلِهِ

کسیکه حلال بخورد بایستد بر سر او ملکی که طلب
آمرزش کند برای او تا اینکه از خود را فادغ شود .

۱۲۹۷: مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَنْ ضَيَّعَ مَنْ يَعُولُ

ملعونست ملعونست کسی که ضایع گذارد نانخودانش را

۱۲۹۸: مَنْ أَكَلَ الْحَلَالَ أَرْبَعِينَ يَوْماً نَوَّرَ اللَّهُ قَلْبَهُ

کسیکه چهل روز حلال بخورد خدا نورانی کند دل او را

۱۲۹۹: مَنْ أَكَلَ حَرَاماً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ مِنْهُ صَرْفاً وَلَا عَدلاً

کسیکه حرام بخورد نپذیرد خداوند از او هیچ کاری را

۱۳۰۰ : مَا جَمَعَ شَيْئِي أَفْضَلَ مِنْ جِلْمٍ إِلَى عِلْمٍ

گرد نیامده چیزی که بهتر باشد از بردباری بادانش .

۱۳۰۱ : مَا أَعَزَّ اللَّهَ بِجَهْلٍ قَطُّ وَلَا أَدَلَّ بِعِلْمٍ قَطُّ

هرگز خداوند عزیز نگردانید کسی را بنادانی و هرگز
خوار نگرد کسی را به بردباری .

۱۳۰۲ : مَا جَاءَكُمْ عَنِ يَوَافِقِ كِتَابِ اللَّهِ فَأَنَا قَلْتُهُ وَ

مَا جَاءَكُمْ بِخَالِفِ كِتَابِ اللَّهِ فَلَمْ أَقْلَنْ .

هر سخنی بنام من برای شما نقل کردند که موافق
قرآن بود من گفتم ام ، و هر سخنی که مخالف
قرآن بود من نگفتم ام .

۱۳۰۳ : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَعَزَّ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ

ثُمَّ تَلَا وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

کسیکه بخواهد عزیزترین مردم باشد باید از خدا پرهیزد
پس آن حضرت تلاوت فرمود آنجائیکه خدا فرموده و
کسیکه پرهیزد از خدا خداوند برای او راه بیرون
آمدن از فقر و گرفتاری قرار دهد و روزی او دهد از
جائیکه ندانسته .

۱۳۰۴ : مَلَاكُ الْعَمَلِ خَوَاتِيمُهُ

ملاك هر کاری باو آخر آنست .

۱۳۰۵ : مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَجَرَّ اللَّهُ يَنَابِيعَ الْحِكْمَةِ
مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ

کسیکه خالص کند خود را برای خدا چهل روز خداوند
بشکافد چشمه های حکمت را از دل او و بر زبان او جاری
سازد .

۱۳۰۶ : مَنْ طَلَبَ رِضَى النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ جَعَلَ اللَّهُ حَامِدَهُ
مِنْ النَّاسِ ذَاتًا

کسیکه بجوید خوشنودی مردم را بغض خداوند خدا
ستایشگر او را بدگوی او قرار دهد .

۱۳۰۷ : مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ

کسیکه بدخو شد خود را بشکنجه انداخته .

۱۳۰۸ : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُسْتَجَابَ دُعَاؤُهُ فَلْيَطْبِ مَطْعَمَهُ وَ
مَكْسَبَهُ

کسیکه دوست دارد دعای او مستجاب شود پس پاکیزه
کند خوراک و کسب خود را .

۱۳۰۹ : مَنْ اتَّبَعَ بَصَرَهُ مَا فِي آيِدِي النَّاسِ كَثُرَ هَمُّهُ وَ لَمْ
يُشْفِ غَيْظُهُ

کسیکه چشم او بدنبال مال مردم باشد غمه او فراوان است
و خشم او فرو نشیند .

۱۳۱۰ : مَنْ لَمْ يَرْ لِّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ نِعْمَةٌ إِلَّا فِي مَطْعَمٍ أَوْ
مَفْرَبٍ أَوْ مَلْبَسٍ فَقَدْ قَصُرَ عَمَلُهُ وَ دَنَا عَذَابُهُ

کسیکه نیینداز برای خداوند عزوجل نعمتی مگر در خوردن
و آشامیدن و پوشیدن پس بتحقیق عمل او کوتاه و عذاب
او نزدیک است .

۱۳۱۱ : مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ وَ
الْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ وَ الْمَرْكَبُ الْبَهِيُّ وَ الْوَلَدُ الصَّالِحُ

از خوشبختی مرد مسلمان زن شایسته و سکنای گشاده و
مرکب خوب و فرزند شایسته است .

۱۳۱۲ : مَا الْوَجَعُ إِلَّا وَجَعُ الْعَيْنِ وَمَا الْهَمُّ إِلَّا هَمُّ الدِّينِ
نیست درد مگر درد چشم و نیست اندوه مگر اندوه دین

۱۳۱۳ : مَنْ أَلَحَّ عَلَيْهِ الْفَقْرُ فَلْيَكْثِرْ مِنْ قَوْلِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ فَإِنَّهُ كُنْزٌ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ وَ
فِيهِ شِفَاءٌ مِنْ إِنْثَيْنِ وَسَبْعِينَ دَاءً أَذْنَاهَا اللَّهُمَّ

کسیکه فشار آورد بر او فقر پس بسیار بگوید لا حول ولا
قوة الا بالله العلی العظيم زیرا که این ذکر گنجی است
از گنجهای بهشت و در آن شفای از هفتاد و دو درد است
که پست تر از همه غصه باشد .

۱۳۱۴ : مَنْ أُعْطِيَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرُ الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ وَ فَازَ بِحَظِّهِ مِنْهُمَا وَرَعٌ يَعِصُمُهُ عَنِ
مَحَارِمِ اللَّهِ وَحَسَنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَجَلَمٌ
يُدْفَعُ بِهِ جَهْلُ الْبَاحِلِ وَزَوْجَةٌ صَالِحَةٌ تُعِينُهُ

کسیکه چهار چیز نصیب او شود پس بتحقیق خوبی
دنیا و آخرت برای اوست و بهره برده از دنیا و آخرت:
ورعیکه او را نگه دارد از محرمات خداوند و خوشخوئی
که باو زندگی کند با مردم و بردباری که نادانی نادانان
را برگرداند و زن شایسته که یاری دهد او را .

۱۳۱۵ : مَنْ أَكَلَ الرِّبَا مَلَأَ اللَّهُ بَطْنَهُ نَارَ جَهَنَّمَ فَإِنْ كَسَبَ مِنْهُ مَالًا لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ شَيْئًا مِنْ عَمَلِهِ وَلَمْ يَزَلْ فِي لَعْنَةِ اللَّهِ وَمَلَئِكَتِهِ مَا دَامَ مَعَهُ قَيْرَاطٌ

کسیکه ربا خورد خداوند بر کند شکم او را از آتش دوزخ پس اگر کسب کرده باشد از ربا مالی را خداوند نپذیرد هیچ چیز از کار او را و پیوسته در لعن خدا و ملئکه باشد مادامیکه بهمهراه او یک قیراط از ربا باشد

۱۳۱۶ : مَنْ لَمْ يَتَوَرَّعْ فِي دِينِ اللَّهِ إِتْلَاهُ اللَّهُ بِثَلَاثِ خِصَالٍ إِمَّا أَنْ يُمَيَّنَةَ شَابًا أَوْ يُوقِعَهُ فِي خِدْمَةِ السُّلْطَانِ أَوْ يُسْكِنَهُ فِي الرِّسَالَتِ

کسیکه در دین خدا بارسا نباشد خدا او را گرفتار کند به سه چیز یا آنکه او را بمیراند در جوانی یا او را در خدمت سلطان بيفکند یا آنکه او را در دهات سکنی دهد .

۱۳۱۷ : مَنْ طَلَبَ رِضًا مَخْلُوقٍ بِسَخَطِ الْخَالِقِ سَلَّطَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ ذَلِكَ الْمَخْلُوقُ

کسیکه بجوید خوشنودی مخلوقی را بخشم خالق خدا مسلط کند

۱۳۱۸ : مَا مِنْ عَمَلٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى رَسُولِهِ مِنَ الْإِيمَانِ
بِاللَّهِ وَالتَّرْفُقِ بِعِبَادِهِ وَ مَا مِنْ عَمَلٍ أَبْغَضُ مِنَ -
الْإِشْرَاقِ بِاللَّهِ وَالْعُنْفِ عَلَى عِبَادِهِ

هیچ عملی دوست تر نیست نزد خدا و نزد پیغمبر او از
ایمان بخدا و مدارا به بندگان او و هیچ عملی بدتر نیست
نزد خدا و پیغمبر از شرک بخدا و سخت گیری بینندگان او

۱۳۱۹ : مِنْ سُنَنِ التَّرْوِيجِ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي
از دستور من زن گرفتن است پس کسیکه دوری کند از
دستور من از من نیست .

۱۳۲۰ : مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَحْرَزَ نِصْفَ دِينِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي -
النِّصْفِ الْبَاقِي

کسیکه زن گیرد پس بتعقیق حفظ کرده نیمه دین خود
را پس باید بترسد از خدا و پرهیزد در نیمه دیگر .

۱۳۲۱ : مَا وَافَقَ كِتَابَ اللَّهِ فَخُذْهُ وَ مَا خَالَفَ كِتَابَ
اللَّهِ فَدَعُوهُ .

هر حدیثی که موافق قرآن بود بگیریید و حدیثی که
مخالف قرآن بود رها کنید .

۱۳۲۱ : مَنْ اسْتَغْنَىٰ أَغْنَاهُ اللَّهُ

کسیکه بی نیاز داند خود را بی نیاز کند خدا او را .

۱۳۲۲ : مَنْ فَتَحَ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَابَ مَسْئَلَةٍ فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَبْعِينَ

بَابًا مِنَ الْفَقْرِ لَا يَسُدُّ أَدْنَاهَا شَيْئٌ

کسیکه باز کند بر خود در سؤال کردن را خدا باز کند
بر او هفتاد در از فقر که نمی بندد پست تر آنرا چیزی .

۱۳۲۳ : مَنْ أَصْبَحَ وَآمَسَىٰ وَعِنْدَهُ ثَلَاثُ لَقَدَّ تَمَّتْ عَلَيْهِ

الْبَغْمَةُ فِي الدُّنْيَا مَنْ أَصْبَحَ وَآمَسَىٰ مُعَافَاً فِي -

بَدَنِهِ آمِنًا فِي سُرْبِهِ عِنْدَهُ قُوَّةٌ يَوْمَهُ

کسیکه صبح و شب نماید و نزد او سه چیز باشد پس
بتحقیق تمام شده بر او نعمت دنیا و آخرت کسیکه صبح
و شب نماید بدن او در عافیت باشد و در جای خود ایمن
و نزد او خوراک همان روز باشد .

۱۳۲۴ : مَلْعُونٌ مِّنَ الْفِي كَلَّةٍ عَلَى النَّاسِ

ملعونست کسیکه زحمت خود را بر دوش مردم افکند .

۱۳۲۵ : مَرُّوْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ الْعَفْوُ عَمَّنْ ظَلَمْنَا وَ إِعْطَاءُ

مَنْ حَرَمْنَا

مرود ما خانواده گذشتن از کسی است که ستم کرده ما را
و بخشش نمودن بر کسی که باز داشته ما را .

۱۳۲۶ : مَا أَصَابَ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصِيبٍ وَلَا وَصِيرٍ وَلَا حَزَنٍ
إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهِ عَنْهُ مِنْ سَيِّئَاتِهِ

نرسد مؤمن را ازرنج و زحمت و اندوه مگر آنکه کفاره
باشد از گناهان او .

۱۳۲۷ : مَنْ أَكَلَ مَا يَشْتَوِي وَ لَبَسَ مَا يَشْتَهِي وَ رَكِبَ مَا
يَشْتَهِي لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ حَتَّى يَنْظُرَ أَفْئَرَكَ

کسیکه بخورد آنچه میخواست و بپوشد آنچه
میخواهد و سوار شود آنچه میخواهد خدا نظر نکند
بسوی او تا آنکه بنگرد یا رها کند .

۱۳۲۸ : مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ السُّبُلَةِ تَجْرُ مَرَّةً وَتُسْتَقِيمُ مَرَّةً
مُؤْمِنٌ مَانِدٌ خَوْشٌ اسْتِ كَاهِي بِرَمِينٍ مِي آيِدٌ وَ كَاهِي رَاسْتِ
میشود .

۱۳۲۹ : مَنْ رَضِيَ بِمَا قَسَمَهُ اللَّهُ قَرَّتْ عَيْنُهُ

کسیکه خوشنود باشد بقسمت خداوند چشم او روشن شود

۱۳۳۰ : مَنْ سَمِعْتُمُوهُ يُنَادِ الشَّعْرَ فِي الْمَسْجِدِ فَقُولُوا لَهُ
كَبَّرَ اللَّهُ فَانْكِ إِنَّمَا نُصَبَّتِ الْمَسَاجِدُ لِلْقُرْآنِ

کسیکه دیدید شعر میگوید در مسجد پس بگوئید براو
خدا دهنش را خورد کند همانا مسجد را برای قرآن
ساخته اند .

۱۳۳۱ : مَنْ أَسْرَجَ فِي مَسْجِدٍ لَمْ تَزَلِ الْمَلَكَةُ وَحَمَلَةُ الْعَرْشِ
يَسْتَغْفِرُونَ لَهُ مَا دَامَ فِي ذَلِكَ الْمَسْجِدِ ضَوْءٌ مِنْ -

الْحَرَّاجُ

کسیکه چراغی روشن کند در مسجد پیوسته ملشکه و
حمله عرش برای او طلب آمرزش کنند مادامیکه در آن
مسجد روشنی از آن چراغ وجود دارد .

۱۳۳۲ : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ هَمِّهِ جَعَلَ اللَّهُ
الْغِنَى فِي قَلْبِهِ وَجَمَعَ لَهُ أَمْرَهُ وَ لَمْ يَخْرُجْ مِنْ -
الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَكْمِلَ رِزْقَهُ

کسیکه صبح کند و شب نماید و بزرگتر همتش آخرت
باشد خدا دل او را بی نیاز کند و پراکندگی او را گرد
آورد و از دنیا بیرون نرود تا روزی خود را تمام کند .

۱۳۳۳ : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَ الدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمِّهِ جَعَلَ اللَّهُ
الْفَقْرَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَ شَتَّتْ أَمْرَهُ وَ لَمْ يَنْقُلْ مِنَ الدُّنْيَا
إِلَّا مَا قِيمَ لَهُ

کسیکه صبح کند و شب نماید و بزرگتر همت او دنیا باشد
خداوند فقر را جلو چشمانش قرار دهد و امر او را
پراکنده نماید و از دنیا باو نرسد مگر آنچه برای او
مقدر شده -

۱۳۳۴ : مَنْ وَعَدَهُ اللَّهُ عَلَى عَمَلٍ ثَوَابًا فَهُوَ مُنَجَّرٌ لَهُ وَ

مَنْ أَوْعَدَ عَلَى عَمَلٍ عِقَابًا فَهُوَ فِيهِ بِالْخِيَارِ

کسیکه خدا وعده دهد او را مزدکاری پس آن مزد برای او حتی خواهد بود و کسیکه خدا وعده دهد عقابى بر عملش پس اختیار عقاب با خدا است .

۱۳۳۵ : مَنْ أَحَبَّ فِي اللَّهِ وَآبَغَضَ فِي اللَّهِ وَأَعْطَى فِي اللَّهِ

وَمَنَعَ فِي اللَّهِ فَهُوَ مِنْ أَصْفِيَاءِ اللَّهِ

کسیکه دوستی کند در راه خدا و دشمنی کند در راه خدا و بدهد در راه خدا و باز دارد در راه خدا پس او از برگزیده گان خدا است .

۱۳۳۶ : مَنْ حَرَّمَ الرِّفْقَ فَقَدْ حَرَّمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ

کسیکه از مدا را نمودن با مردم محروم باشد از تمام غیرات محروم شده است .

۱۳۳۷ : مَنْ عَدَّ عَدَاً مِنْ أَجَلِهِ فَقَدْ آسَأَ صُحْبَةَ الْمَوْتِ

کسیکه فردا را از مدت خود شمارد پس بتعقیق نشناخته مرگ را .

۱۳۳۸ : مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ اسْتِخَارَةُ اللَّهِ وَرِضَاهُ بِمَا قَضَى

وَمِنْ شِقْوَتِهِ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ وَسَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ

از نيك بختی فرزند آدم آنستكه طلب خیر کند از خدا و
بحکم خدا خوشنود باشد و از بدبختی او آنستكه طلب
خیر نکند از خدا و خشناك باشد بآنچه خدا حکم کرده

۱۳۳۹ : مَا آمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنِ اسْتَحَلَّ حَرَامَهُ

ایمان بقرآن نیاورده کسی که حلال بداند حرام قرآنرا

۱۳۴۰ : مَنْ أَرْضَى سُلْطَانًا بِمَا يُسْخِطُ اللَّهَ خَرَجَ مِنْ
دِينِ اللَّهِ

کسیکه خوشنود نماید شاهی را بآنچه در او خشم خدا
البت از دین خدا خارج است .

۱۳۴۱ : مَنْ نَفَلَهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِّ الْمَعَاصِي إِلَى عِزِّ الطَّاعَةِ أَغْنَاهُ
بِلا مَالٍ وَأَعَزَّهُ بِلا عَشِيرَةٍ وَأَنَسَهُ بِلا أُنَيْسٍ

کسیکه خدا او را از خواری معصیت بعزت طاعت بکشانند
بی نیاز کرده او را بدون مال و عزیز کرده او را بدون
عشیره و فامیل و انیس او شده بدون انیس .

۱۳۴۲ : مَنْ خَافَ اللَّهَ أَخَافَ مِنْهُ كُلَّ شَيْءٍ

کسی که از خدا بترسد هر چیز از او بترسند .

۱۳۴۳ : مَنْ لَمْ يَخَفِ اللَّهَ أَخَافَهُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

کسیکه از خدا نترسد خدا بترساند او را از هر چیزی .

۱۳۴۴ : مَنْ رَضِيَ بِالْيَسِيرِ مِنَ الرِّزْقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بِالْيَسِيرِ

مِنَ الْعَمَلِ

کسیکه خوشنود باشد از کمی رزق خدا خوشنود شود
از او بکمی کار .

۱۳۴۵ : مَنْ لَمْ يَسْتَجِبْ مِنْ طَلَبِ الْحَلَالِ مِنَ الْمَعِيشَةِ خَفَّتْ

مَوْئِدُهُ وَرُخِيَ بَالُهُ وَتَعَمَّ عِيَالُهُ

کسیکه از جستن حلال شرم نداشته باشد برای زندگی

خرج اوسبک وخیال او راحت و عیال او خوب خواهدشد

۱۳۴۶ : مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا أَثَبَّتَ اللَّهُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ

وَأَنْطَقَ بِهَا لِسَانَهُ وَبَصَّرَهُ عُيُوبَ الدُّنْيَا دَائِهَا وَ

دَوَائِهَا

کسیکه در دنیا زاهد باشد خدا حکمت را در دل او جایگزین

کند و زبان او را بحکمت گویا و چشم او را بینا نماید

به عیبهای دنیا بدرد و دوائی آن .

۱۲۴۷ . مَنْ كَثُرَ هَمُّهُ سَقَمَ بَدَنُهُ

کسیکه فکر و خیال او زیاد باشد بدن او رنجور شود

۱۲۴۸ : مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ حَقٌّ دَخَلَ الْجَنَّةَ

کسیکه بمیرد با علم باینکه خدائی هست وارد بهشت شود

۱۳۴۹ : مَنْ لَاحَ الرِّجَالُ ذَهَبَتْ مَرْوَتُهُ وَكَرَامَتُهُ

کسیکه بامردان نزاع کند مروت و بزرگواری را از دست داده .

۱۳۵۰ : مَا أَمْلَقَ تَاجِرٌ صَدُوقٌ

تاجر راستگو فقیر نگردد .

۱۳۵۱ : مَا هَلَكَ أَمْرٌ عَرِفَ قَدْرَهُ

هلاک نگردد مردی که اندازه خود را شناخت .

۱۳۵۲ : مَا هَلَكَ أَمْرٌ مِنْ مَشُورَةٍ

هلاک نشد مردی از مشورت .

۱۳۵۳ : مَا رَأَيْتُ مِثْلَ الْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا وَمَا رَأَيْتُ مِثْلَ -

النَّارِ نَامَ هَارِبُهَا

ندیدم مانند بهشت که جوئی آن خوابیده و ندیدم مانند دوزخ که گریزان آن در خوابست :

۱۳۵۴ : مَا وَفَىٰ بِهِ الْمَرْءُ عِرْضَهُ كَيْتَ لَهُ صَدَقَةٌ

بآنچه مرد حفظ آبرو کند صدقه برایش نوشته شود .

۱۳۵۵ : مَاءُ الْوَرْدِ يَزِيدُ فِي مَاءِ الْوَجْهِ وَيَنْفِي الْفَقْرَ

کلاب آبرو را زیاد کند و فقر را ببرد .

۱۳۵۶ : مَا أَهْدَى الْمُسْلِمُ لِأَخِيهِ هَدِيَّةً أَفْضَلَ مِنْ كَلِمَةٍ

حِكْمَةٍ تَزِيدُهُ هُدًى أَوْ تُرَدُّهُ مِنْ رَدًى

هیچ هدیه مسلمان برادر خود نداده که بهتر باشد از کلمه حکمتی که هدایت او را افزون کند و یا از هلاک او را برهاند .

۱۳۵۷ : مَا نَقَصَ مَالٌ مِنْ صَدَقَةٍ فَأَعْطُوا وَلَا تُجَبِّنُوا

هیچ مالی از صدقه دادن کم نشود پس بدهید و نترسید

۱۳۵۸ : مَا قَلَّ وَكَفَى خَيْرٌ مِنْ مَا كَثُرَ وَاللَّهُ

کم و کافی بهتر است از آنچه بسیار و غافل کننده باشد .

۱۳۵۹ : مَا مِنْ نَيْتٍ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ نَيْتٍ يَخْرُبُ

فِي الْإِسْلَامِ بِالْفَرَقَةِ

هیچ خانه نزد خدا بدتر نیست از آن خانه که خراب شود در اسلام بطلاق .

۱۳۶۰ : مَا عَظُمَتْ نِعْمَةُ اللَّهِ عَلَى عَبْدٍ إِلَّا عَظُمَتْ مَكُونَةُ النَّاسِ عَلَيْهِ فَمَنْ لَمْ يَحْتَمِلْ تِلْكَ الْمَكُونَةَ فَقَدْ عَرَضَ تِلْكَ النِّعْمَةَ لِلزَّوَالِ

بزرگ نشد نعمت خداوند بر بنده مگر آنکه زحمت مردم بر او بزرگ باشد پس کسیکه متحمل این رنج و زحمت نشود پس بتحقیق آن نعمت را در معرض زوال آورد .

۱۳۶۱ : مَا بُنِيَ فِي الْإِسْلَامِ بِنَاءٌ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ مِنَ الْقَرْوِيجِ بِنَاءٌ نَشَدَ فِي إِسْلَامِ بِنَائِي كَهْ نَزَدَ خُدا مَحْبُوبَتَرِ بَاشَدَ اَز زَنَاشُومِي .

۱۳۶۲ : مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَقُّ بِطُولِ السِّجْنِ مِنَ الْإِسَانِ هِيَچ چیزی از زبان سزاوارتر بزندان نیست .

۱۳۶۳ : مَطْلُ الْمُؤْسِرِ ظَلَمٌ لِلْمُسْلِمِينَ

مسامحه در اداء دین از شخص توانگر بمسلمانان ستم است

۱۳۶۴ : مَثَلُ الْأَخَوَيْنِ مِثْلُ الْيَدَيْنِ تَقَسَّلَ أَحَدُهُمَا الْأُخْرَى دو برادر باید مانند دو دست باشند که یکی دیگری را میشود .

۱۳۶۵ : **مِلَاكُ الدِّينِ الْوَرَعُ**

ملاك و میزان دین داری پارسائی است .

۱۳۶۶ : **مُجَالَسَةُ أَهْلِ الدِّينِ شَرَفُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ**

با دینداران نشستن مایه بزرگی دنیا و آخرت است .

۱۳۶۷ : **مَنْ كَانَتْ هِمَّتُهُ بَطْنُهُ كَانَتْ قِيَمَتُهُ مَا أَكَلَهُ**

آنکس که همتش شکم باشد بهایش همانچیز است که خورده .

۱۳۶۸ : **مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ رِضَاهُ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَهُ**

از خوشبختی فرزند آدم خوشنودی اوست بآنچه خدا باو داده .

۱۳۶۹ : **مَنْ خَزَنَ اللَّهَ لِسَانَهُ رَفَعَ اللَّهُ شَأْنَهُ**

هر کس زبانش را حفظ کند خدا شأنش را بلند کند .

۱۳۷۰ : **مَا جَزَاءُ مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بِالتَّوْحِيدِ إِلَّا الْجَنَّةُ**

جزاء نعمت توحید الهی نیست مگر بهشت .

۱۳۷۱ : **مَنْ ارَادَ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا رَزَقَهُ خَلِيلًا صَالِحًا إِنَّ نُسَى**

ذَكَرَهُ وَإِنْ ذُكِّرَ أَعَانَهُ

کسیکه خدا خیر او را خواهد روزی او سازد دوست شایسته که اگر فراموش شود یاد کند و اگر یاد آورد کمک کند .

۱۳۷۲ : مَنْ يَزْرَعْ خَيْرًا يَحْصُدْ رَغْبَةً

آنکس که خوبی بکارد نتیجه مرغوب گیرد .

۱۳۷۳ : مَنْ يَزْرَعْ شَرًّا يَحْصُدْ فِدَامَةً

آنکس که بدی کشت پشیمانی درود .

۱۳۷۴ : مَنْ مَشَى مَعَ ظَالِمٍ فَقَدْ آجَرَ

کسیکه با ستمکار راه رود پس بتحقیق ستم کرده .

۱۳۷۵ : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ تَكَفَّلَ اللَّهُ بِرِزْقِهِ

کسیکه دانش جوید خدا کفیل روزیش باشد .

۱۳۷۶ : مَنْ لَمْ يَنْفَعُهُ عِلْمُهُ ضَرَّهُ جَهْلُهُ

کسیکه دانش سودش نرساند نادانی او زیانش رساند .

۱۳۷۷ : مَنْ حَمَلَ سَلْعَةً فَقَدْ بَرِيَ مِنَ الْكِبَرِ

کسیکه متاعی حمل کند پس بتحقیق از تکبر دوری جسته

۱۳۷۸ : مَنْ مَشَى مِنْكُمْ إِلَى طَمَعٍ فَلَيْمِشْ رَوْدًا

آنکس که از شما بسوی طمع میرود باید آهسته برود .

۱۳۷۹ : مَنْ أَحَبَّ عَمَلَ قَوْمٍ كَانَ كَمَنْ عَمِلَهُ

هر کس دوست دارد کار قوم را گویا خود بجای آورده .

۱۳۸۰ : مَنْ سَأَلَ عَنْ عِلْمٍ فَكْتَمَ إِلَيْهِمَ بِلِجَامٍ مِنَ النَّارِ
هر کس دانش مورد سئوالی را کتمان کند دهن بند آتش
برده‌مان او زنند .

۱۳۸۱ : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْكُنَ بُحْبُوحَةَ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزِمِ الْجَمَاعَةَ
کسیکه می‌خواهد در وسط بهشت بیا ساید باید بجماعت
بچسبد .

۱۳۸۲ : مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ وَالِدَيْهِ وَ وَلَدِهَا فَرَّقَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَ
بَيْنَ أَجْبَتِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
کسیکه جدائی افکند میان مادر و فرزند خدا جدائی
افکند روز رستاخیز بین او و بین دوستانش .

۱۳۸۳ : مَنْ نَظَرَ إِلَى كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَكَأَنَّمَا يَنْظُرُ
فِي النَّارِ
کسیکه نگاه کند بنامه برادرش بدون اذن گویا نگاه
در آتش افکنده .

۱۳۸۴ : مَنْ رَأَى عَوْرَةَ أَخِيهِ فَسَتَرَهَا كَانَ كَمَنْ أَخْبَى
مَوْؤَدَةً
کسیکه عوره برادر خود را ببیند و آنرا بپوشاند چنان
است که زنده بگور کرده‌ها احیا کند .

۱۳۸۵ : مَنْ نَزَلَ عَلَى قَوْمٍ فَلَا يَصُومَنَّ تَطَوُّعًا إِلَّا بِإِذْنِهِمْ
کسیکه بر قومی فرود آمد بیاید روزه مستحبی بدون اذن
ایشان نگیرد .

۱۳۸۶ : مَنْ أَعْطَى الذَّلَّ مِنْ نَفْسِهِ فَلَيْسَ مِنِّي
کسیکه خود را خوار سازد ازمن نیست .

۱۳۸۷ : مَنْ أَعَانَ غَارِمًا غَرَمَهُ أَظَلَّهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَوْمَ لَا ظِلَّ
إِلَّا ظِلُّهُ

کسیکه یاری دهد بدهکاری را در بدهکاریش خدای
عزوجل او را در سایه رحمت گیرد روزی که سایه جز
سایه او نیست .

۱۳۸۸ : مَنْ اسْتَدَانَ دَيْنًا يَنْوِي قَضَاءَ آدِيهِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَنْهُ
کسیکه وامی گیرد و قصد دادن داشته باشد خدای عز-
وجل دین او را ادا نماید .

۱۳۸۹ : مَنْ لَمْ يَسْتَطِعِ التَّزْوِيجَ فَالْصَّوْمُ لَهُ
کسیکه نتواند زناشویی کند پس روزه برای او خوب است

۱۳۹۰ : مَنْ بَاتَ وَفِي يَدِهِ غَمْرٌ فَعَرَضَ لَهُ عَارِضٌ فَلَا يَلُومَنَّ
إِلَّا نَفْسَهُ

کسیکه بادمست چرب بخوابد و عارضه بدنی بیفتد پس
ملامت نکند جز خویش را .

۱۳۹۱ : مَنْ آدَىٰ قَرِيضَةً فَلَهُ عِنْدَ اللَّهِ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ
کسیکه انجام دهد و اجبی را پس برای او نزد خدا دعای
مستجابی است .

۱۳۹۲ : مَنْ قَتَلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ
کسیکه برای دین خود کشته شود شهید است .

۱۳۹۲ : مَنْ قَتَلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ
کسیکه برای مالش کشته شود شهید است .

۱۳۹۴ : مَنْ آثَرْنَا فَقَدْ كَافَىٰ
کسیکه ثنا گفت پاداش داده است (چون ثنا گفتن شکر
منعم را بجای آورده) .

۱۳۹۵ : مَنْ يَشْتَهِي كَرَامَةَ الْآخِرَةِ يَدَعُ زِينَةَ الدُّنْيَا
کسیکه میل بکرامت آخرت دارد زینة دنیا را ترک میگوید

۱۳۶۶ : مَنْ صَمَتَ نَجَىٰ
کسیکه خاموش نشست نجات یافت .

۱۳۹۷ : مَنْ يَصْبِرْ عَلَى الرِّزْيَةِ يَعْوِضَهُ اللَّهُ
کسیکه شکیبائی بر مصیبت کند خدا او را عوض دهد .

۱۳۹۸ : مَنْ لَمْ يُحَيِّنْ وَصِيَّتَهُ عِنْدَ مَوْتِهِ كَانَ نَقْصًا فِي دِينِهِ

کسیکه هنگام مردن نیکو نباشد وصیت او در دین او نقص باشد .

۱۳۹۹ : مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

کسیکه خدا خیر او را بخواهد در دین دانایش کند .

۱۴۰۰ : مَا بَيْنَ الْكُفْرِ وَالْإِيمَانِ إِلَّا تَرْكُ الصَّلَاةِ

نیست فرقی میان مؤمن و کافر مگر ترك نماز .

۱۴۰۱ : مَنْ ابْتَغَى الْعِلْمَ لِيُخَدِّعَ بِهِ النَّاسَ لَمْ يَجِدْ رِيحَ

الْخَيْرِ

کسیکه دانش را برای فریفتن مردم بخواهد بوی بهشت را نیابد .

۱۴۰۲ : مَنْ وَافَقَ قَوْلُهُ فِعْلُهُ فَذَاكَ الَّذِي أَصَابَ حَظَّهُ

کسیکه گفتارش با رفتارش مطابق باشد پس همان کس است که به بهره خود رسیده .

۱۴۰۳ : مَنْ خَالَفَ قَوْلُهُ فِعْلُهُ فَإِنَّمَا يُوبِخُ عَلَى نَفْسِهِ

آنکس که گفتارش با کردارش مخالف باشد جز خویشتن را نکوهش نکند .

۱۴۰۴ : مَنْ سَرَّ أَنْ يَكُونَ أَكْرَمَ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ

آنکس که خوشدرد بزرگوارترین مردم باشد پس باید پرهیزد خدا را .

۱۴۰۵ : مَنْ آغَرَضَ عَنْ مُحَرَّمٍ أَبَدَلَهُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَةً تَسْرُهُ

کسیکه از حرام روی بگرداند خداوند او را در عوض بمبادتی دلشاد کند .

۱۴۰۶ : مَنْ اسْتَوَى يَوْمَاهُ فَهُوَ مَغْبُورٌ .

کسیکه دو روزش برابر باشد پس او زیان کرده است .

۱۴۰۷ : مَنْ تَنَفَّعَهُ يَنْفَعَكَ

کسیکه سود دمی او را سود خواهد داد تو را .

۱۴۰۸ : مَنْ قَضَى لِمُؤْمِنٍ حَاجَةً قَضَى اللَّهُ لَهُ حَوَائِجَ

كَثِيرَةً أَذْنَاهَا الْجَنَّةُ

کسیکه بر آورد حاجت مؤمنی را خداوند بر آورد برای او حوائج بسیاری که کمترین آنها بهشت باشد .

۱۴۰۹ : مَنْ نَفَسَ عَنْ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا

نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ سَبْعِينَ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الْآخِرَةِ

کسیکه اندومی از برادر مؤمنش بردارد خداوند بردارد از او هفتاد اندوه از اندوه های آخرت .

۱۴۱۰ : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ بِكَلِمَةٍ يَلْطِفُهُ بِهَا وَ
مَجْلِسٌ يُكْرِمُهُ بِهِ لَمْ يَزَلْ فِي ظِلِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
مَمْدُودًا عَلَيْهِ بِالرَّحْمَةِ

کسیکه اکرام نماید برادر مؤمنش را بسختی که از در
لطف با او بگوید و مجلسی که او را در آن مجلس گرامی
دارد پیوسته در سایه رحمت خدای عزوجل بر او رحمت
کشیده شود .

۱۴۱۱ : مَنْ سَمِعَ رَجُلًا ينادي يَا لِّلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ
بِمُسْلِمٍ

کسیکه بشنود مردی مسلمانان را بفریاد رسی میخواند پس
اجابت نکند مسلمان نیست .

۱۴۱۲ : مَنْ عَالَ أَهْلَ يَتٍّ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَوْمَهُمْ وَ لَيْلَتَهُمْ
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ

کسیکه نفقه دهد خانواده از مسلمانان را روز و شبی خداوند
گناهان او را بپارزد

۱۴۱۳ : مَنْ كَفَّلَ يَتِيمًا وَكَفَّلَ نَفَقَتَهُ كُنْتُ أَنَا وَهُوَ فِي -
الْجَنَّةِ كَهَاتَيْنِ

کسیکه کفالت یتیمی و کفالت نفقه او را کند او من در بهشت
مانند این دو انگشت می باشیم .

۱۴۱۴ : مَنْ مَاتَ مُدَارِيًا مَاتَ شَهِيدًا

کسیکه باخوی مداراة بمیرد شهید مرده است .

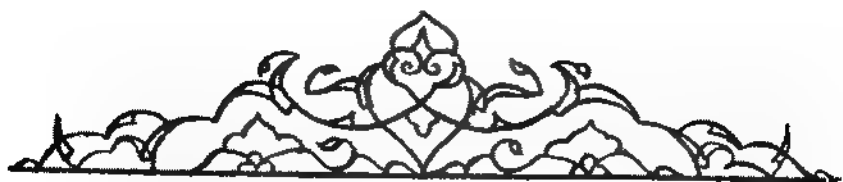
۱۴۱۵ : مَنْ اسْتَشَارَهُ إِخْوَهُ الْمُؤْمِنُونَ فَلَمْ يَمَحْضُهُ النَّصِيحَةَ
سَلَبَهُ اللَّهُ نَبِيَّهٗ

کسیکه برادر مؤمنش از او مشورتی کند و نصیحت خالص
را باو نگوید خداوند عقلش را بگیرد .

۱۴۱۶ : مَنْ أَخْرَزَ مُؤْمِنًا ثُمَّ اعْطَاهُ الدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ ذَاكَ
كَفَّارَتُهُ وَلَمْ يُوجَرْ عَلَيْهِ

کسیکه مؤمنی را اندوهگین نماید پس از آن دنیا را بدو
بخشد کفارة آن نباشد و مزدی بر آن بغشایش بدو ندهند

۱۴۱۷ : مَنْ كَانَ لَهُ وَجْهَانِ فِي الدُّنْيَا كَانَ لَهُ لِسَانَانِ مِنْ نَارِ
کسیکه در دنیا دورو باشد از برای او دوزبان آتشین باشد

۱۴۱۸ : مَنْ مَدَحَ أَخَاهُ فِي وَجْهِهِ وَاعْتَابَهُ مِنْ وَرَائِهِ فَقَدْ
انْقَطَعَ مَا بَيْنَهُمَا مِنَ الْعِصْمَةِ

کسیکه برادرش را در پیش رو بستاید و در پشت سر غیبت
کند پس بتحقیق رشته اطمینان ایشان بریده شده .

۱۴۱۹ : مَنْ تَوَاضَعَ غَنِيًّا لِيَغْنَاهُ ذَهَبٌ ثَلَاثَ دِينَهِ

کسیکه فروتنی کند برای ثروتمندی بجهت ثروتش دو
ثلث دین او رفته است .

۱۴۲۰ : مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ أَحَبَّهُ

کسیکه بسیار یاد خدا کند خدا را دوست داشته .

۱۴۲۱ : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ

کسیکه ایمان بخدا و روز دیگر دارد بیاید اکرام میهمان
نماید .

۱۴۲۲ : مِنَ التَّوَاضُّعِ أَنْ يَشْرَبَ الْمُؤْمِنُ مِنْ سُمُورِ أَخِيهِ

از فروتنی است که بنوشد مؤمن از پس مانده برادر ایمانش

۱۴۲۳ : مَنْ قَلَّ أَكْلُهُ قَلَّ حِسَابُهُ

کسیکه کم خورد حسابش کم بود .

۱۴۲۴ : مَنِ اسْتَغْنَىٰ بِاللَّهِ أَحْوَجَ النَّاسُ إِلَيْهِ

کسیکه بی نیاز شد بواسطه خدا مردم باو حاجتمند باشند

۱۴۲۵ : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى عِتَاءِ اللَّهِ مِنَ النَّارِ فَلْيَنْظُرْ

إِلَى طَالِبِ الْعِلْمِ

کسیکه بخواهد آزاد شده های خدا را از آتش به بیند نظر کند بدانشجویان .

۱۴۲۶ : مَنْ أَصْبَحَ مِنْ أَمْتِي وَهَمَّهُ غَيْرُ اللَّهِ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ

آنکس که صبح کند از امت من و همتش غیر خدا باشد از خدا پرستان نیست .

۱۴۲۷ : مَنْ اتَّقَىٰ عَاشَ قَوِيًّا وَسَارَ فِي بِلَادِ عَدُوِّهِ آمِنًا

آنکس که تقوی پیشه کند توانا زندگی کند و در شهرهای دشمنش ایمن بگردد .

۱۴۲۸ : مَنْ كَانَ بِاللَّهِ أَعْرَفُ كَانَ مِنَ اللَّهِ أَخَوْفَ

آنکس که خدا را بهتر بشناسد از خدا بیشتر بترسد .

۱۴۲۹ : مَنْ قَالَ إِنِّي خَيْرُ النَّاسِ فَهُوَ مِنْ شَرِّ النَّاسِ

کسیکه گوید منم بهترین مردم پس او از بدترین مردم است

۱۴۳۰ : مَنْ اسْتَحَفَّ بِالصَّلَاةِ لَيْسَ مِنْهُ

کسیکه نماز را سبک شمارد از امت من نیست .

۱۴۳۱ : مَنْ كَظَمَ غَيْظًا مَلَأَ اللَّهُ جَوْفَهُ إِيْمَانًا

آنکس که خشم خود را فروبرد خداوند دلش را از ایمان پر کند .

۱۴۳۲ : مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَحِلُّهُ

از خوبی اسلام مرد است ترك آنچه او را بكار نیاید .

۱۴۳۳ : مَنْ أَكْرَمَ فَقِيرًا مُسْلِمًا لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْيَمِّمَةِ وَهُوَ

عَنْهُ رَاضٍ

هر کس اکرام کند فقیر مسلمانی را روز رستاخیز ملاقات کند خدا را و خدا از او خوشنود باشد .

۱۴۳۴ : مَنْ أَخْزَنَ وَالِدَيْهِ فَقَدْ عَقَّهُمَا

کسیکه والدین خود را غمگین کند پس بتحقیق آزرده ایشانرا .

۱۴۳۵ : مَنْ آذَى جَارَهُ طَمَعًا فِي مَسْكَنِهِ وَرَثَةُ اللَّهِ دَارُهُ

کسیکه بیازارد همسایه را بجهة طمع خانه او خدا خانه او را بهمان همسایه بیراث دهد .

۱۴۳۶ : مَنْ طَلَبَ مَالًا مِنْ غَيْرِ حَلَالٍ أَفْقَرَهُ اللَّهُ
آنکس که مالی را از غیر راه حلال بجوید خداوند او را
فقیر گرداند .

۱۴۳۸ : مَنْ أَصْلَحَ أَمْرَ آخِرَتِهِ أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دُنْيَاهُ
کسیکه اصلاح کند امر آخرت خود را خدا کار دنیای
اورا اصلاح کند .

۱۴۳۸ : مَنْ أَصْلَحَ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ أَصْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ
وَبَيْنَ النَّاسِ
آنکس که اصلاح کند میان خود و خدا خدا اصلاح کند
میان او و مردم را .

۱۴۳۹ : مَنْ اسْتَوَلَىٰ عَلَيْهِ الصُّبْحُ رَحَلَتْ عَنْهُ الرِّاحَةُ
کسیکه دلنگی و بیقراری بر او غلبه کند راحت از او
بکوبد .

۱۴۴۰ : مَنْ لَا يَرْحَمَ لَا يُرْحَمَ
کسیکه رحم نکند باو رحم نشود .

۱۴۴۱ : مَنْ أَبْغَضَ النَّاسَ أَبْغَضَهُ اللَّهُ
کسیکه مردم را دشمن دارد خدا او را دشمن دارد .

۱۴۴۲ : مَنْ تَعَلَّقَ قَلْبُهُ بِالدُّنْيَا تَعَلَّقَ مِنْهَا بِثَلَاثِ هَمٍّ لَا يُغْنِي
وَأَمَلٍ لَا يُدْرِكُ وَرَجَاءٍ لَا يُنَالُ

کسیکه بدنیاء دل آو برد دل آویخته به چیز آن : اندوهی
که فنا پذیر نیست و آرزویی که آنرا نیابد و امیدی که
بآن نرسد .

۱۴۴۳ : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَصَّابْ لَهُ
هَرَكَةً يَكُونُ كَوَدَّ أَنْ يَكُونَ

پس بیاید خود کند مانند او

۱۴۴۴ : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَغْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي-
يَدِ اللَّهِ أَوْثَقُ مِنْهُ بِمَا فِي أَيْدِي النَّاسِ

کسیکه بخواهد بی نیازترین مردم باشد پس باید بآنچه
در دست خدا است مطمئن تر باشد آنچه در دست مردم
است .

۱۴۴۵ : مِنْ تَكْرِمَةِ الرَّجُلِ لِأَخِيهِ أَنْ يَقْبَلَ تَحَفَّهُ وَيَتَحَفَّهُ
بِمَا عِنْدَهُ وَلَا يَتَكَلَّفُ لَهُ شَيْئًا

بزرگ دانستن مرد برادرش را بآنستکه تحفه او را بپذیرد
و بهیچیزی که دارد او را تحفه فرستد و بهیچ وجه او را
برنج نیفکند .

۱۴۴۶ : مَنْ كَانَ مُسْلِمًا فَلَا يَمَكُرُ وَلَا يَخْدَعُ

کسیکه مسلمان باشد مکر نمیکنند و فریب نمیدهد .

۱۴۴۷ : مَنْ لَمْ يَغْسِبْ كَلَامَهُ مِنْ عَمَلِهِ كَثُرَتْ خَطَايَاهُ

کسیکه سخن خود را از کار خود نداند گناهانش بسیار باشد

۱۴۴۸ : مَوْتُ الْفُجَّارِ رَاحَةٌ لِلْمُؤْمِنِ وَحَسْرَةٌ لِلْكَافِرِ

مرگ ناگهانی آسودگی برای مؤمن و افسوس برای کافر است .

۱۴۴۹ : مَنَّهُوْمَانِ لَا يَشْبَعَانِ مَنَّهُوْمَ إِجْمَاعٍ وَمَنَّهُوْمَ مَالٍ

دو گرسنه سیر نمیگردند گرسنه دانش و گرسنه دارائی

۱۴۵۰ : مَا أَنْفَقَ مِنْ نَفَقَةٍ هِيَ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَوْلِ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ

هیچ نفقه و خرجی در نزد خداوند عزوجل نیکوتر از قول حقی که در حال رضا و غضب گفته شود نیست .

حرف نون

در سخنانیکه ابتدای آنها نون است

۱۴۵۱ : نِعَمَ الْإِدَامُ الْخَلُّ لَا يَفْقَرُ بَيْتٌ فِيهِ خِلٌّ

خوب خورشی است سر که خالی از خورش نیست منزلی
که در او سر که باشد .

۱۴۵۲ : نَقُّوْا أَفْوَاهَكُمْ بِالْخِلَالِ فَإِنَّهُ مَسْكَنُ الْمَلَائِكِينَ -
الْحَافِظِينَ الْكِتَابِينَ

پاك نماييد دهان خود را باخلال زیرا که دهن محل سکناي
دو ملك پاسبان نویسنده میباشد .

۱۴۵۳ : نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى وَالِدَيْهِ حُبٌّ لَّهُمَا عِبَادَةٌ

نظر کردن فرزند بوالدین خود بعنوان محبت عبادتست .

۱۴۵۴ : نِعَمَ الْعَوْنُ عَلَى تَقْوَى اللَّهِ الْغِنَى

ثروت خوب یار و کمک است برای پرهیزکاری .

۱۴۵۵ : نِعَمَ الشَّيْءُ الْهَدِيَّةُ أَمَامَ الْحَاجَةِ

هدیه دادن پیش ازحاجت خوب چیزی است .

۱۴۵۶ : نِعَمٌ وَزِيرُ الْإِيمَانِ الْعِلْمُ وَنِعَمٌ وَزِيرُ الْعِلْمِ الْحِلْمُ
دانش خوب و زیری است ایمان را و بردباری خوب و زیری
است دانش را .

۱۴۵۷ : نَوْمُ الصَّائِمِ عِبَادَةٌ وَنَفْسُهُ تَسْبِيحٌ
خواب روزه دار عبادت است و نفس او تسبیح است .

۱۴۵۸ : نَجَى الْمُخَفَّفُونَ
سبکباران نجات یابند .

۱۴۵۹ : نِعْمَتَانِ مَغْبُوتَانِ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ الصَّبْحَةُ وَالْإِذَاغُ
در دو نعمت است که بسیار مردم زبان میکنند تندستی
و فراغت .

۱۴۶۰ : نِعَمٌ الْعَطِيَّةُ وَنِعَمٌ الْهَدِيَّةُ الْمَوْعِظَةُ
بند و اندرز خوب بخششی و خوب هدیتی است .

۱۴۶۱ : نِعَمٌ صَوْمَةُ الْمُسْلِمِ يَتَهُ
خوب دیری است برای مسلمان خانه او .

۱۴۶۲ : نِعَمٌ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ
خوب است مال شایسته برای مرد شایسته .

۱۴۶۳ : يَهِيَ الْمُؤْمِنُ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ
نیت مؤمن بهتر از عمل اوست .

حرف و او

در سخنانیکه ابتدای آنها و او است

۱۴۶۴ : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ وَ آبَوَيْهِ وَ أَهْلِهِ وَ وَلَدِهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ

قسم بآنکسیکه جان من بدست اوست بنده ایمان نیاورده تا آنکه مرادوستتر بدارد از خود و پدر و مادر و خانواده و فرزندان و تمام مردم .

۱۴۶۵ : وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ لَعَنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ أَعَزُّ مِنْ - الْجَوْهَرِ وَمِنْ أَلْيَاقُوتٍ الْأَحْمَرِ وَمِنْ الزُّمُرِ

قسم بکسیکه مرا برانگیخت بحق آلبنه دوستی ماخانواده گرانتر است از گوهر و از یاقوت سرخ و از زمرد .

۱۴۶۶ : وَاللَّهِ لَوْ كَانَ عِنْدِي عَدَدُ شَجَرِ تِهَامَةَ بَعْثًا لَقَسَمْتُهٗ لِيَنْتَكُمُ ثُمَّ مَا الْفَيْتُمُونِي حَيًّا وَلَا بَخِيلًا

قسم بخدا اگر بعدد درخت تهامه چهارپا داشتم هرآینه تقسم نمیکردم بین شما با ذمهم نمیدید مرا ترسو و بخیل

۱۴۶۷۷ : وَالَّذِي نَفْسِي يَدِيهِ مَا أَتَّفَقَ النَّاسُ مِنْ نَفَقَةٍ أَحَبَّ
مِنْ قَوْلِ الْخَيْرِ

قسم بکسیکه جان من بدست اوست نفقه ندادند مردم
بچیزیکه بهتر باشد از سخن خوب .

۱۴۶۸ : وَالَّذِي نَفْسِي يَدِيهِ لَا تَزُولُ قَدَمُ عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
حَتَّى يَسْأَلَ اللَّهَ عَنْ أَرْبَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيْمَ أَفْنَاهُ وَعَنْ
جَسَدِهِ فِيْمَ أَبْلَاهُ وَعَنْ مَا لِهٖ مِمَّا اكْتَسَبَهُ وَفِيْمَ
أَنَفَقَهُ وَعَنْ حِينَا أَهْلَ الْبَيْتِ

قسم بکسیکه جان من در دست اوست بنده قدم بر نخواهد
داشت روز رستاخیز تا آنکه خدا سؤال کند او را از
چهار چیز از عمر او که در چه فنا کرده و از بدن او که
در چه کاری کهنه نموده و از دارائی او که از چه کسب کرده و
در چه انفاق کرده و از دوستی ما خانواده .

۱۴۶۹ : وَاللَّهُ مَا مِنْ عَمَلٍ يُقَرِّبُكُمْ مِنَ النَّارِ إِلَّا وَقَدْ بَيَّأْتُكُمْ
بِهٖ وَتَهَيَّيْتُكُمْ عَنْهُ وَمِنْ عَمَلٍ يُقَرِّبُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ
إِلَّا وَقَدْ بَيَّأْتُكُمْ بِهِ

قسم بخدا هیچ کاری نبود که شمارا نزدیک بآتش گرداند
جز آنکه خبر دادم شمارا و باز داشتم شمارا از آن عمل
و هیچ کاری نبود که شمارا نزدیک به بهشت گرداند
بجز آنکه خبر دادم شمارا .

۱۴۲۰ : **وَدُّ الْمُؤْمِنُ فِي اللَّهِ مِنْ أَعْظَمِ شُعَبِ الْإِيمَانِ**

دوستی مؤمن در راه خدا از بزرگترین شعبه های ایمان است

۱۴۲۱ : **وَالَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ مَا أُعْطِيَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَيْرَ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ إِلَّا بِحَسَنِ ظَنِّهِ بِاللَّهِ وَرَجَائِهِ لَهُ وَحُسْنِ
خُلُقِهِ وَالتَّكْفِ عَنِ الْغَيْبَةِ**

قسم بآن کسیکه نیست خدائی جز او به مؤمن داده نشده
هر گز خوبی دنیا و آخرت مگر بواسطه خوش گمانی
و امیدواری او بخدا و خوشخوئی و باز داشتن خود را
از غیبت .

۱۴۲۲ : **وَالَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَا يُعَذِّبُ اللَّهَ مُؤْمِنًا بَعْدَ
التَّوْبَةِ وَالِاسْتِغْفَارِ إِلَّا بِسُوءِ ظَنِّهِ بِاللَّهِ وَ تَقْصِيرِ
مِنْ رَجَائِهِ وَسُوءِ خُلُقِهِ وَاغْتِيَابِهِ الْمُؤْمِنِينَ**

قسم بآن کسیکه نیست خدائی جز او که خدا شکنجه نماید
مؤمنی را بعد از توبه و استغفار مگر بواسطه بد گمانی او
بخدا و کمی امید او و بد خوئی او و غیبت نمودن او مؤمنین را

۱۴۷۳: وَلَايَةٌ عَلَيَّ حَسَنَةٌ لَا تَضُرُّ مَعَهَا سَيِّئَةٌ إِلَّا مَا يُصِيبُ
أَهْلَهَا مِنَ التَّطْهِيرِ مِنْهَا بِمَحَنٍ الدُّنْيَا وَ بَعْضِ
الْعَذَابِ فِي الْآخِرَةِ

پیروی یادوستی علی کار نیکی است که گناه با بودن آن
ضرر نمیزند مگر اینکه با اهل چنین گناه آنقدر از گرفتاری
دنیا و بعضی از عذابهای آخرت برسد تا پاک شوند .

۱۴۷۴: وَقَرُّوا بِكَارِكُمْ وَارْحَمُوا صِغَارَكُمْ
بزرگ شمارید بزرگان خود را و رحمت آرید بر خورد
سالانتان .

۱۴۷۵: وَاللَّهُ لَقَضَاءُ حَاجَةِ الْمُؤْمِنِ أَفْضَلُ مِنْ صِيَامِ شَهْرِ
وَاعْتِكَافِهِ
قسم بخدا که بر آوردن حاجت مؤمن بهتر است از روزه
و اعتکاف یکماه .

۱۴۷۶: وَبِئْسَ لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ
وای به حال کسیکه دارای زندگی دراز و کردار بد باشد

حرف هاء

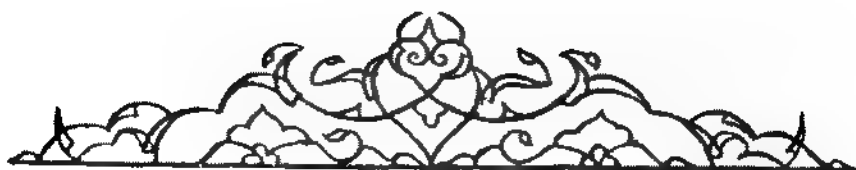
در سخنانیکه ابتدای آنها هاء است

۱۴۷۷ : هَيْبَةُ الرَّجُلِ فِي زَوْجَتِهِ تَزِيدُ فِي عِفَّتِهَا
هیبت مرده با کدامنی زنش را افزون کند .

۱۴۷۸ : هَلَاكَ أُمْتِي عَلَى يَدَي كُلِّ مُنَافِقٍ عَلَيْهِمُ اللِّسَانُ
هلاک امتم بردست هر منافق زبان دانی است .

۱۴۷۹ : هَلْ يُكِبُّ النَّاسُ عَلَى مَنَاجِرِهِمْ فِي النَّارِ إِلَّا
خَصَائِدَ أَلْسِنَتِهِمْ
برو بآتش نیفکند مردم را مگر گناهان زبانی .

۱۴۸۰ : هَذَا مَحْرَمَانِ عَلَيَّ ذَكَوْرُ أُمْتِي دُونَ أُنَائِهِمْ
این طلاوحریر حرام است بر مردان امت من نه زنانشان .

باب یاه

در سخنانیکه ابتدای آنها یاه است

۱۴۸۱ : يَا أَيُّهَا النَّاسُ زَمَانٌ يَكُونُ النَّاسُ فِيهِ ذُنَابًا فَمَنْ
لَمْ يَكُنْ ذَنْبًا أَكَلَتْهُ الذُّنُوبُ

بیابد بر مردم زمانی که مردمان آن زمان گرانند پس
کسیکه گریک نباشد گریکانش بخورند .

۱۴۸۲ : يَا عَلِيُّ ثَلَاثٌ لَا تُطِيقُهَا هَذِهِ الْأُمَّةُ الْمَوَاسَاةُ لِلْإِخِ
فِي مَالِهِ وَإِنْصَافُ النَّاسِ مِنْ نَفْسِهِ وَذِكْرُ اللَّهِ عَلَى
كُلِّ حَالٍ

یاعلی سه چیز را این امت طاقت ندارند کمک مالی پیرادر
خود دادن و انصاف دادن با مردم و در هر حال یاد
خدا بودن .

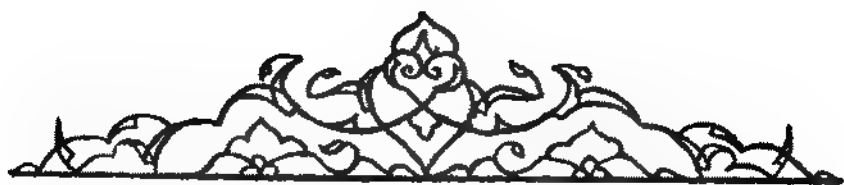

۱۴۸۳ : يَا عَلِي لَا تُسْكِنُ الرِّسْاقَ فَيَاتَ شُيُوخَهُمْ جَهْلَةً وَ
شُبَّانَهُمْ عَرْمَةً وَنِسْوَانَهُمْ كُشْفَةً

یا علی سکنی مکن درده ذبرا که پیران آنها نادانند و
جوانان آنها بی ادب و زیادرو و گردنکش اند و زن هاشان
بی حجابند .

۱۴۸۴ : يَا أَيُّهَا النَّاسُ زَمَانٌ وَجُوهُهُمْ وَجُوهُ الْأَذْمِينِ
وَقُلُوبُهُمْ قُلُوبُ الشَّيَاطِينِ كَأَمْثَالِ الذَّنَابِ
الضَّوَارِي سَفَاكُونَ لِلدِّمَاءِ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مَنَكُمُ
فَعَلَوْهُ إِنْ تَابَعْتَهُمْ إِرْتَابُوكَ وَإِنْ حَدَّثْتَهُمْ كَذَبُوكَ
إِنْ تَوَارَيْتَ عَنْهُمْ إِغْتَابُوكَ أَلَسَنُ فِيهِمْ بَدْعَةٌ وَ
الْبَدْعَةُ فِيهِمْ سُنَّةٌ وَالْحَلِيمُ بَيْنَهُمْ غَادِرٌ وَالْغَادِرُ
بَيْنَهُمْ حَلِيمٌ

بیباید بر مردم زمانی که صورتشان صورت آدمها و دیشان
دل شیاطین است مانند گر گهای درنده خون ریزند و
از منکری که بجا آورند نهی نشوند اگر پیروی کنی
ایشان را تو را بشک اندازند و اگر سخن گوئی تکذیب
کنند و اگر از ایشان پنهان شوی غیبت کنند دستور دین
دین میان ایشان بدعت و بدعت در میان شان دستور دین
است و بردبار میان ایشان حيله کار و حيله کار میان
ایشان بردبار است .

۱۴۸۵ : يَا تَبِيَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ بَطُّوْنَهُمْ آلِهَتُهُمْ وَلِسَانُهُمْ
قَبْلَتُهُمْ وَدَنَائِرُهُمْ دِينُهُمْ وَشَرَفُهُمْ مَتَاعُهُمْ

بیاید زمانی بر مردم که شکمهای ایشان خدای ایشان و
زندهای ایشان قبله ایشان و دینارها دین ایشان و شرافت
ایشان متاع ایشان است .

۱۴۸۶ : يَا تَبِيَّ عَلَى أُمَّتِي زَمَانٌ يَكُونُ أَمْرَانُهُمْ عَلَى الْجَوْرِ
وَعُلَمَائُهُمْ عَلَى الطَّمَعِ وَ قَلَّةُ الْوَرَعِ وَ عُبَادُهُمْ
عَلَى الرِّيَاءِ

بیاید بر ائمتهم زمانی که فرمانداران ایشان ستمکار و
دانایان ایشان طمع کار و کم و درعند و اهل عبادت آنها
ریا کارند .

۱۴۸۷ : يَا عَلِيَّ فِي الزَّيْنَةِ خِصَالُ ثَلَاثٍ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا
وَأَمَّا فِي الْآخِرَةِ أَمَّا الْآتِي فِي الدُّنْيَا فَيَذْهَبُ
بِالْبَهَاءِ وَيُعَجِّلُ الْفَنَاءَ وَيَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ أَمَّا الْآتِي
فِي الْآخِرَةِ فَمَوْءُ الْحِسَابِ وَ سَخَطُ الرَّحْمَنِ وَ
الْحُلُودُ فِي النَّارِ

یا علی در دنیا شش خصلت است سه عدد از آن دردنیاست
و سه در آخرت اما آن سه خصلتی که در دنیا است پس
میبرد نور صورت را و سرعت میدهد نیستی را و میبرد
روزی را و اما آن سه که در آخرتست پس بدی حساب
و خشم خداوند و جاوید بودن در آتش است .

۱۴۸۸ : يَتَّبِعُ الْمُؤْمِنُ عَلَى قَدَرِ اِيْمَانِهِ وَحُسْنِ عَمَلِهِ
گرفتاری مؤمن باندازه ایمان و نیکو کرداری اوست .

۱۴۸۹ : يَأْتِي فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ يَأْتُونَ الْمَسَاجِدَ
فَيَقْعُدُونَ فِيهَا حِلْفًا ذَكَرَهُمُ الدُّنْيَا وَحُبُّ الدُّنْيَا
لَا تَجَالِسُوهُمْ فَلَيْسَ إِلَهُ تَعَالَى فِيهِمْ حَاجَةٌ

میایند در آخر الزمان قومیکه درمساجد وارد شوند بنشینند
دور هم ذکر ایشان دنیا و دوستی دنیا است هم نشین
مباش ایشان را که خدا درایشان حاجتی ندارد .

۱۴۹۰ : يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يُبَالِي الرَّجُلُ مَا تَلَفَ مِنْ
دِينِهِ إِذَا سَلِمَتْ لَهُ دُنْيَاهُ

بیاید بر مردم زمانیکه شخص باک ندارد هرچه از دین او
تلف شود هر گاه دنیای او سالم بماند .

۱۴۹۱ : يَا عَلِيُّ إِنَّ مَنْ صَلَّى الْغَدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ
الْلَّيْلُ كُلَّهُ رَايِعًا وَسَاجِدًا

یا علی محقق است کسیکه نماز صبح را بجماعت بخواند
گویا تمام شب را در حال سجود و قیام بوده است .

۱۴۹۲ : يَنْبَغِي أَنْ يَكُونُوا فِي الْمُؤْمِنِ ثَمَانُ خِصَالٍ وَ قَارُ
عِنْدَ الْهَزَائِرِ وَصَبْرٌ عِنْدَ الْبَلَاءِ وَشُكْرٌ عِنْدَ الرِّخَاءِ
وَقَنُوعٌ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ لَا يَظْلِمُ الْأَعْدَاءَ وَلَا يَتَحَامَلُ
عَلَى الْأَصْدِقَاءِ بَدَنُهُ مِنْهُ فِي تَعَبٍ وَ النَّاسُ مِنْهُ
فِي رَاحَةٍ

سز او را است که در مؤمن هشت خصله باشد : هنگام
سختیها آرام باشد و هنگام بلا صبر کند و هنگام نعمت
شکر گذار و بروزی خدائی قانع باشد و بردشمنان ستم
روا مدارد و بردوستان بار گران ننهد بدنش از خود
در رنج و مردم از او در آسایش باشند .

۱۴۹۳ : يُقَالُ لِلْعَاقِ إِعْمَلْ مَا شِئْتَ فَإِنِّي لَا أَعْفِرُ لَكَ

گفته شود بکسیکه آزاد پدر و مادر کرده هرچه خواهم
بکن زیرا که تو را که نیامرزم .

۱۴۹۴ : يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ الصَّابِرُ عَلَى دِينِهِ كَالْقَائِضِ
عَلَى الْجَمْرَةِ

روز گاری بر مردم برسد آنکه بر دین صبر کند مانند کسی
است که دودست آتش گرفته باشد .

۱۴۹۵ : يَسْرُوا وَلَا تُعْتَرُوا

آسان گیرید و دشوار نگیرید .

۱۴۹۶ : يَطْبَعُ الْمُؤْمِنُ عَلَى كُلِّ خَصْلَةٍ وَلَا يَطْبَعُ عَلَى
الْكَذِبِ وَلَا عَلَى الْخِيَانَةِ

مؤمن بر هر خصلتی عادت میکند ولی بر دروغ و خیانت
عادت نمیکند .

۱۴۹۷ : يَهْرِمُ ابْنُ آدَمَ وَتَشُبُّ فِيهِ خَصْلَتَانِ الْخِرْصُ وَالْأَمَلُ

فرزند آدم پیر میشود و دو خصلت در او جوان میشود
حرم و آرزو .

۱۴۹۸ : يَا أَبَا ذَرٍّ يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ يَلْبَسُونَ -

الصُّوفِي فِي صَيْفِهِمْ وَشِئَانِهِمْ يَرَوْنَ أَنَّ لَهُمُ الْفَضْلُ
بِذَلِكَ عَلَى غَيْرِهِمْ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ مَلَائِكَةُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ

ای ایاذر در آخر الزمان قومی پیدا شوند که در تابستان
وزمستان پشم میپوشند خیال میکنند که اذ برای ایشان
فضلی است باین کار بر غیر ایشان اینان مورد لعنت ملئکه
آسمانها وزمین میباشند .

۱۴۹۹ : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ اِسْتَدَّ غَضَبِي عَلٰی مَنْ ظَلَمَ مَنْ
لَا يَجِدُ نَاصِرًا غَيْرِي

خداوند عزوجل میفرماید خشم من سخت است بر کسیکه
ستم کند کسی را که یاور ندارد جز من .

۱۵۰۰ : يُقَالُ لِلْبَارِ اِعْمَلْ مَا شِئْتَ فَاِنِّي سَاغْفِرُ لَكَ

گفته شود بکسیکه نیکی بوالدین کرده هر کار خواهی
بکن زیرا که من خواهم تودا آمرزید .

پایان

بدانکه نقل نمودم این احادیث را از پیغمبر اسلام بسندهای
خود از مشایخ عظام از محمد بن اوائل و او آخر رضی الله عنهم که
متن هر يك از این احادیث در کتب معتبره آنها که عبارت است
از کافی و من لایحضر و تهذیب و استیصار و جعارة الانوار و وسائل
الشیعة و مستدرک الوسائل ذکر شده .

شکر خدای را که با همه گرفتاریها و پیش آمدها که در
این زمان گریبان این ذره ناتوان را گرفته و با سختیها که در
تنظیم و ترجمه این کتاب بود موفق بایتمام آن گردیدم امید
است برادران دینی با دقت و تأمل بخوانند و با جان و دل آمیخته
کنند تا آنکه شاید از شایستگان در رفتار و کردار شوند و
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

الاحقر السید ابوالفضل العلامة البرقمی قمی

حق طبع مخصوص است بمؤلف

بعضی از تالیفات مولف

وسیل	۱ - مرآت الایات
۱۶ حواشی بر مکاسب	۲ - کلمات امام حسین (ع)
۱۷ فهرست عقائد شیخیه	۳ - گنج حقایق
۱۸ عقل و دین عقائد	۴ - گنج گوهر
استدلالی	۵ - فریب جدید
۱۹ مجموعه ای از اخلاق	۶ - حقیقة العرفان
۲۰ مجموعه ای از اشعار	۷ - التفتیش
۲۱ تراجم الرجال ده جلد	۸ - عشق و عاشقی
۳۱ اربعین	۹ - فهرست عقائد عرفان
۳۲ رساله پیش آهنگی	۱۰ - فهرست مجالس
۳۳ خزینه جواهر	۱۱ - حاشیه بر کفایه
۳۴ حواشی بر کتب حدیث	۱۲ - فقه استدلالی
۳۵ جبر و تفویض	۱۳ - رساله حقوق
۳۶ تراجم النساء	۱۴ - حواشی بر صلوة
	۱۵ - دلیل برای حکم ریش

و کتب دیگر که باقیات صالحاتی است برای ناشرین